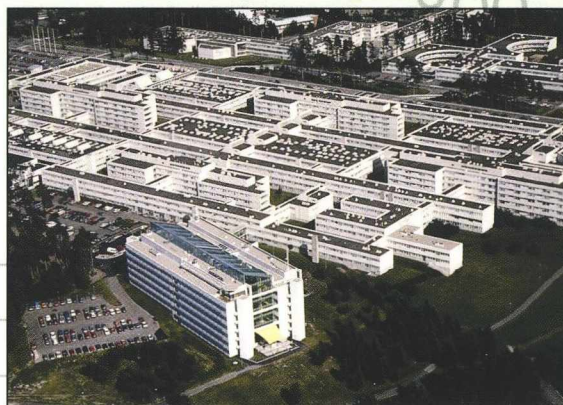
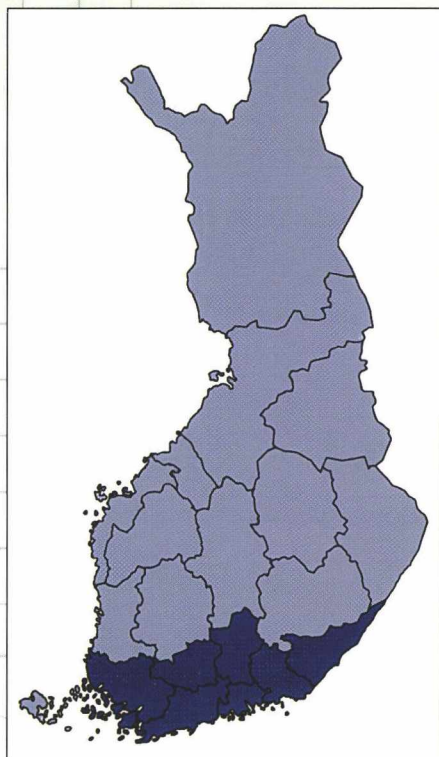

Etelä-Suomen katsaus 1999

1600
1400
1200
1100
1000
900

Tilastokeskus

Etelä-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 537 2045
Leena Jäntti (08) 537 2046

Kansi: Mervi Heusala, Mainostoimisto Turbiiniryhmä Oy
Kannen kuvat: Leena Jäntti, Sanna Tuomaala ja Studio Juha Sarkkinen (Medipolis Oy)

ISSN 1239-7474
ISBN 951-727-667-2

© 1999 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 1999

ALKUSANAT

Etelä-Suomen katsaus 1999 on yksi kuudesta Tilastokeskuksen tuottamasta aluekatsausjulkaisusta. Muut vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla toteutetut julkaisut ovat Pohjois-Suomen, Itä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset sekä koko maata tarkastelevat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus. Etelä-Suomen katsauksen tarkastelualueeseen kuuluu Etelä-Suomen läänin (Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Itä-Uudenmaan, Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnat) lisäksi myös Varsinais-Suomen maakunta, joka on mukana myös Länsi-Suomen katsauksessa.

Katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Etelä-Suomesta, sen maakunnista, seutukunnista sekä kunnista ja niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina. Tietolähteinä on käytetty runsaasti muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Viime vuoden katsauksessa tästä tavoitteesta jouduttiin jossain määrin tinkimään kuntien taloutta kuvaavassa osassa. Vuoden 1997 alussa otettiin kunnissa käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. Tästä johtuen kuntien taloutta kuvaavat tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa julkaistujen tunnuslukujen kanssa.

Katsauksen kuvat tuotetaan myös värillisinä kalvoina. Kalvokokoelma on aina ajantasainen koska tietosisältöä päivitetään jatkuvasti. Kalvoja voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Myös kuvien pohjana olevat tilastoaineistot ovat erikseen hankittavissa.

Etelä-Suomen katsaus 1999 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti, Sirku Hiltunen ja Katja Niemelä.

Oulussa, marraskuussa 1999

Leena Jäntti
vs. aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

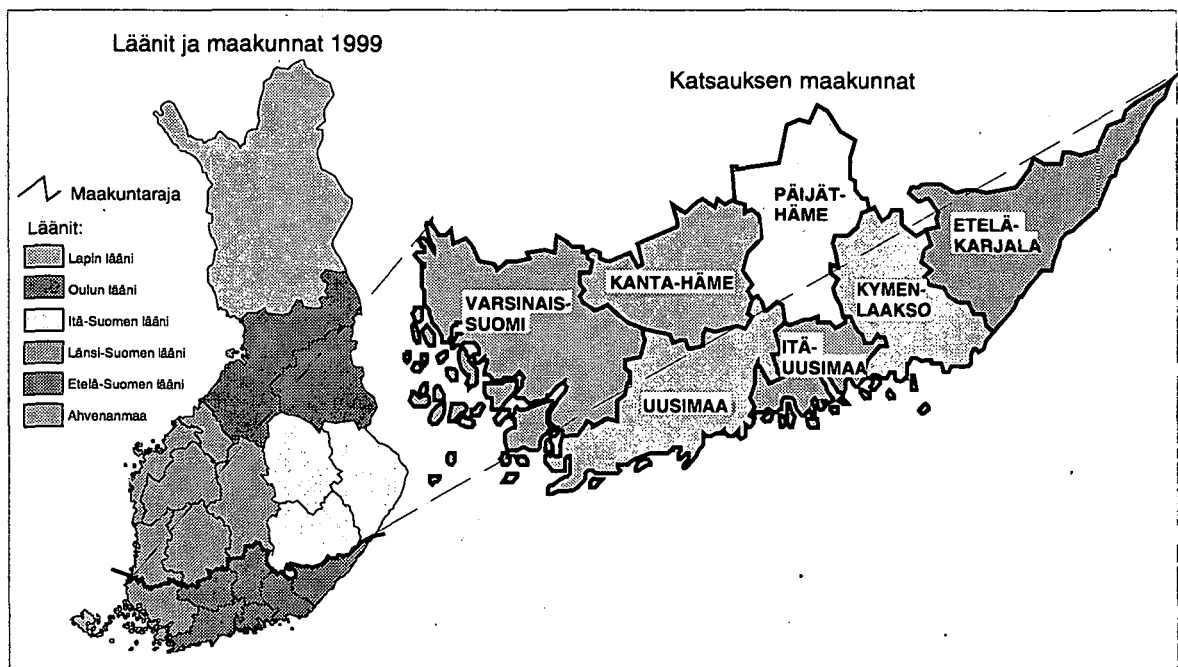
	SIVU
ETELÄ-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	13
ELINKEINOELÄMÄ.....	35
Yritysten toimipaikat.....	35
Elinkeinorakenne.....	38
Alkutuotanto.....	38
Jalostus.....	45
Palvelut.....	45
Tulonsaajien tulot.....	57
Bruttokansantuote.....	57
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	61
KOULUTUS.....	70
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	76
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	84
Vapaa-ajan asuinrakennukset.....	89
LIIKENNE JA MATKAILU.....	91
Majoitus- ja ravitsemispalvelut.....	93
ENERGIATALOUS.....	97
YMPÄRISTÖN TILA.....	101
OIKEUSTILASTOT.....	105
KUNNALLISTALOUS.....	108
ALUEPOLITIikka.....	119
VAALIT.....	124
LÄÄNIT.....	129
<i>KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET</i>	136
<i>KUVALUETTELO</i>	138

ETELÄ-SUOMI

Valtion aluejakoa uudistettiin huomattavasti vuonna 1997. Tällöin läänien määrää vähennettiin kuuteen. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan maakuntajako otettiin valtion aluehallintoviranomaisten aluejakojen pohjaksi.

Uusia läänejä on käsitelty tarkemmin tämän julkaisun viimeisessä kappaleessa.

Tässä julkaisussa Etelä-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää *Etelä-Suomen läänin* lisäksi Länsi-Suomen läänistä *Varsinais-Suomen maakunnan*. Etelä-Suomen lääni muodostuu Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnista. Etelä-Suomen alueelle sijoittuu yhteensä 21 seutukuntaa ja 145 kuntaa.

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 1999.

Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) -alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä eli NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan, seuraavilla tasoilla kuuteen suuralueeseen (NUTS 2) ja 20 maakuntaan (NUTS 3). Koko Euroopan Unionin alueella on NUTS 2 -alueita yhteensä 211 ja NUTS 3 -alueita 1 093. Edellisten lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Tässä julkaisussa tarkastellut maakunnat Uuttamaata ja Itä-Uuttamaata lukuun ottamatta kuuluvat NUTS 2 -tasolla Etelä-Suomen suuralueeseen. Uusimaa ja Itä-Uusimaa muodostavat Uudenmaan suuralueen.

Maakunnat

Uudenmaan maakuntaan kuuluu 24 kuntaa, joista puolet on kaupunkeja. Väestöltään pienimmät kunnat ovat Sammatti ja Karjalohja. Väkirikkain on maan pääkaupunki Helsinki. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1998 lopussa 1 274 475 asukasta eli lähes neljännes suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 6 366 km² ja väestötiheys 200.2 asukasta/km².

Itä-Uudenmaan maakuntaan kuuluu 10 kuntaa, joista Porvoo ja Loviisa ovat kaupungeja. Väestöltään suurin on Porvoo ja pienimpiä ovat Liljendalin ja Pukkilan kunnat. Vuonna 1998 Etelä-Suomen pienimmässä maakunnassa asui yhteensä 88 159 henkeä. Maakunnan maapinta-ala on 2 747 km² ja asukastiheys 32.1 asukasta neliökilometrillä.

Varsinais-Suomen maakuntaan kuuluu 56 kuntaa, joista väestöltään suurin on Länsi-Suomen läänin pääkaupunki Turku ja pienimpiä Iniö, Velkua, Houtskari ja Särkisalo. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1998 lopussa 443 050 asukasta eli 8.6 % suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 10 625 km² ja väestötiheys 41.7 asukasta/km². Kunnista 11 on kaupungeja.

Kanta-Hämeen maakuntaan kuuluu 16 kuntaa, joista väestömäärällä mitattuna suurin on Etelä-Suomen läänin pääkaupunki Hämeenlinna ja pienin Tuulos. Pinta-alaa maakunnalla on 5 204 km². Väestömäärä oli vuoden 1998 lopussa 164 914, joten asukastiheys on 31.7 asukasta neliökilometrillä. Kunnista kolme on kuntamuodoltaan kaupungeja.

Päijät-Hämeen maakunnan väestömäärä oli vuoden 1998 lopussa 197 443 ja pinta-ala 5 133 km². Maakuntaan kuuluu 12 kuntaa, joista Lahti on väestöltään suurin ja Artjärven kunta pienin. Kunnista kolme on kaupungeja. Asukastiheys maakunnassa on 38.5 asukasta/km².

Kymenlaakson maakunnan väestömäärä oli vuoden 1998 lopussa 189 802 ja pinta-ala 5 106 km². Väestötiheys on näin 37.1 asukasta neliökilometrillä. Maakuntaan kuuluu 13 kuntaa, joista viisi on kaupungeja. Väestömäärällä mitattuna Kotkan kaupunki on suurin ja Jaalan kunta pienin.

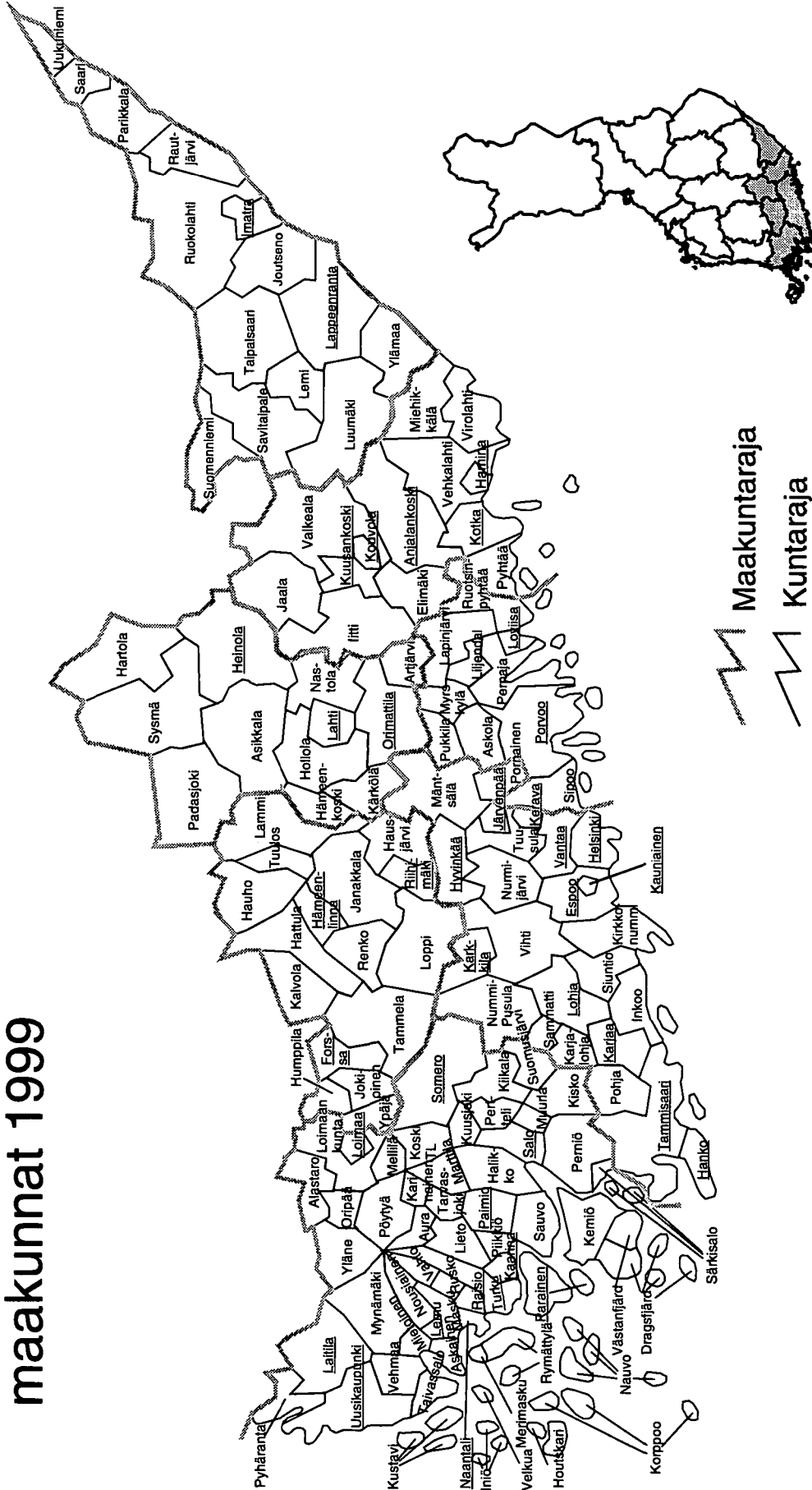
Etelä-Karjalan maakunnan pinta-ala on 5 674 km² ja väkimäärä oli vuoden 1998 lopussa 138 104 asukasta. Väestötiheys on siten tarkastelualueen matalin, 24.3 asukasta neliökilometrillä. Alueella sijaitsee kaksi kaupunkia, Imatra ja Lappeenranta, joista Lappeenranta on väkimäärältään alueen suurin. Pienimpiä kuntia ovat Uukuniemi ja Suomenniemi. Kuntia on yhteensä neljätoista.

Kunnat

Vuonna 1999 Suomessa on 452 kuntaa. Maan pääkaupunki Helsinki on väkiluvultaan suurin (546 317 asukasta 31.12.1998) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga maan pienin kunta (126 as.). Etelä-Suomen alueen 145 kunnasta asukasluvulla mitattuna pienin on Varsinais-Suomessa sijaitseva Iniön kunta (242 as.). Kaupungeja Etelä-Suomessa on 38. Pinta-alaltaan Etelä-Suomen kunnista suurin on Ruokolhti ja pienin Kauniainen.

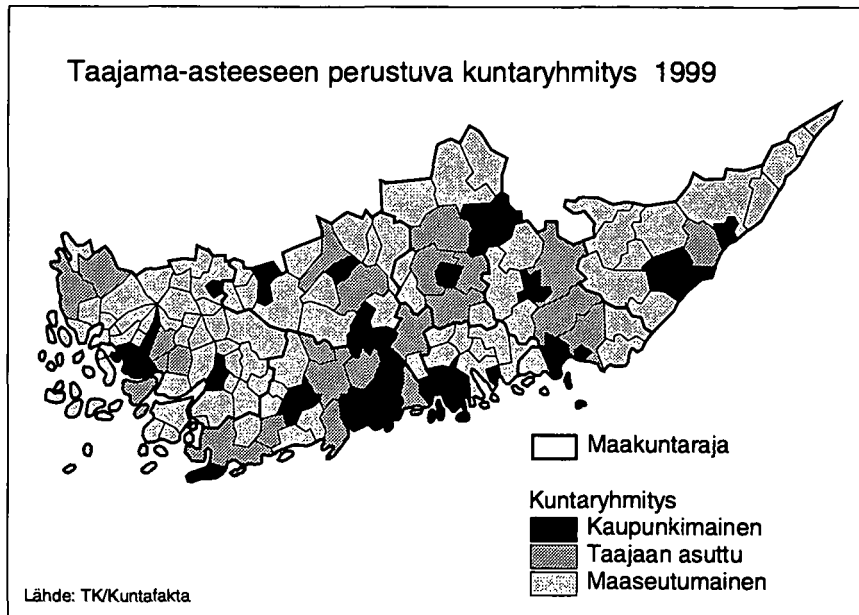
Taajamaväestön osuuteen ja suurimman taajaman väkilukuun perustuvan Tilastokeskuksen kuntaluokituksen mukaan vuonna 1999 kaupunkimaisia kuntia oli tarkastelualueella 29, taajaan asuttuja 24 ja maaseutumaisia 92. Kaupungeista Karjaa, Karkkila, Tammisaari, Laitila, Paimio, Parainen, Uusikaupunki, Anjalankoski ja Orimattila lasketaan kuuluvaksi taajaan asuttuihin kuntiin. Someron kaupunki luetaan maaseutumaisiin kuntiin. Toisaalta yksi muu kuin kaupunkikunta (Tuusula) on kuntaluokituksen mukaisesti kaupunkimainen.

Etelä-Suomen katsauksen kunnat ja maakunnat 1999

Lähde: TK/Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 1999

Kuva 2. Etelä-Suomen katsauksen kunnat ja maakunnat 1999.

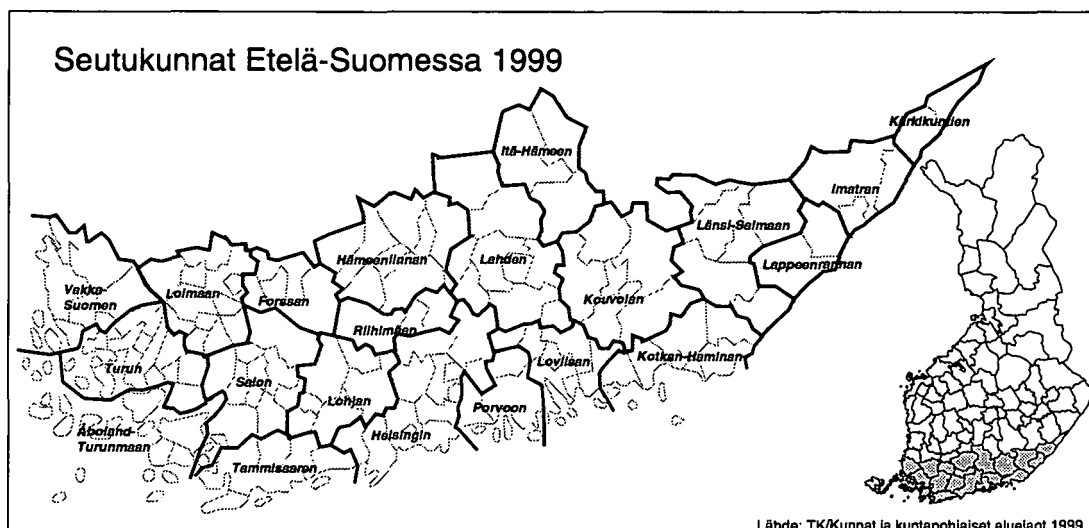
Kuva 3. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 1999.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä käytettiin kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä.

Suomen kaikkiaan 85 seutukunnasta 21 sijaitsee tämän katsauksen tarkastelualueella. Varsinais-Suomessa seutukuntia on viisi ja Etelä-Karjalassa neljä. Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä seutukuntia on kummassakin kolme, Itä-Uudellamaalla, Päijät-Hämeessä ja Kymenlaaksossa kaksi. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee Etelä-Suomessa kahdesta Turun seutukunnan peräti seitsemääntoista kuntaan.

Lisätietoja Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy vuosittain ilmestyvästä ja vastaavalla tavalla toteutetusta Seutukunta- ja maakuntakatsaus -julkaisusta.

Kuva 4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 1999.

Taulukko 1. Perustietoja Etelä-Suomen kuntien väestöstä.

	Väkiluku 31.12.1998	Väestön- muutos 1998 (%)	Väestön ikärakenne (%)			Tutkinnon suorittaneet 1998 (%)	Työttö- myysaste 8/1999
			0 – 14 v.	15-64 v.	yli 64 v.		
Uusimaa:							
Espoo	204962	2,1	21	70	8	69,3	8,66
Hanko	10267	-1,5	17	69	15	46,7	12,68
Helsinki	546317	1,3	15	71	14	64,4	12,75
Hyvinkää	42011	0,8	19	67	13	58,6	13,67
Inkoo	4644	-0,1	20	64	17	65,3	10,02
Järvenpää	35133	1,0	22	69	8	62,0	11,29
Karjaa	6775	0,4	19	69	19	49,7	13,59
Karjalohja	1380	-1,3	19	59	22	47,6	14,43
Karkkila	6659	0,6	19	64	18	49,0	13,27
Kauniainen	8530	0,2	21	66	13	78,2	5,91
Keräva	29914	0,3	21	71	9	60,0	8,01
Kirkkonummi	28850	2,0	23	70	7	61,8	10,55
Lohja	34420	0,7	20	68	12	65,1	11,71
Mäntsälä	15986	0,9	23	65	12	52,8	10,81
Nummi-Pusula	5861	0,5	20	62	18	60,4	12,65
Nummijärvi	31543	2,1	24	67	9	58,0	7,98
Pohja	4946	0,7	18	63	19	43,7	12,34
Pornainen	3972	2,9	27	63	10	53,1	8,36
Sammatti	1189	-1,7	19	62	19	62,7	11,51
Siuntio	4656	2,9	21	68	11	55,0	7,97
Tammisaari	14611	-0,8	19	62	19	62,6	10,65
Tuusula	30404	1,5	23	69	9	58,7	8,43
Vantaa	173860	1,5	21	72	8	60,0	10,97
Vihri	23385	0,8	22	68	10	57,8	8,75
Varsinais-Suomi:							
Alastaro	3156	-1,4	16	61	23	48,6	13,18
Askainen	905	-1,7	17	64	19	51,1	14,19
Aura	3291	-0,1	22	65	13	61,3	10,26
Dragsfjärd	3613	-1,6	14	61	26	40,9	10,91
Hälikko	6752	0,6	19	66	15	66,5	9,14
Houtskari	722	1,8	16	60	25	47,2	12,32
Ihliö	242	0,8	10	65	25	40,6	6,42
Kaarina	19460	0,8	21	68	11	61,9	11,06
Kanainen	2389	-0,1	22	67	21	46,7	9,53
Kemiö	3327	-0,2	18	58	23	50,6	8,68
Kiikkaia	1881	-2,6	16	61	23	42,8	10,57
Kisko	1956	-2,2	15	59	26	40,2	11,52
Korppoo	1015	-2,4	18	61	20	64,2	9,89
Koski Tl	2600	-1,3	16	62	22	46,7	8,84
Kustavi	1020	1,4	15	60	26	43,4	10,04
Kuusjoki	1839	2,1	18	63	19	47,6	9,06
Leitiä	6897	-0,4	18	66	16	61,3	10,08
Lemu	1394	-1,3	21	69	10	56,1	9,13
Lieto	13434	2,3	22	67	11	58,9	8,51
Loimaa	7083	-0,1	16	63	21	54,6	13,65
Loimaan kunta	6203	-1,3	18	63	19	63,8	10,83
Marttila	2144	-1,1	17	62	22	47,3	9,57
Maasku	5163	0,1	23	68	10	62,6	6,57
Mellilä	1307	2,4	19	60	22	45,2	12,7
Merimäski	1348	1,8	23	65	12	60,0	6,07
Mietoian	1723	1,2	20	63	16	58,6	10,25
Muurila	1425	0,5	19	63	18	49,7	7,7
Mynämäki	6144	0,5	19	62	18	50,3	12,09
Naantali	12980	1,7	20	69	13	60,4	11,73
Nauvo	1422	0,2	17	63	20	53,3	8,14
Nousiainen	4116	0,2	22	65	14	65,6	9,95
Oripää	1344	1,1	16	61	23	44,8	10,29
Paimio	9726	0,2	21	66	13	58,1	6,36
Parainen	12005	-0,7	19	64	17	56,5	10,03
Pentti	6232	-0,5	17	63	20	46,1	10,55
Porttali	3678	0,7	20	65	15	50,4	8,23
Piikkiö	6469	1,6	21	65	13	63,9	10,84
Pyhäranta	2328	-1,1	19	66	15	49,0	12,56
Röytyä	3766	0,2	20	61	18	61,8	10,19
Raisio	22945	0,4	20	68	12	58,8	13,27
Rusko	3192	2,3	23	66	11	60,0	9,34
Rymättylä	1916	-0,5	19	63	18	52,2	9,14
Salo	23920	1,5	17	67	16	65,6	9,86
Sauvo	2824	0,1	20	61	20	50,8	7,01
Somero	9779	-0,4	17	62	22	46,7	10,09
Suomusjärvi	1353	1,7	17	60	23	43,9	12,65
Särkisalo	777	-0,4	13	58	30	45,5	8,45
Taivassalo	1840	-0,5	18	60	23	45,0	10,72
Taivassjoki	1939	1,3	21	60	19	60,1	7,96
Turku	170931	1,3	15	69	16	61,3	17,76
Uusikaupunki	17479	0,4	18	68	14	58,2	14,69
Vahto	1789	0,5	24	66	10	53,6	9,82
Vehmaa	2584	1,1	18	60	22	48,1	12,93
Velkua	252	0,4	20	64	16	54,5	9,43
Västanfjärd	811	-2,4	16	60	25	60,3	6,99
Yläne	2221	0,2	16	61	23	41,9	12,54

Väkiluku Väestön- Väestön ikärakenne (%) Tutkinnon Työttö-
31.12.1998 muutos muutos
1998 (%) 0 – 14 v. 15-64 v. yli 64 v. 1998 (%) 8/1999

Kanta-Häme:

Försä	18857	-1,4	16	67	17	52,7	17,9
Hattula	9051	-0,4	20	66	14	59,3	12,74
Hauho	4013	-0,4	16	61	23	51,9	15,89
Hausjärvi	8115	-0,5	21	64	15	53,8	13,03
Huopila	2593	-0,1	17	64	20	47,3	12,95
Hämeenlinna	45555	0,4	17	66	17	60,4	16,13
Jänakkala	15359	-0,1	19	65	16	54,2	12,84
Jokioinen	5733	-0,4	20	64	15	55,1	12,39
Kaivoja	3383	0,1	19	62	20	48,0	15,9
Lammi	5707	-0,1	17	61	22	52,8	12,35
Loppi	7557	0,3	20	64	17	49,0	12,98
Renko	2351	0,8	19	64	18	51,6	16,45
Riihimäki	25964	0,0	18	66	15	56,7	15,66
Tammela	6334	1,5	19	61	20	52,5	11,26
Tuusula	1562	-0,3	17	62	21	49,2	16,89
Ypäjä	2780	0,0	18	61	21	51,2	14,8

Päijät-Häme:

Artjärvi	1634	-2,7	17	60	23	44,9	11,66
Asikkala	8609	-1,0	17	65	18	52,0	14,05
Hartola	3926	-1,2	17	61	22	44,7	15,31
Heinola	21567	-0,7	17	67	16	54,8	18,12
Höglöja	20223	0,0	21	68	11	59,1	13,7
Hämeenkoski	2241	-1,1	19	62	19	50,1	12,71
Kärkölä	5048	-1,8	20	64	18	49,1	13,84
Lahti	96227	0,4	16	68	15	56,9	20,74
Näsijoki	14749	-0,2	20	69	11	53,8	17,95
Orimattila	14101	-0,4	20	64	16	52,3	14,23
Padaajoki	4028	-1,1	17	61	22	43,1	16,26
Sysmä	5091	-1,3	16	61	24	44,1	15,89

Kymenlaakso:

Anjalankoski	17841	-1,3	17	69	19	51,9	16,63
Elimäki	8609	0,4	20	64	16	53,3	13,5
Hamina	9926	0,3	15	66	20	56,6	17,34
Iitti	7587	-0,5	18	64	19	51,0	15,33
Jaala	2024	0,1	17	62	22	45,7	17,81
Kotka	55551	-0,4	16	66	18	59,3	18,87
Kouvola	31819	-0,2	16	68	18	60,3	18,39
Kuusankoski	20988	-0,8	17	66	17	58,9	17,33
Miehikkälä	2605	-1,5	15	60	25	40,0	10,97
Pyhtää	5339	-1,4	19	64	17	53,3	14,11
Vaivakeala	11334	0,9	20	66	14	56,0	13,46
Vehkalahti	12205	-0,7	18	67	16	54,1	13,48
Virojoki	3972	0,1	16	62	23	48,3	11,85

Etelä-Karjala:

Imatra	31244	-0,8	16	67	17	53,4	20,61
Joutseno	11260	-1,4	18	67	16	54,0	17,56
Lappeenranta	57374	0,3	17	68	15	58,4	18,38
Lemi	3146	0,3	19	64	17	49,6	15,22
Luumäki	5398	-1,2	16	61	23	46,2	14,65
Perikkala	4726	-1,3	15	61	24	46,0	20,81
Rautjärvi	4823	-2,6	15	64	21	47,5	17,02
Ruokolahti	6309	-1,0	16	64	21	47,7	16,74
Saari	1588	-2,8	15	61	24	43,6	20,94
Savitaipale	4476	-0,3	16	60	24	44,4	15,81
Suomenniemi	866	-4,6	13	61	26	42,8	16,38
Taipalsaari	4708	-1,6	21	66	13	59,5	14,05
Uukuniemi	597	0,3	18	58	24	43,6	21,65
Ylämaa	1589	-1,2	15	62	23	42,4	12,79

Itä-Uusimaa:

Askoja	4314	0,4	21	66	13	51,3	10,52
Lapinjärvi	3074	-0,5	18	61	22	46,8	13,57
Liljendal	1477	-0,4	21	59	20	49,2	9,85
Lovisa	7668	-0,1	15	66	19	50,0	16,4
Myrskylä	2022	0,5	20	60	20	46,3	13
Pemaja	3801	-0,1	20	62	19	44,9	12,9
Porvoo	44142	0,8	20	67	13	55,8	11,52
Pukkila	1898	1,1	22	62	16	49,3	12,5
Ruotsinpyhtää	3076	-1,1	17	63	20	45,0	13,7
Sipoo	16687	3,4	22	66	12	56,9	7,21

VÄESTÖ

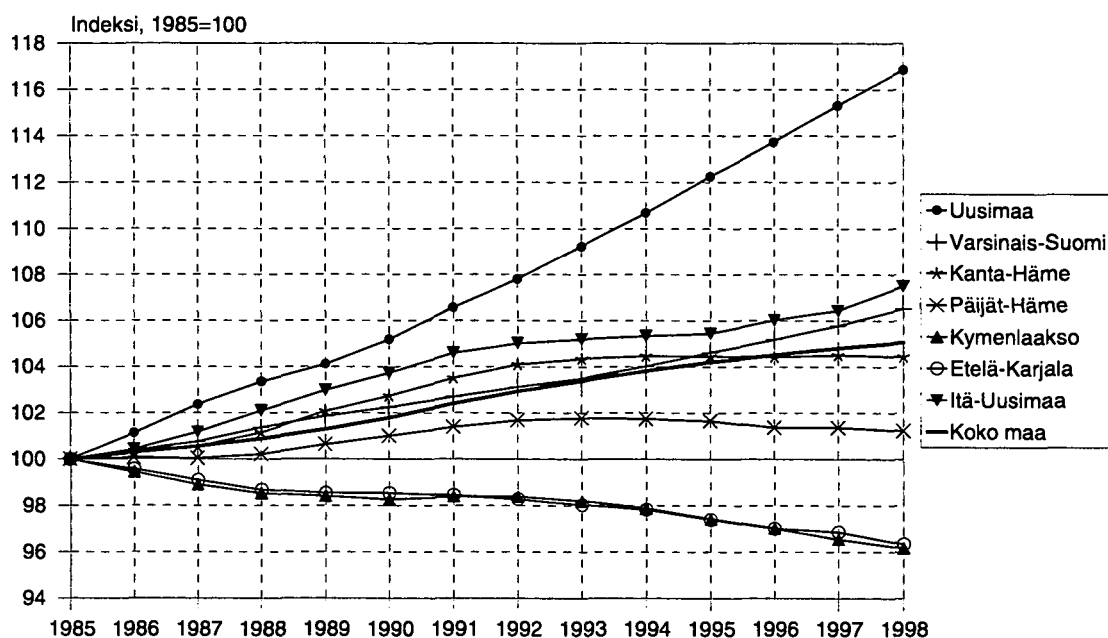
Etelä-Suomen katsauksen käsittävällä alueella asui vuoden 1998 lopussa yhteensä 2 495 947 henkeä eli yli 48 % koko maan väestöstä. Uudellamaalla asui 1 274 475 henkeä. Itä-Uudenmaan asukasluku oli 88 159, ja Varsinais-Suomen 443 050. Kanta-Hämeessä asukkaita oli 164 914, Päijät-Hämeessä 197 443, Kymenlaaksossa 189 802 ja Etelä-Karjalassa 138 104. Koko Suomen suurin kaupunki on pääkaupunki Helsinki, jossa asukkaita oli vuoden 1997 lopussa 546 317. Helsingissä on siten enemmän asukkaita kuin Etelä-Suomen 115 väkimäärältään pienimmässä kunnassa yhteensä. Väkiluvultaan Itä-Uudenmaan suurin kaupunki on Porvoo. Varsinais-Suomen suurin kaupunki on Turku. Kanta-Hämeessä suurin väkimäärä on Hämeenlinnassa ja Päijät-Hämeessä Lahdessa. Kymenlaakson kunnista väkiriikkain on Kotka ja Etelä-Karjalan kunnista Lappeenranta. Väkiluvultaan tarkastelualueen pienimmät kunnat (alle 600 asukasta) ovat Varsinais-Suomen Iniö ja Velkua sekä Etelä-Karjalan Uukuniemi.

Väestömuutokset

Uudenmaan väkiluku on kasvanut vuosien 1985 ja 1998 välillä 17 %, mikä on selvästi enemmän kuin väkiluvun kasvu koko maassa keskimäärin. Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa vastaavalla ajanjaksolla väkimäärä on vähentynyt noin 4 %.

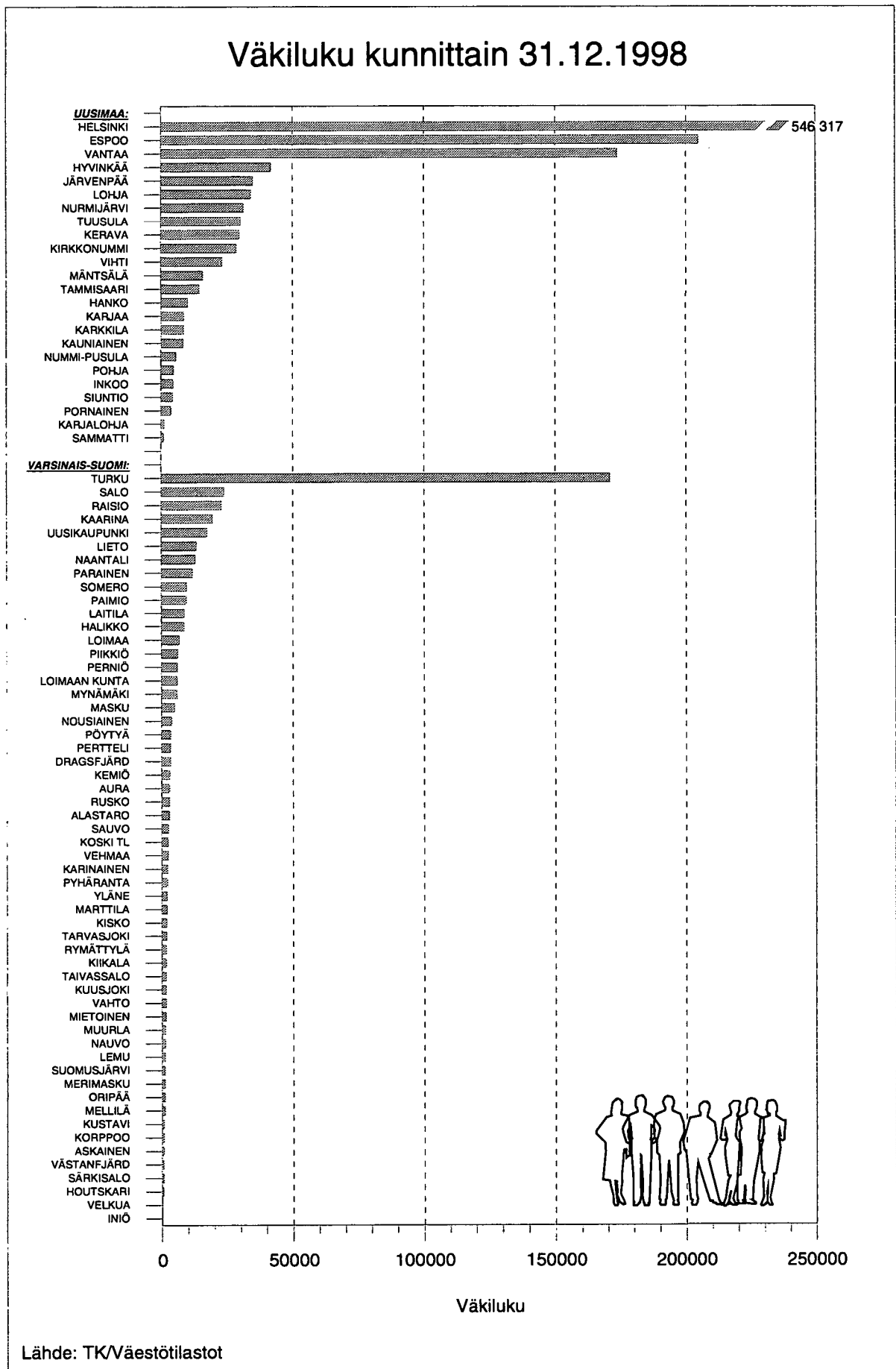
Kunnittain tarkasteltuna väestö on kasvanut vuodesta 1995 vuoteen 1998 suhteellisesti eniten Sipoossa ja vähentynyt eniten Suomenniemen kunnassa. Myös vuonna 1998 näissä kunnissa väestön suhteelliset muutokset olivat suurimmat.

Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 - 1998

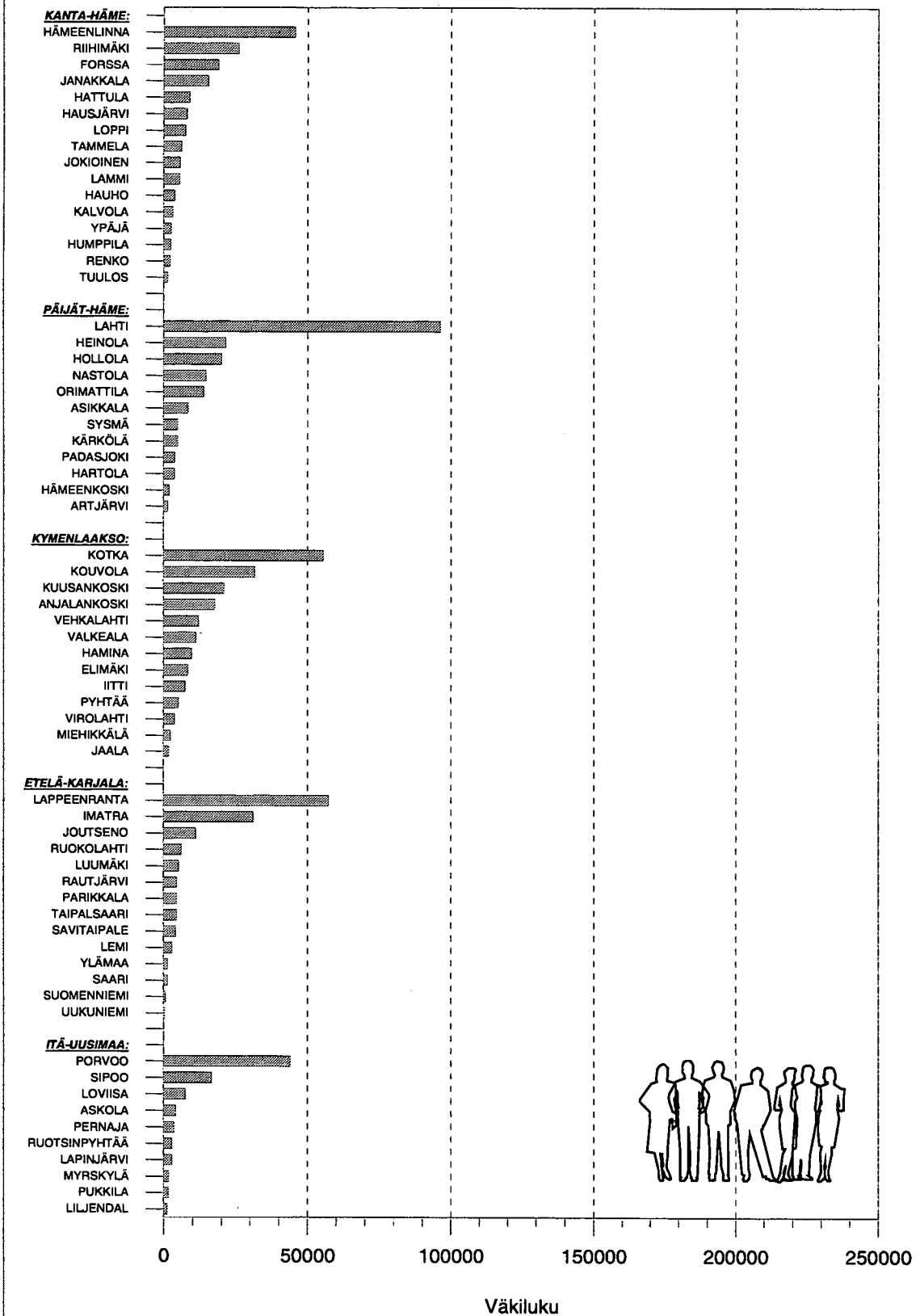
Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 5. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 1998.

Kuva 6a. Väkiluku kunnittain 31.12.1998.

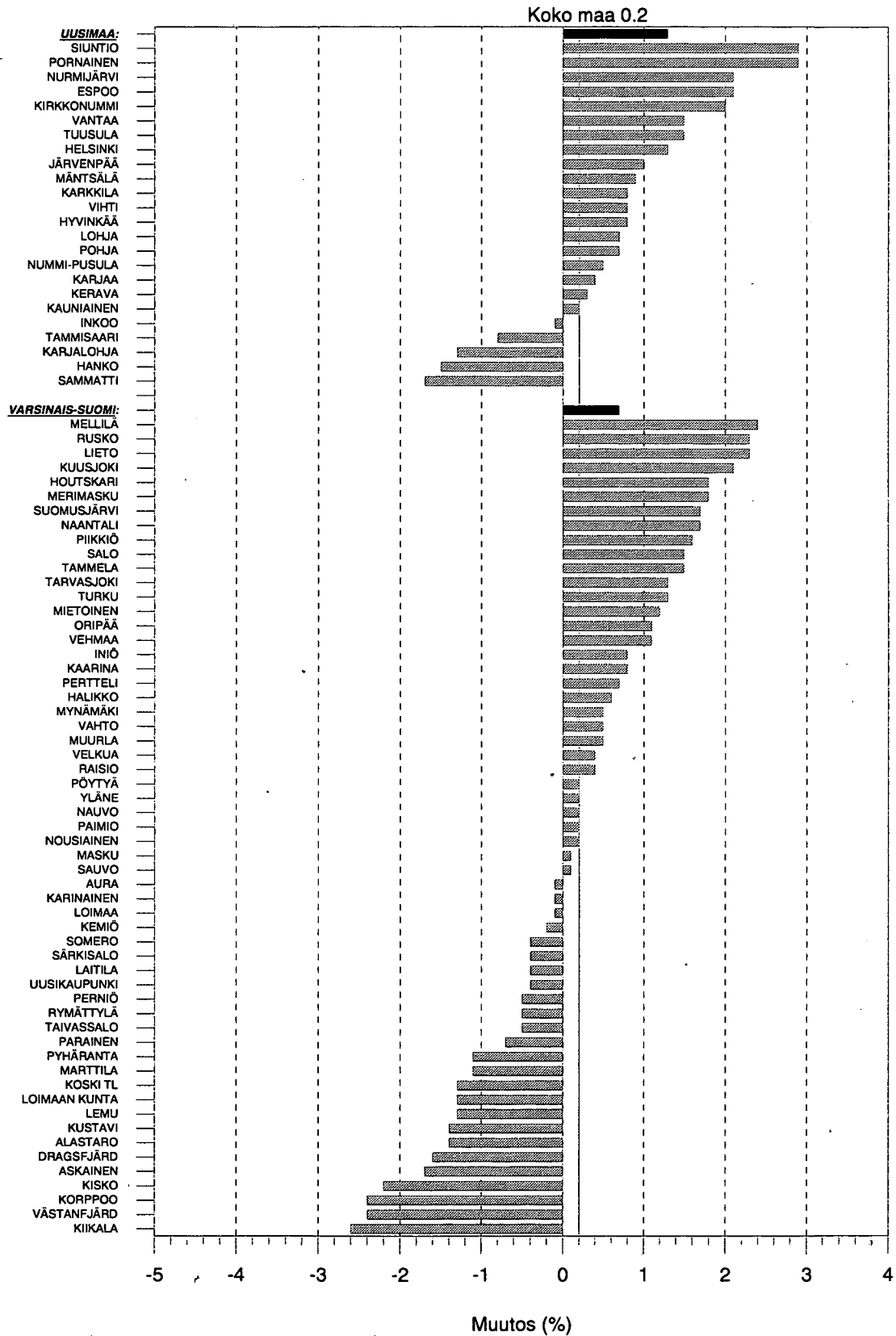
Väkiluku kunnittain 31.12.1998

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 6b. Väkiluku kunnittain 31.12.1998.

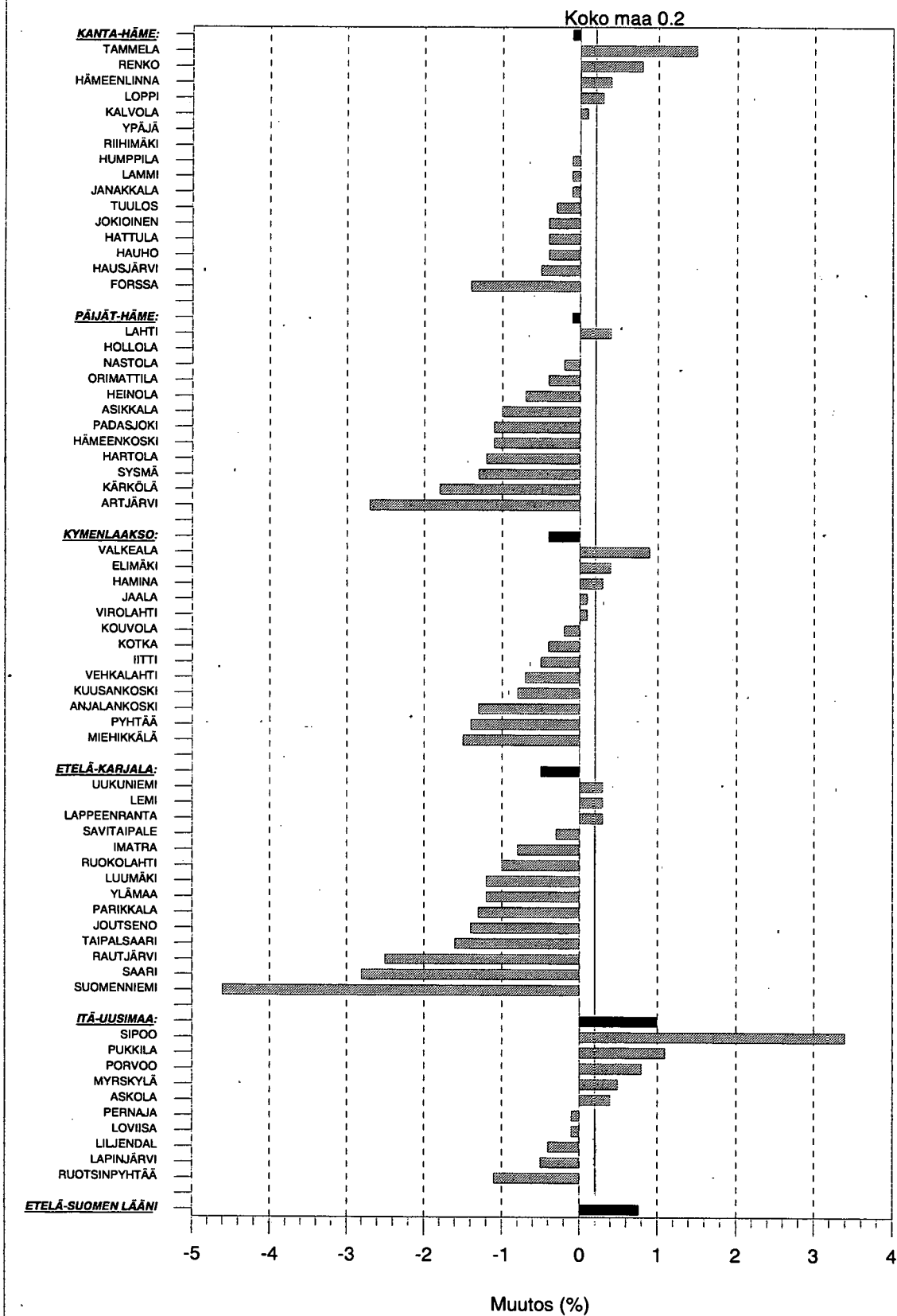
Väkiluvun muutos kunnittain 1998

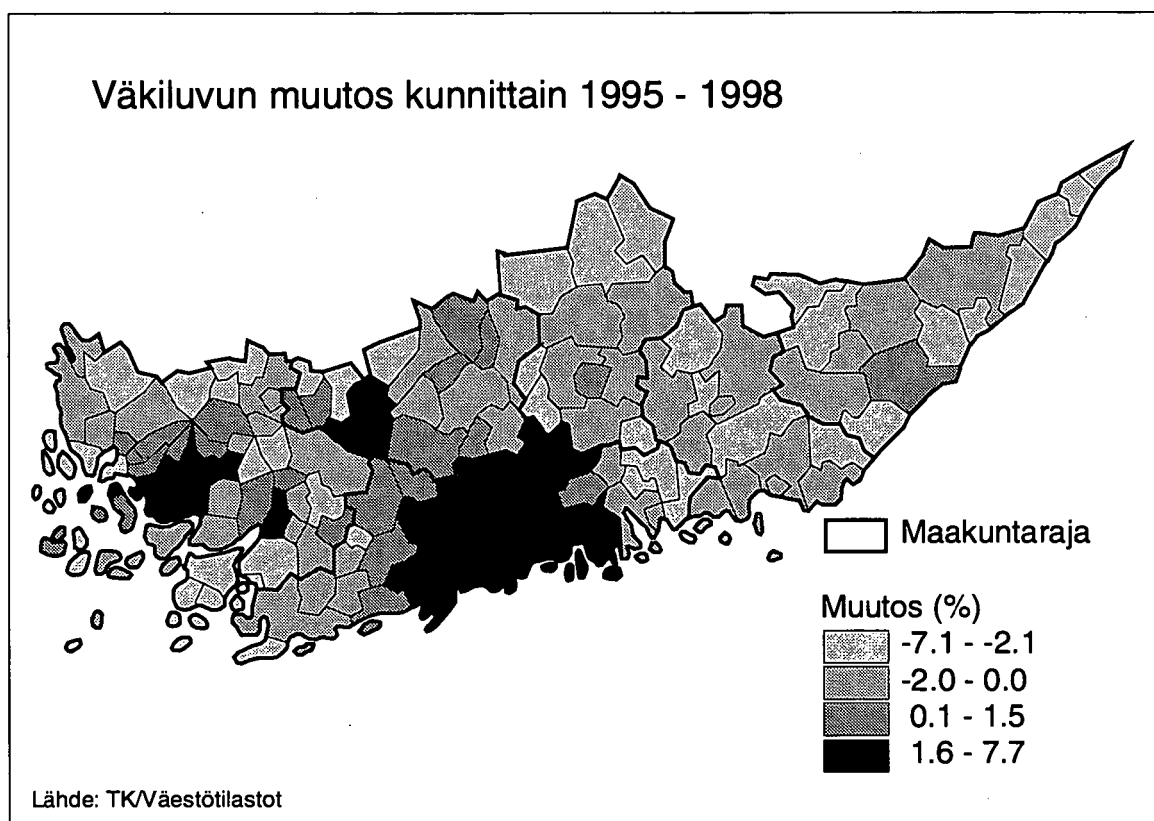
Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 7a. Väkiluvun muutos kunnittain 1998.

Väkiluvun muutos kunnittain 1998

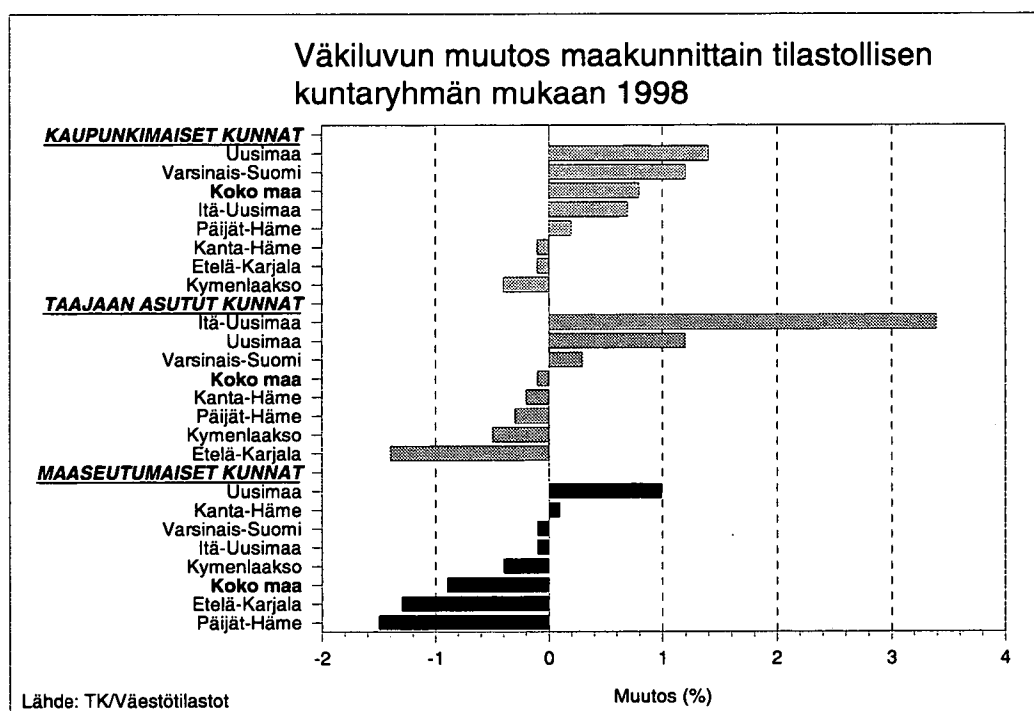

Kuva 7b. Väkiluvun muutos kunnittain 1998.

Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 1998.

Tilastollisen kuntaryhmittelyn mukaan vuonna 1998 väkimäärä väheni kaupunkimaisissa kunnissa Kymenlaaksossa, Kanta-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa. Taajaan asuttujen kuntien suurin väestönlisäys tapahtui Itä-Uudellamaalla. Maaseutumaiset kunnat menettivät väestöään suhteellisesti eniten Päijät-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa. Maaseutumaisten kuntien väkimäärä kasvoi ainoastaan Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä.

Kuva 9. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1998.

Maakunnista Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa syntyvyys ja kuolleisuus ovat olleet miltei yhtä suuria 1980- ja 1990-luvuilla. Suurin syntyneiden enemmisyys on ollut Uudellamaalla. Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla kokonaisnettomuutto on tarkasteluajana ollut positiivinen ja on edelleen lisääntymässä.

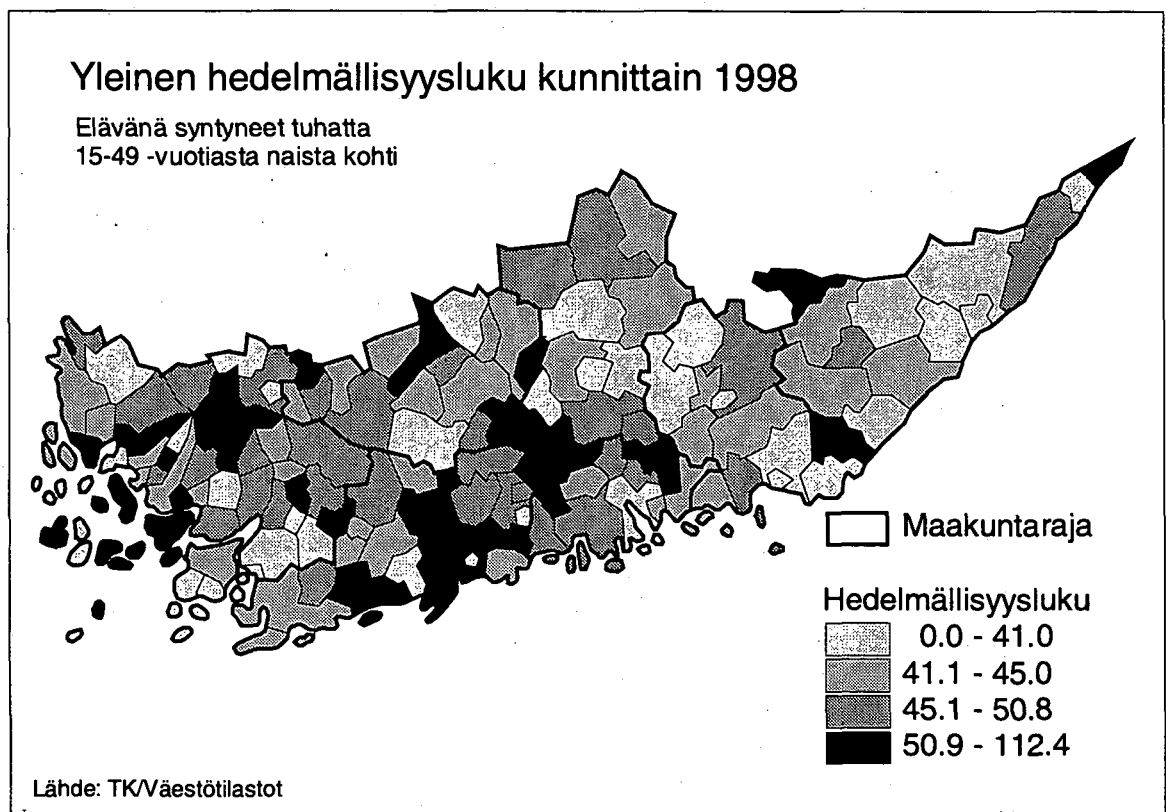
Luonnollinen väestönmuutos ja muuttotase

Syntyvyyttä voidaan mitata yleisellä hedelmällisyysluvulla, jossa elävänä syntyneiden lasten määrää verrataan 15-49-vuotiaiden naisten määrään. Vuonna 1998 kunnittaisessa tarkastelussa hedelmällisyysluku oli suurin Uukuniemellä ja alhaisin Iniön kunnassa.

Toinen syntyvyyttä mittaava luku on luonnollinen väestönlisäys, jossa syntyneiden ja kuolleiden määriä verrataan toisiinsa. Suurin syntyneiden enemmisyys oli vuonna 1998 Merimaskussa, Espoossa ja Kirkkonummella. Negatiivisin luonnollinen väestönlisäys oli Särkisalon ja Suomenniemen kunnissa.

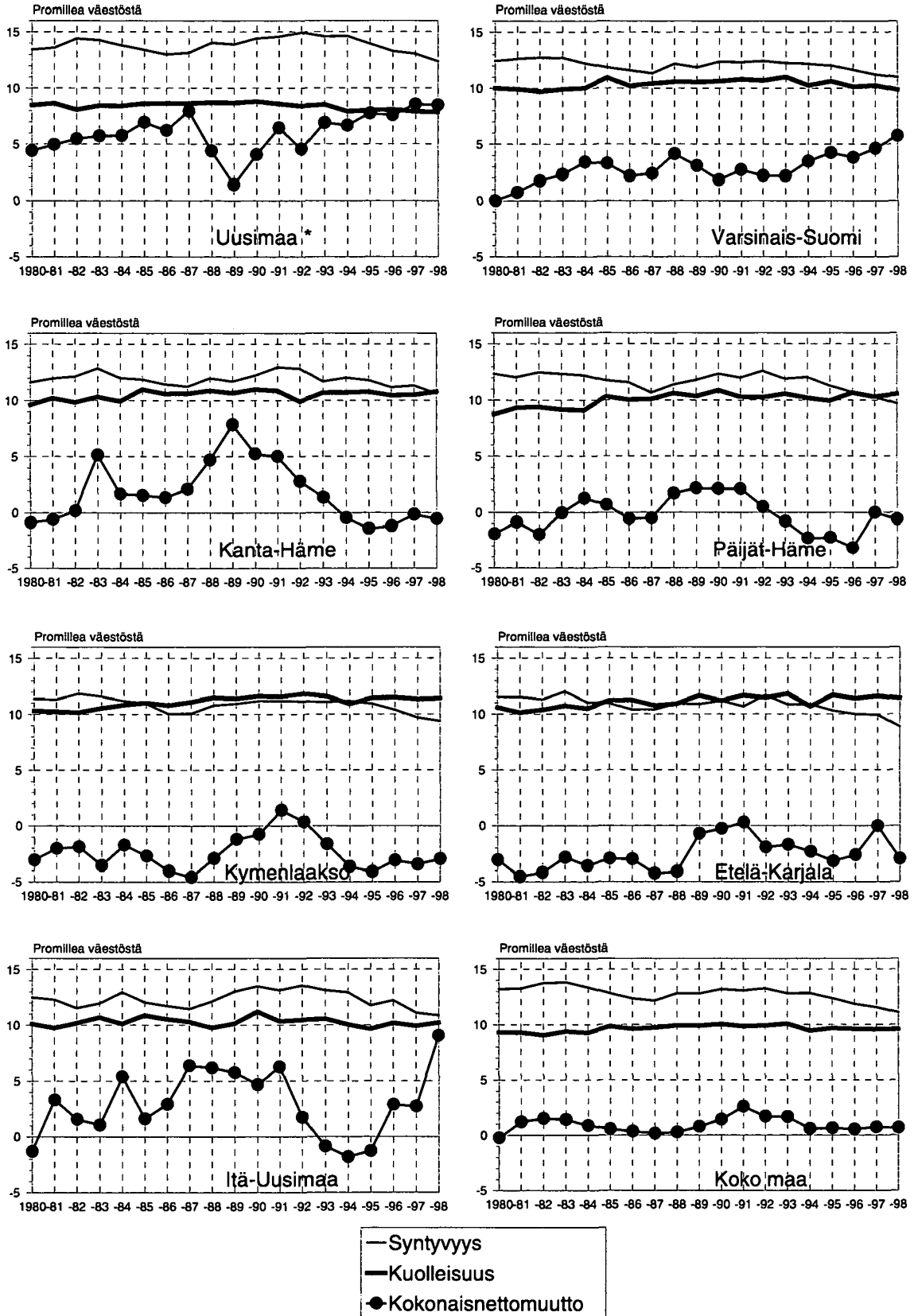
Yli puolet Etelä-Suomen kunnista oli muuttovoittoisia vuonna 1998. Positiivisin muuttotase oli Sipoossa ja negatiivisin Suomenniemellä. Muuttoliikkeen pitkän aikavälin intensiteettiä voidaan kuvata jossain määrin myös kunnassa syntyneiden osuudella kuntalaisista. Vuonna 1997 asuinkunnassaan syntyneiden osuus kaikista kuntalaisista oli pienin Kauniaisissa. Eniten nykyisessä asuinkunnassaan syntyneitä oli Savitaipaleella, Houtskarissa ja Miehikkälässä, yli 65 % asukkaista.

Maakunnista Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Itä-Uusimaa olivat muuttovoittoisia vuonna 1998. Suurin muuttotappio oli Etelä-Karjalassa, lähes 600 henkilöä.

Kuva 10. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1998.

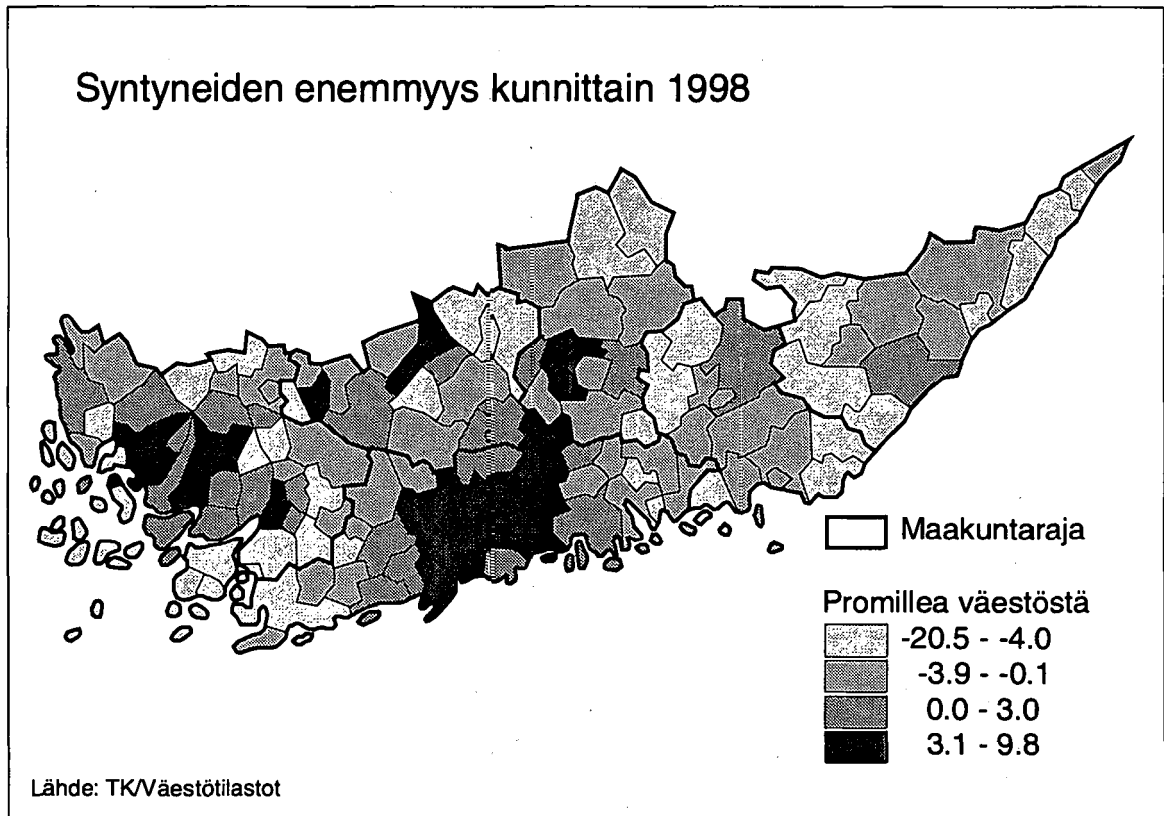
Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 1998

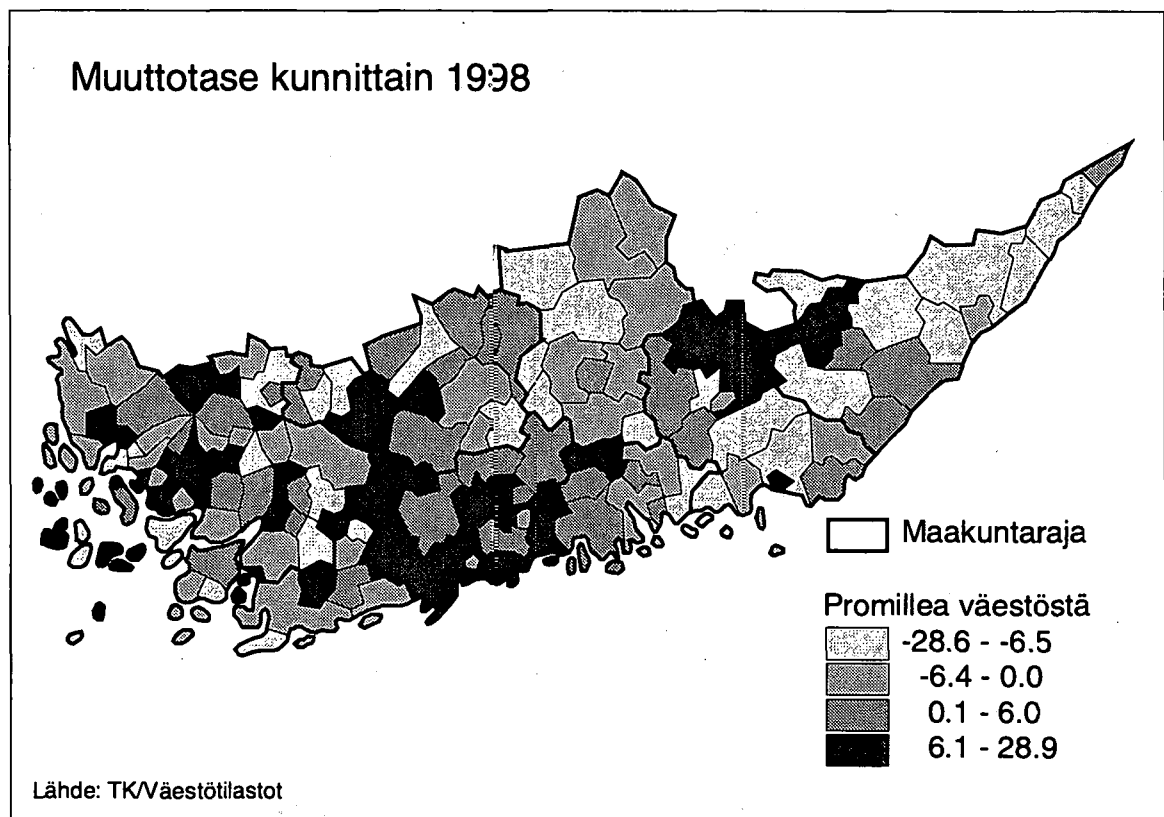
Lähde: TK/Väestötillastot

*Uusimaa nykyisten rajojen mukaisena

Kuva 11. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 1998.

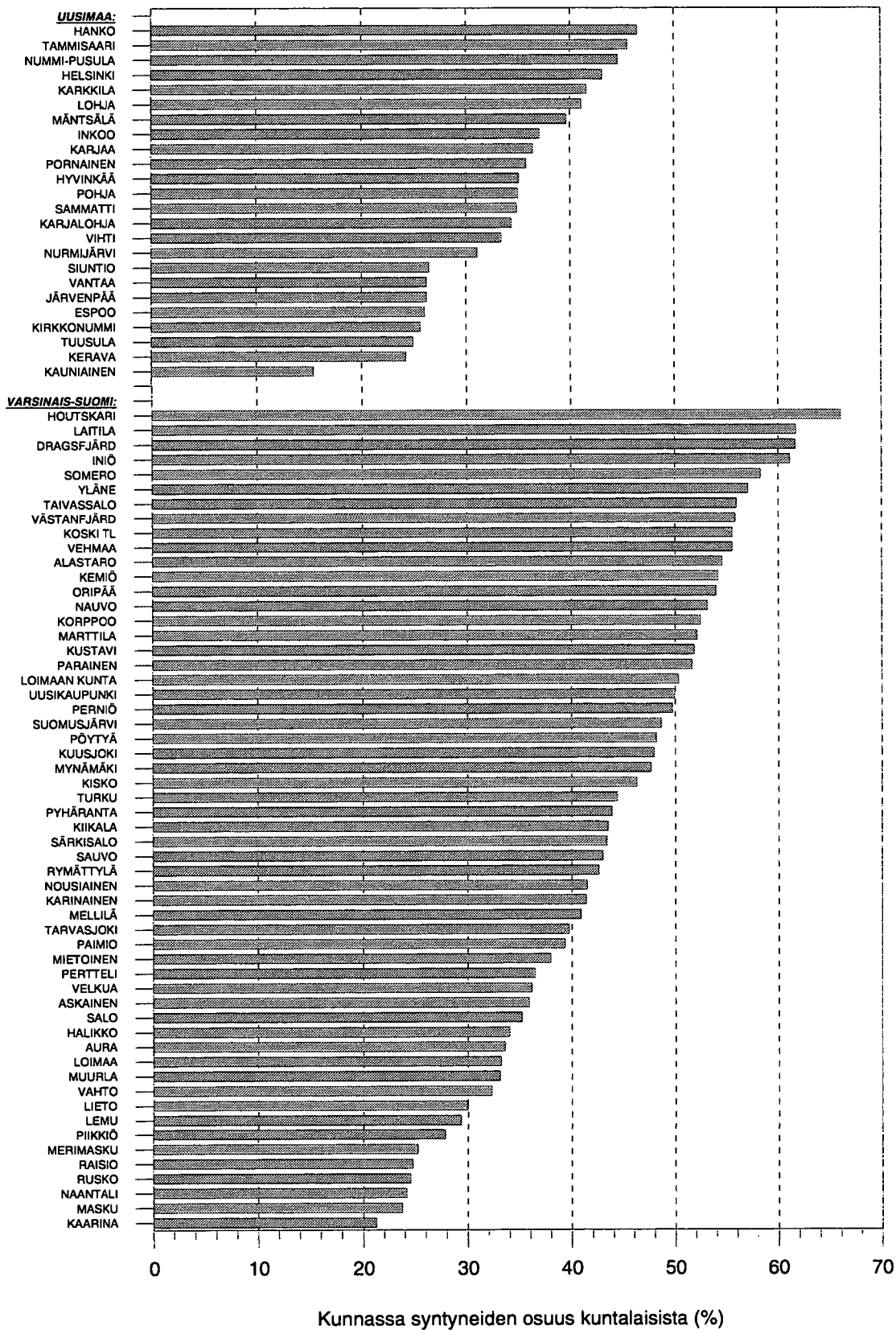

Kuva 12. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1998.

Kuva 13. Muuttotase kunnittain 1998.

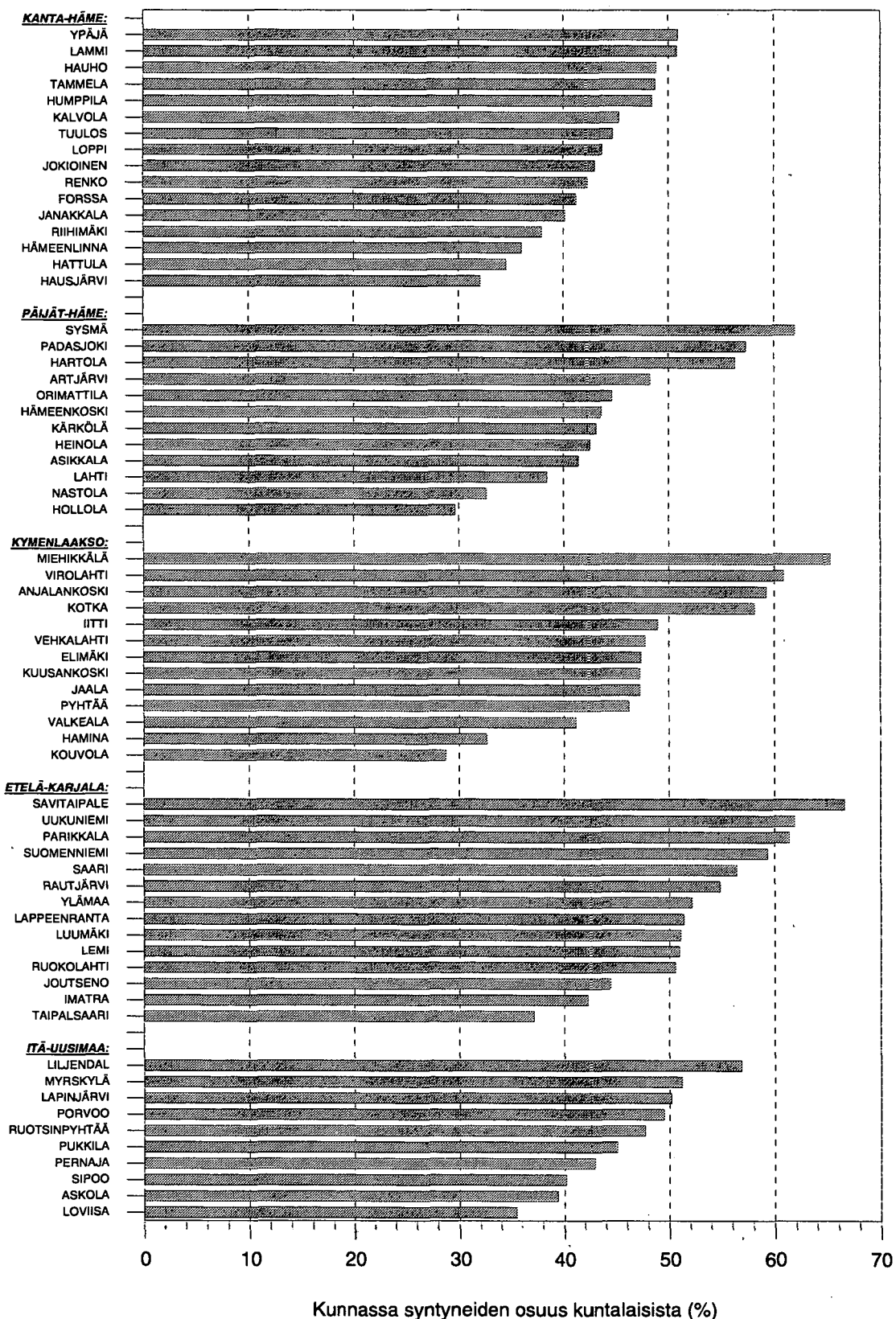
Syntyperäiset kuntalaiset 1997

Lähde: TK/Väestötilastot

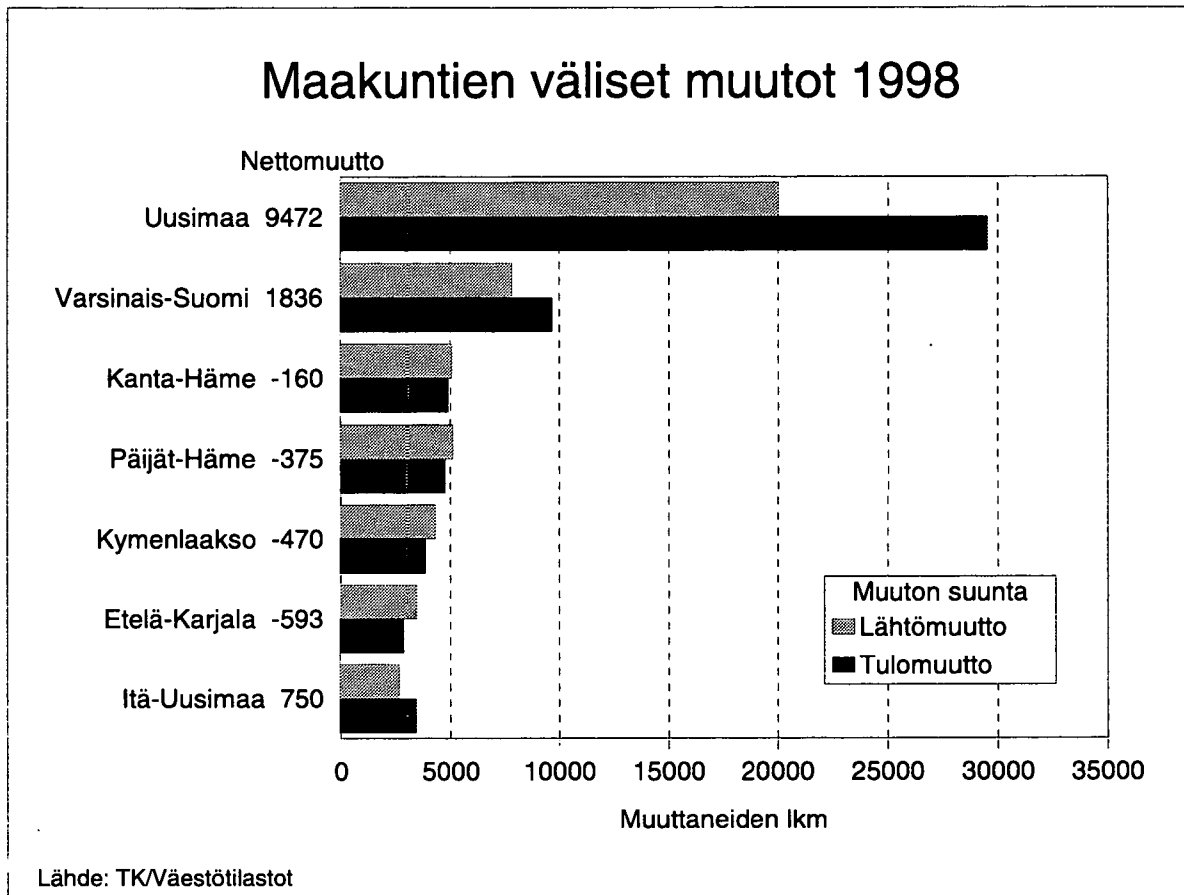
Kuva 14a. Syntyperäiset kuntalaiset 1997.

Syntyperäiset kuntalaiset 1997

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 14b. Syntyperäiset kuntalaiset 1997.

Kuva 15. Maakuntien väliset muutot 1998.

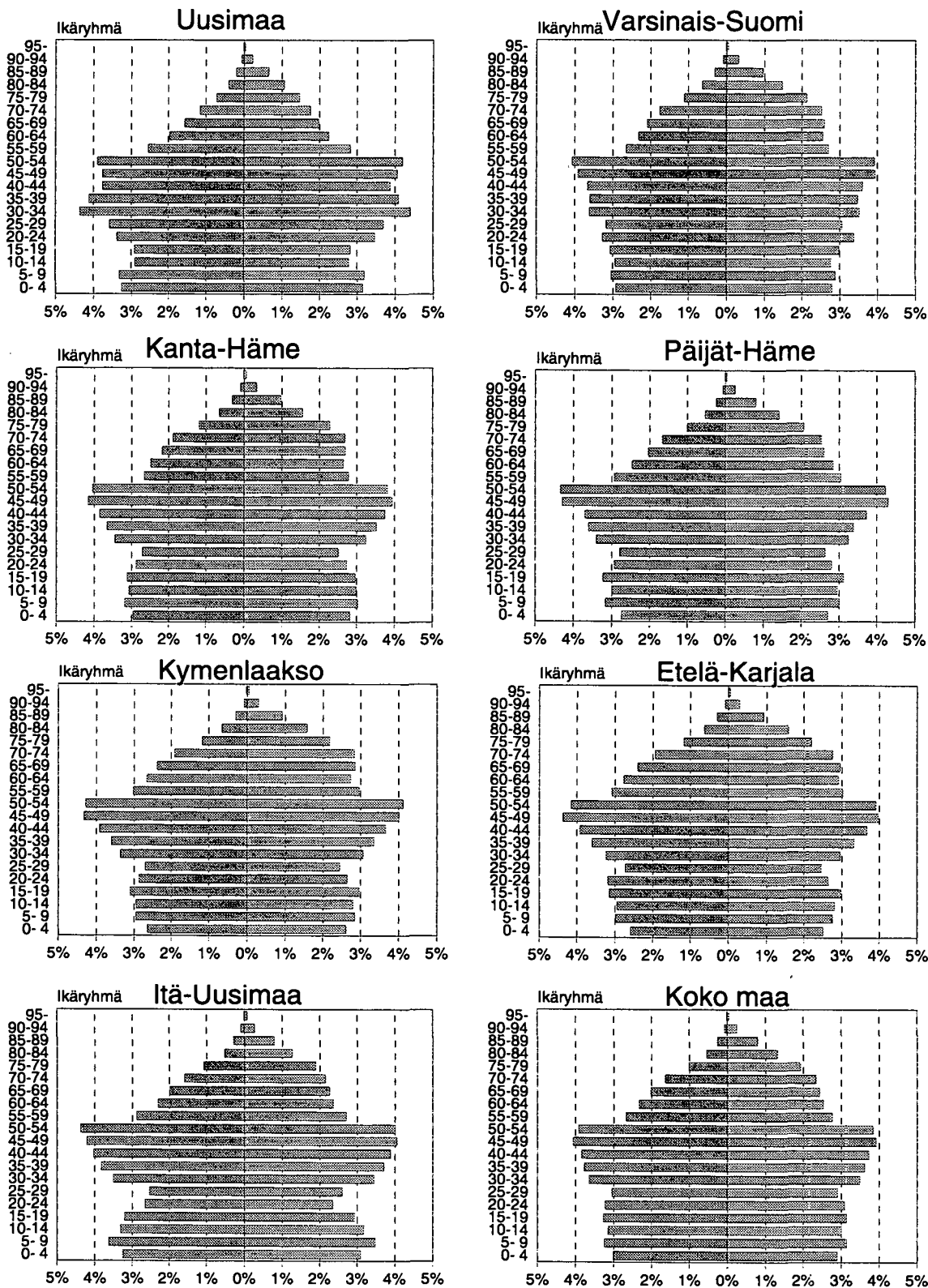
Ikä- ja sukupuolirakenne

Uudellamaalla 30-34-vuotiaat muodostivat vuonna 1998 väestöltään suurimman ikäryhmän. Muissa katsauksen maakunnissa, kuten myös koko maassa, tätä vanhemmat ikäluokat muodostivat suurimmat ryhmät. Työikäisiä (15 – 64 –vuotiaita) oli vuonna 1998 suhteellisesti eniten Vantaalla ja Helsingissä, vähiten Karinaisen kunnassa. Yli 64 –vuotiaita oli suhteellisesti eniten Särkisalon ja Suomenniemen kunnissa, vähiten Kirkkonummella ja Vantaalla. Alle 15 –vuotiaiden osuus oli vastaavasti suurin Pornaisissa ja Vahdossa, pienin Iniön kunnassa.

Vuonna 1998 väestön keski-ikä oli koko maassa 38.9 vuotta. Yli sadassa Etelä-Suomen kunnassa väestön keski-ikä oli tätä korkeampi. Korkein se oli Särkisalossa ja matalin Pornaisissa. Vuodesta 1996 vuoteen 1998 väestön keski-ikä on laskenut kahdeksassa kunnassa, eniten Tarvasjoella ja Houtskarissa. Eniten keski-ikä on noussut vastaavana aikana Iniön, Korppoon, Kärkölän ja Saaren kunnissa, yli 1 vuotta.

Yli puolet Etelä-Suomen kunnista on sukupuolirakenteeltaan naisenemmistöisiä. Naisenemmistöisimmät kunnat ovat Loimaa, Helsinki ja Turku, joissa tuhatta miestä kohti asui yli 1 140 naista vuonna 1998. Suhteellisesti vähiten naisia oli Lemminkäinen (888 naista/1 000 miestä) ja Ypäjä (921 naista/1 000 miestä) kunnissa.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1998

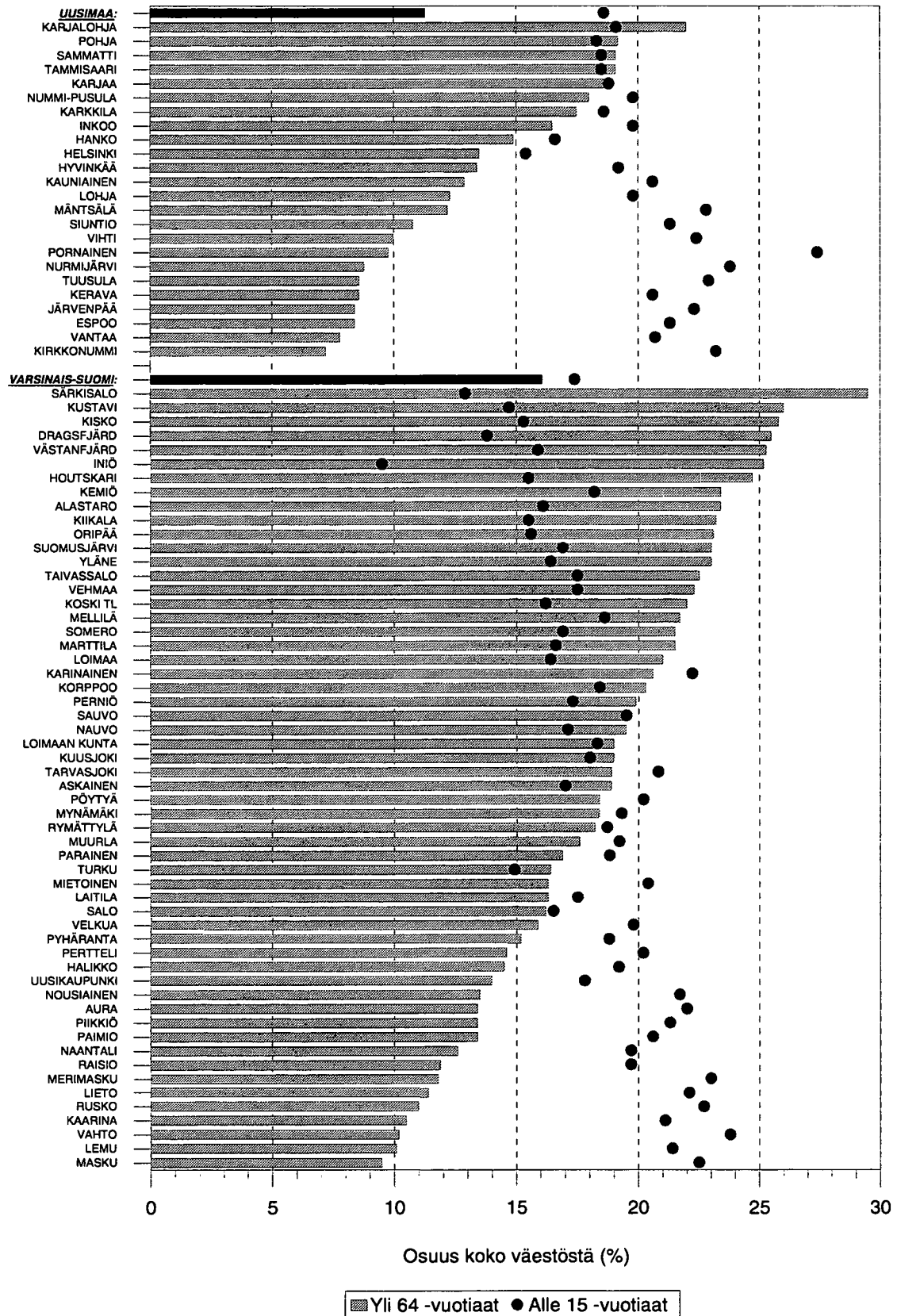
Osuus väestöstä

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 16. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1998.

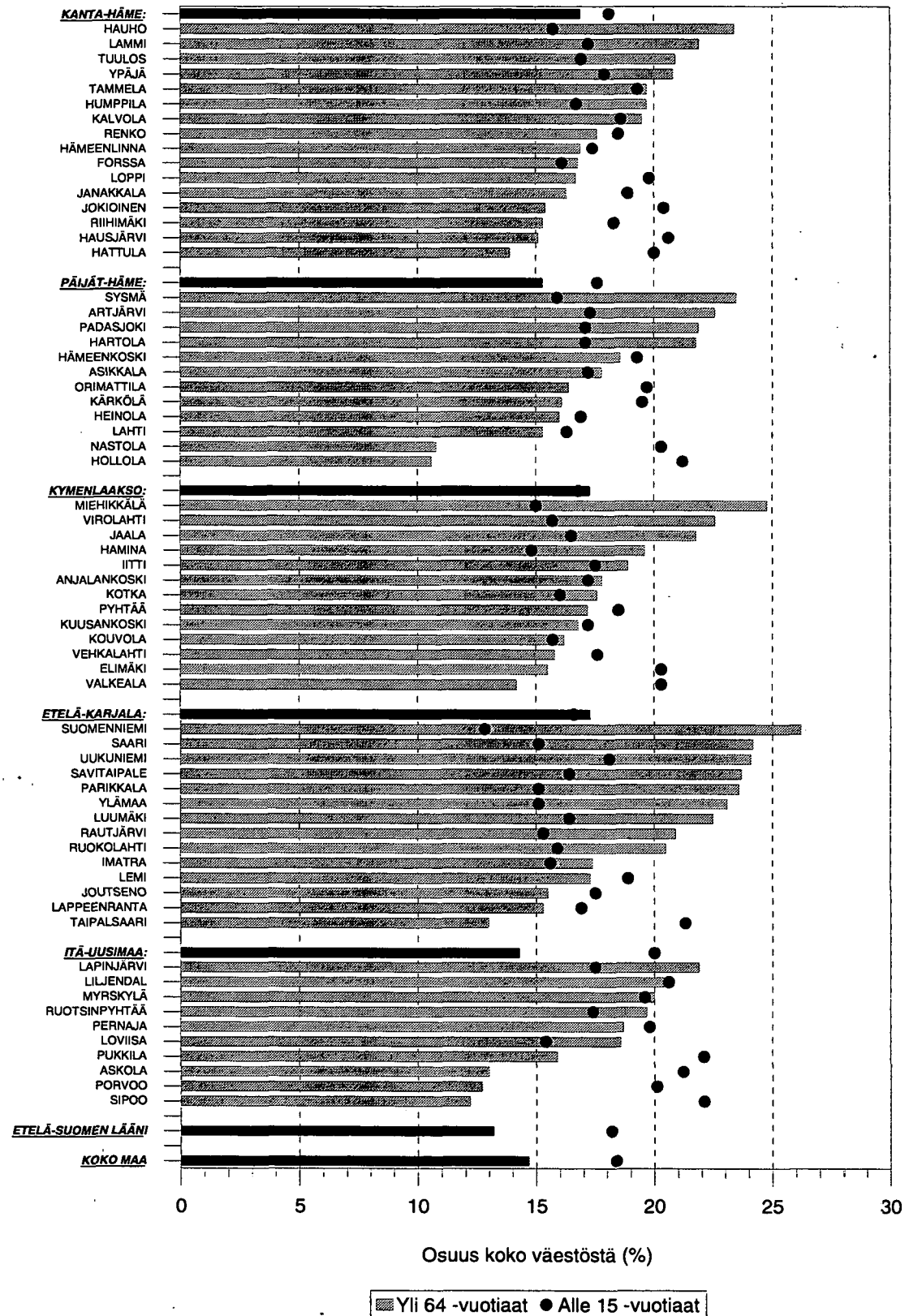
Yli 64- ja alle 15 -vuotiaat kunnittain 1998

Lähde: TK/Väestötillastot

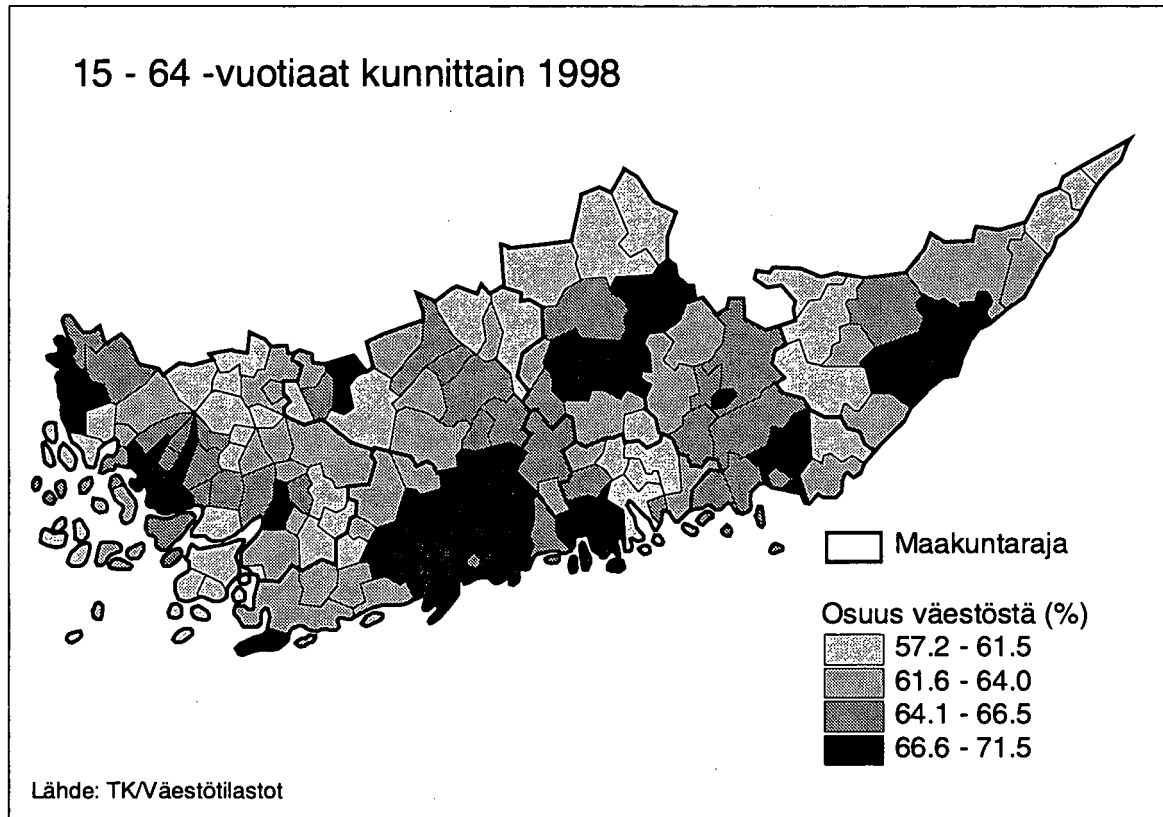
Kuva 17a. Yli 64 – ja alle 15 -vuotiaat kunnittain 1998.

Yli 64- ja alle 15 -vuotiaat kunnittain 1998

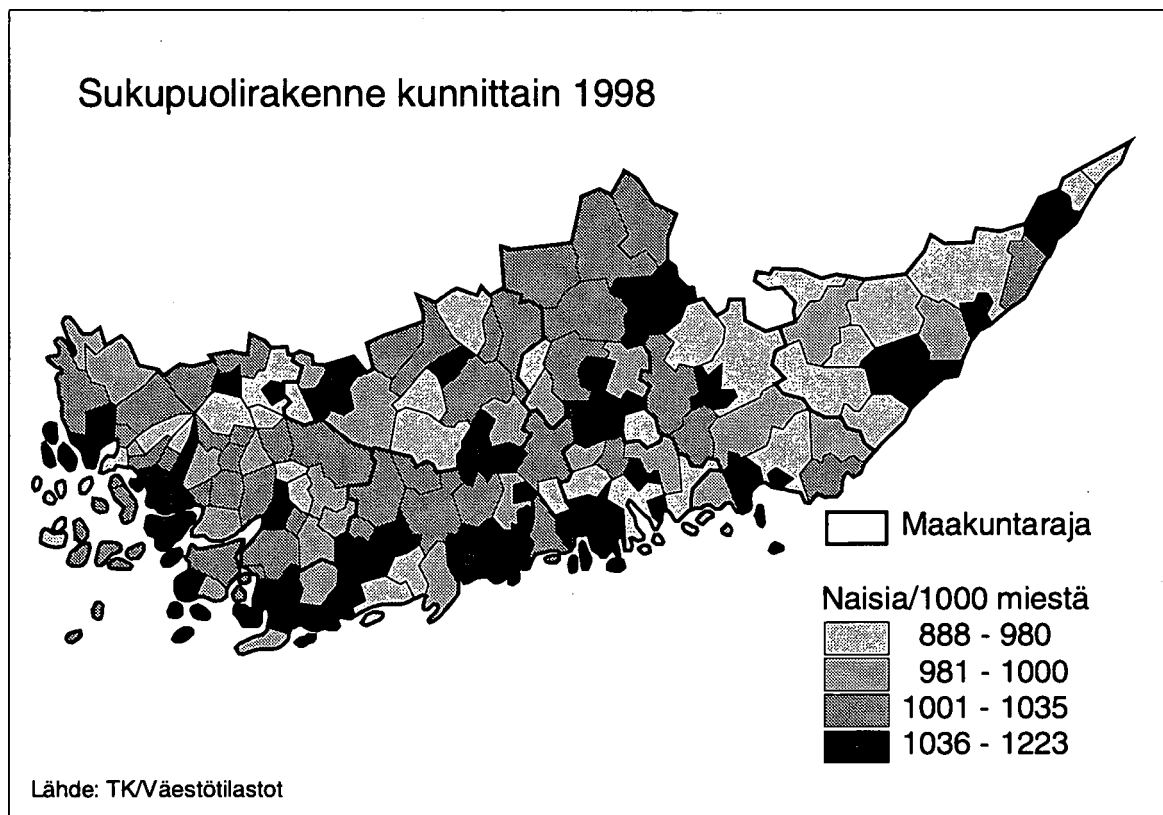

Lähde: TK/Väestöttilastot

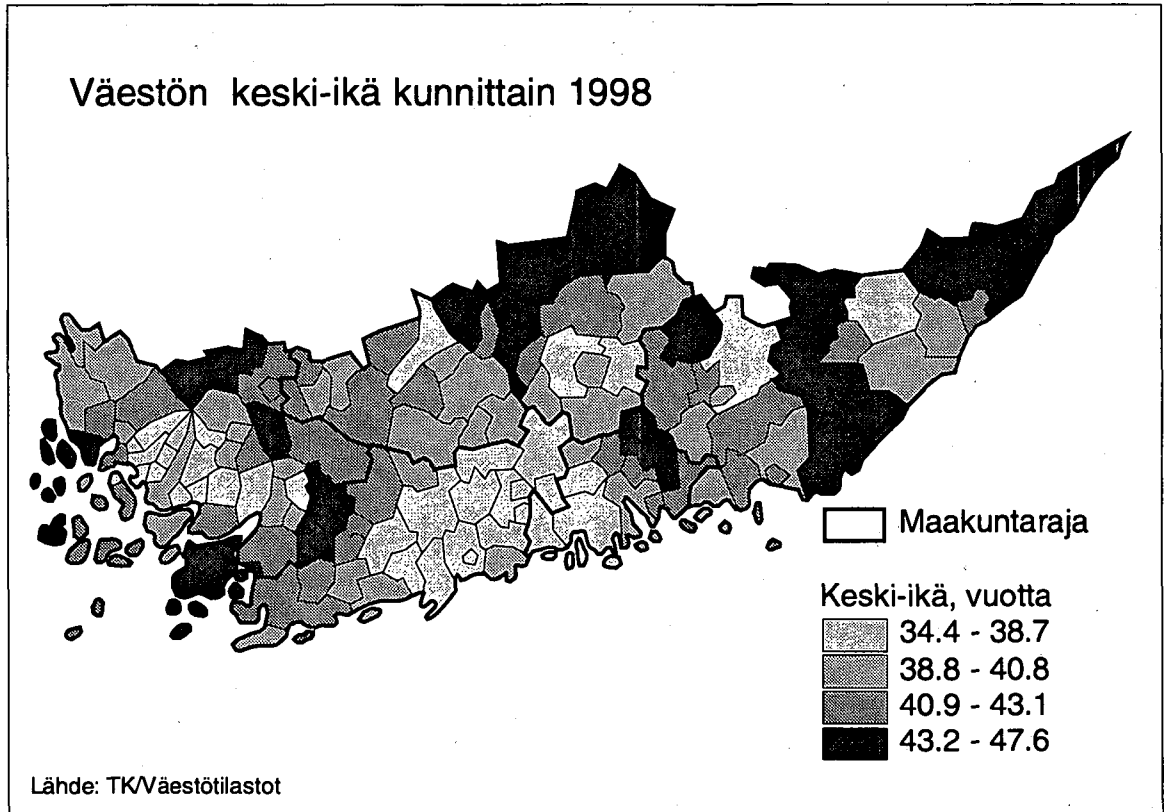
Kuva 17b. Yli 64 – ja alle 15 -vuotiaat kunnittain 1998.

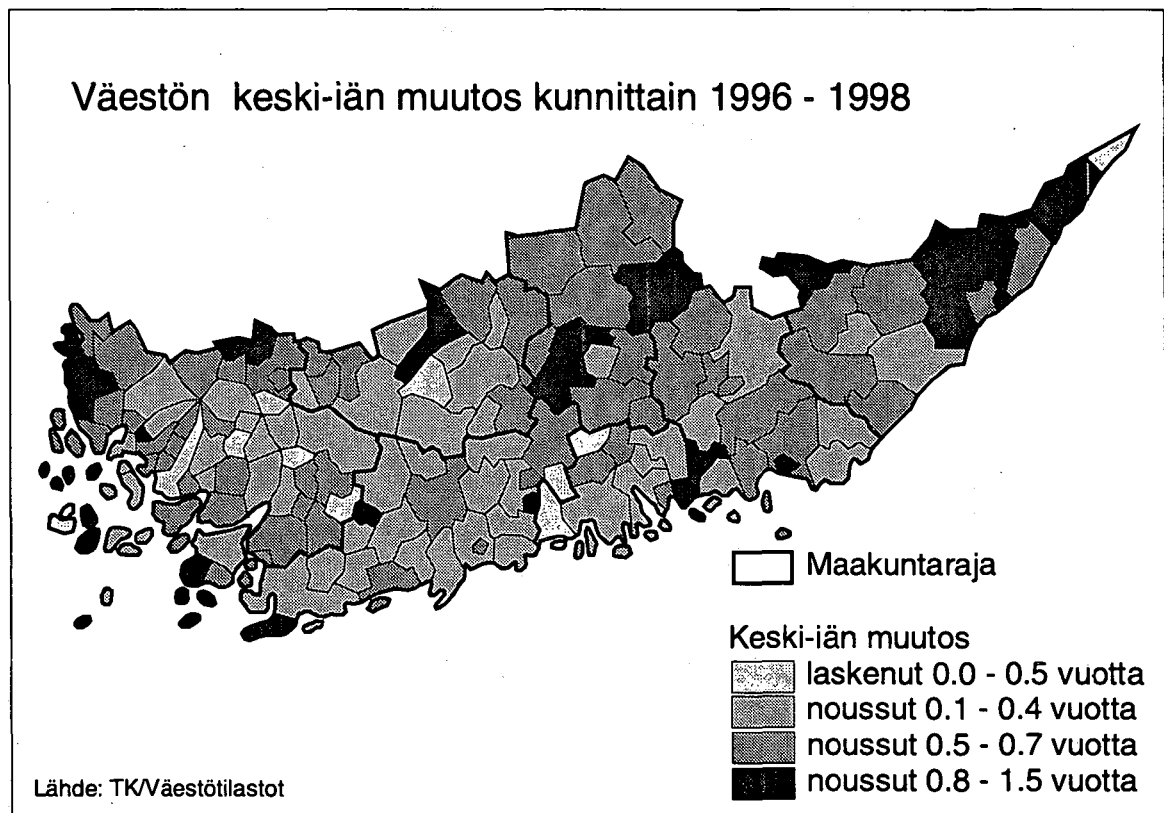
Kuva 18. 15 - 64 -vuotiaat kunnittain 1998.

Kuva 19. Sukupuolirakenne kunnittain 1998.

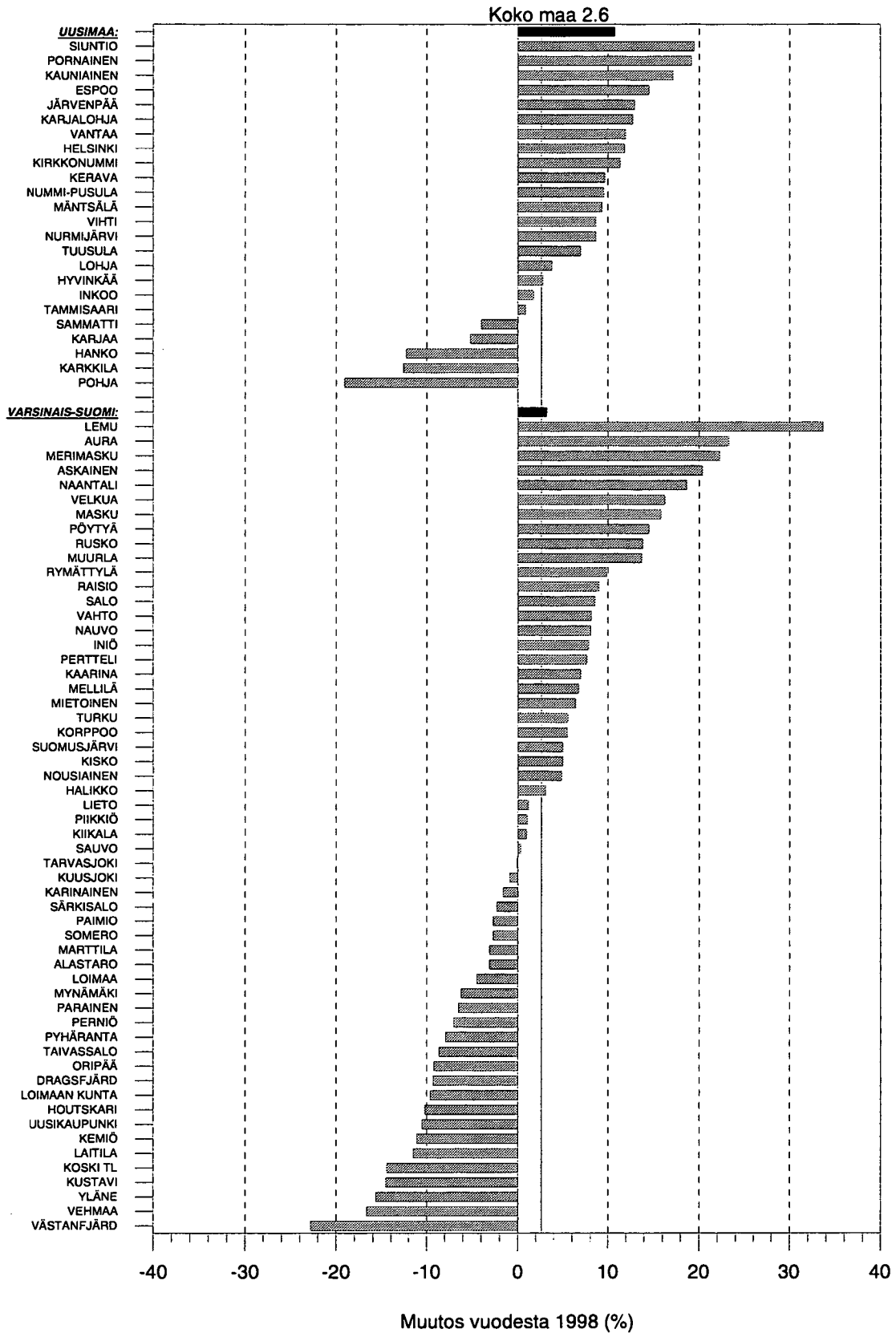

Kuva 20. Väestön keski-ikä kunnittain 1998.

Kuva 21. Keski-ian muutos kunnittain 1996 - 1998.

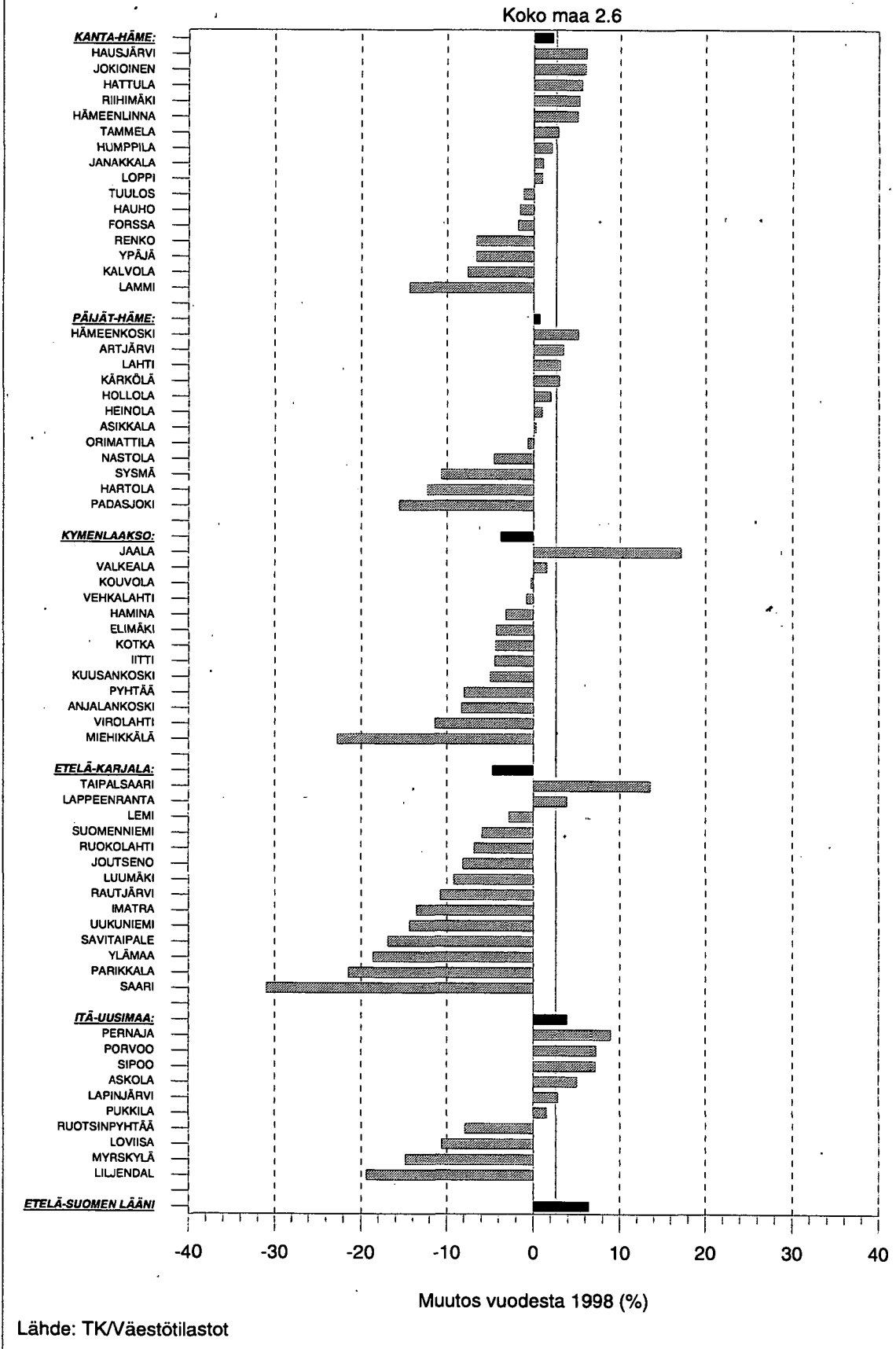
Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 22a. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020

Kuva 22b. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020.

Väestöennuste

Uusimman kunnittaisen väestöennusteen perusväkilukuina on käytetty vuoden 1997 väkilukua. Ennuste on laskettu käyttämällä ns. demografista komponenttimallia, jossa väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus- ja muuttokerrointen avulla. Kertoimet on laskettu viime vuosien väestönkehityksen perusteella. Uusin ennuste on laadittu vuoden 1998 keväällä.

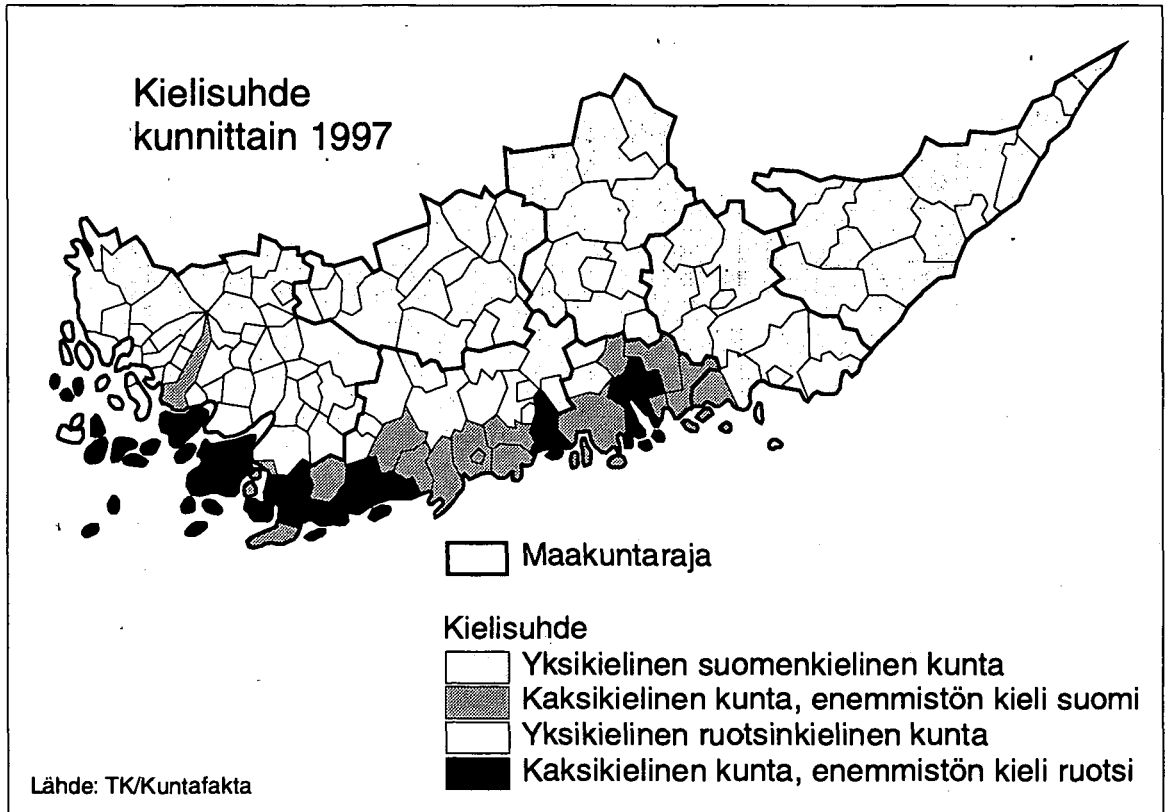
Ennusteen mukaan Saaren kunnassa väki vähenee eniten, lähes kolmanneksella, vuoteen 2020 mennessä. Myös Miehikkälässä, Parikkalassa ja Västanfjärdissa väkimäärän ennustetaan vähenevän enemmän kuin 20 %. Väestönlisäys on vastaavasti yli 20 % Lemun, Auran, Merimaskun ja Askaisten kunnissa. Lemun kunnassa väestönkasvun ennustetaan olevan lähes 34 %.

Kuntien kielisuhde ja ulkomaalaisväestö

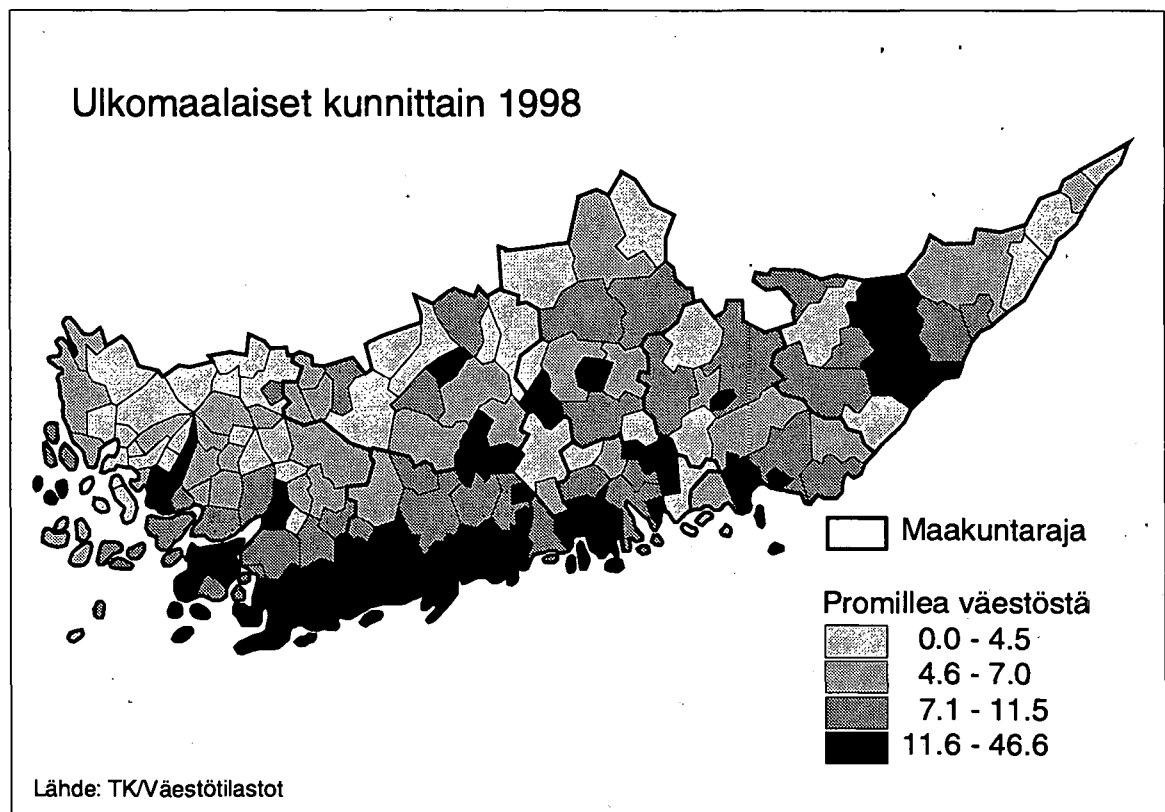
Suomen kunnat määritellään valtioneuvoston päätöksellä virallisen tilaston pohjalta suomen- tai ruotsinkielisiksi sekä yksi- tai kaksikielisiksi. Määritelmän mukaan tämän katsauksen tarkastelualueella olevista kunnista 114 on yksikielisiä suomenkielisiä kuntia. Kaksikielisiä kuntia on 30. Näistä 17 on enemmistöltään suomenkielisiä ja 13 enemmistöltään ruotsinkielisiä. Houtskari on ainoa tämän katsauksen alueella sijaitseva yksikielinen ruotsinkielinen kunta.

Vuonna 1998 Suomessa asui 85 060 ulkomaalaista, eli 1.65 % väestöstä. Etelä-Suomen alueella tämä arvo ylittyi 19 kunnassa. Suhteellisesti eniten ulkomaalaisia asui Helsingissä, vajaa 5 % väestöstä. Lemun ja Uukuniemen kunnissa ei asunut yhtään ulkomaalaista. 1990-luvulla ulkomaalaisten määrä on kasvanut eniten Uudellamaalla. Siellä asuikin vuonna 1998 lähes puolet koko Suomen ulkomaalaisväestöstä.

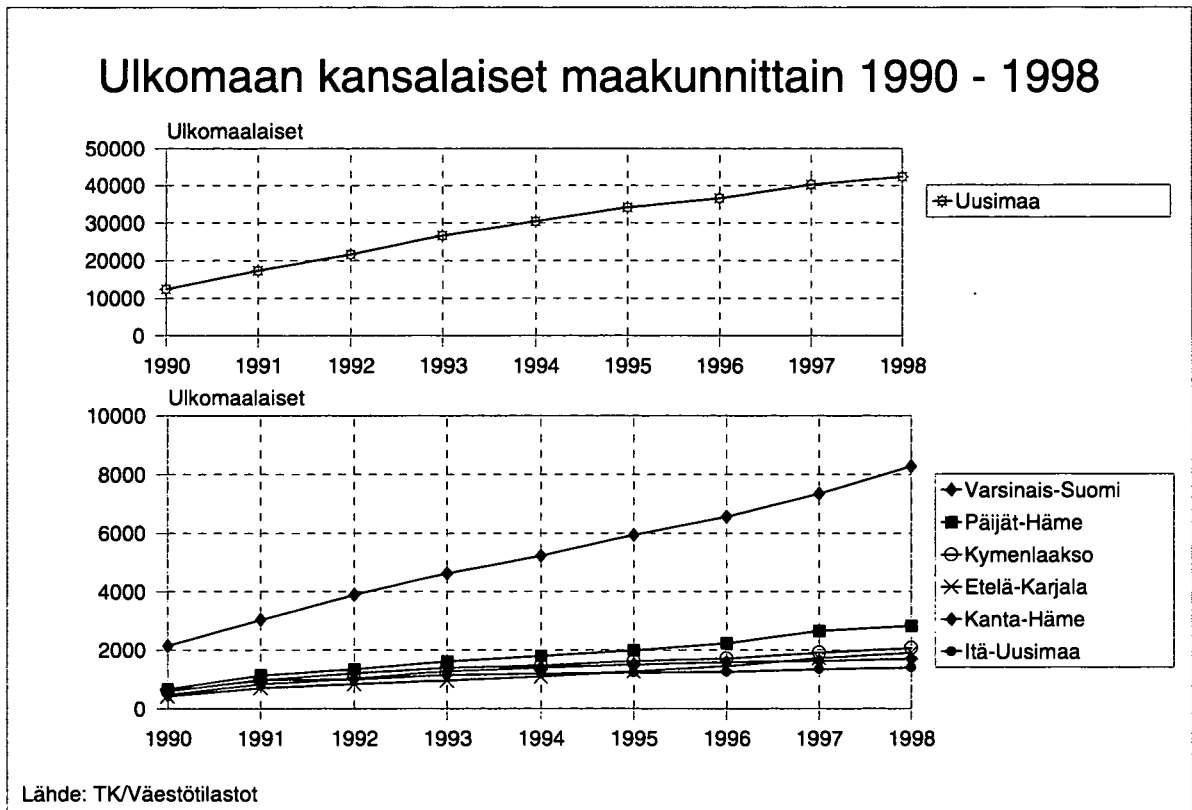
Venäläiset muodostavat suurimman ulkomaalaisryhmän Etelä-Suomen maakunnissa. Poikkeuksen tästä muodostavat Itä-Uusimaa ja Kanta-Häme. Itä-Uudellamaalla suurimman ryhmän muodostavat ruotsalaiset ja Kanta-Hämeessä virolaiset.

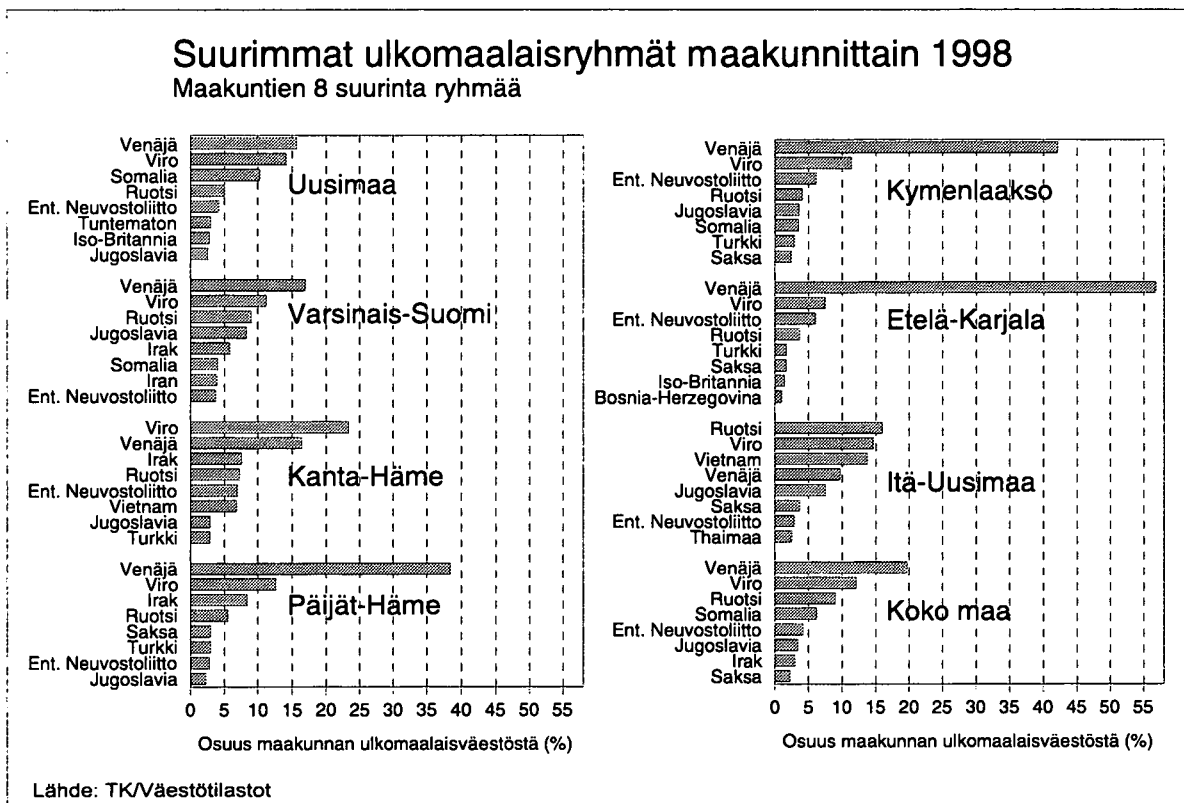
Kuva 23. Kielisuhde kunnittain 1997.

Kuva 24. Ulkomaalaiset kunnittain 1998.

Kuva 25. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 1998.

Kuva 26. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 1998.

ELINKEINOELÄMÄ

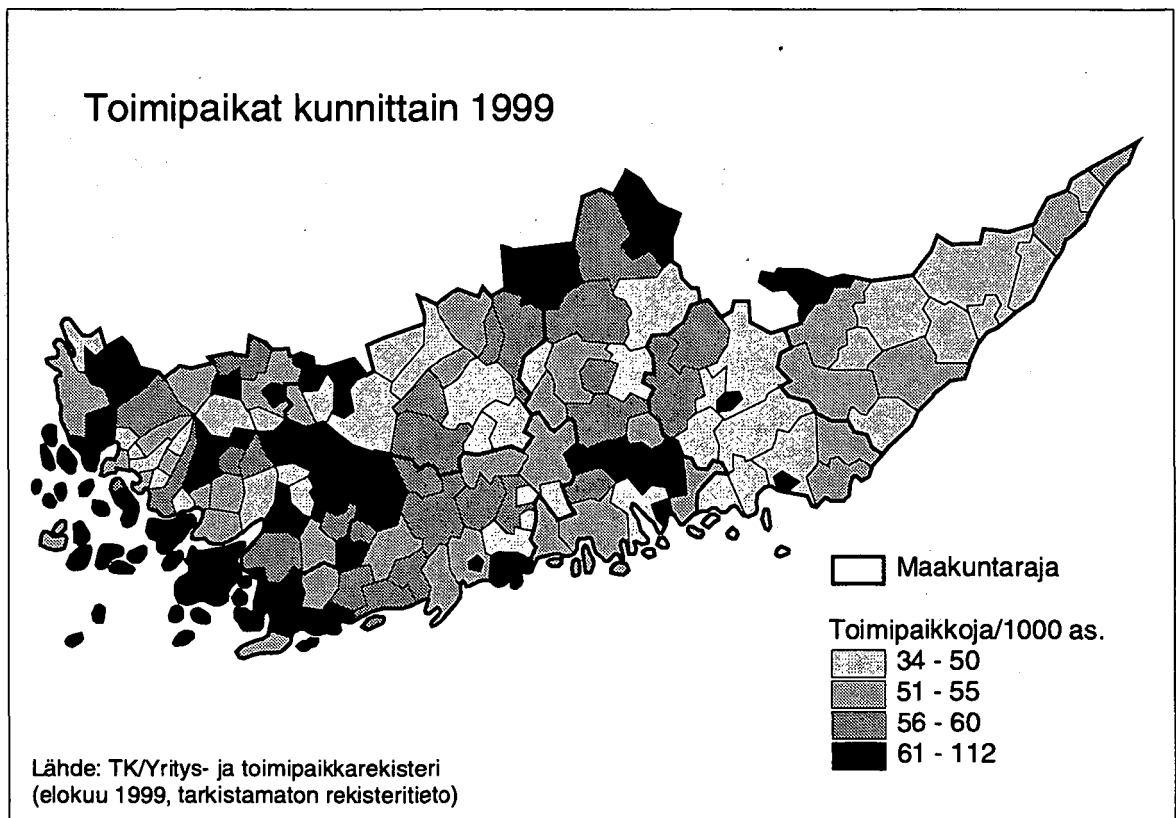
Yritysten toimipaikat

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan elokuussa 1999 katsauksen tarkastelualueella oli 145 746 yritysten toimipaikkaa. Näistä 79 719 sijaitsi Uudellamaalla. Varsinais-Suomessa toimipaikkojen määrä oli 25 744, Kanta-Hämeessä 8 358, Päijät-Hämeessä 11 052, Kymenlaaksossa 9 029, Etelä-Karjalassa 6 859 ja Itä-Uudellamaalla 4 985 kappaletta. Rekisteri kattaa kaikki yritykset, yhteisöt ja yksityiset elinkeinoharjoittajat, jotka ovat arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina lukuun ottamatta julkisia viranomaisia.

Toimialoista kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimus- sekä liike-elämän palveluiden osuus oli Uudellamaalla suurin. Muissa Etelä-Suomen maakunnissa tukku- ja vähittäiskaupan toimipaikkoja oli eniten.

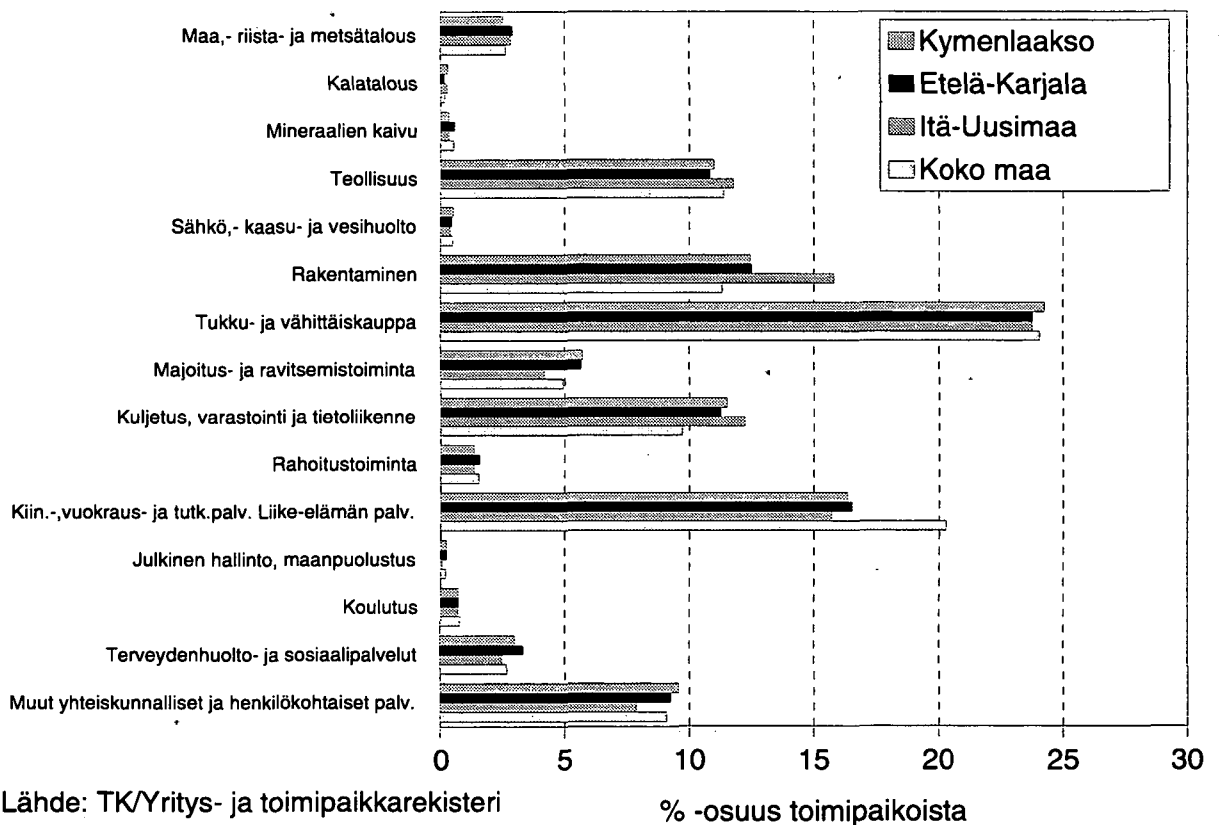
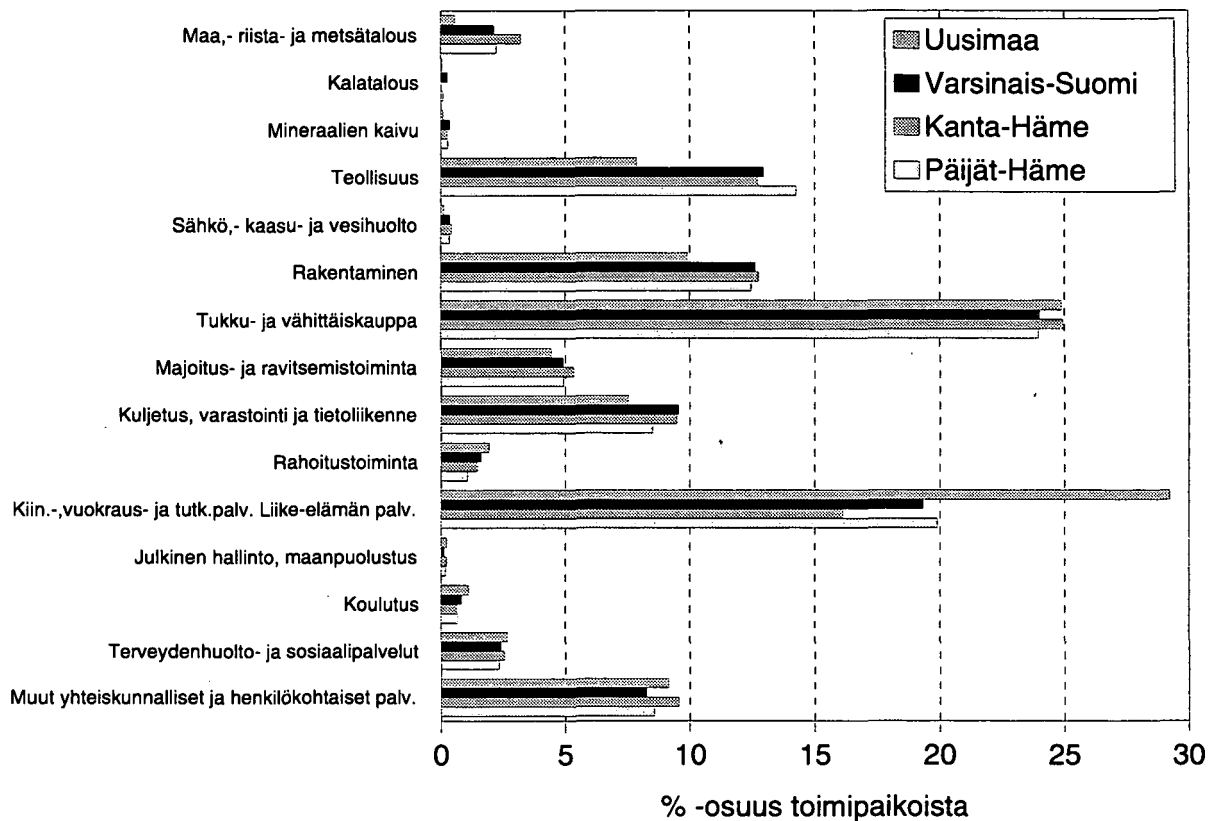
Kunnittaisessa tarkastelussa toimipaikkoja oli tuhatta asukasta kohti eniten Kustavissa ja Nauvossa. Suhteellisesti vähiten toimipaikkoja oli Vehkalahdella ja Kuusankoskella.

Vuodesta 1994 vuoteen 1997 toimipaikkojen lukumäärä kasvoi eniten Pornaisissa ja Sipoossa. Vastaavana aikana Velkualla, Miehikkälässä ja Uukuniemellä toimipaikkojen määrä väheni yli 7 %. Toimipaikkojen henkilöstömäärä kasvoi eniten Maskussa ja Pornaisissa, väheni eniten Västanfjärdissä ja Tuuloksessa. Tuuloksessa myös toimipaikkojen liikevaihdon määrä väheni suhteellisesti eniten. Eniten liikevaihto kasvoi Valkealassa.

Kuva 27. Toimipaikat kunnittain 1999.

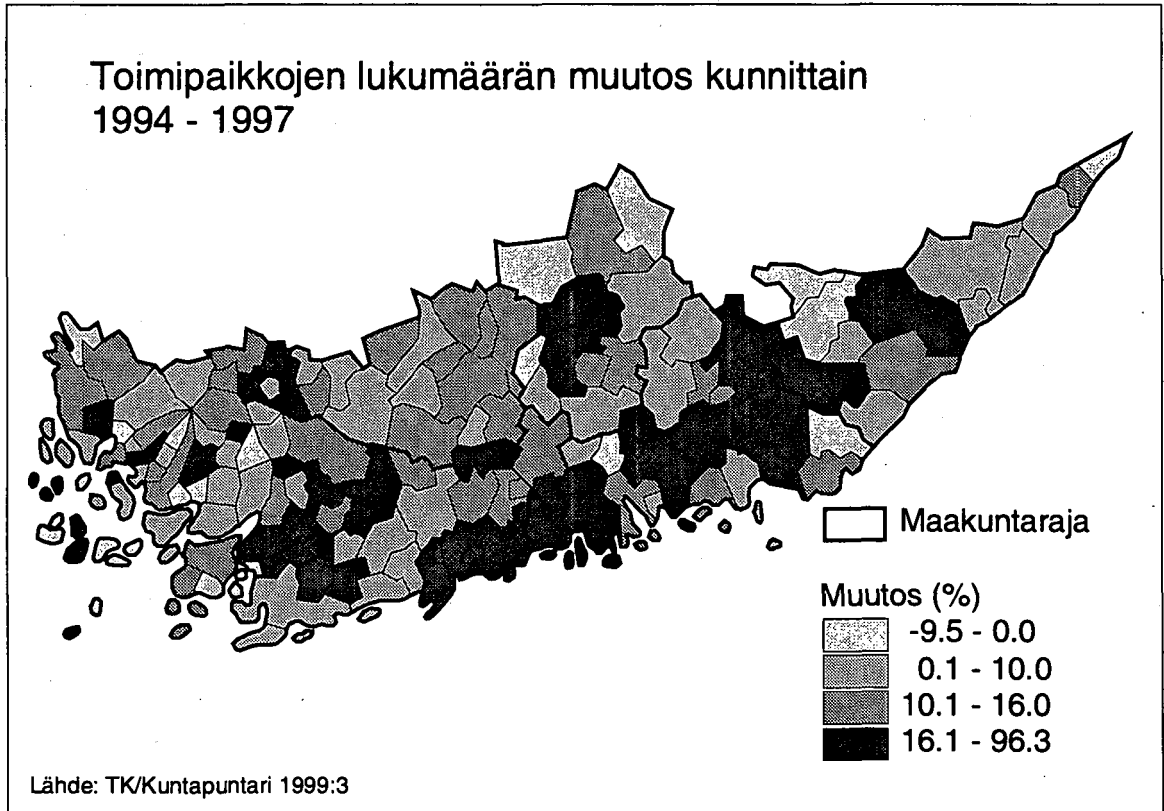
Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1999

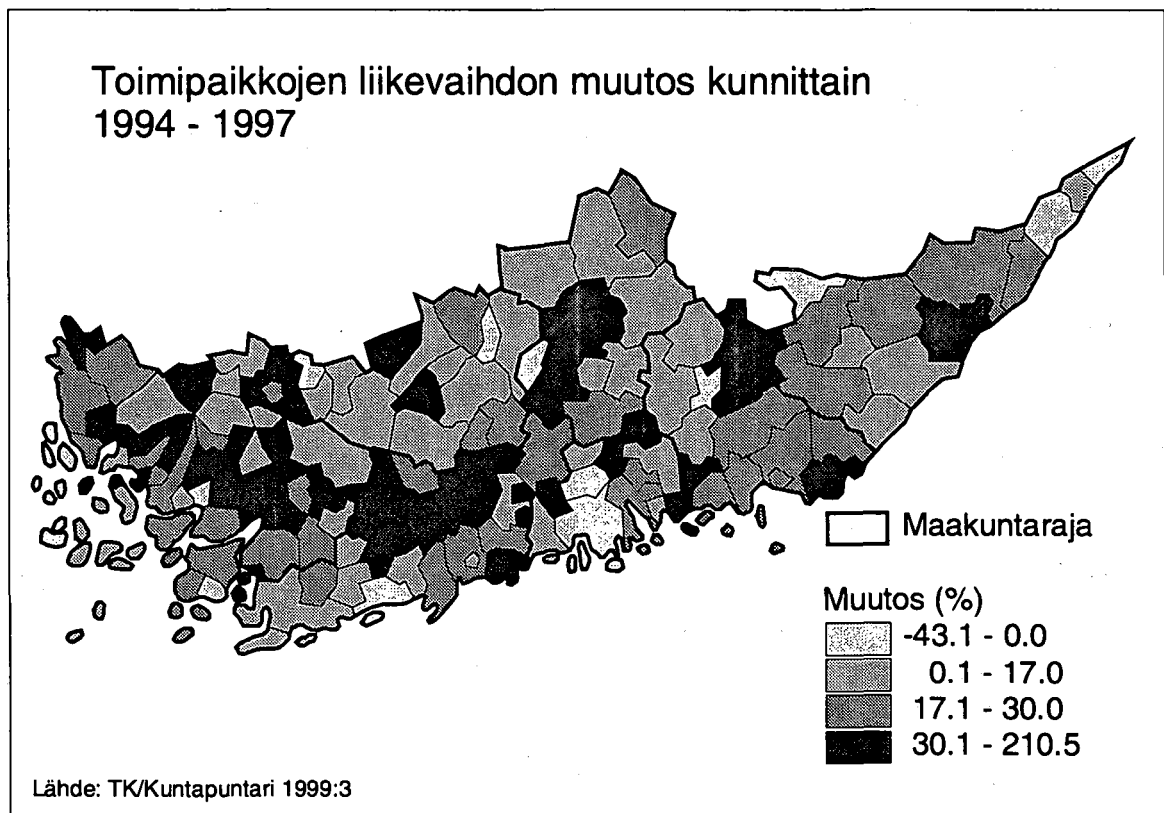
Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri
(elokuu 1999, tarkistamaton rekisteritieto)

% -osuus toimipaikoista

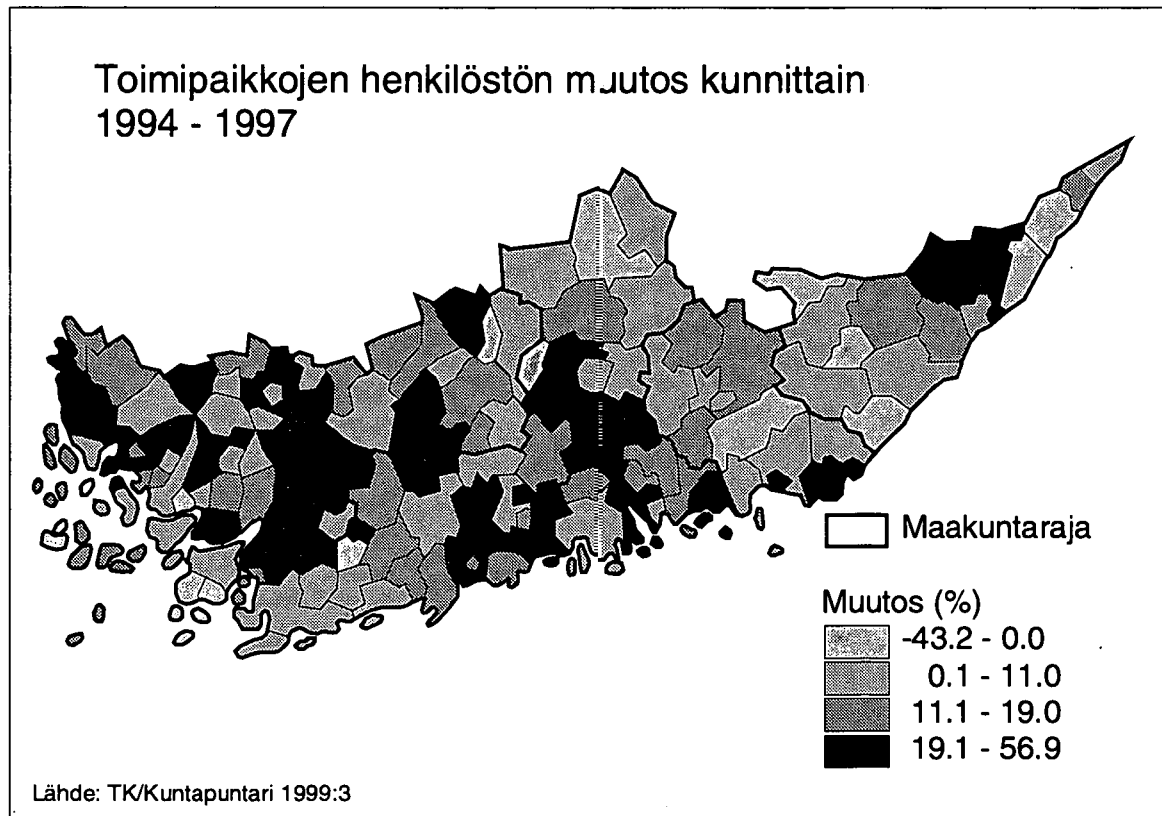
Kuva 28. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1999.

Kuva 29. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1994 - 1997.

Kuva 30. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1994 - 1997.

Kuva 31. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1994 - 1997.

Elinkeinorakenne

Suomea 1990-luvun alussa koetelleella lamalla oli vaikutuksensa työllisten määrään. Varsinkin palveluissa ja jalostuksessa työpaikkojen väheneminen oli voimakasta. Vuonna 1993 tämä väheneminen kuitenkin pysähtyi. Alkutuotannossa työpaikkojen määrän väheneminen on ollut suhteellisen tasaista koko tarkastelujakson ajan (1987 - 1997).

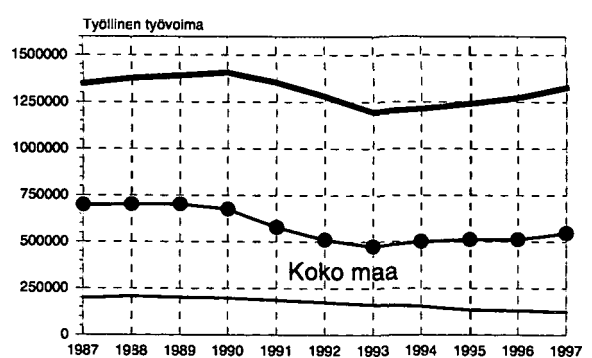
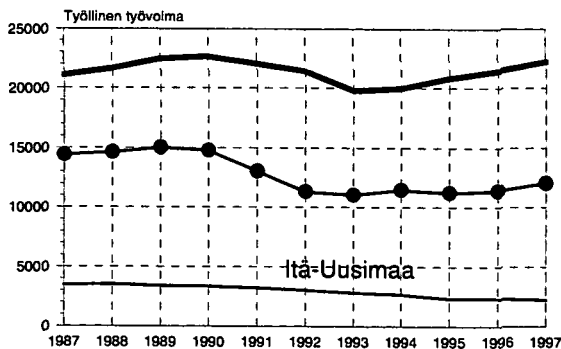
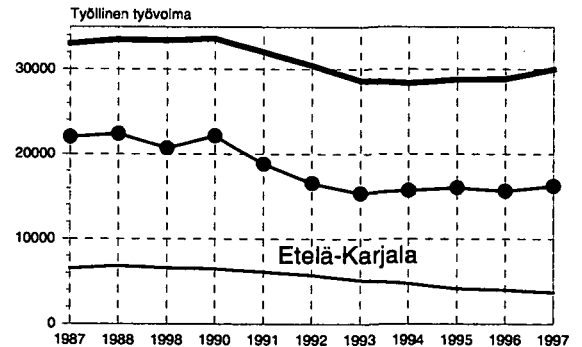
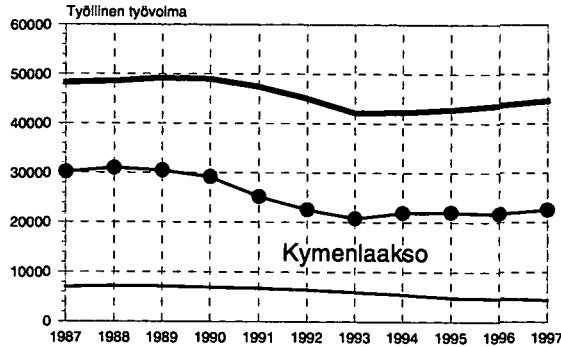
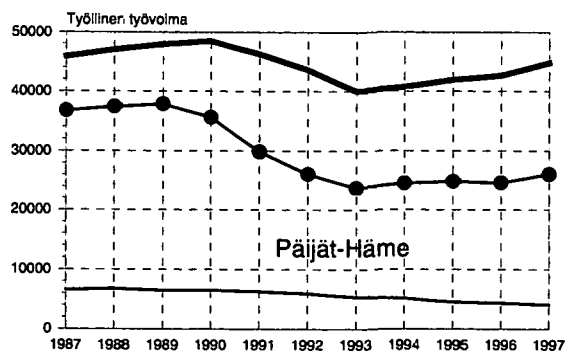
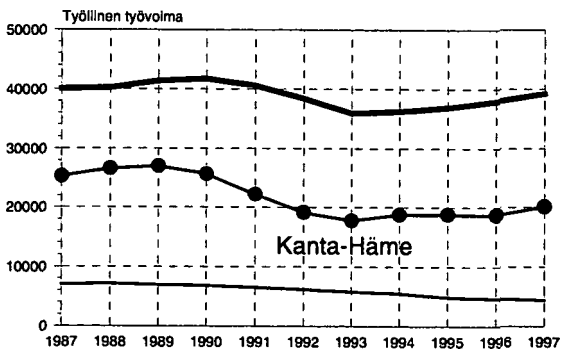
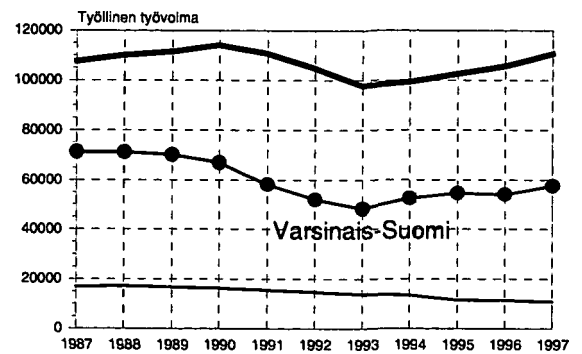
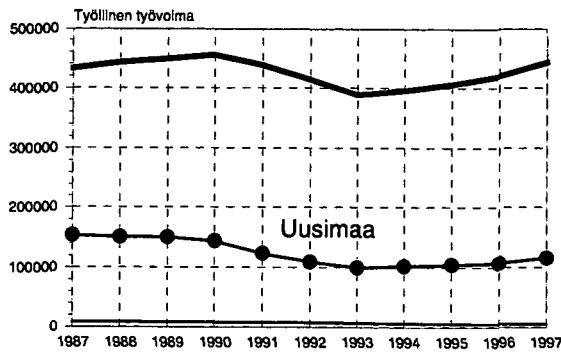
Tarkemmalla toimialajaotuksella teollisuus oli tärkein työllistäjä vuonna 1997 Etelä-Suomessa. Poikkeuksen tästä muodostaa Uudenmaan maakunta, jossa tukku- ja vähittäiskauppa oli merkittävin työllistäjä.

Alkutuotanto

Alkutuotannon työllistävyys oli vuonna 1997 suurin Saaren kunnassa, jossa yli 47 % työllisistä toimi sen piirissä. Vähäisin sen osuus oli Helsingissä, Espoossa ja Keravalla. Maakunnista Kanta-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa alkutuotannon osuus oli suurempi kuin koko maassa keskimäärin.

Etelä-Suomessa suurimmat keskimääräiset peltoalat olivat vuonna 1997 Helsingissä. Pienimmät peltoalat olivat Iniössä, jossa myös verotettavat tulot ja maatilatalouden velat tilaa kohti olivat pienimmät. Tilojen metsäalat ja verotettavat tulot olivat suurimmat Pohjan kunnassa. Maatilatalouden keskimääräiset velat tilaa kohti olivat suurimmat Alastarossa ja Paimiossa.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 1997

**Huom! Erilaiset
asteikot**

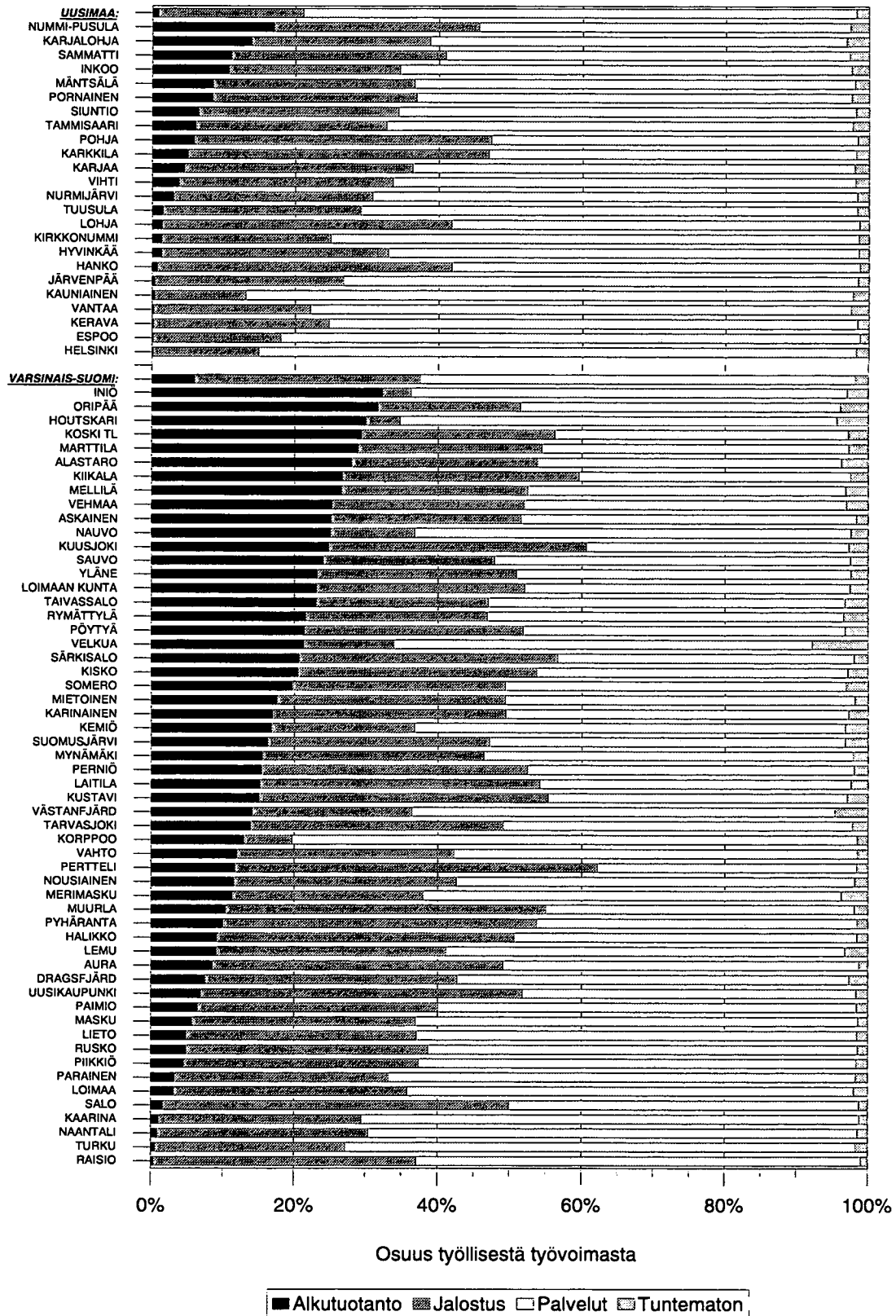
— Alkutuotanto ● Jalostus — Palvelut

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 32. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 1997.

Elinkeinorakenne kunnittain 1997

Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

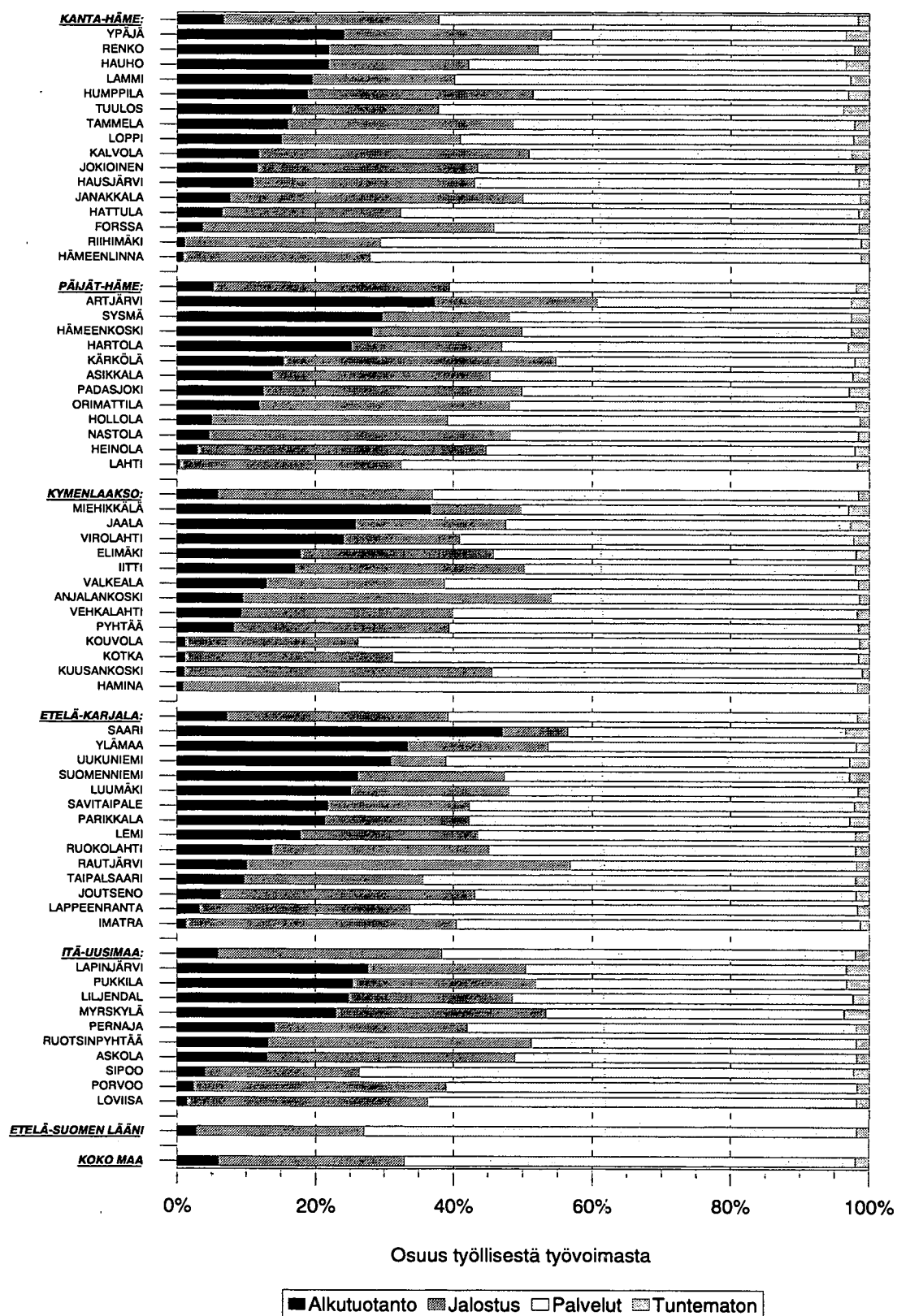

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 33a. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

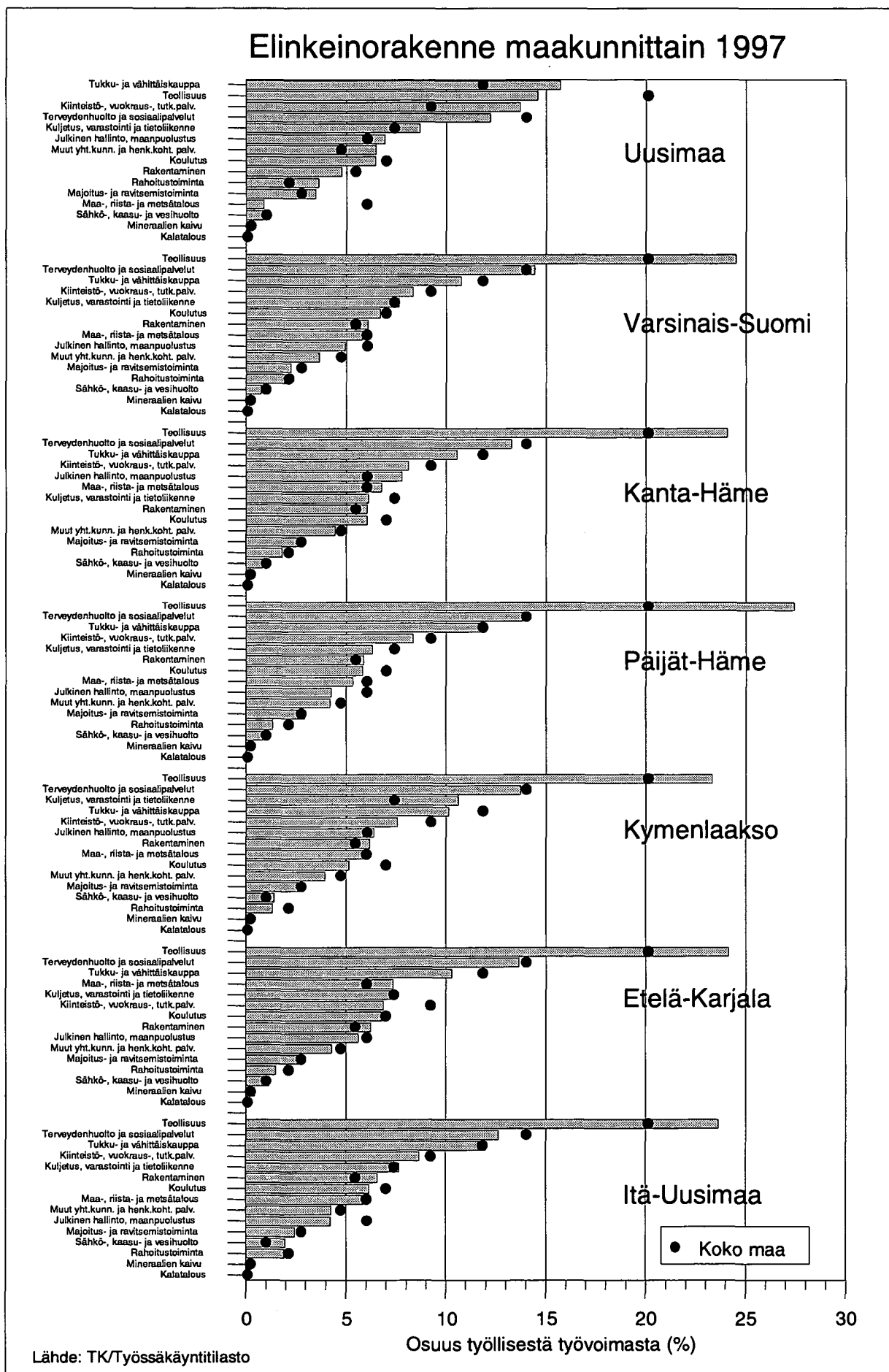
Elinkeinorakenne kunnittain 1997

Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

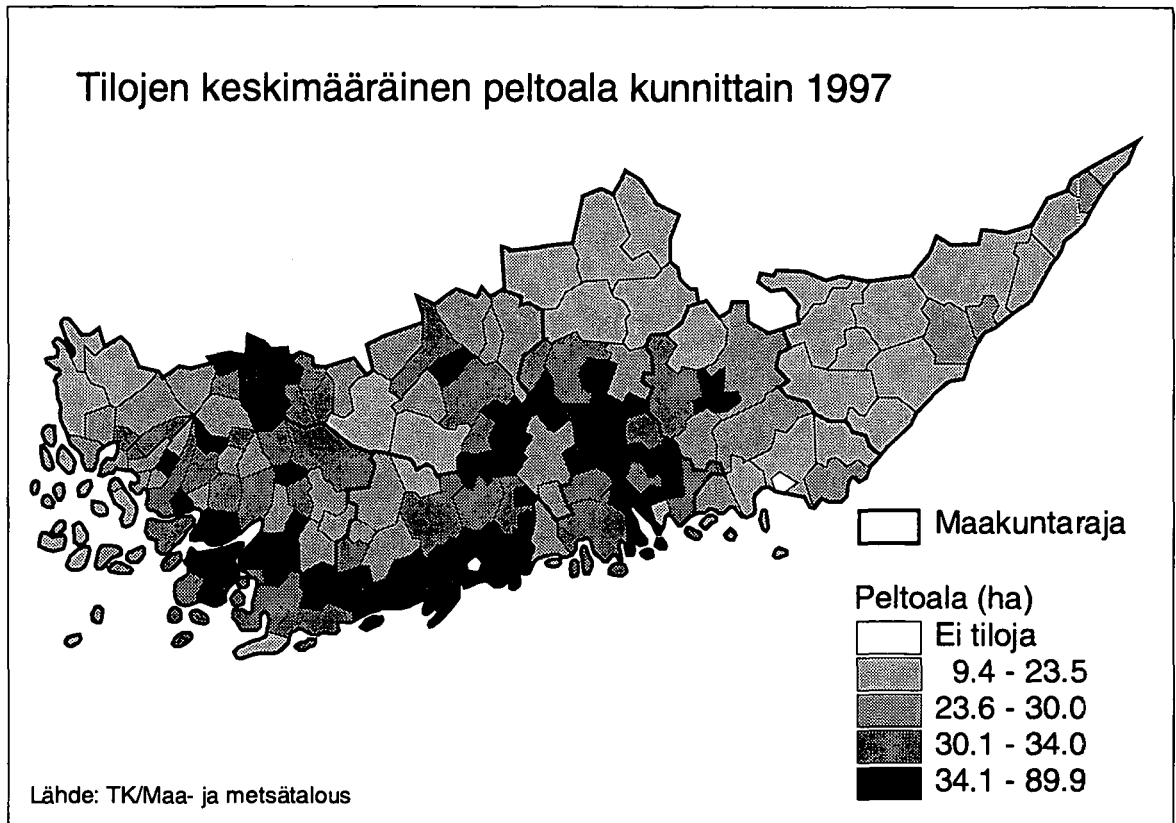

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

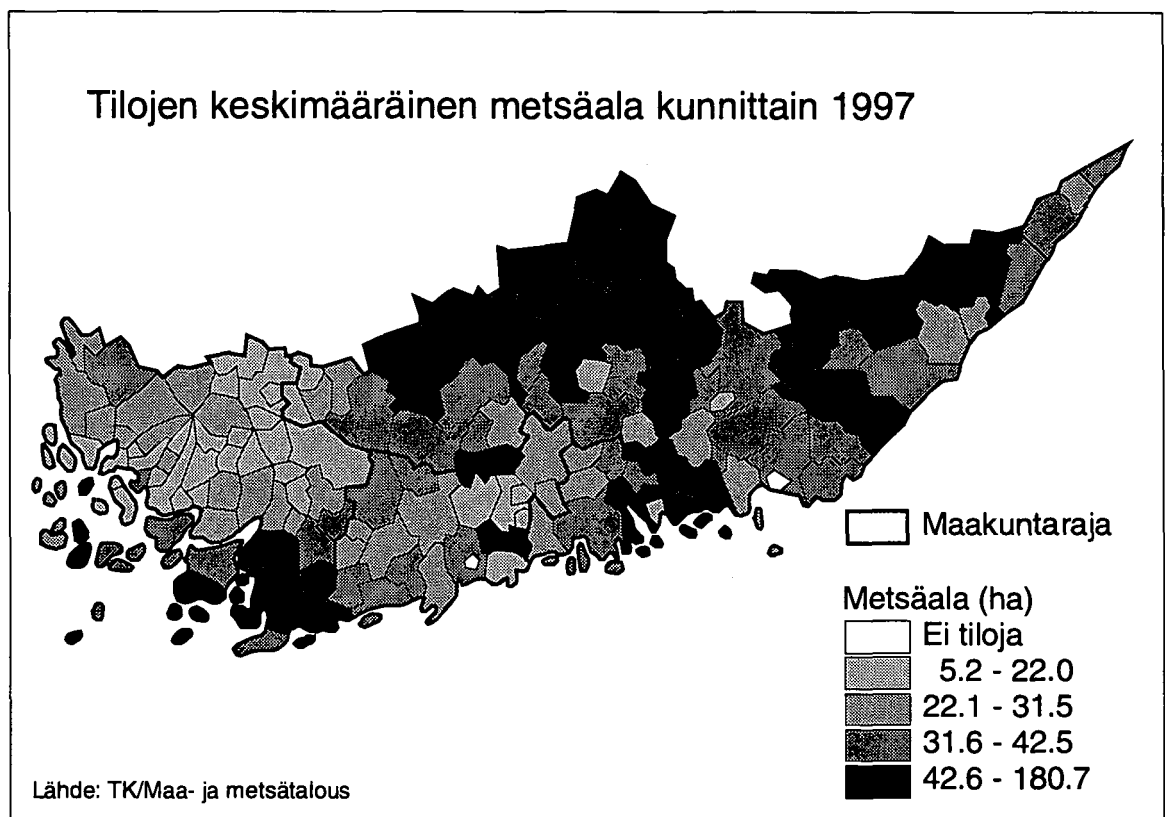
Kuva 33b. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

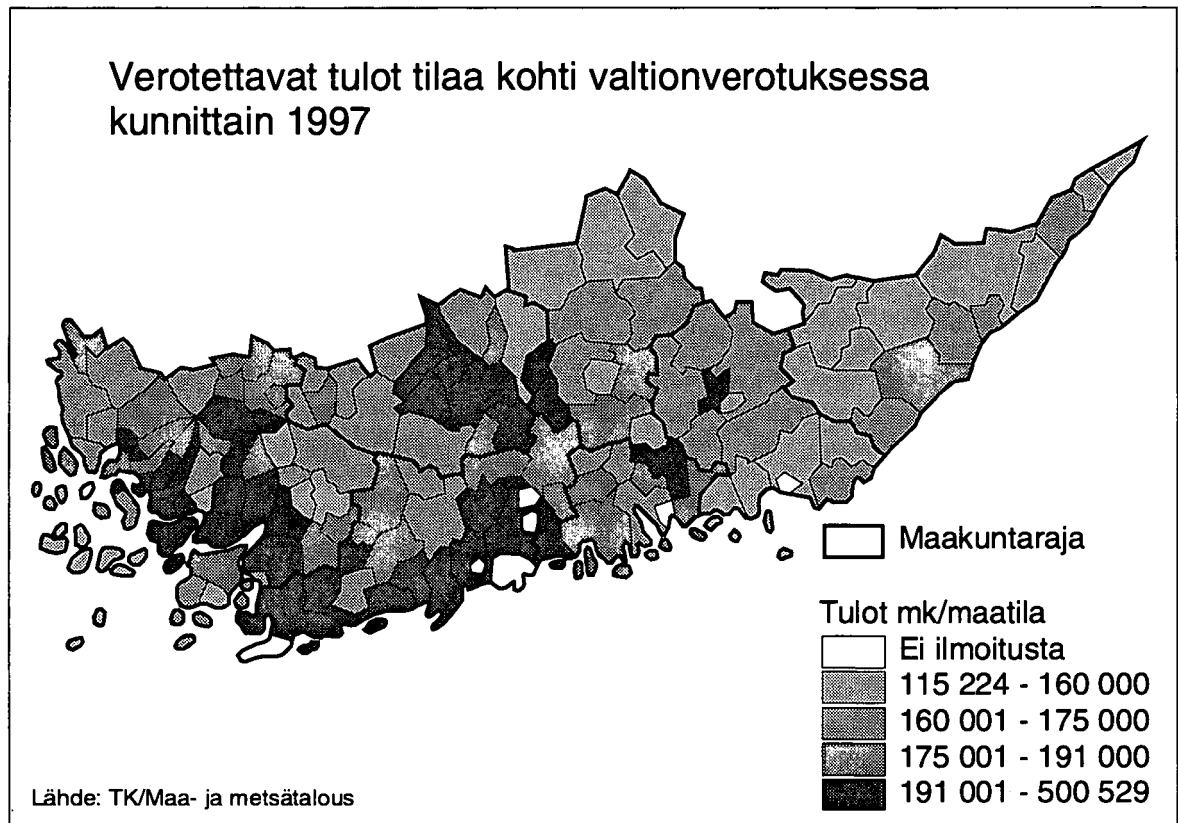
Kuva 34. Elinkeinorakenne maakunnittain 1997.

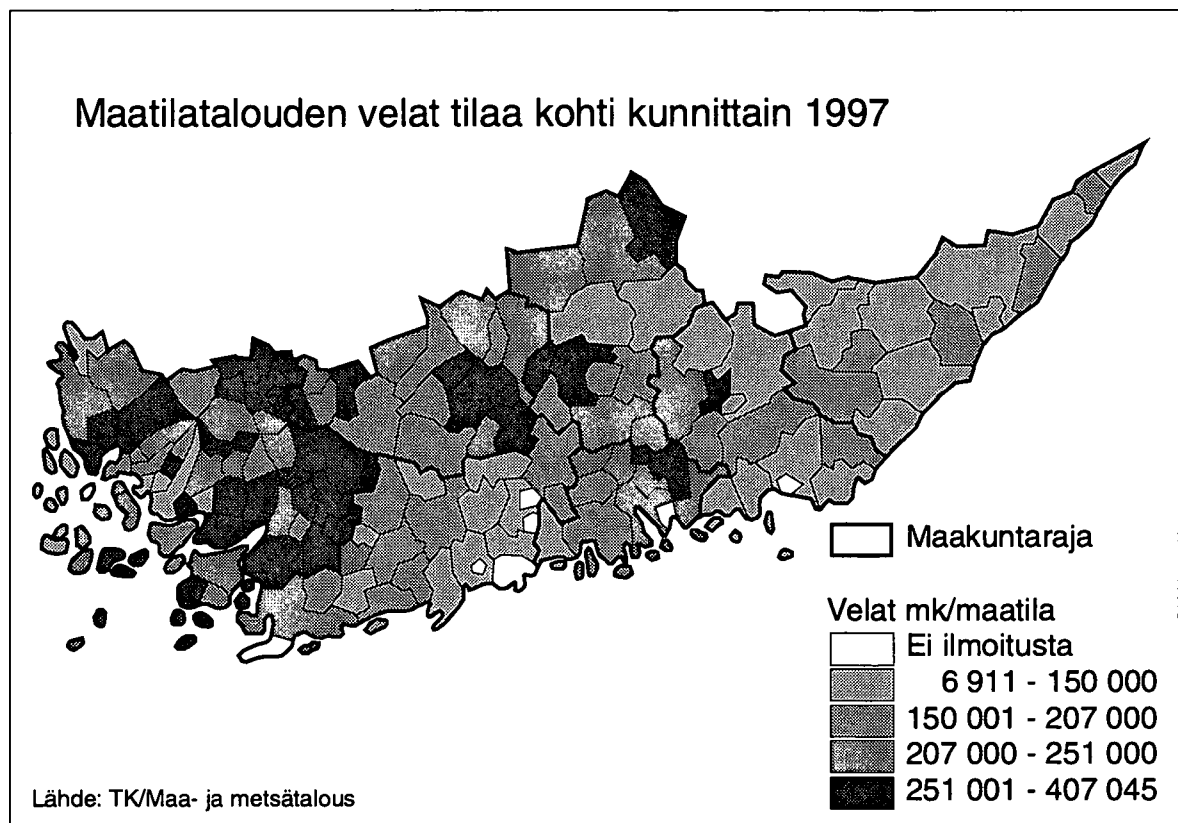
Kuva 35. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1997.

Kuva 36. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1997.

Kuva 37. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1997.

Kuva 38. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 1997.

Jalostus

Vuonna 1997 jalostuselinkeinojen työllistävyys oli suhteellisesti suurin Perttelissä, jossa yli puolet työllisistä työskenteli niiden piirissä. Suhteellisesti vähiten jalostus työllisti Iniössä, Houtskarissa ja Korppoossa asuvia.

Perusmetallin ja metallituotteiden valmistus on suurin yksittäinen teollisuuden toimiala toimipaikkojen lukumäärällä mitattuna Varsinais-Suomessa sekä Kanta- ja Päijät-Hämeessä. Vastaavasti koneiden ja laitteiden valmistus Kymenlaaksossa ja Itä-Uudellamaalla, massan valmistus, kustantaminen ja painaminen Uudellamaalla sekä puutavaran ja puutuotteiden valmistus Etelä-Karjalassa ovat toimipaikkojen lukumäärällä mitattuna suurimmat teollisuuden alat. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun 1999 poikkileikkaustietoihin.

Vuonna 1997 metsäteollisuus oli Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä suurin teollisuudenala jalostusarvolla, henkilökunnan määrällä sekä viennin osuudella mitattuna. Etelä-Karjalassa metsäteollisuuden osuus maakunnan koko teollisuuden viennistä oli yli 80 %. Varsinais-Suomen suurin teollisuudenala oli elektroniikkateollisuus.

Teollisuuden jalostusarvo oli Uudellamaalla 25.7 miljardia markkaa vuonna 1997. Varsinais-Suomessa vastaava arvo oli 15.8, Kymenlaaksossa 6.3 ja Etelä-Suomen muissa maakunnissa alle 6 miljardia markkaa.

Kunnittain tarkasteltuna teollisuuden jalostusarvo oli Salossa yli 198 000 markkaa asukasta kohti, mikä on Etelä-Suomen korkein arvo. Myös henkilökunnan määrällä mitattuna teollisuustoimipaikkojen keskikoko oli Salossa suurin. 26 Etelä-Suomen kunnassa viennin osuus teollisuustoimitusten bruttoarvosta oli yli 50 %. Suurin tämä suhdeluku oli Ylämaalla, 94 %.

Palvelut

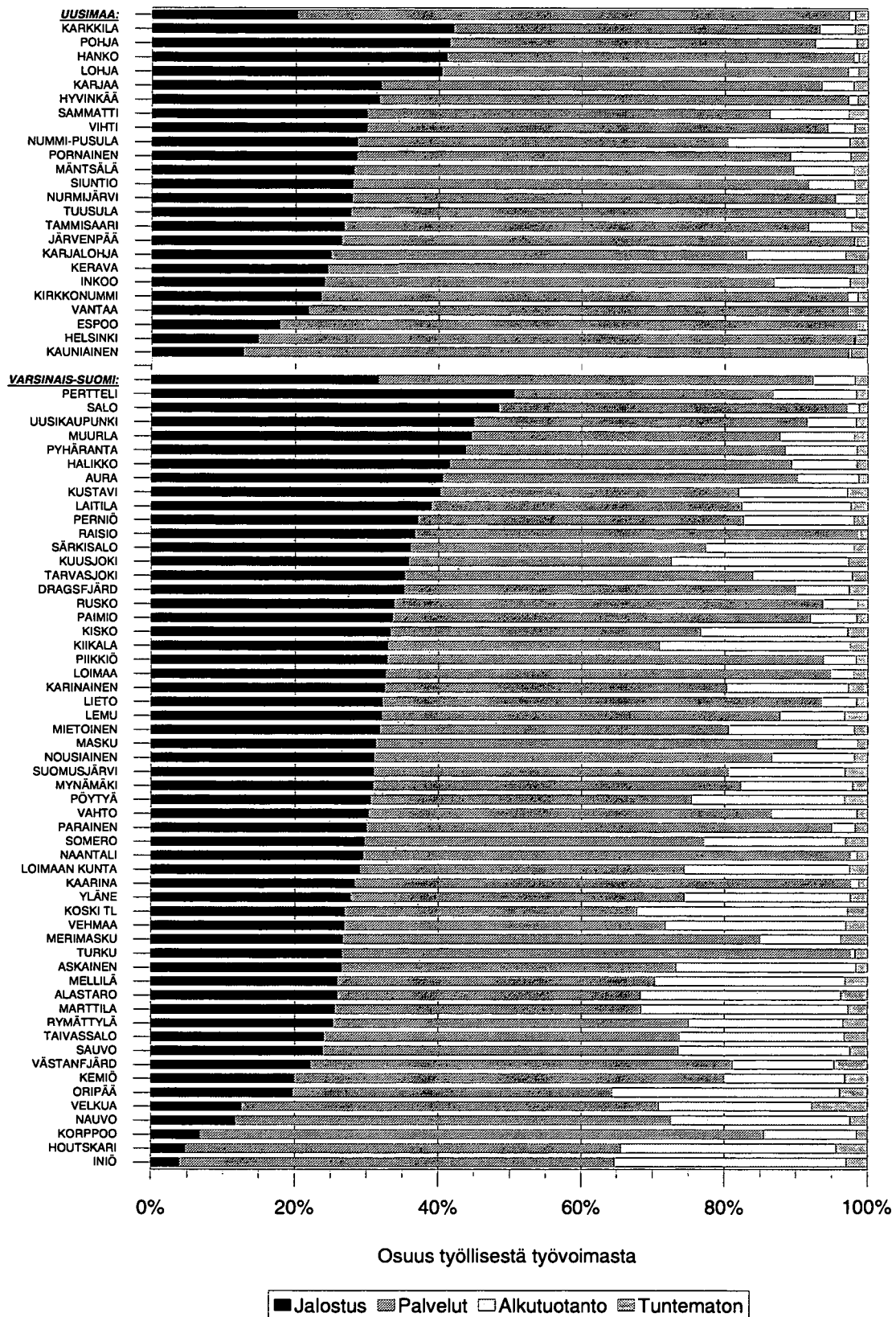
Yksittäisistä palvelusektorin toimialoista rahoitustoiminta on menettänyt eniten työpaikkoja 1990 -luvulla. Vuodesta 1990 vuoteen 1997 rahoitustoiminnan työpaikat vähenivät kaikissa maakunnissa yli 30 %. Vuodesta 1995 vuoteen 1997 ne vähenivät edelleen, Itä-Uudellamaalla peräti 25 %.

Useimmilla toimialoilla työpaikkojen määrä on kuitenkin lisääntynyt vuodesta 1995 vuoteen 1997. Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa kasvu oli suurin terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen toimialoilla. Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä majoitus- ja ravitsemisalalan työpaikat lisääntyivät suhteellisesti eniten.

Palvelutoimialojen osuus kunnassa asuvasta työllisestä työvoimasta oli pienin Perttelissä ja Artjärvellä vuonna 1997. Suurin palvelutoimialojen merkitys oli vuonna 1997 Kauni-
aisissa, Helsingissä ja Espoossa.

Elinkeinorakenne kunnittain 1997

Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

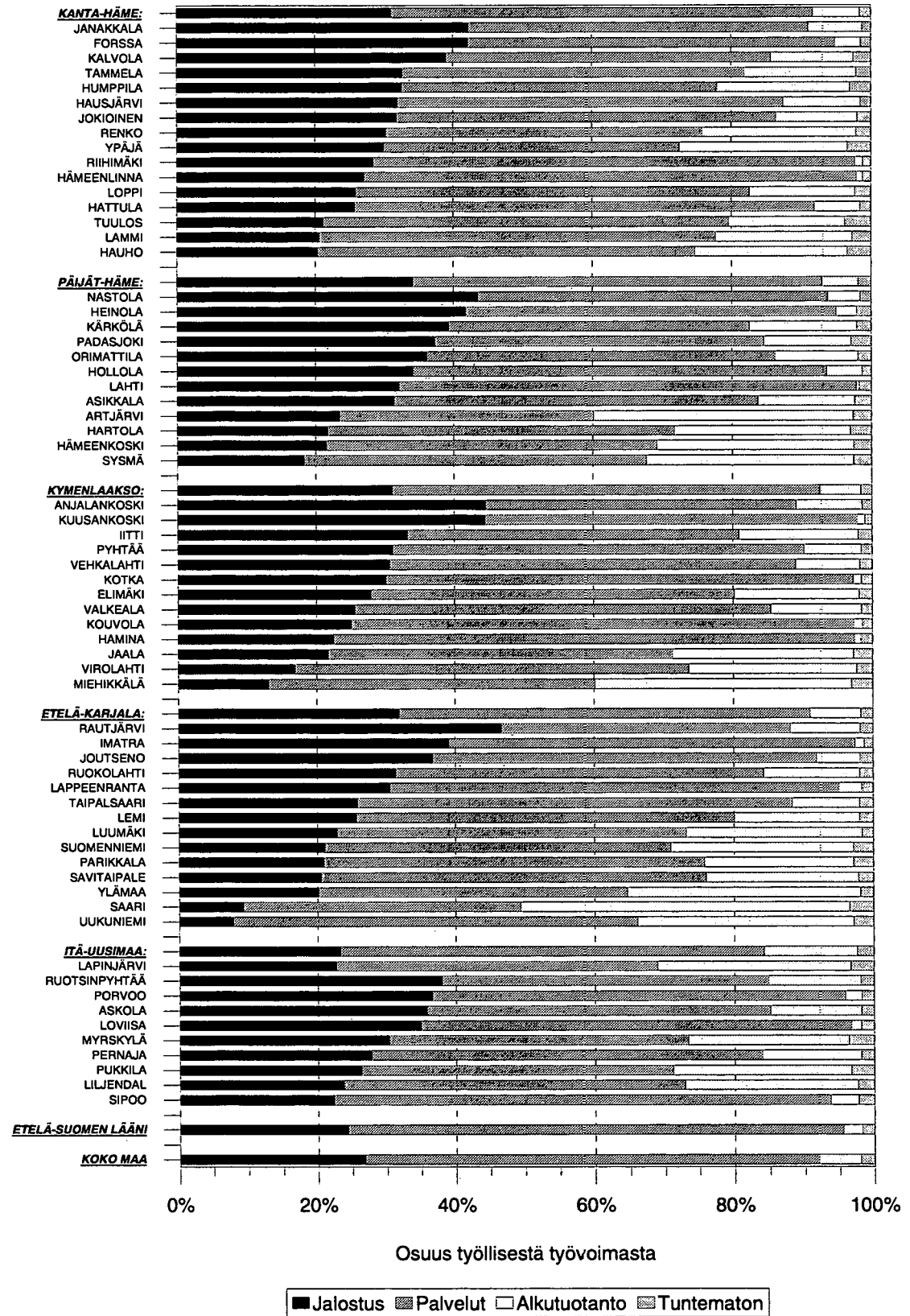

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 39a. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan.

Elinkeinorakenne kunnittain 1997

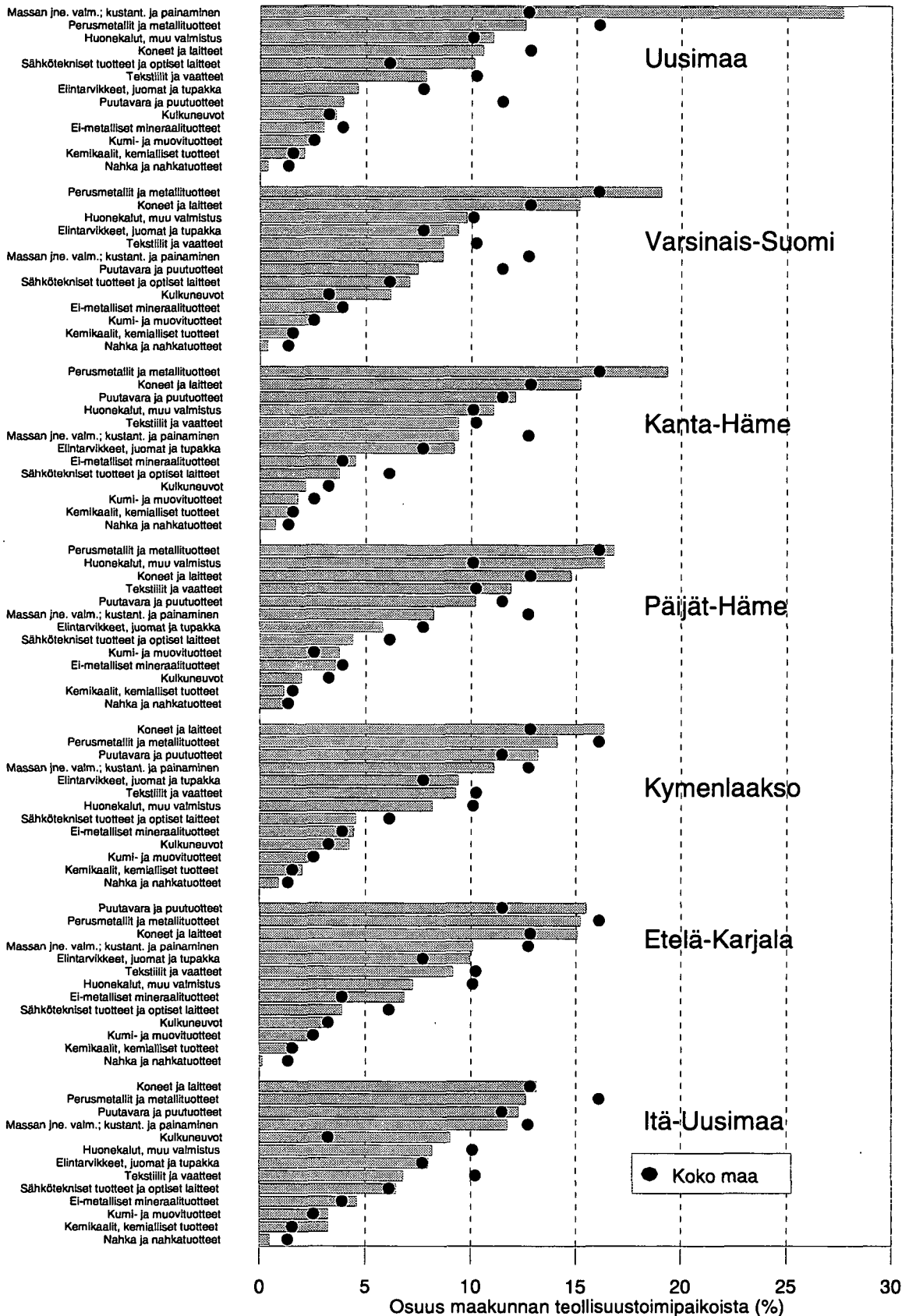
Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

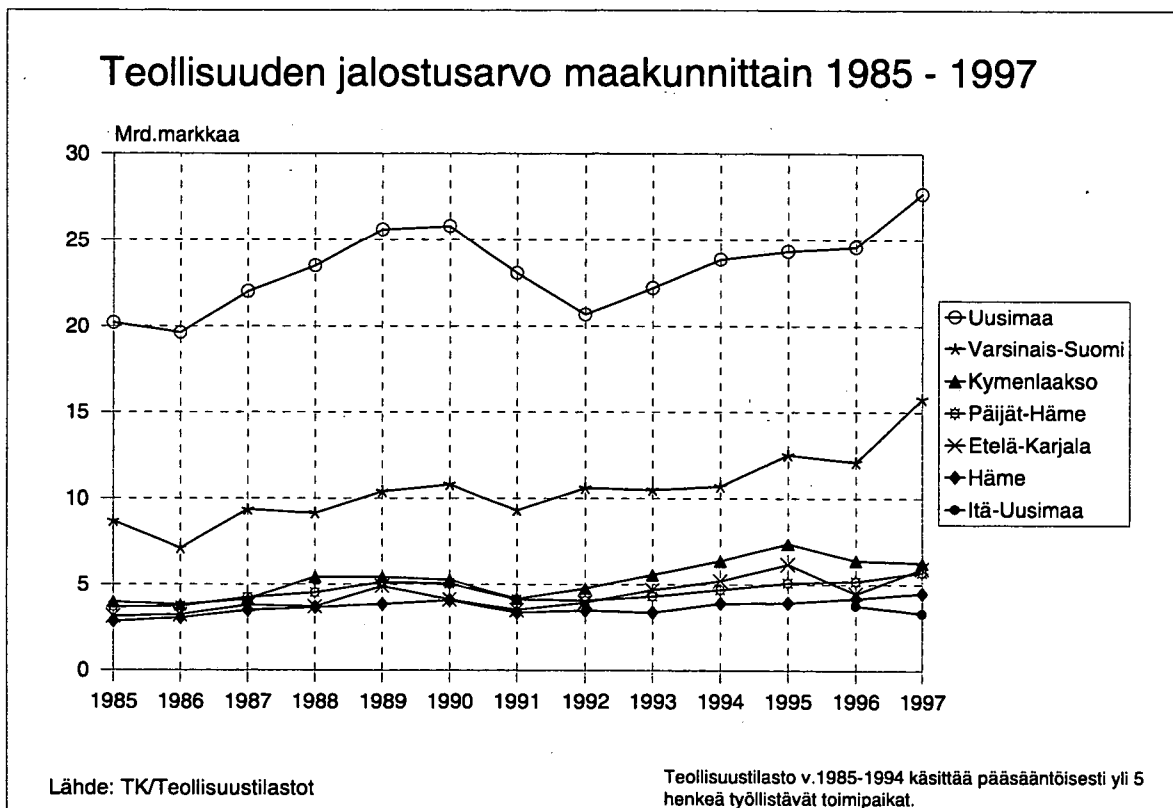
Kuva 39b. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1999

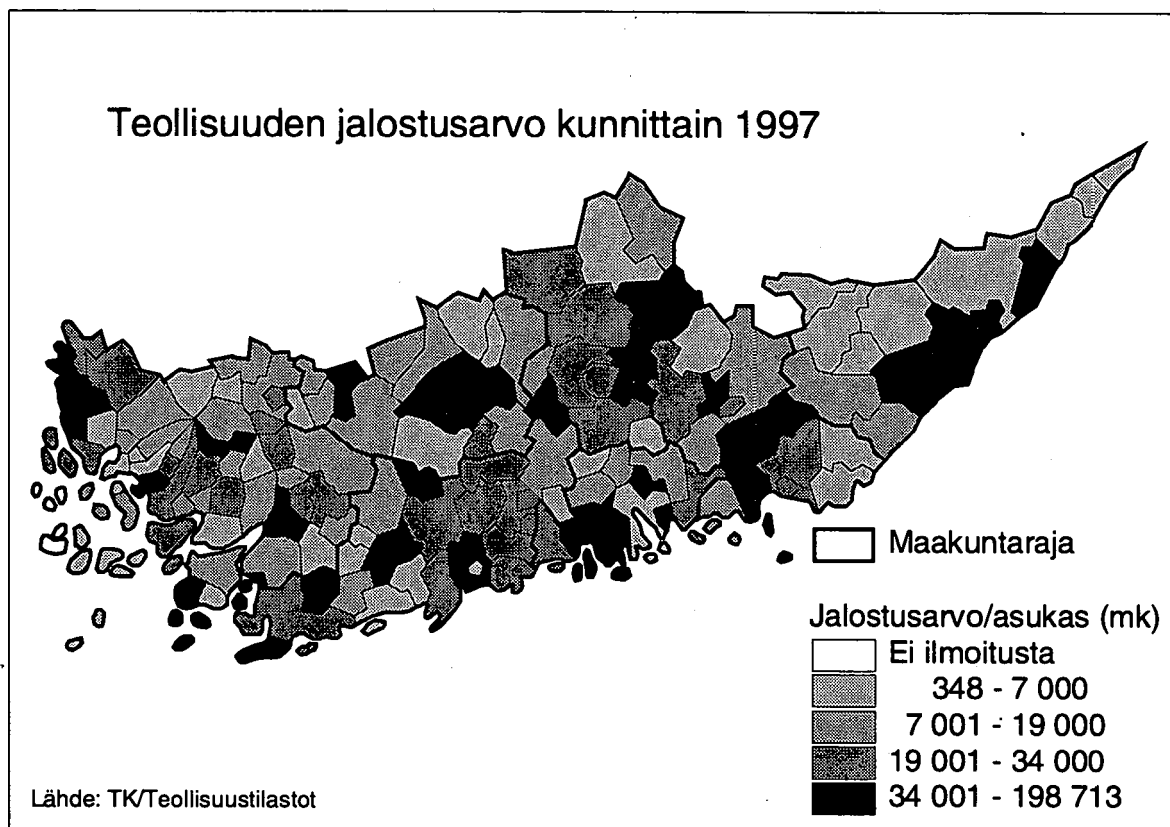

Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri (elokuu 1999, tarkistamaton rekisteritieto)

Kuva 40. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1999.

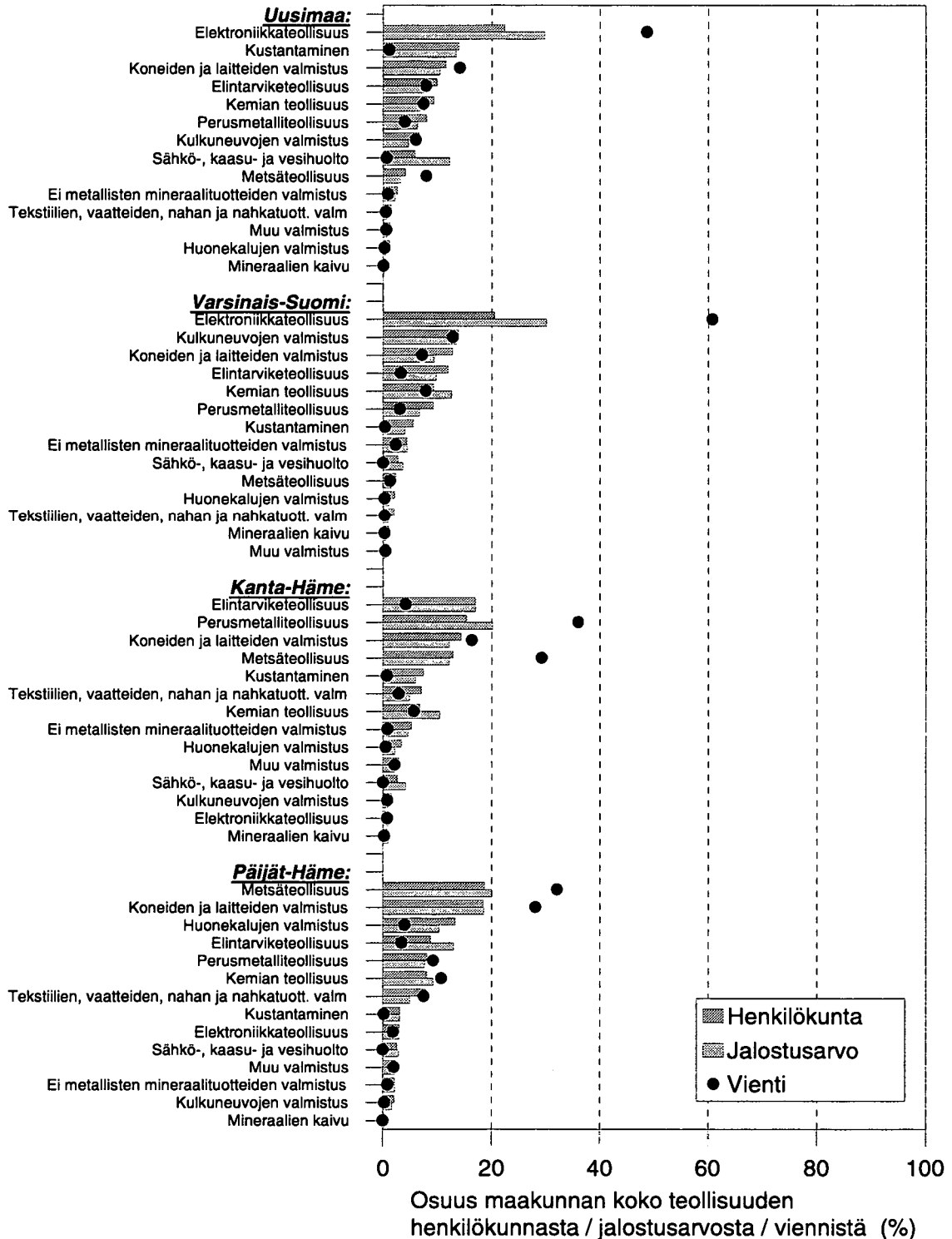
Kuva 41. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 1997.

Kuva 42. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1997.

Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoittain 1997

Toimialojen osuudet teollisuuden henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä

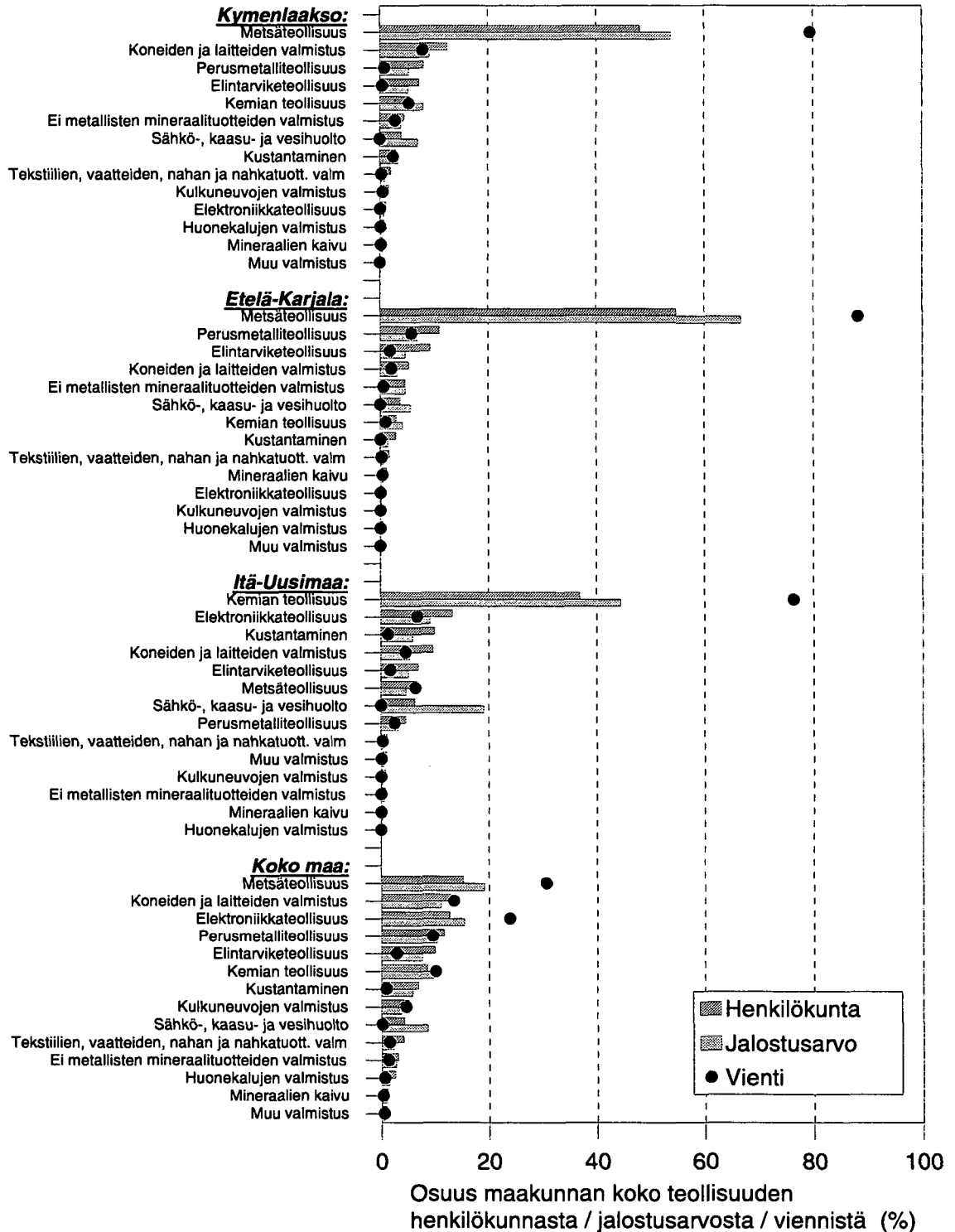

Lähde: TK/Teollisuustilastot

Kuva 43. Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoittain 1997. Toimialojen osuudet teollisuuden henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä.

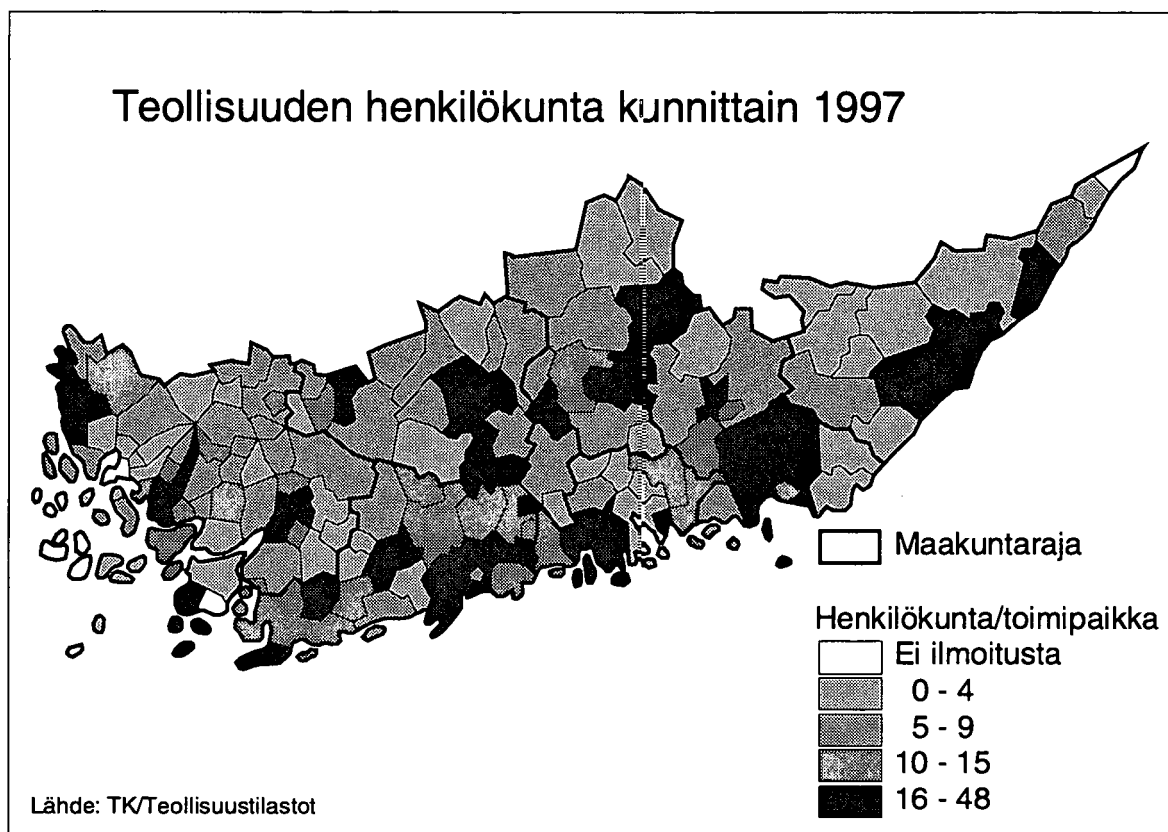
Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoittain 1997

Toimialojen osuudet teollisuuden henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä
Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa, Itä-Uudellamaalla ja koko maassa

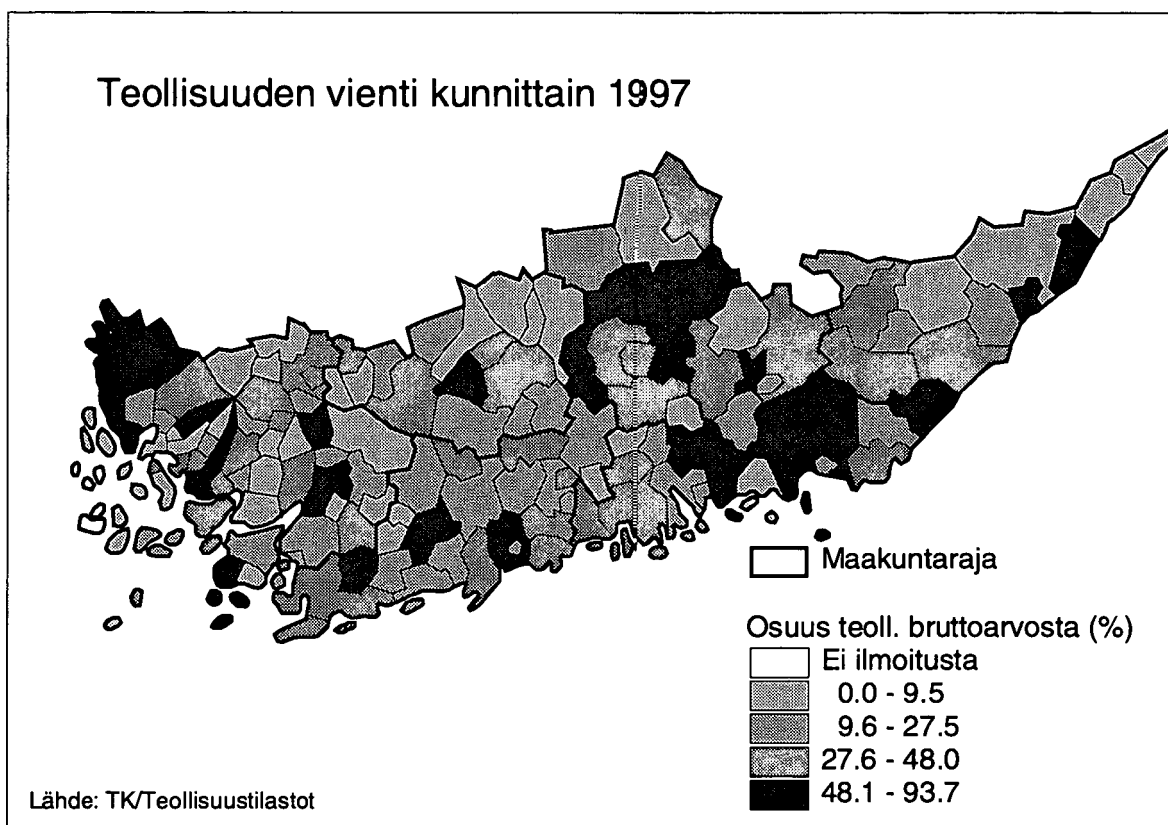

Lähde: TK/Teollisuustilastot

Kuva 44. Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoittain 1997. Toimialojen osuudet teollisuuden henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa, Itä-Uudellamaalla ja koko maassa.

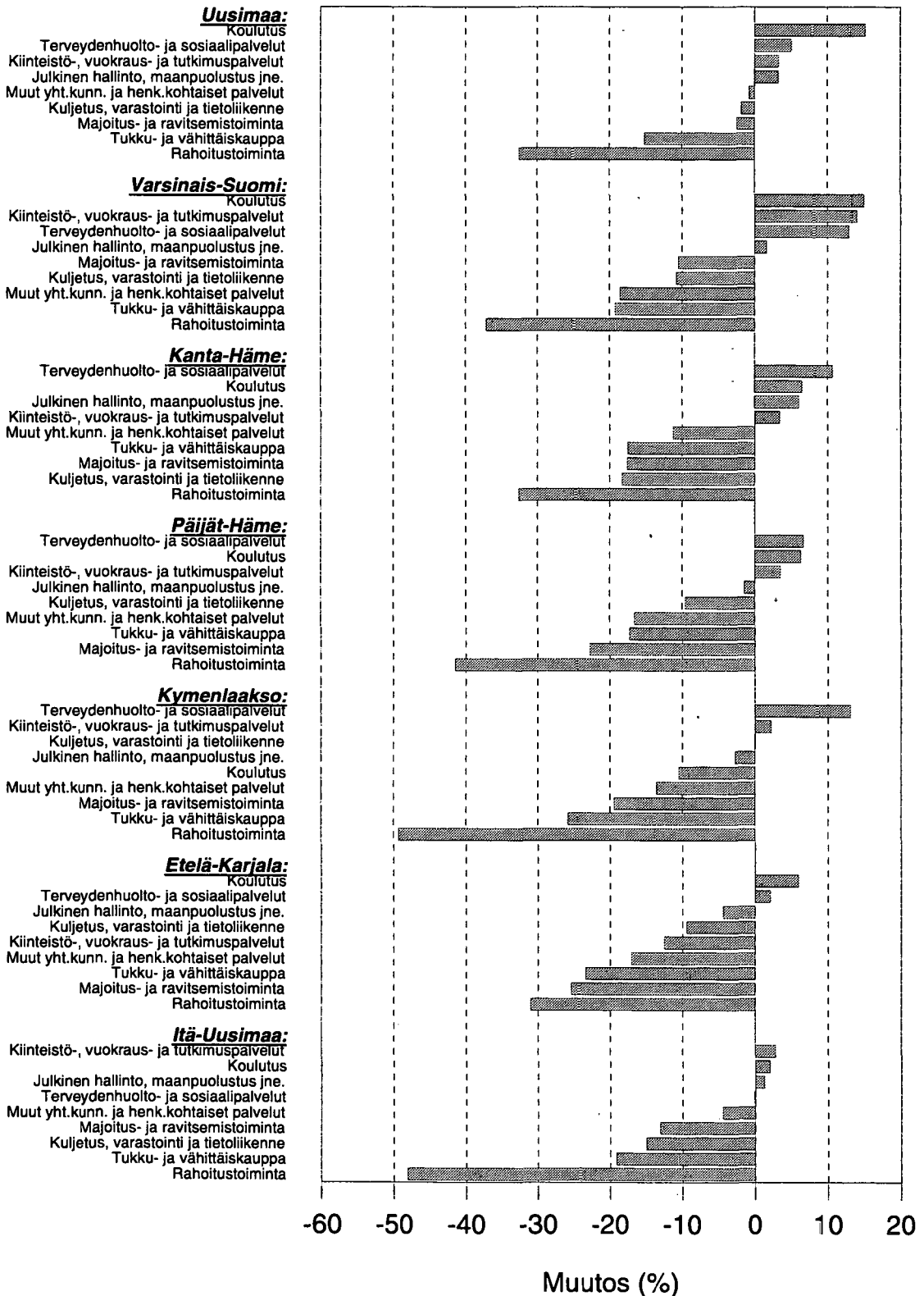

Kuva 45. Teollisuuden henkilökunta kunnittain 1997.

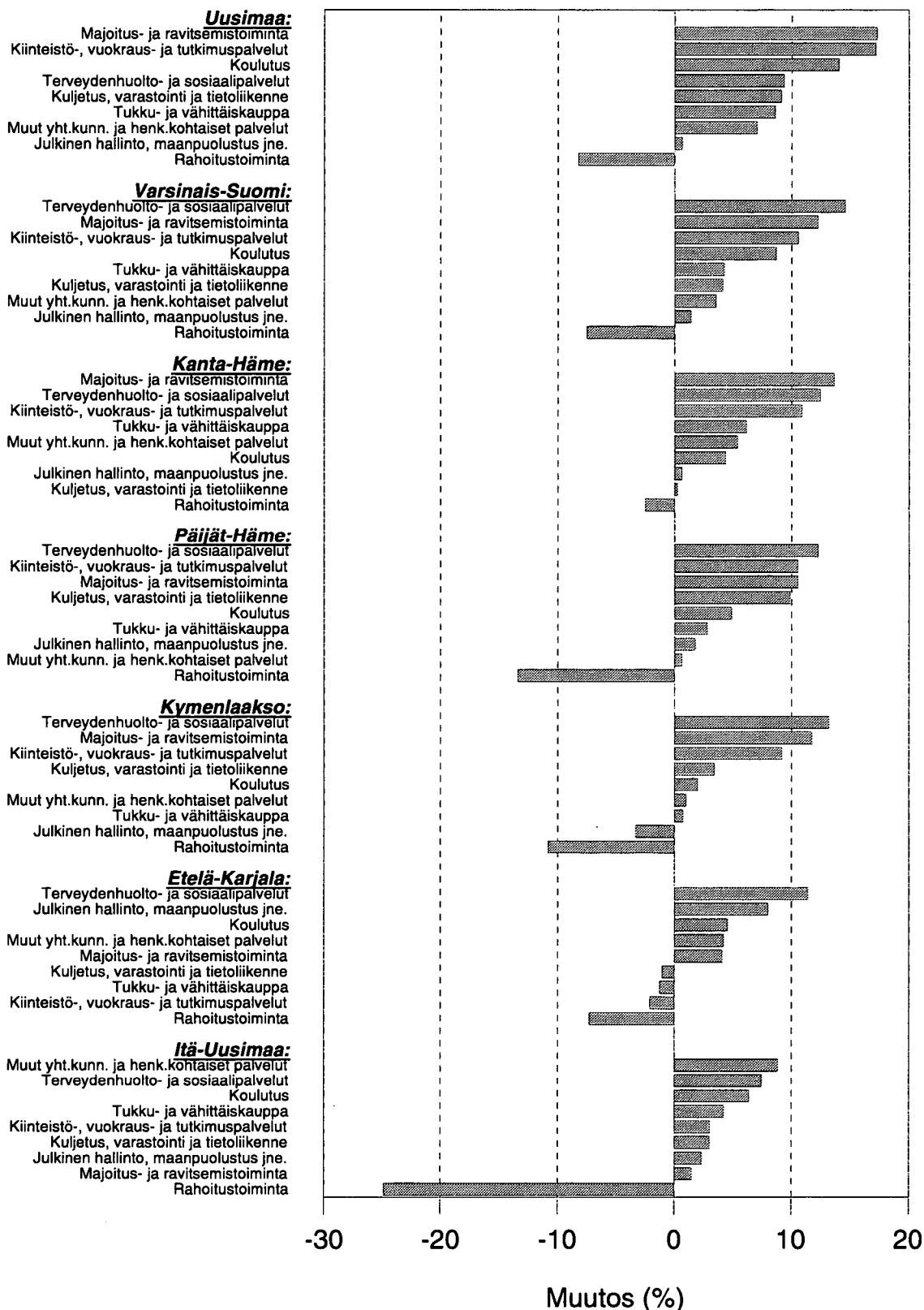
Kuva 46. Teollisuuden vienti kunnittain 1997.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 - 1997

Kuva 47. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 – 1997.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 1997

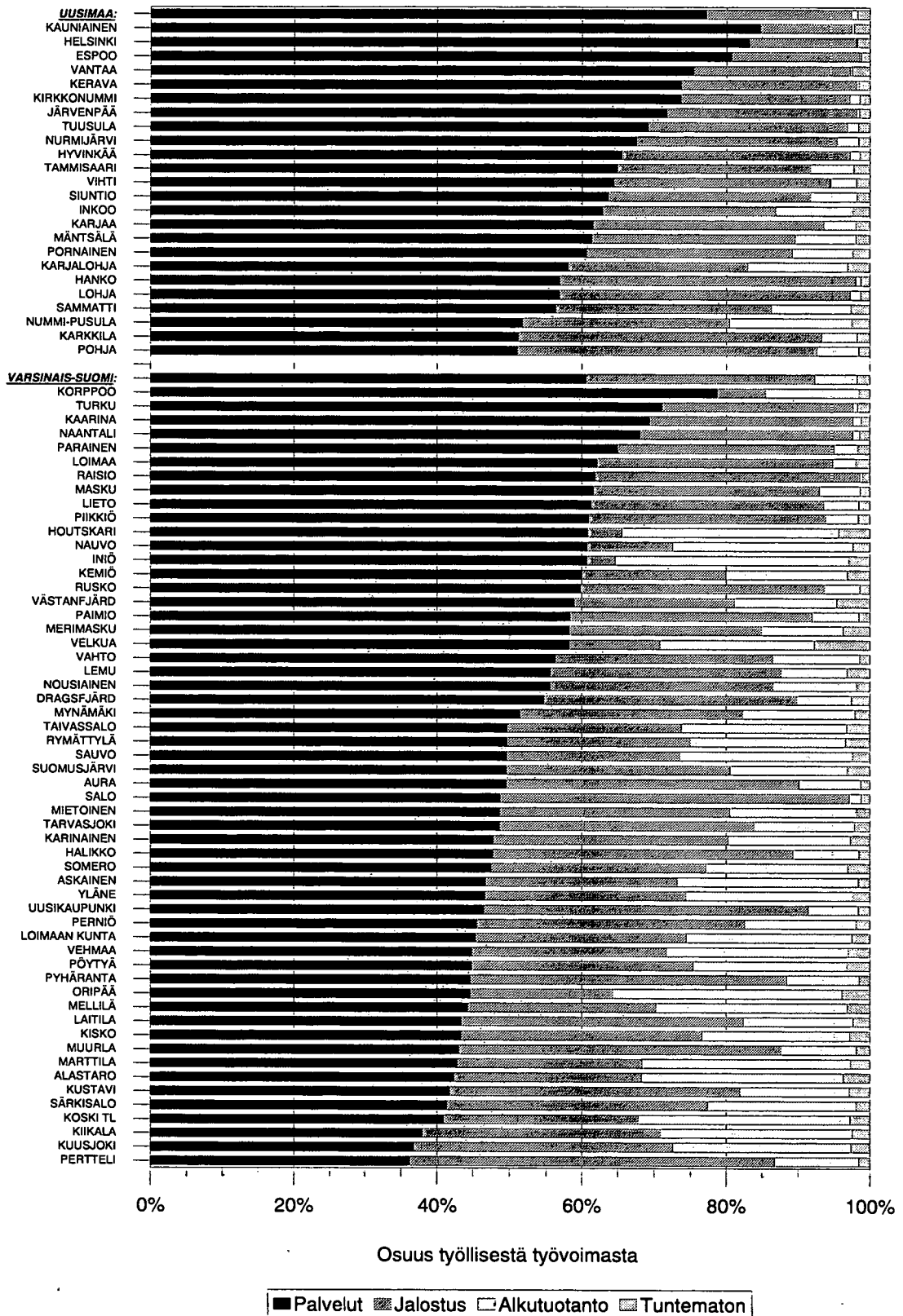

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

Kuva 48. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 1997.

Elinkeinorakenne kunnittain 1997

Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

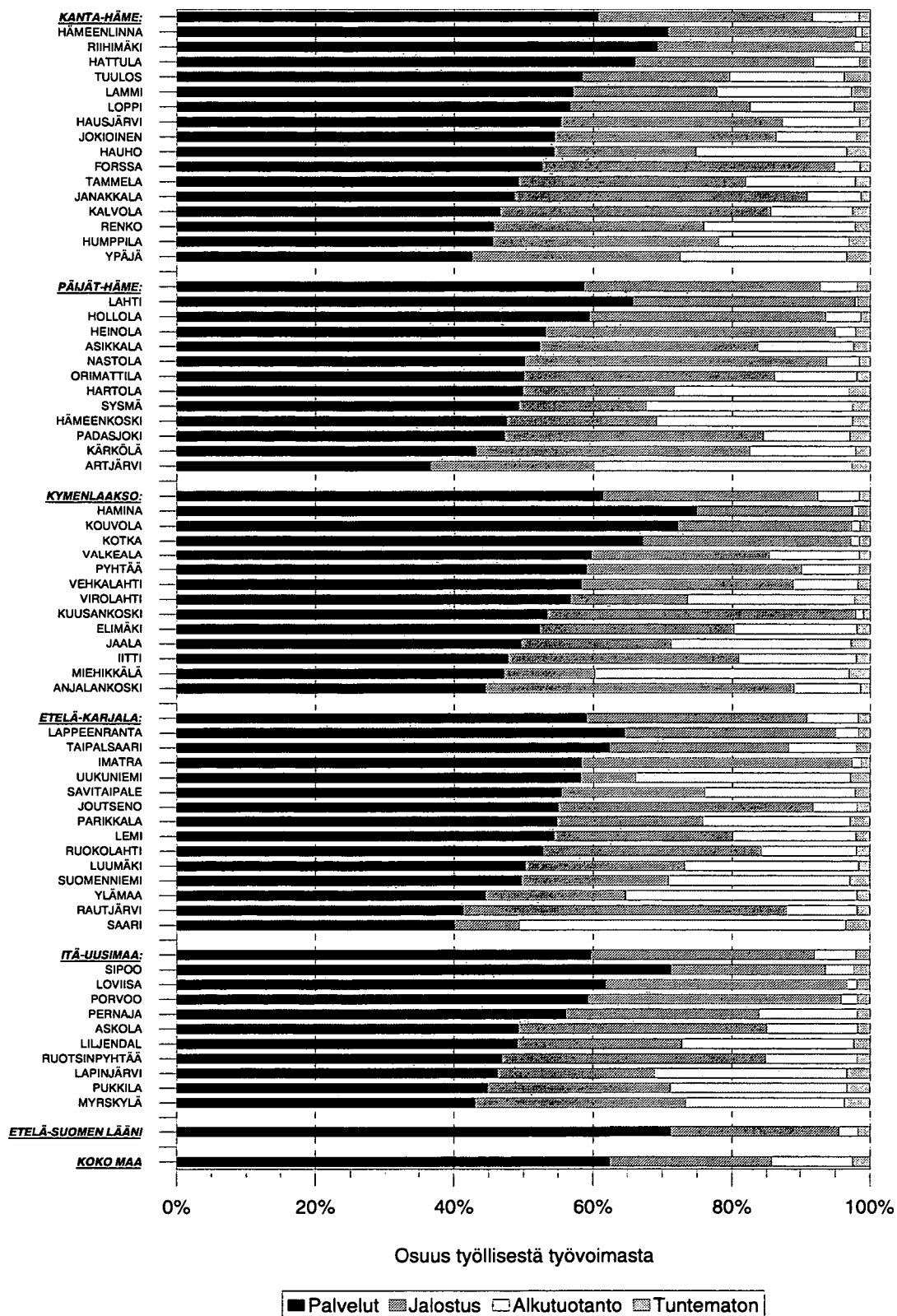

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 49a. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan.

Elinkeinorakenne kunnittain 1997

Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Kuva 49b. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan.

Tulonsaajien tulot

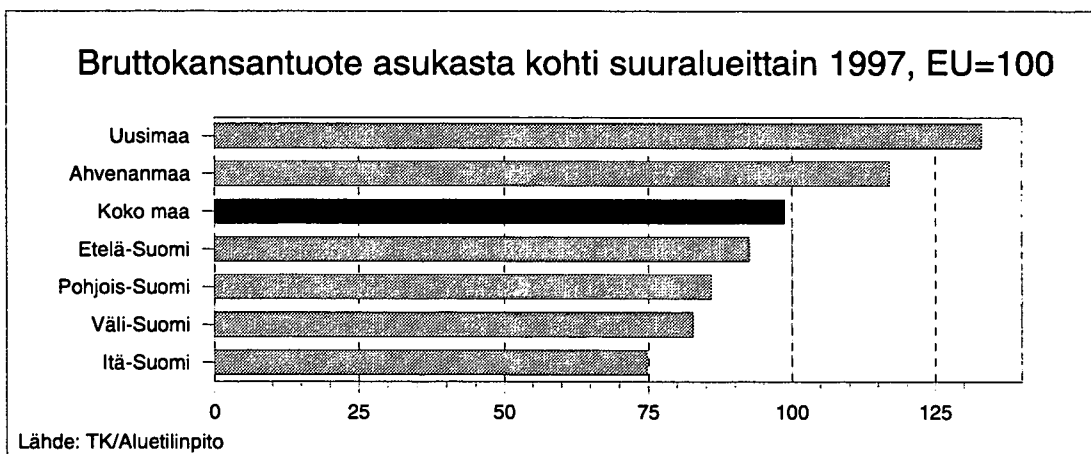
Vuonna 1997 tulonsaajien keskimääräiset valtionveronalaiset tulot olivat koko Suomessa 92 845 markkaa. Tämä arvo ylittyi Etelä-Suomessa 43 kunnan kohdalla. Suurimmat keskimääräiset tulot olivat Kauniaisissa, pienimmät Iniössä. Keskimääräisten tulojen muutos vuodesta 1996 vuoteen 1997 oli negatiivinen Houtskarissa, Iniössä ja Vehmaalla. Muissa Etelä-Suomen kunnissa tulot kasvoivat. Eniten ne kasvoivat Pyhärännässä, yli 20 % tulosajaa kohti.

Bruttokansantuote

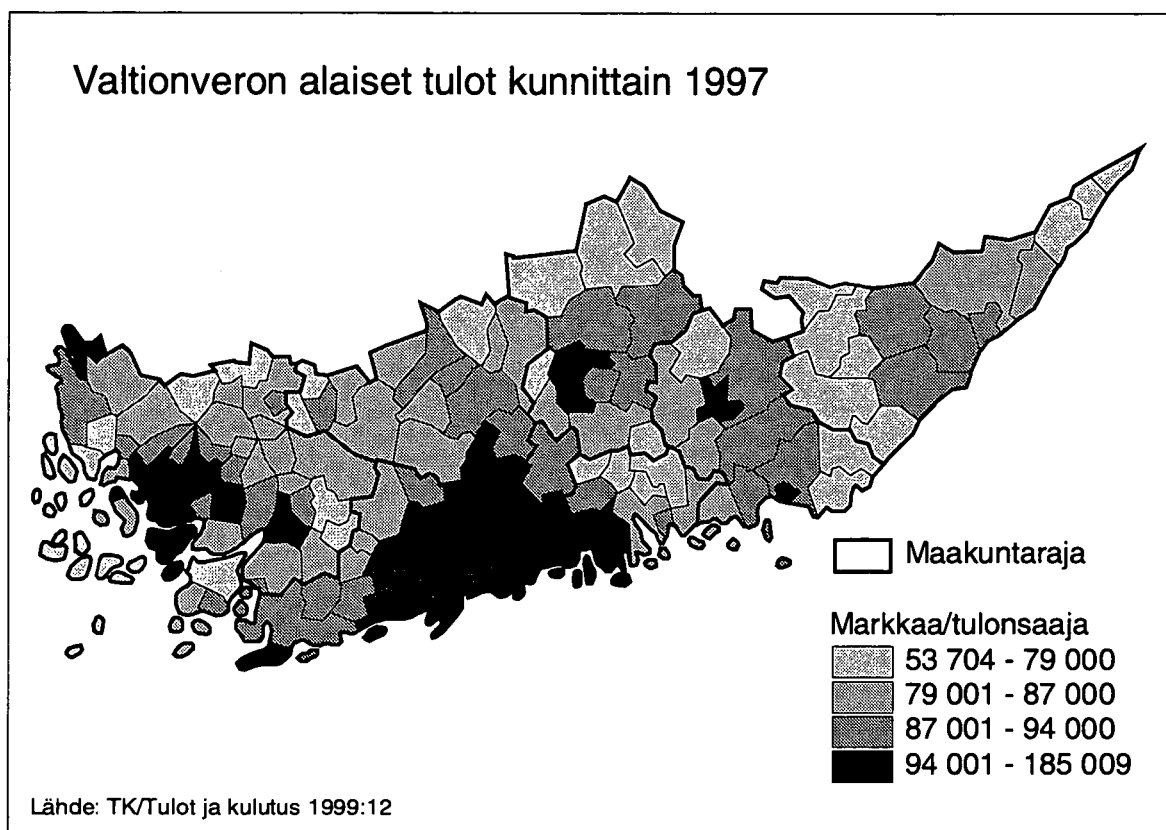
Suuralueittain tarkasteltuna bruttokansantuote asukasta kohti laskettuna oli Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla yli Euroopan Unionin maiden keskiarvon vuonna 1997. Itä-Suomen arvo oli Suomen suuralueiden matalin, 74.8 % EU:n keskimääräisestä.

Etelä-Suomen maakunnissa BKT/asukas on ollut suurimman osan tarkasteluajasta (1990 - 1997) alhaisemmalla tasolla kuin Euroopan Unionin maissa keskimäärin. Poikkeuksena Uusimaa, jonka bruttokansantuote on ollut huomattavasti EU:n tasoa korkeammalla. Koko maassa BKT/asukas oli vuonna 1990 yli EU:n tason, mutta laski sen alle vuonna 1991. Viimeisin pisteluku on vuodelta 1997, jolloin koko maan arvo oli 98.8. Suomen maakuntien korkein arvo oli Uudellamaalla, 136.2. Etelä-Suomen matalin arvo oli Päijät-Hämeessä, 85. Bruttokansantuotteen arvo oli Uudellamaalla lähes 150 000 markkaa asukasta kohti. Muissa Etelä-Suomen maakunnissa arvo oli huomattavasti tätä pienempi.

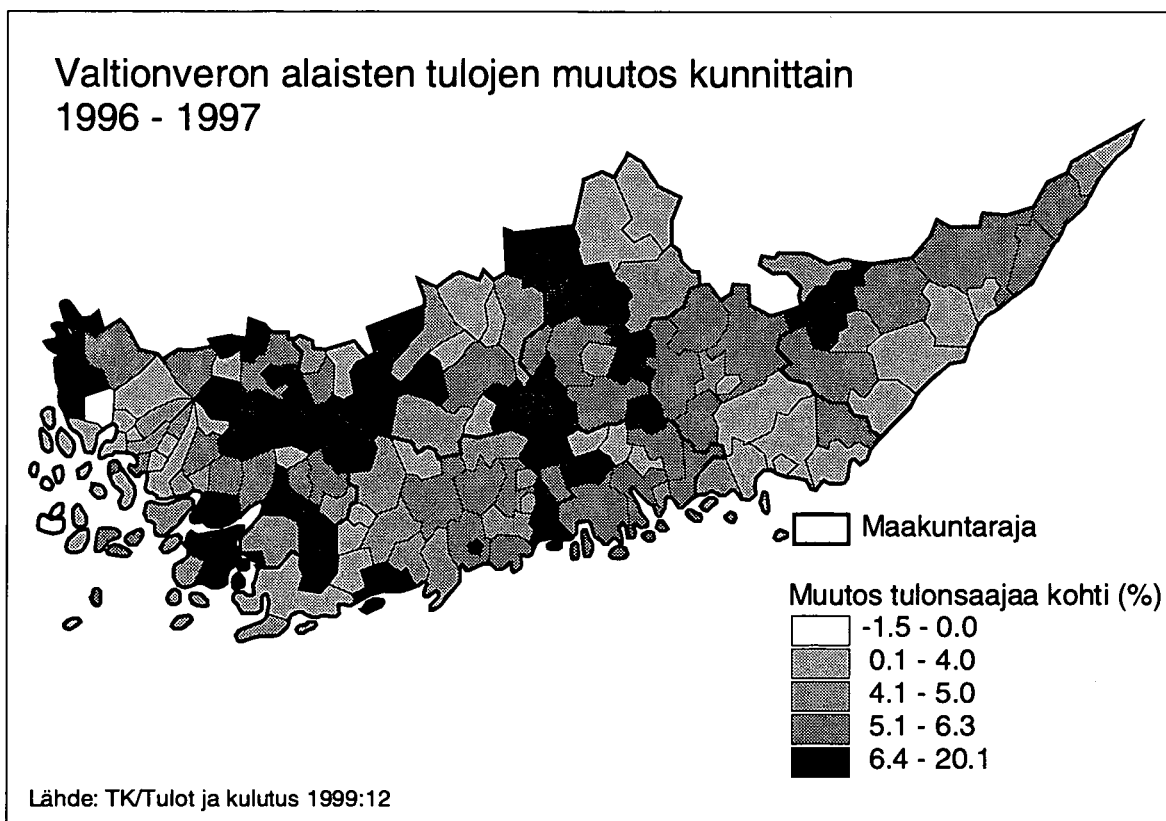
Vuonna 1997 Uudellamaalla muiden palvelujen osuus BKT:sta oli suurin. Muissa Etelä-Suomen maakunnissa teollisuuden osuus oli suurin. Koko BKT:n arvo oli Uudellamaalla 186 497, Itä- Uudellamaalla 8 646, Varsinais-Suomessa 46 976, Kanta-Hämeessä 15 409, Päijät-Hämeessä 18 390, Kymenlaaksossa 19 463 ja Etelä-Karjalassa 15 355 miljoonaa markkaa.

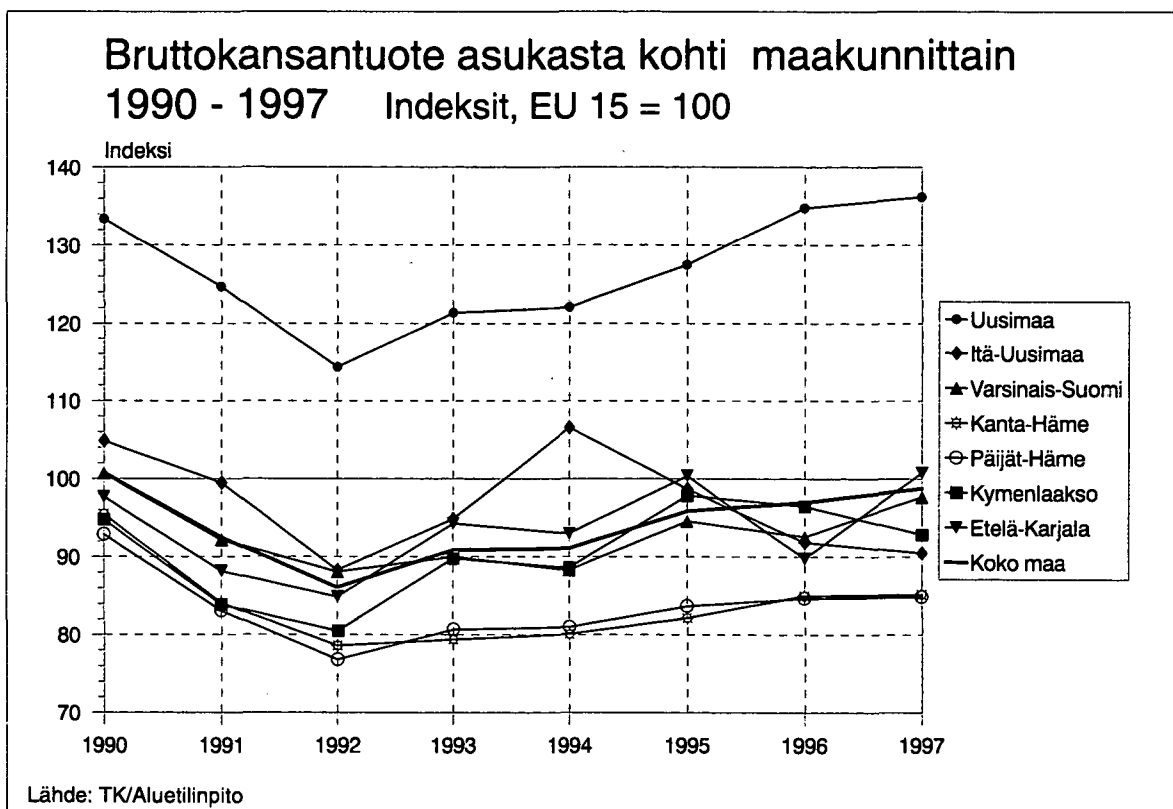
Kuva 50. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 1997, EU=100.

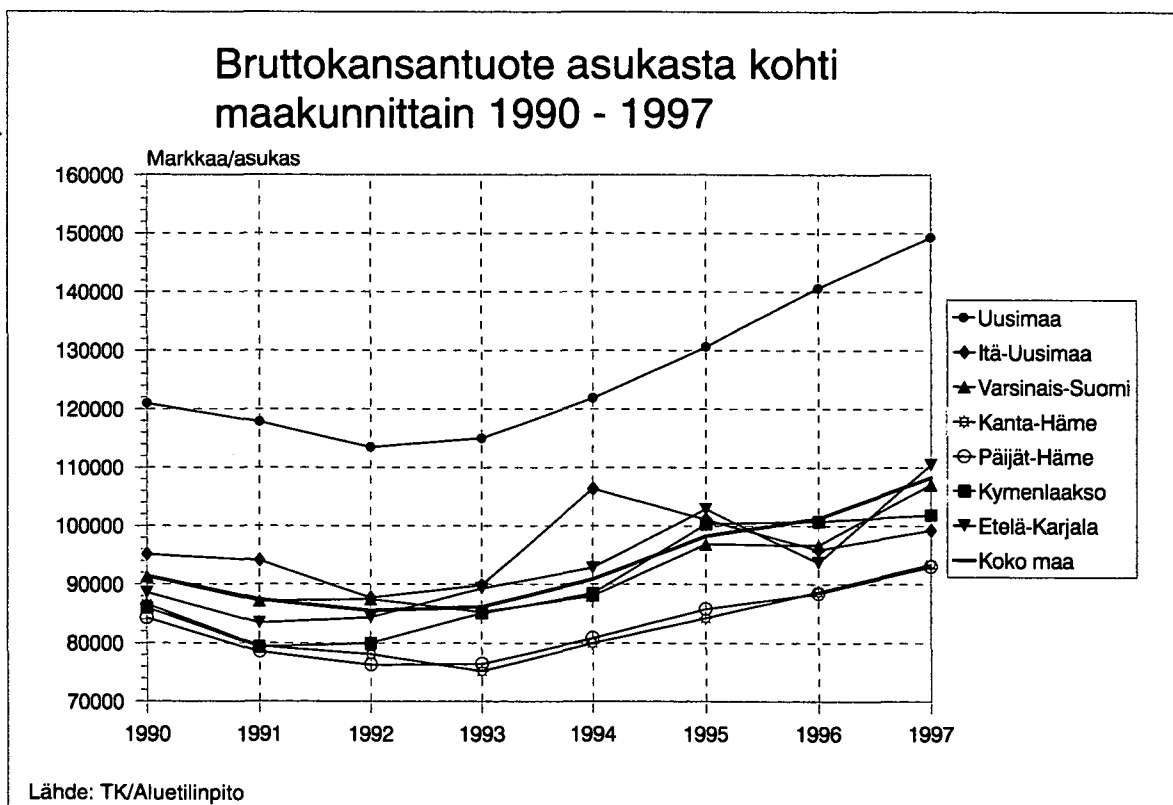
Kuva 51. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1997.

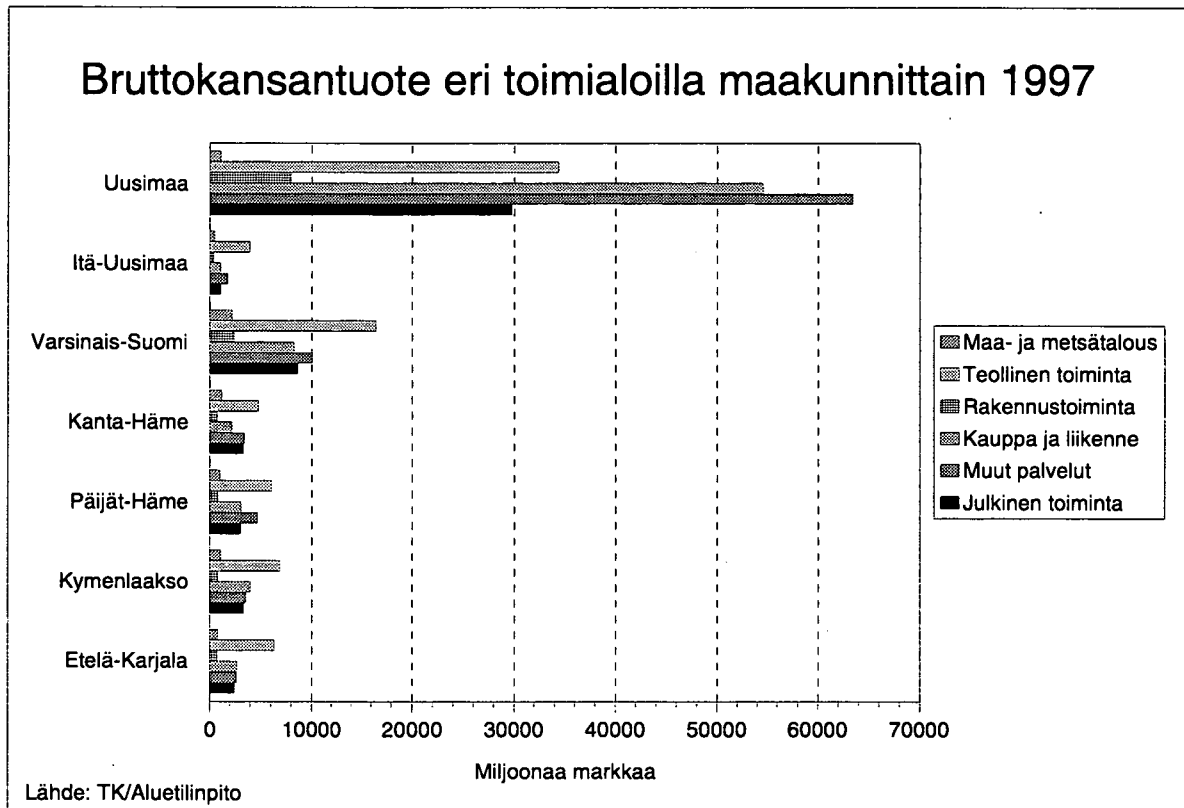
Kuva 52. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1996 - 1997.

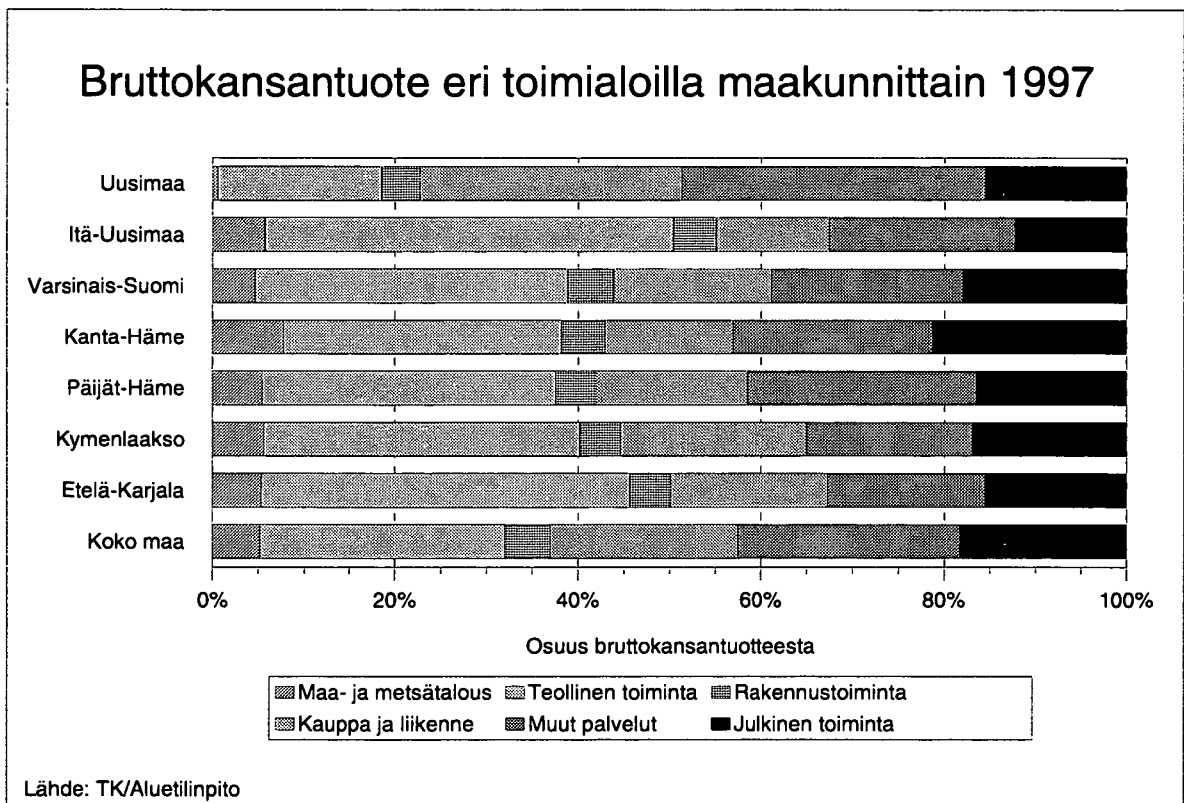
Kuva 53. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 - 1997, EU=100.

Kuva 54. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 - 1997.

Kuva 55. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, milj. mk.

Kuva 56. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, %.

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

Etelä-Suomen kunnista Salossa ja Haminassa työpaikkaomavaraisuusaste oli yli 140 % vuonna 1996. Suhdeluvun 100 ylitti 16 muutakin kuntaa, eli niiden alueella työpaikkojen määrä ylitti työllisten määrän. Pienin omavaraisuusaste oli Pornaisissa, Merimaskussa ja Lemun kunnassa, alle 45 %. Vuodesta 1994 vuoteen 1996 työpaikkaomavaraisuus on noussut 47 kunnassa. Eniten se nousi Salossa, yli 13 prosenttiyksikköä. Työpaikkaomavaraisuus laski eniten Korppoossa, Hämeenkoskella ja Perttelissä, yli 20 prosenttiyksikköä.

Työpaikkojen määrä väheni kaikissa maakunnissa 1990-luvun alkuvuosina. Suurimmillaan vuosimuutos oli Päijät-Hämeessä vuonna 1991, jolloin työpaikat vähenivät yli 9 %. Vuodesta 1996 vuoteen 1997 työpaikat lisääntyivät kaikissa Etelä-Suomen maakunnissa. Suurin työpaikkojen lisäys tapahtui Uudellamaalla, yli 5 %.

Avoimien työpaikkojen määrien vaihtelussa on säännönmukaisia kuukausittaisia vaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastavasti joulutammikuussa vähiten.

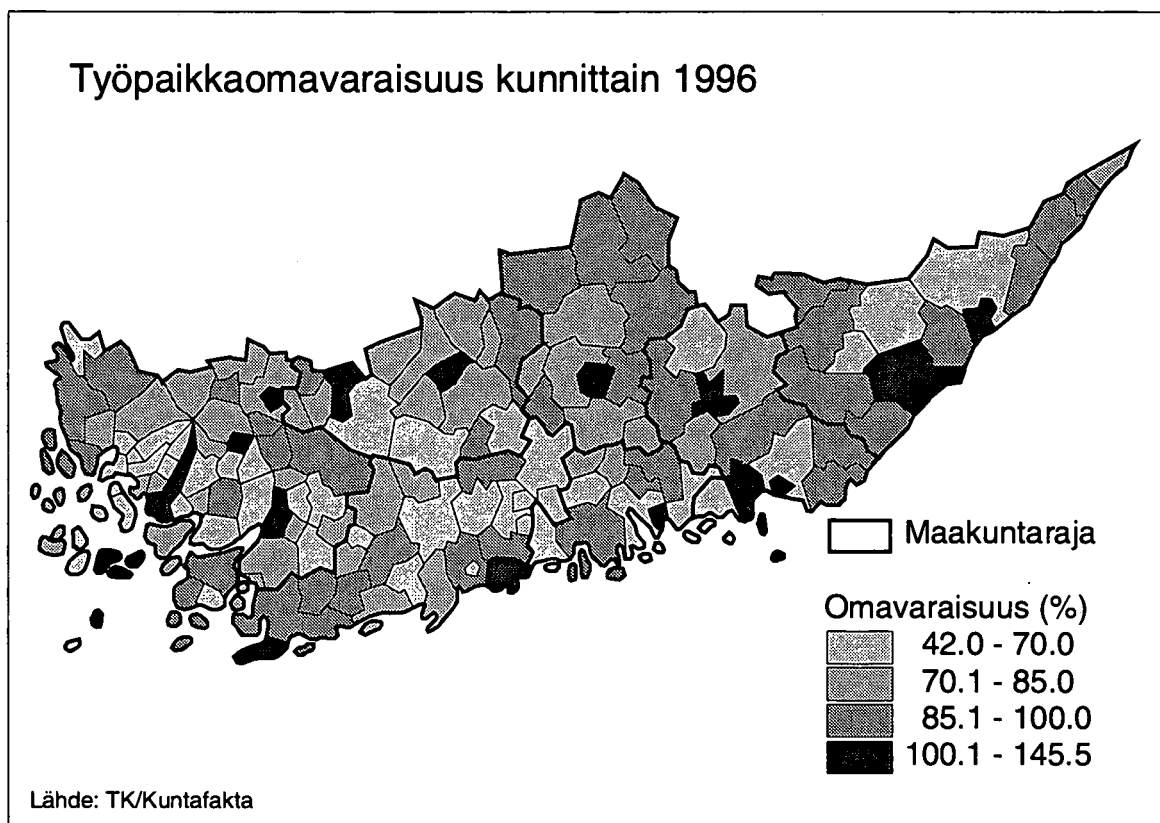
Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti. Vuonna 1997 (ennakkotieto) Etelä-Suomen korkein huoltosuhde oli Uukuniemellä ja matalin Vantaalla. Vuodesta 1990 huoltosuhde on pienentynyt Iniön kunnassa. Eniten se on noussut Parikkalan, Uukuniemen ja Sysmän kunnissa.

Työttömyys

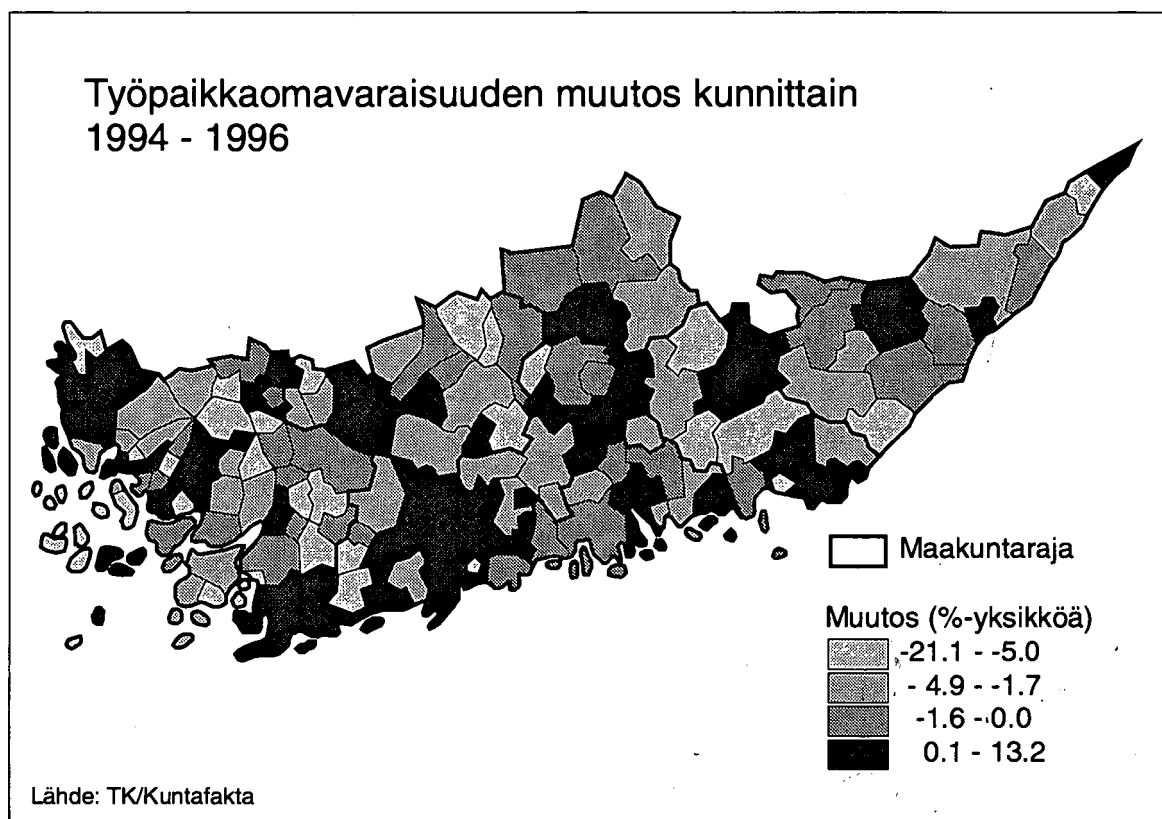
Työministeriön tilastojen mukaan koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli vuoden 1999 elokuussa 13.4 %, mikä on 0.8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömiä oli Kaakkois-Suomen TE-keskuksen alueella 15.8, Hämeen TE-keskuksen alueella 14.7, Varsinais-Suomen TE-keskuksen alueella 11.9 ja Uudenmaan TE-keskuksen alueella 9.2 % työvoimasta. Vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna Uudenmaan työttömyys on alentunut eniten, 1.4 prosenttiyksikköä.

Vuoden 1999 elokuussa työttömyysaste oli korkein Imatralla, 19.6 %. Suhteellisesti vähiten työttömiä oli Iniön kunnassa. Vuoden 1998 aikana työttömyys väheni lähes kaikissa Etelä-Suomen kunnissa. Voimakkainta lasku oli Pyhärannan kunnassa, lähes 4 prosenttiyksikköä. Työttömyys kasvoi kuitenkin vielä Oripään, Houtskarın ja Velkuan kunnissa.

Pitkäaikaistyöttömäksi lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä. Pitkäaikaistyöttömyyttä voidaan mitata laskemalla pitkäaikaistyöttömien osuutta joko työvoiman tai työttömien määrästä. Elokuussa 1999 työttömiin suhteutettu pitkäaikaistyöttömyys oli suurinta Suomenniemen ja Saaren kunnissa. Saaren kunnassa myös pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta oli suurin, yli 8.3 %. Vähiten pitkäaikaistyöttömiä oli Paimiossa.

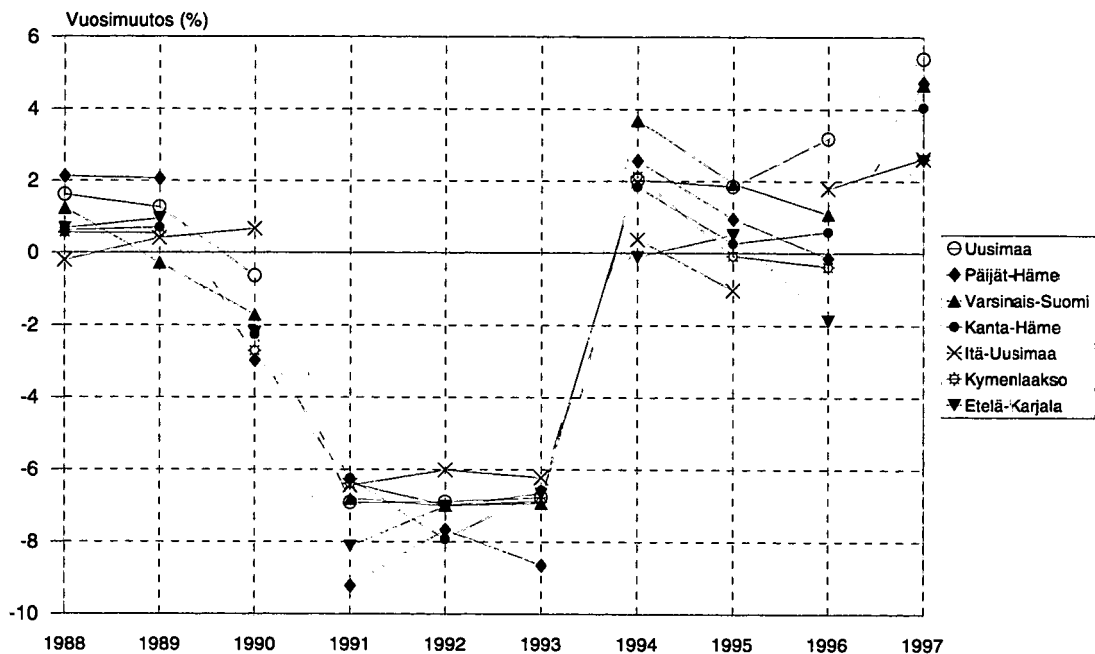
Kuva 57. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1996.

Kuva 58. Työpaikkaomavaraisuuden muutos kunnittain 1994 - 1996.

Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 - 1997

Muutos edellisestä vuodesta

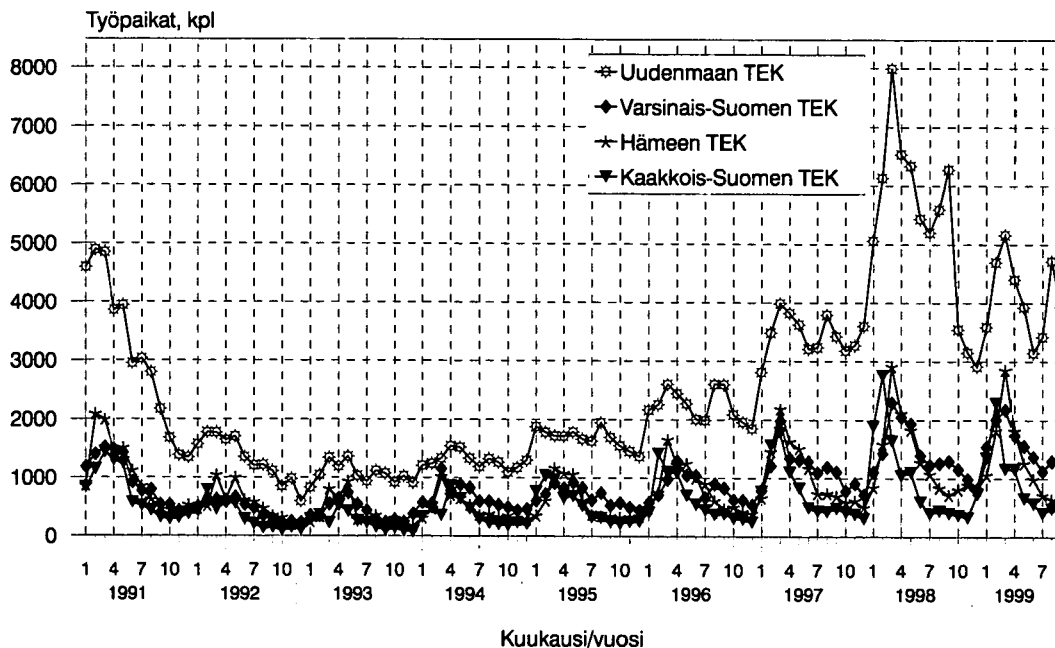

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

Kuva 59. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 - 1997.

Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 - 1999

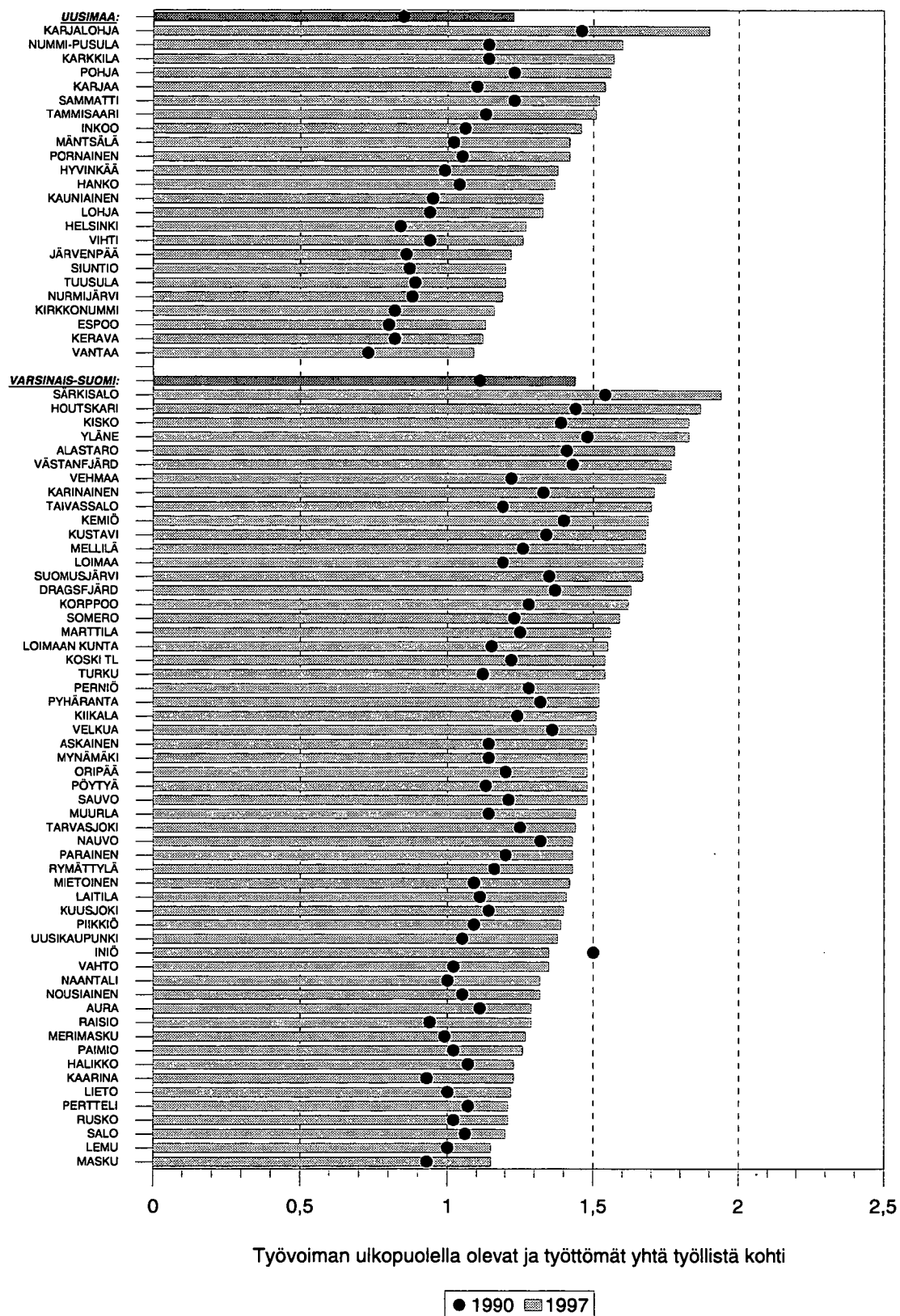
Kuukauden viimeisen päivän tieto

Lähde: Työministeriön kuukausitilastot

Kuva 60. Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 - 1999.

Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1990 ja 1997*

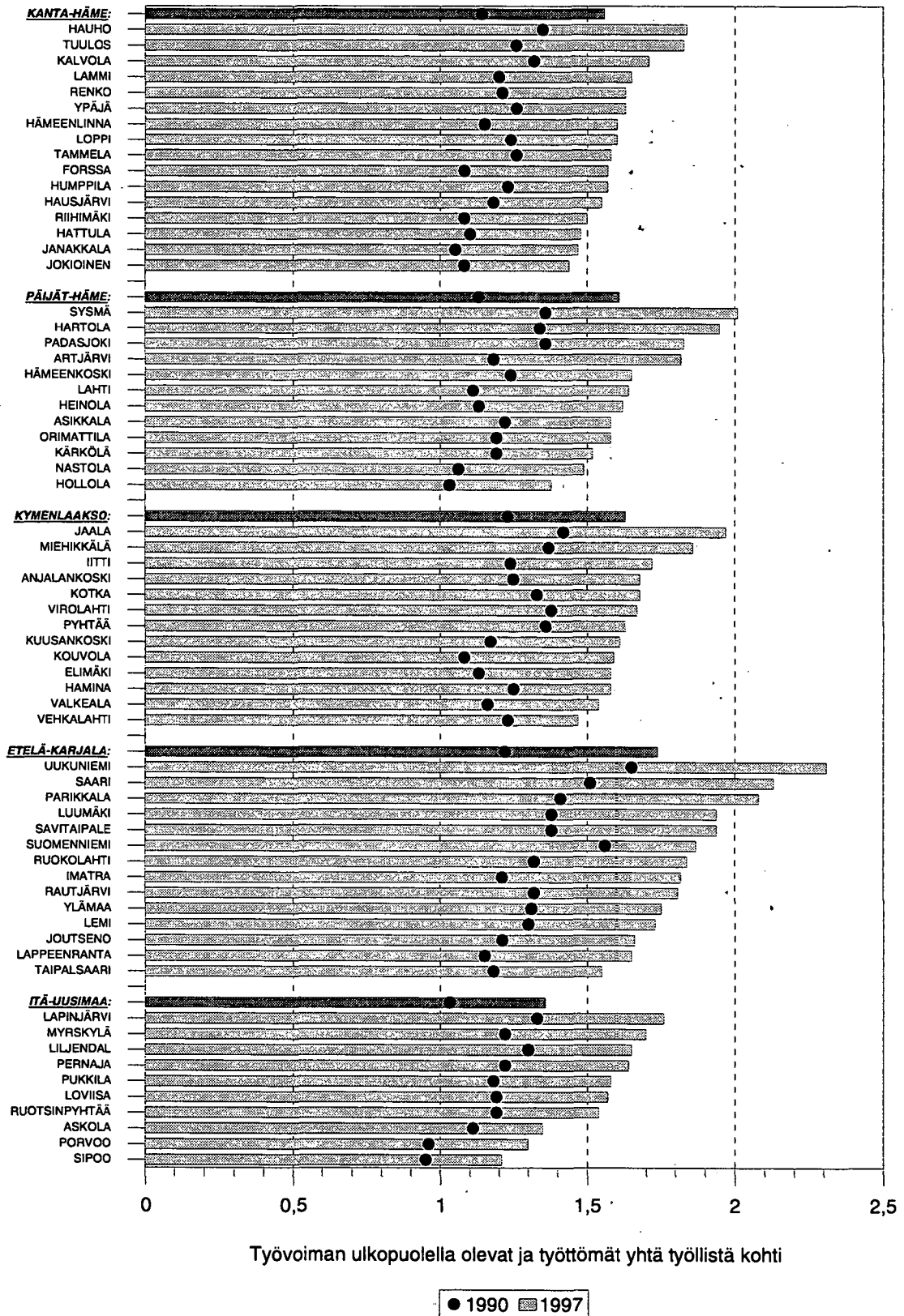

Lähde: TK/StatFin

*ennakkotieto

Kuva 61a. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1990 ja 1997.

Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1990 ja 1997*

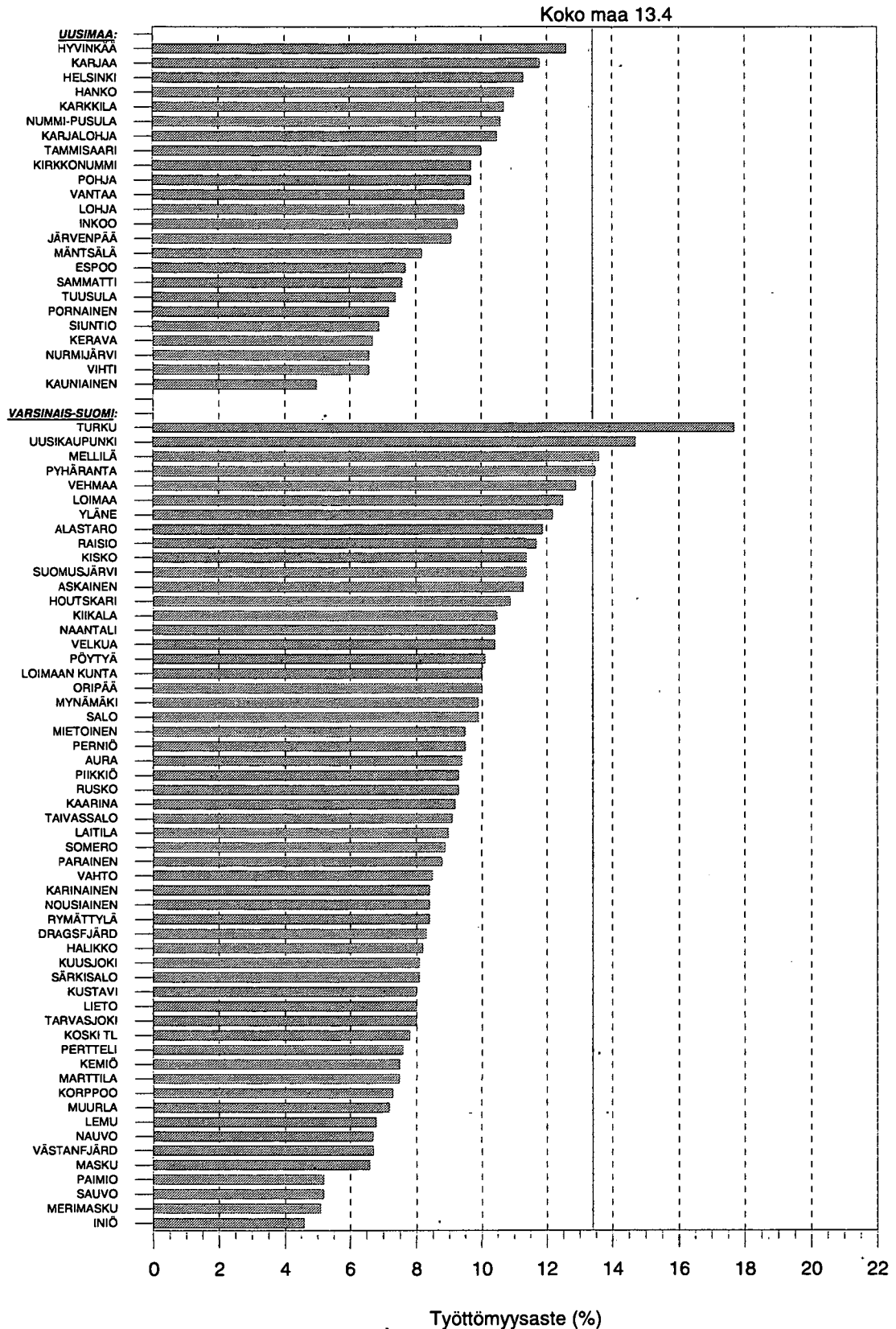

Lähde: TK/StatFin

*ennakkotieto

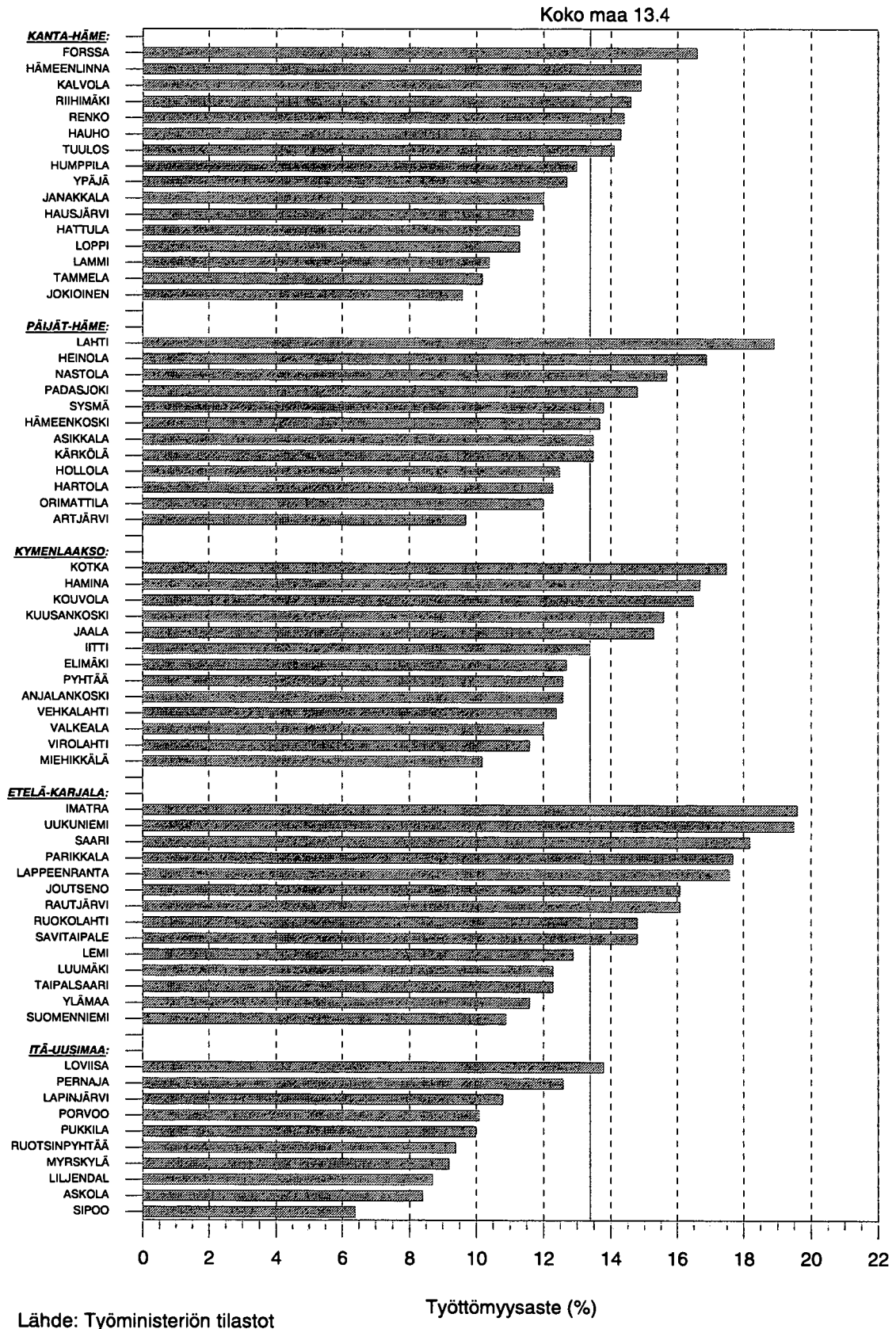
Kuva 61b. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1990 ja 1997.

Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1999

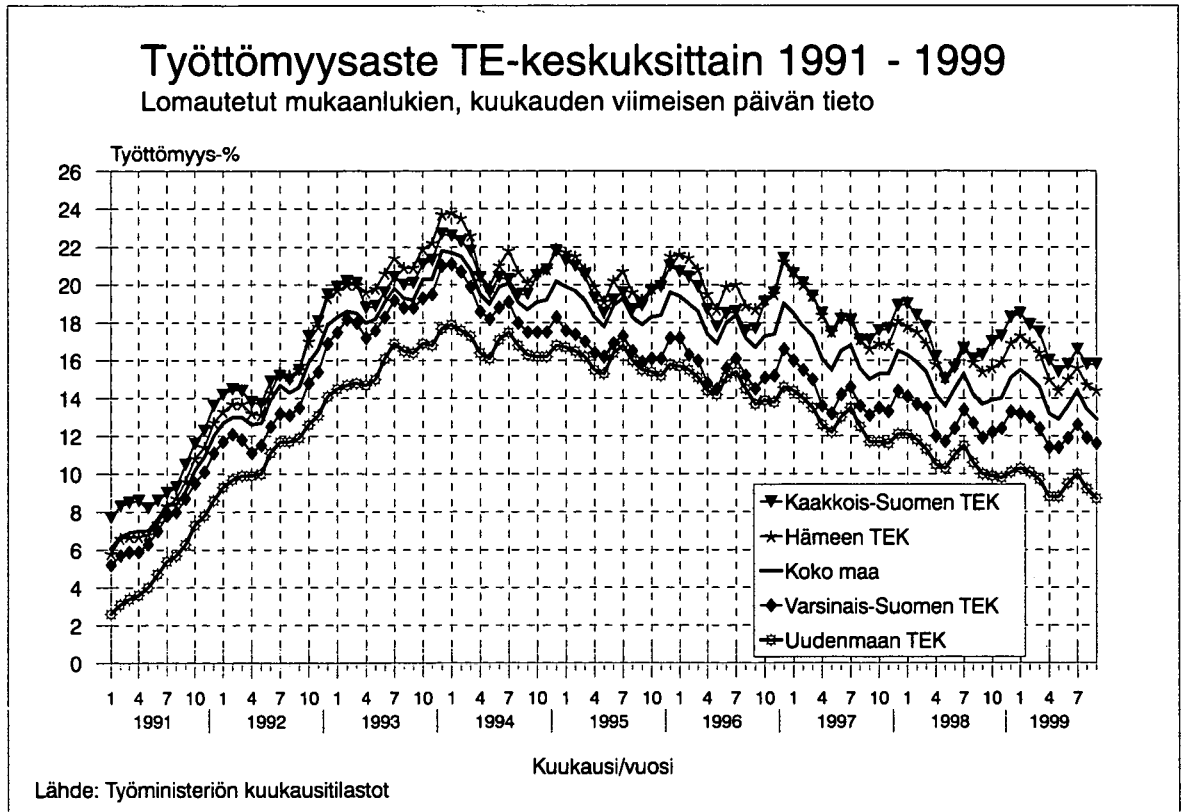

Kuva 62a. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1999.

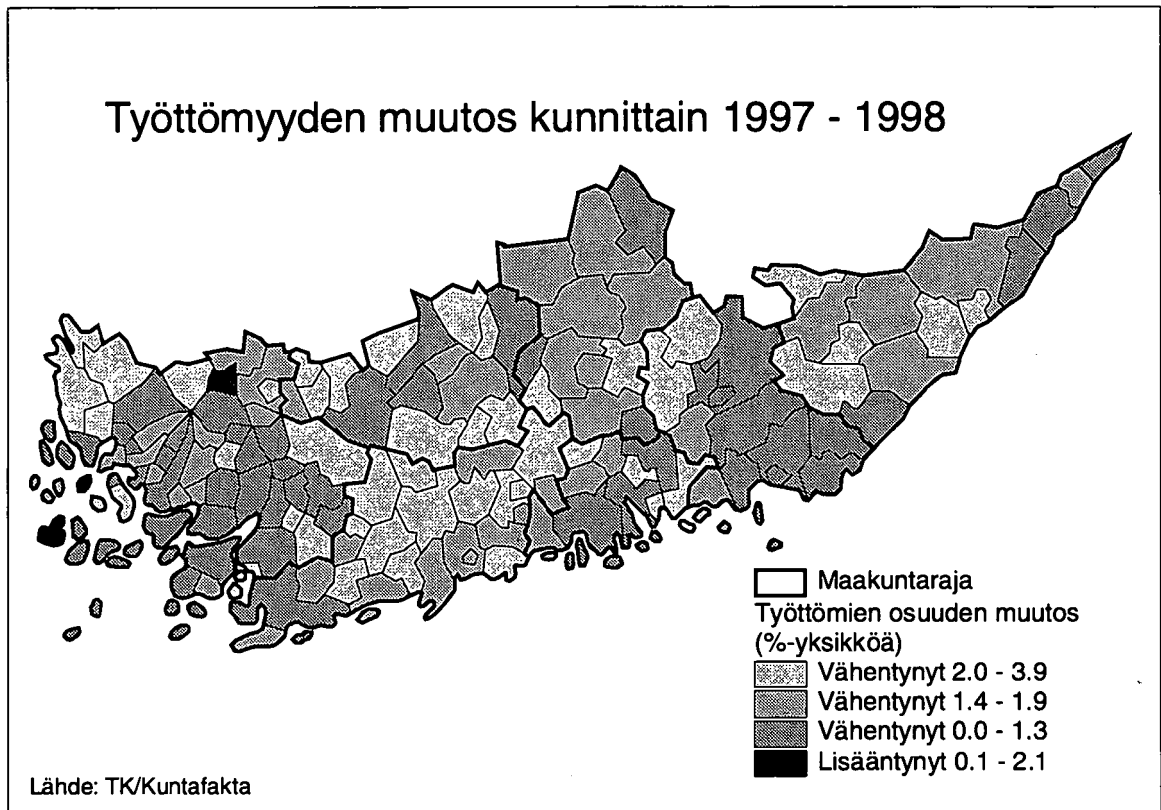
Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1999

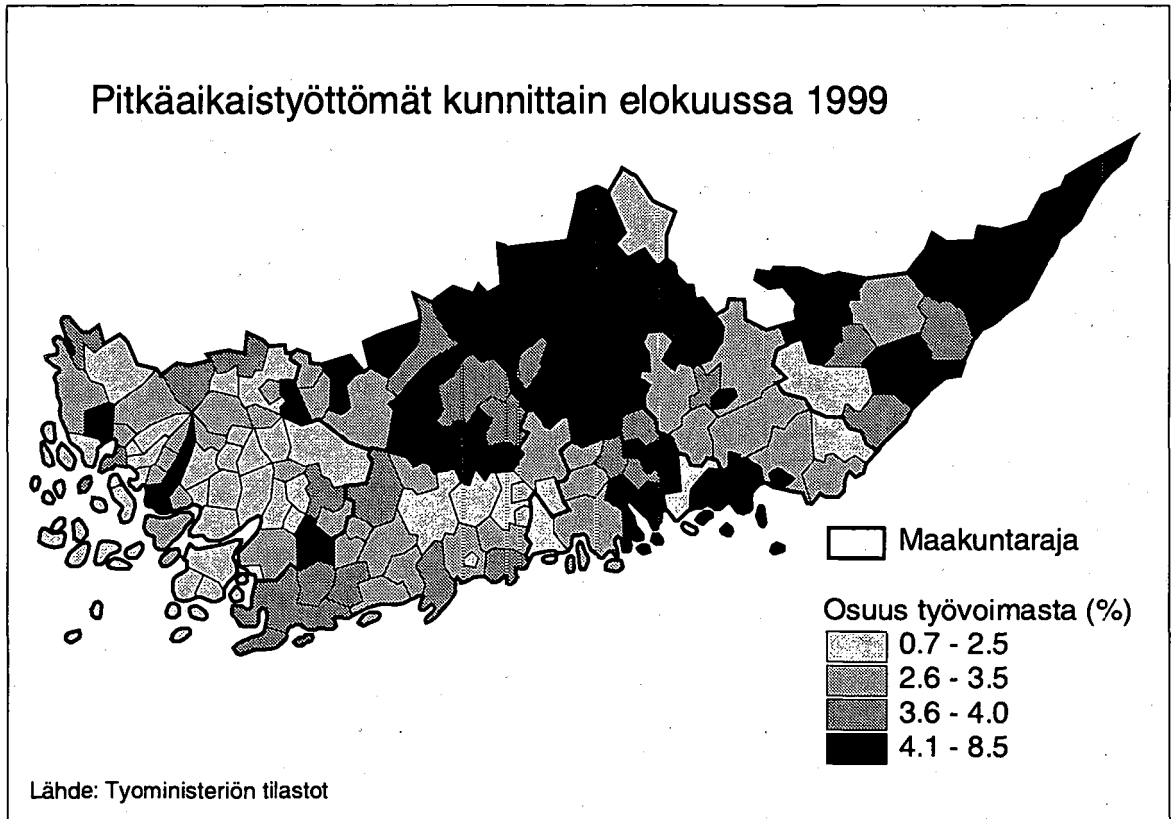
Kuva 62b. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1999.

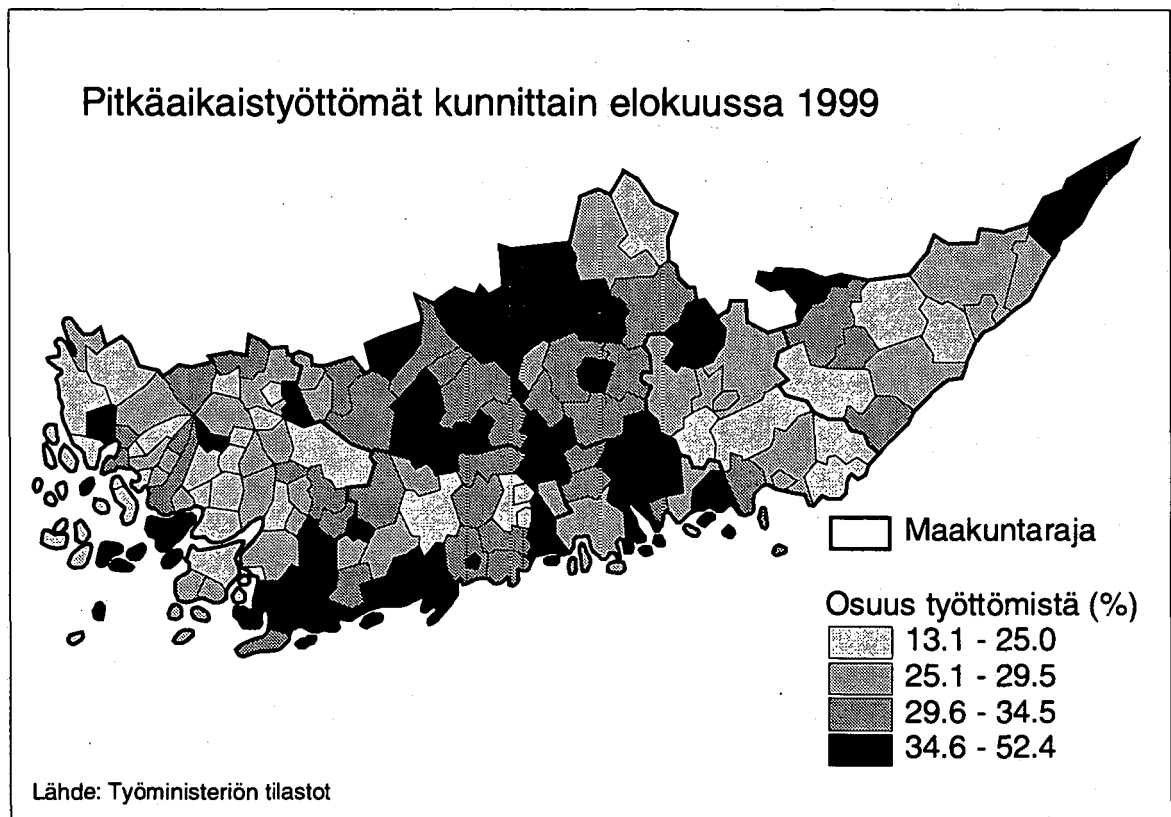
Kuva 63. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 1999.

Kuva 64. Työttömyyden muutos kunnittain 1997 – 1998.

Kuva 65. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1999 (Osuus työvoimasta).

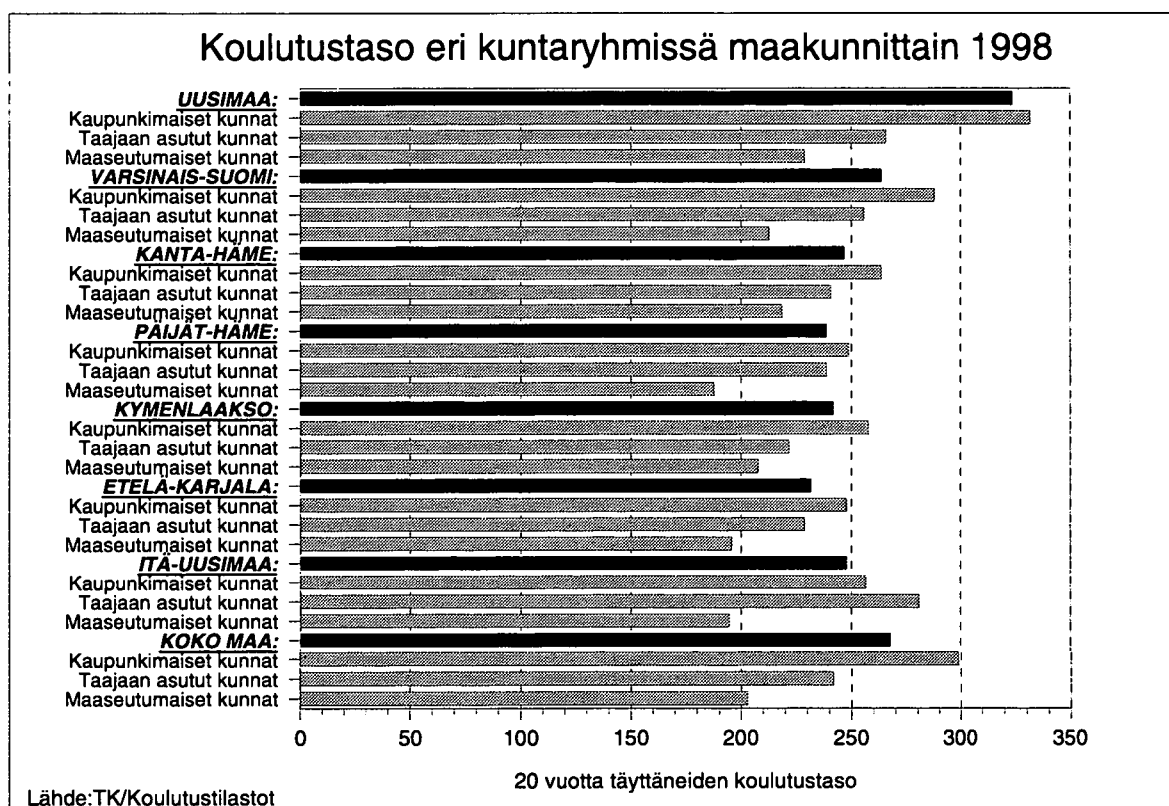
Kuva 66. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1999 (Osuus työttömistä).

KOULUTUS

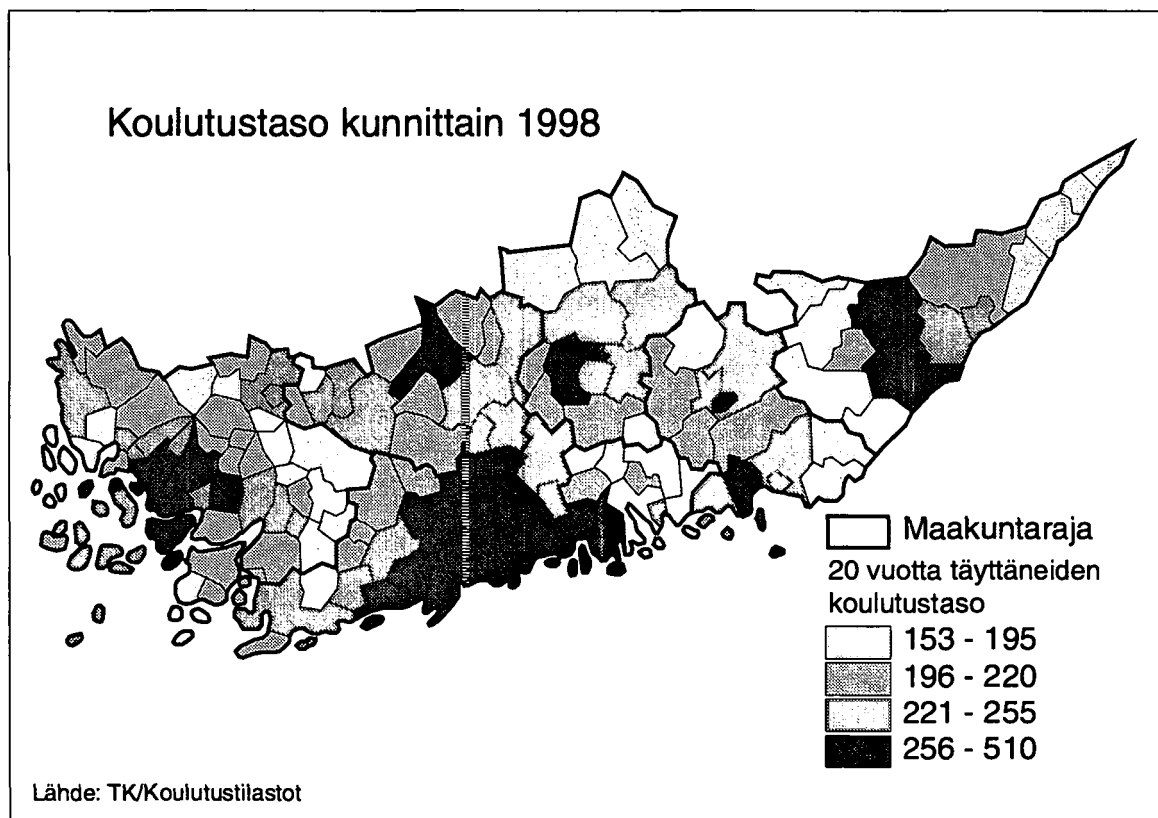
Koulutuksen tasoa voidaan kuvata Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella koulutustasomittaimella. Vuoden 1998 mittainluku on laskettu edellisestä vuodesta poiketen 20 vuotta täyttäneiden osalta. Edellisen vuoden julkaisussa esitetty luku oli laskettu 15 vuotta täyttäneiden osalta. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus, sitä korkeampi on koulutustaso. Tilastollisen kuntaryhmän mukaan tarkasteltuna vuonna 1998 koulutustaso oli korkein Uudenmaan kaupunkimaisissa kunnissa. Suomen kunnista Kauniaisissa koulutustaso oli korkein.

Toinen tapa mitata koulutusta on tarkastella tutkinnon suorittaneiden osuutta 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Kunnittain tarkasteltuna korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli vuonna 1998 suhteellisesti eniten Kauniaisissa. Eniten peruskoulun varaan jääneitä oli vastaavasti Kiskon ja Miehikkälän kunnissa. Uudenmaan tutkinnon suorittaneissa on suhteellisesti enemmän korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneita kuin muissa tarkasteltavissa maakunnissa ja koko maassa keskimäärin.

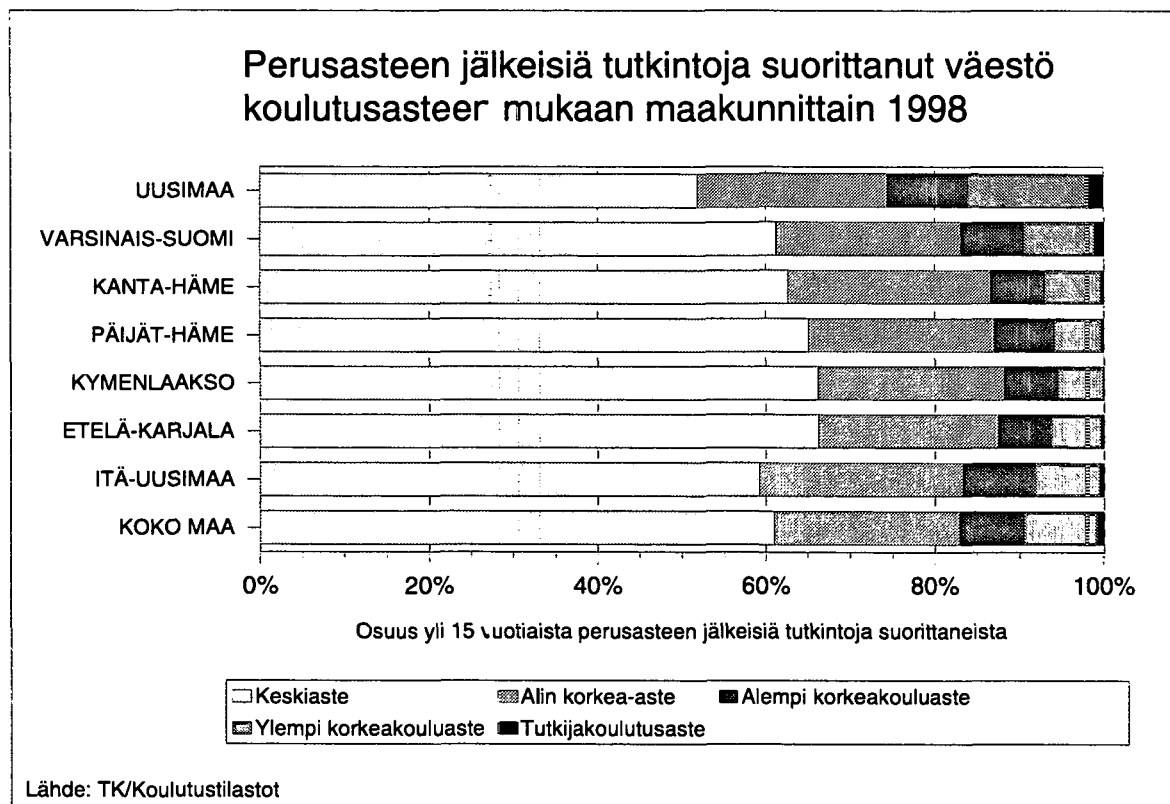
Vuonna 1998 peruskoulun nettokustannukset asukasta kohti olivat Itä-Uudellamaalla suuremmat kuin Manner-Suomen kunnissa keskimäärin. Kustannukset asukasta kohti vaihtelivat Oripään 1 428 markasta Korppoon 6 173 markkaan. Verrattaessa kuntien lukuja toisiinsa ja keskiarvioihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapoittaa palveluja eroaa toisistaan.

Kuva 67. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 1998.

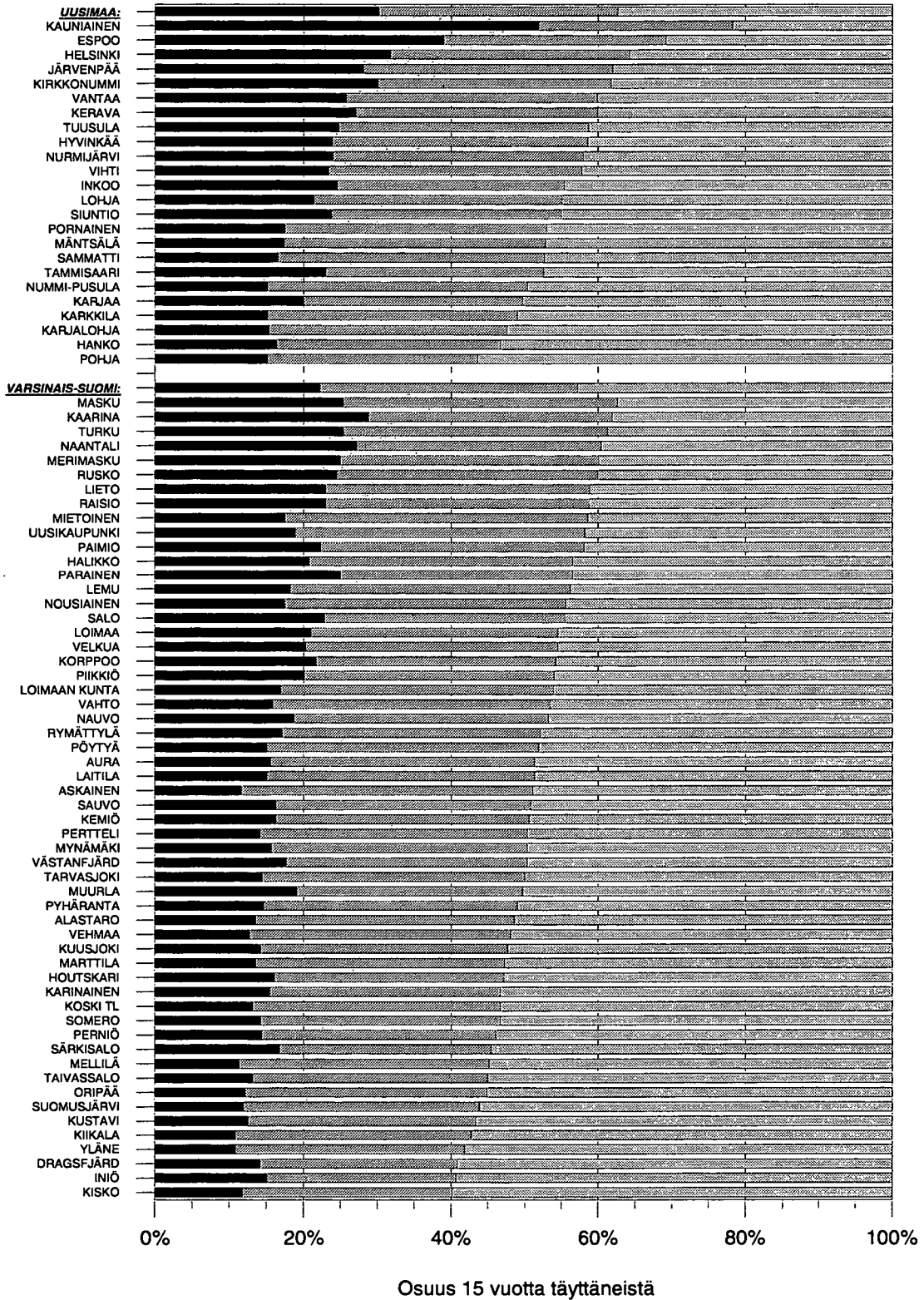

Kuva 68. Koulutustaso kunnittain 1998.

Kuva 69. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 1998.

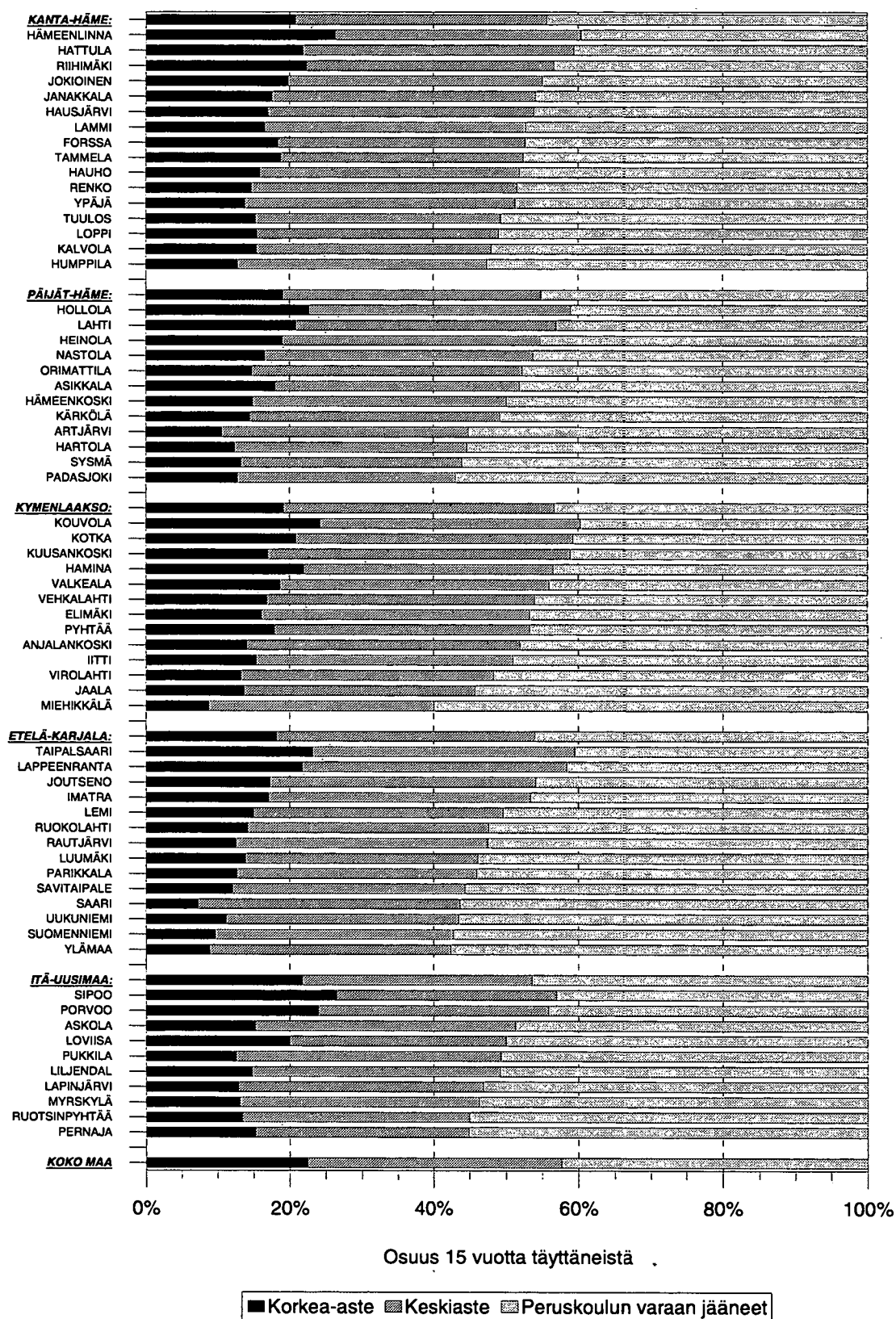
Koulutusaste kunnittain 1998

Lähde: TK/Koulutustilastot

Kuva 70a. Koulutusaste kunnittain 1998.

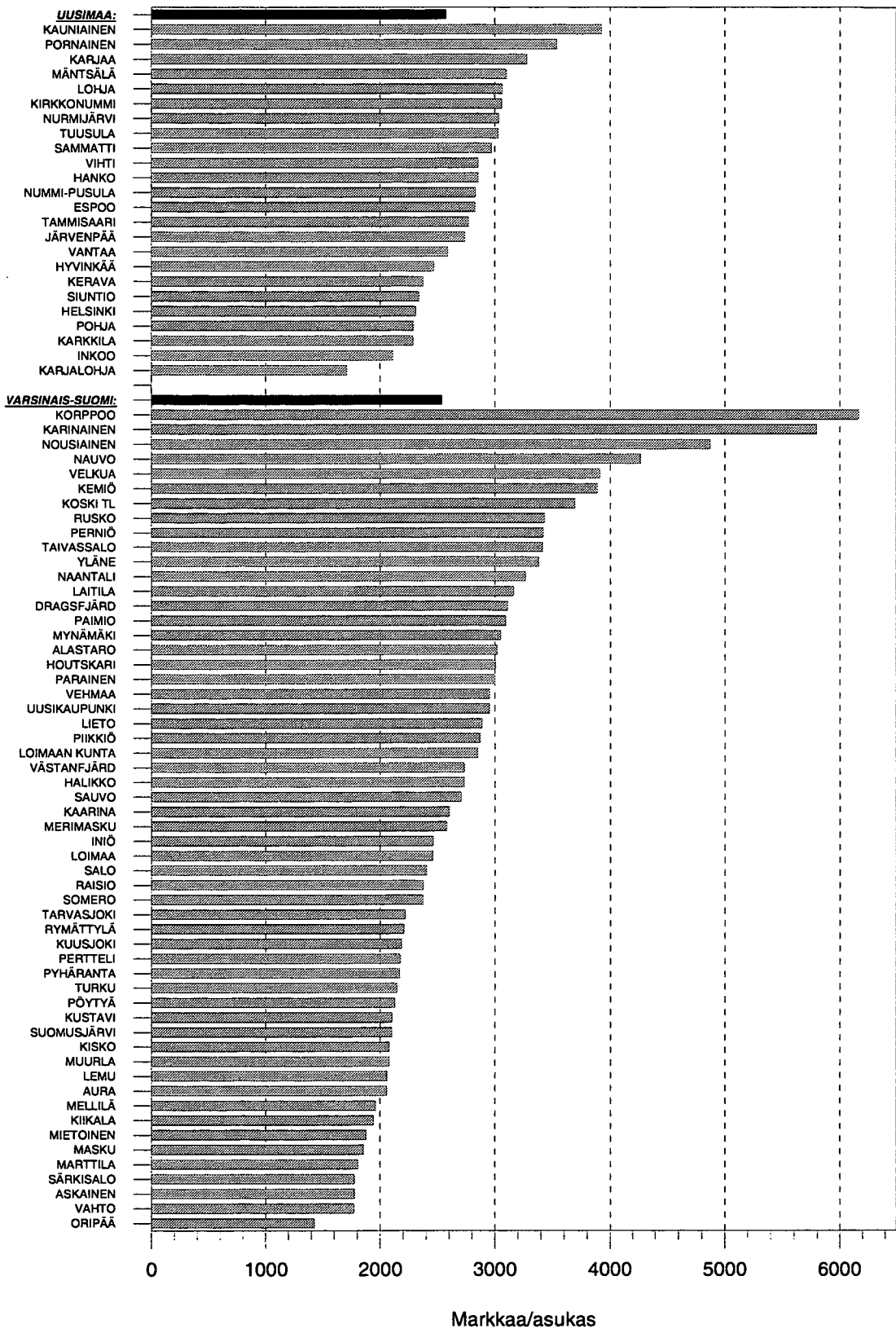
Koulutusaste kunnittain 1998

Lähde: TK/Koulutustilastot

Kuva 70b. Koulutusaste kunnittain 1998.

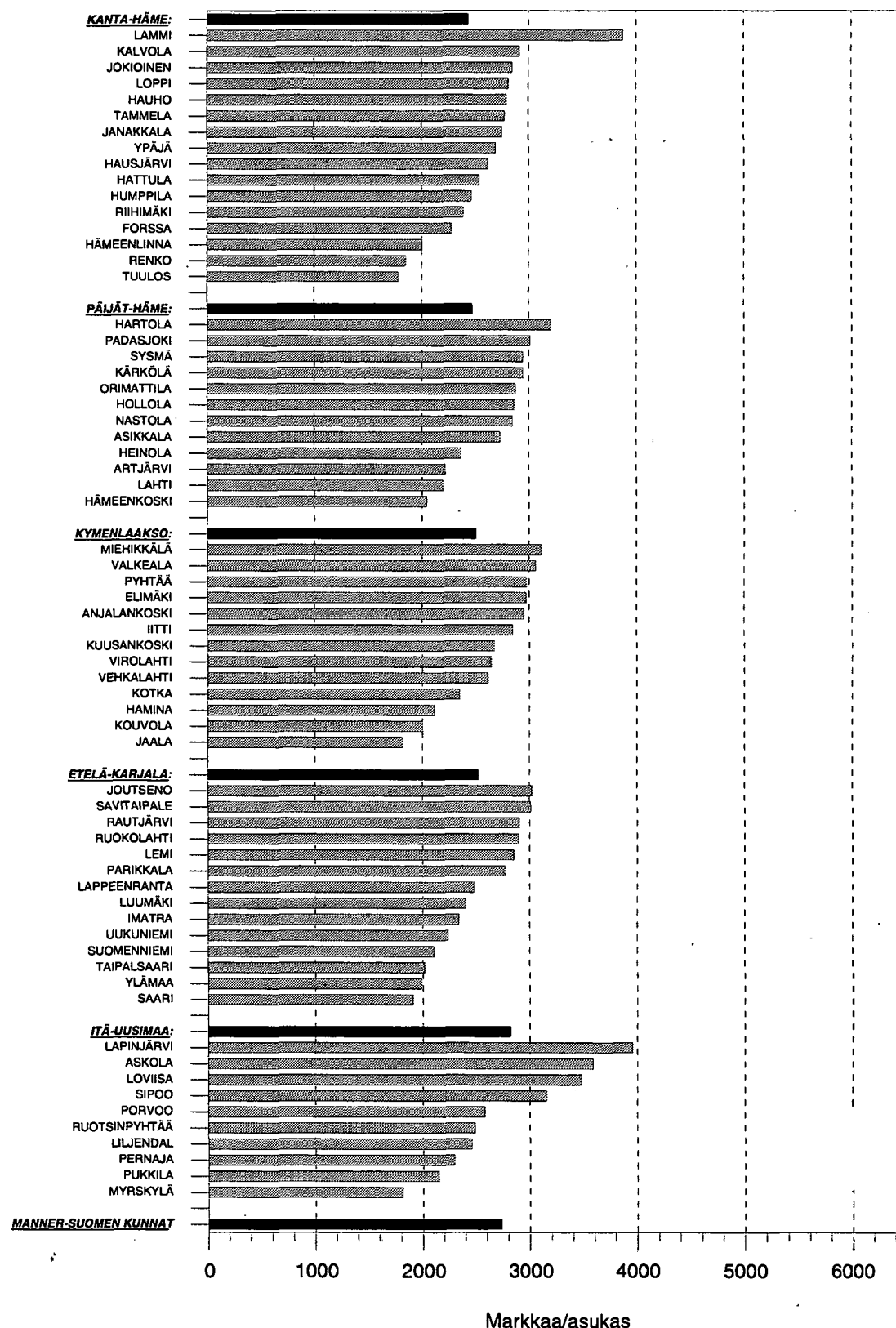
Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1998 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 71a. Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1998.

Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1998 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

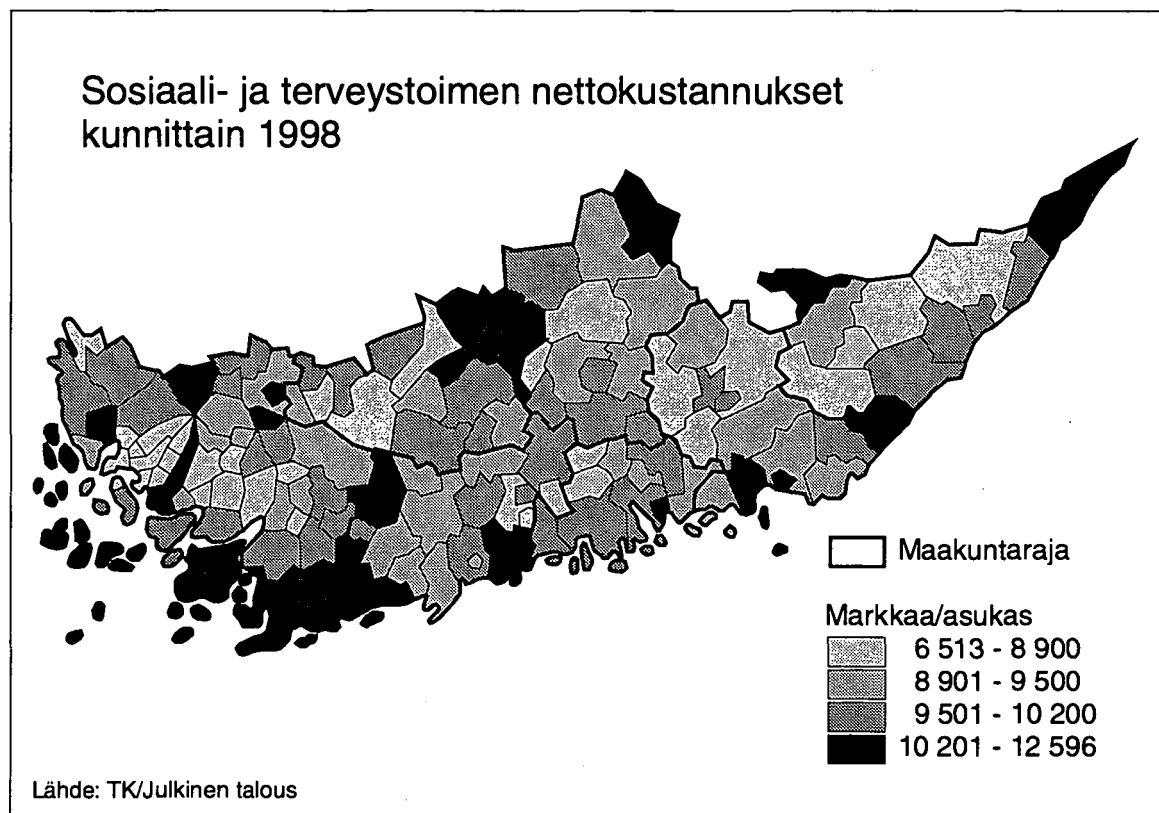
Kuva 71b. Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1998.

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Valtaosa sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla vuonna 1998. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoito. Poikkeuksen tästä muodostavat Uusimaa ja Itä-Uusimaa, joissa lasten päivähoito oli työllistävin sektori.

Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset koostuvat mm. lasten päivähoito-, perusterveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidomenoista. Vuonna 1998 sosiaali- ja terveystoimen kokonaismenot olivat Suomenniemen kunnassa suhteellisesti suurimmat, lähes 12 600 mk/asukas. Pienimmillään kustannukset jäivät Ruskon kunnan 6 500 markkaan. Pohjan kunnassa erikoissairaanhoidon nettokustannukset olivat Etelä-Suomen suurimmat, yli 4 750 markkaa asukasta kohti. Hämeenkoskella ne olivat pienimmät, alle 1 900 mk/asukas. Perusterveydenhuollon menot olivat Vehmaalla suurimmat, yli 3 300 mk/asukas. Pornaisissa vastaava suhde oli 1 060 mk/asukas.

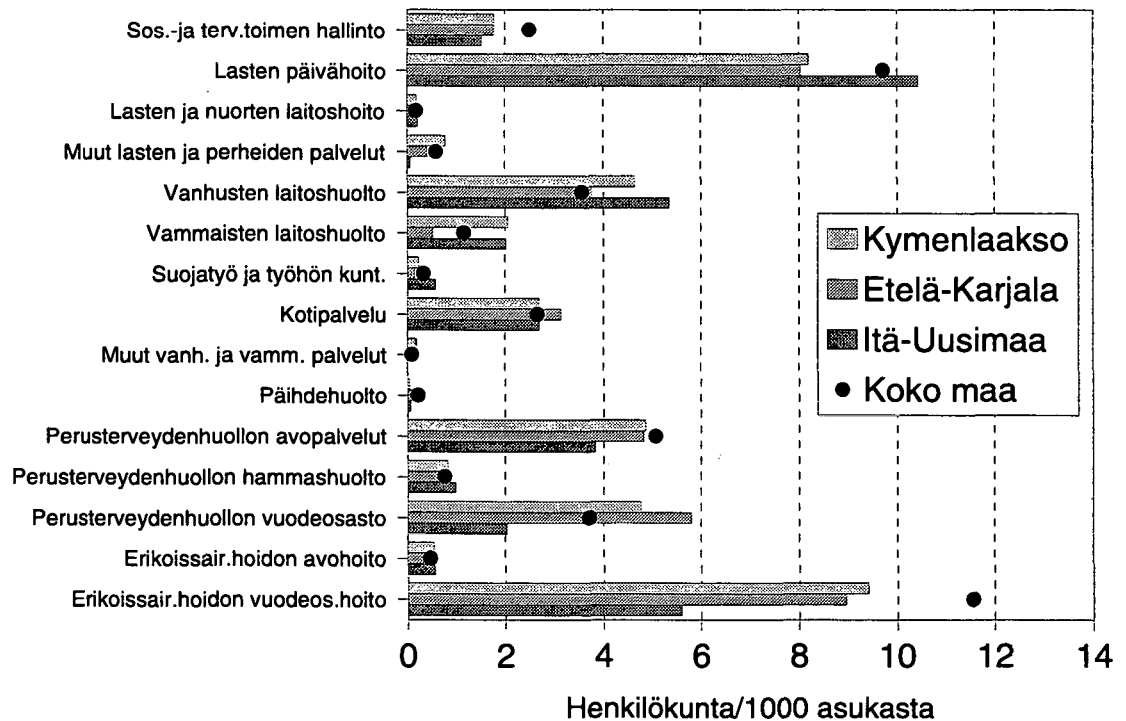
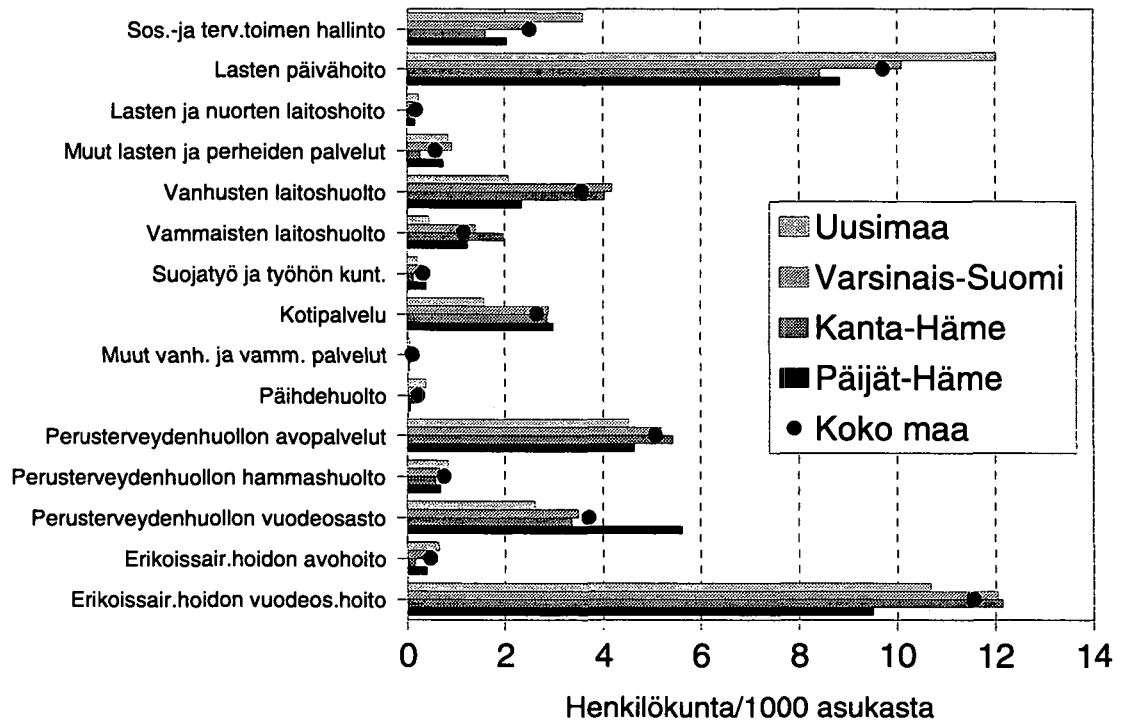
Lasten päivähoitoon kustannukset asukasta kohti olivat suurimmillaan Nurmijärvellä, yli 3 000 markkaa. Iniöllä nämä menot olivat pienimmät. Päivähoidon käyttökustannukset (markkaa/0-6 -vuotias) olivat suurimmat Helsingissä. Järvenpäläisistä lapsista yli 52 % oli kunnallisessa kokopäivähoidossa vuonna 1998. Tämä oli Etelä-Suomen kuntien suurin osuus. Uukuniemellä osuus oli vastaavasti pienin. *Verrattaessa kuntien lukuja toisiinkin ja keskiarvioihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.*

Kuva 72. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998.

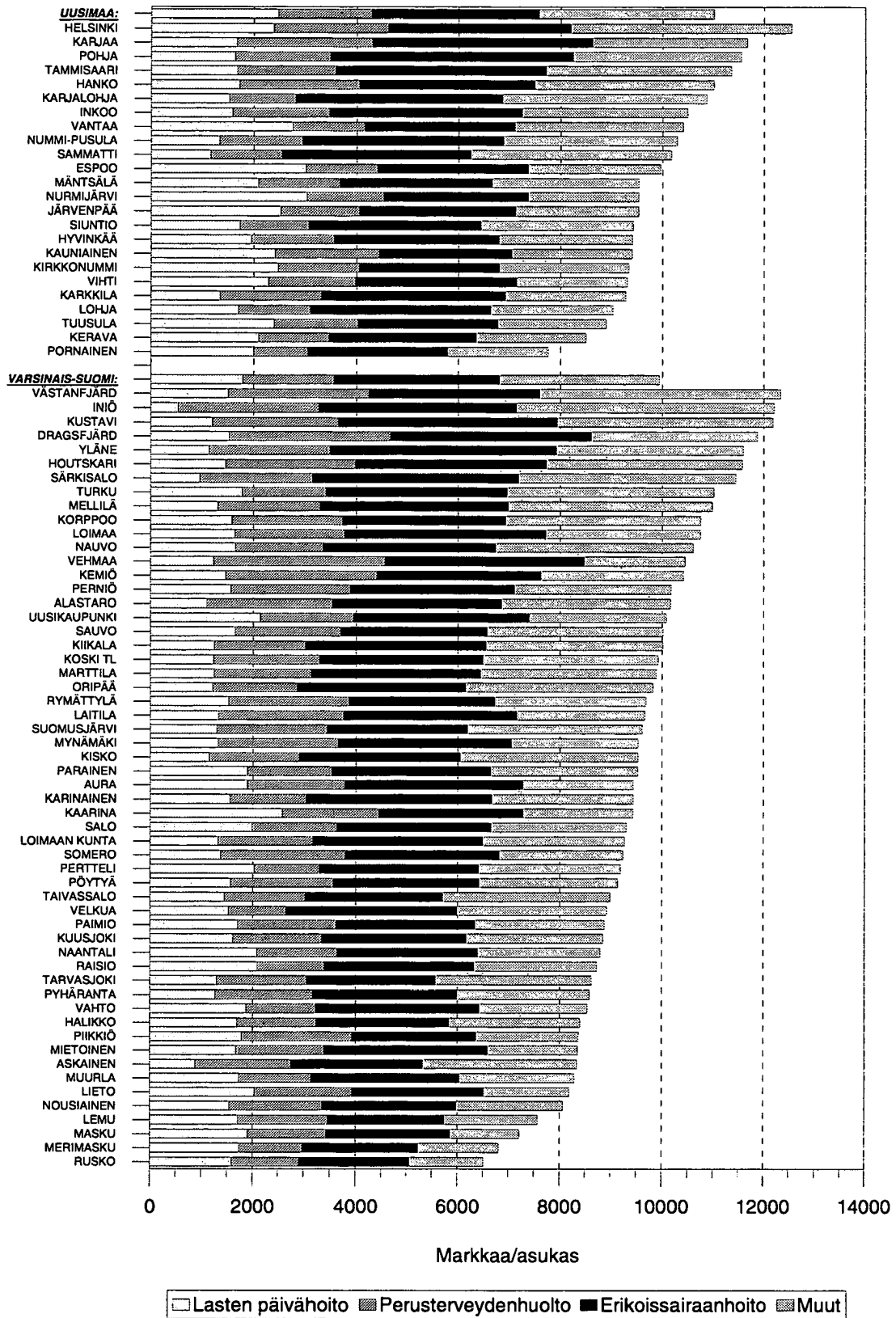
Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1998

Koko- ja osa-aikainen kuukausipalkkainen henkilökunta

Lähde: Tilastokeskus

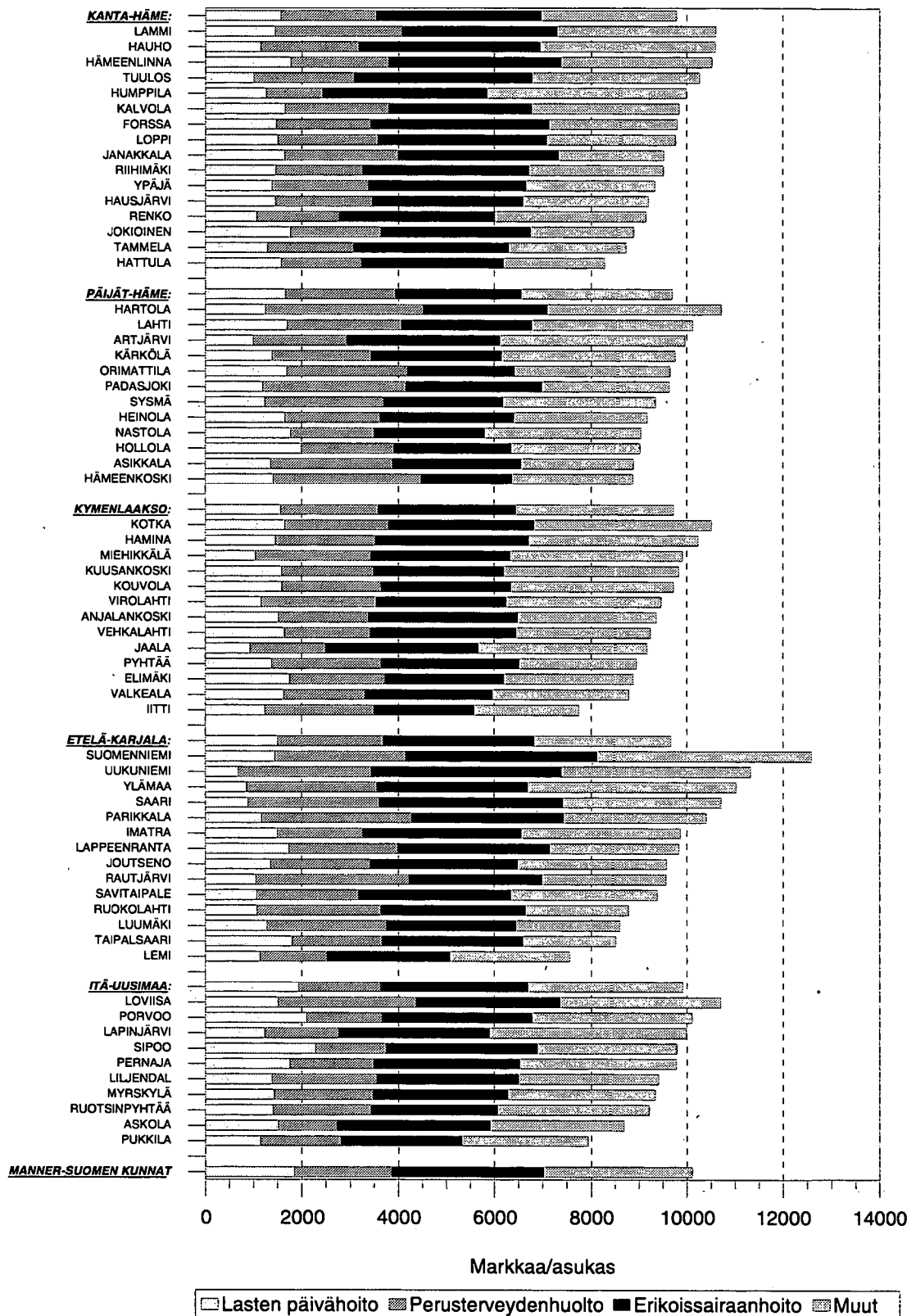
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

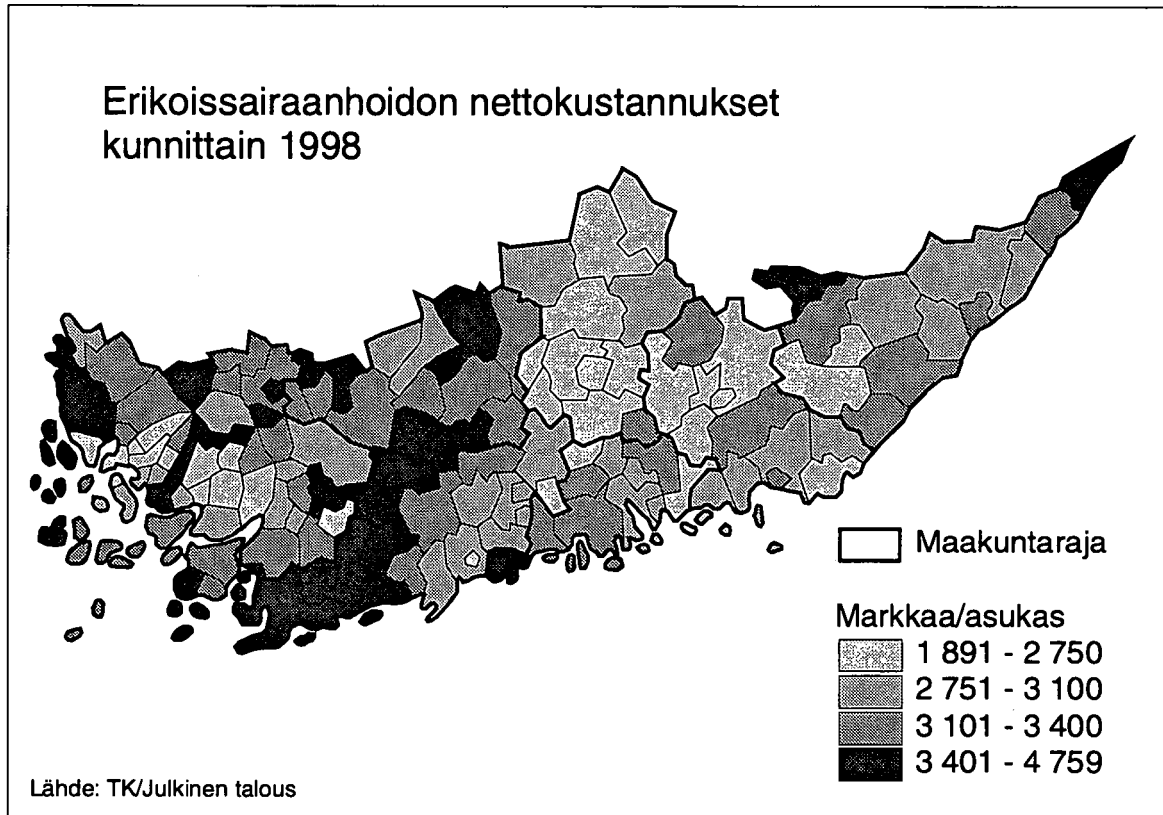
Kuva 74a. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998 (markkaa/asukas)

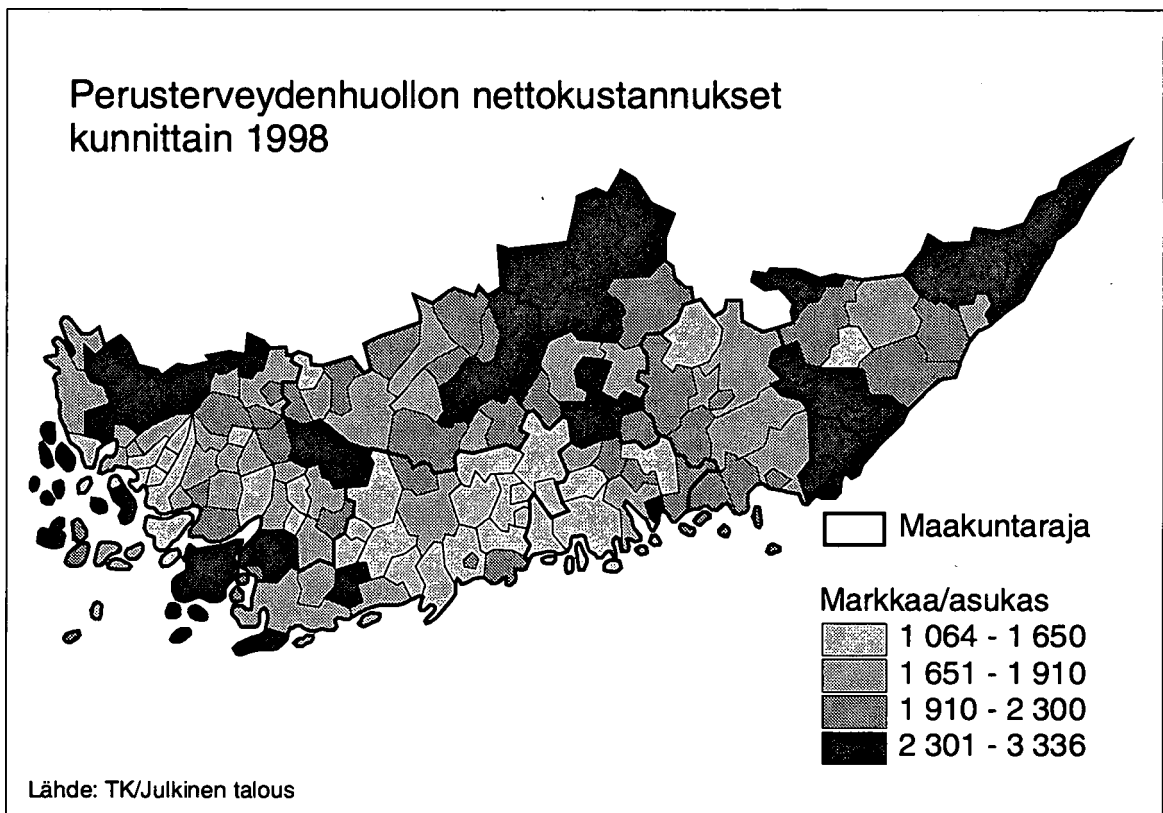

Lähde: TK/Julkinen talous

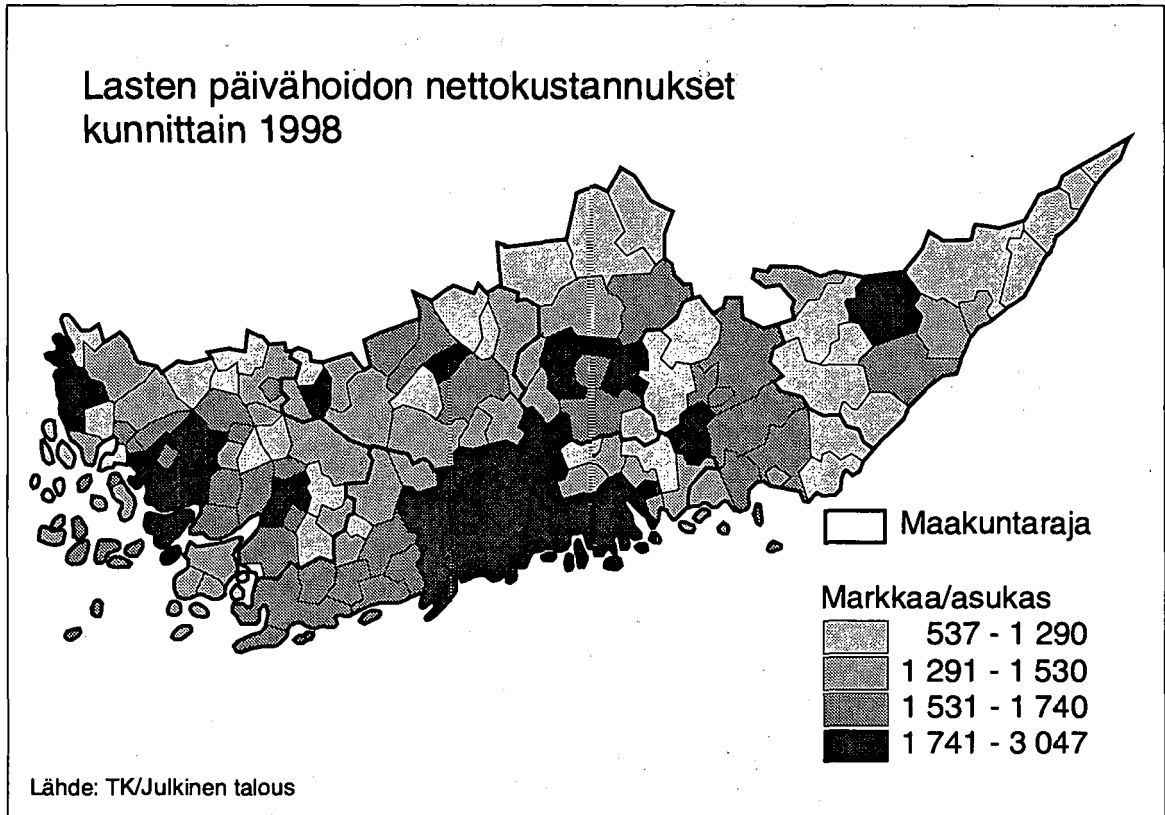
Kuva 74b. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998.

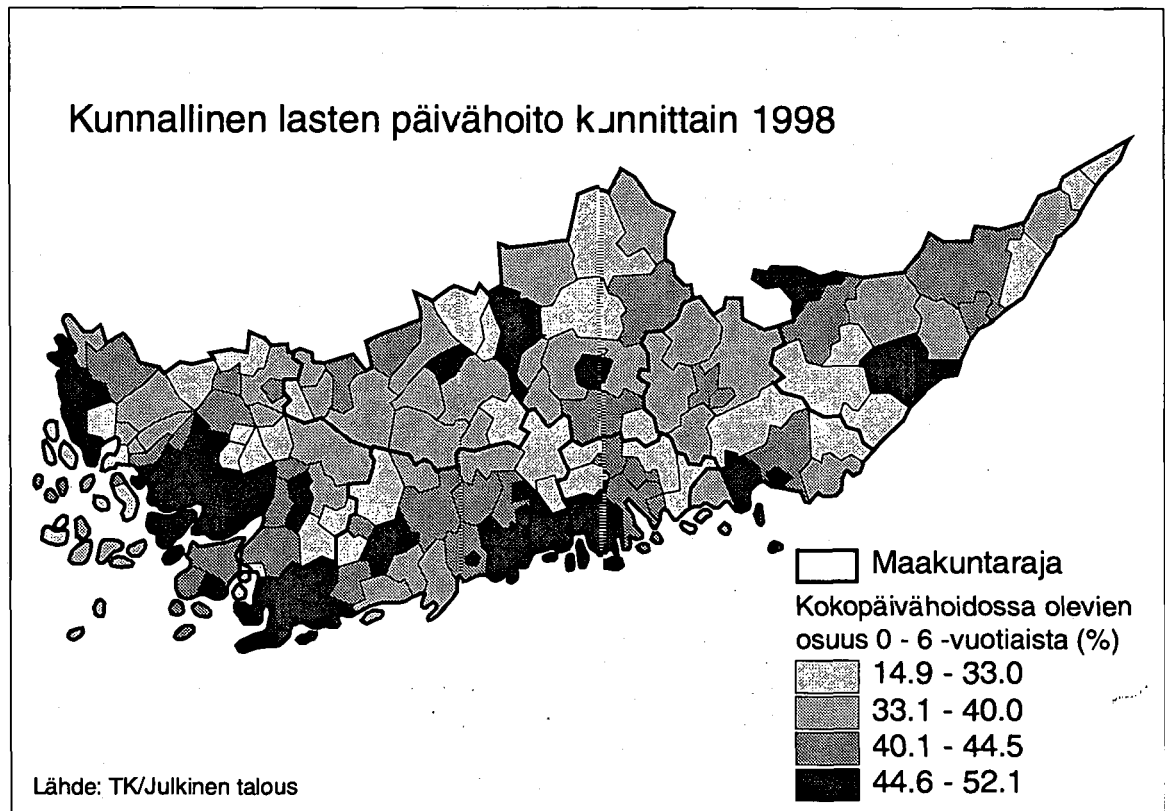
Kuva 75. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1998.

Kuva 76. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1998.

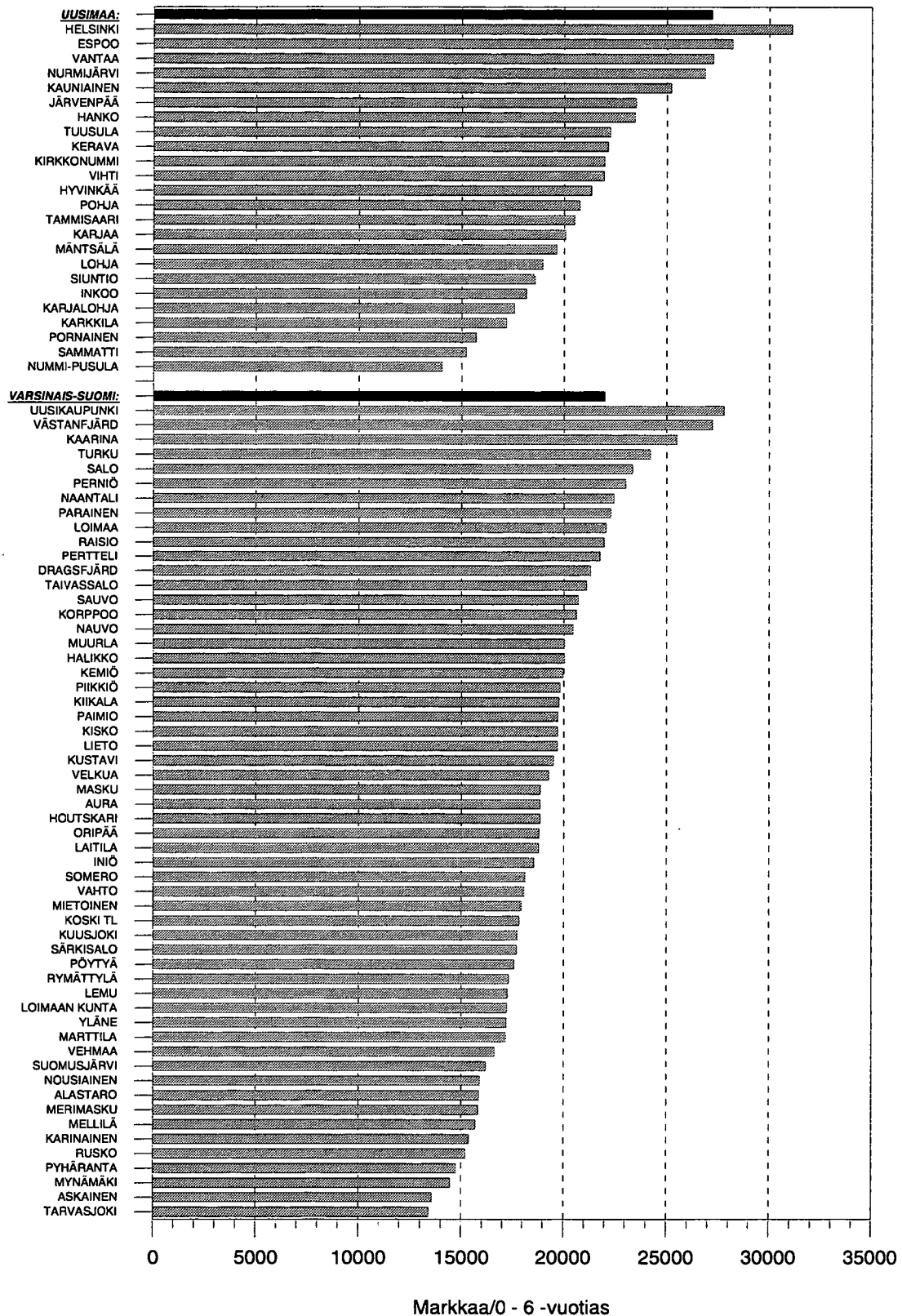

Kuva 77. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 1998.

Kuva 78. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 1998.

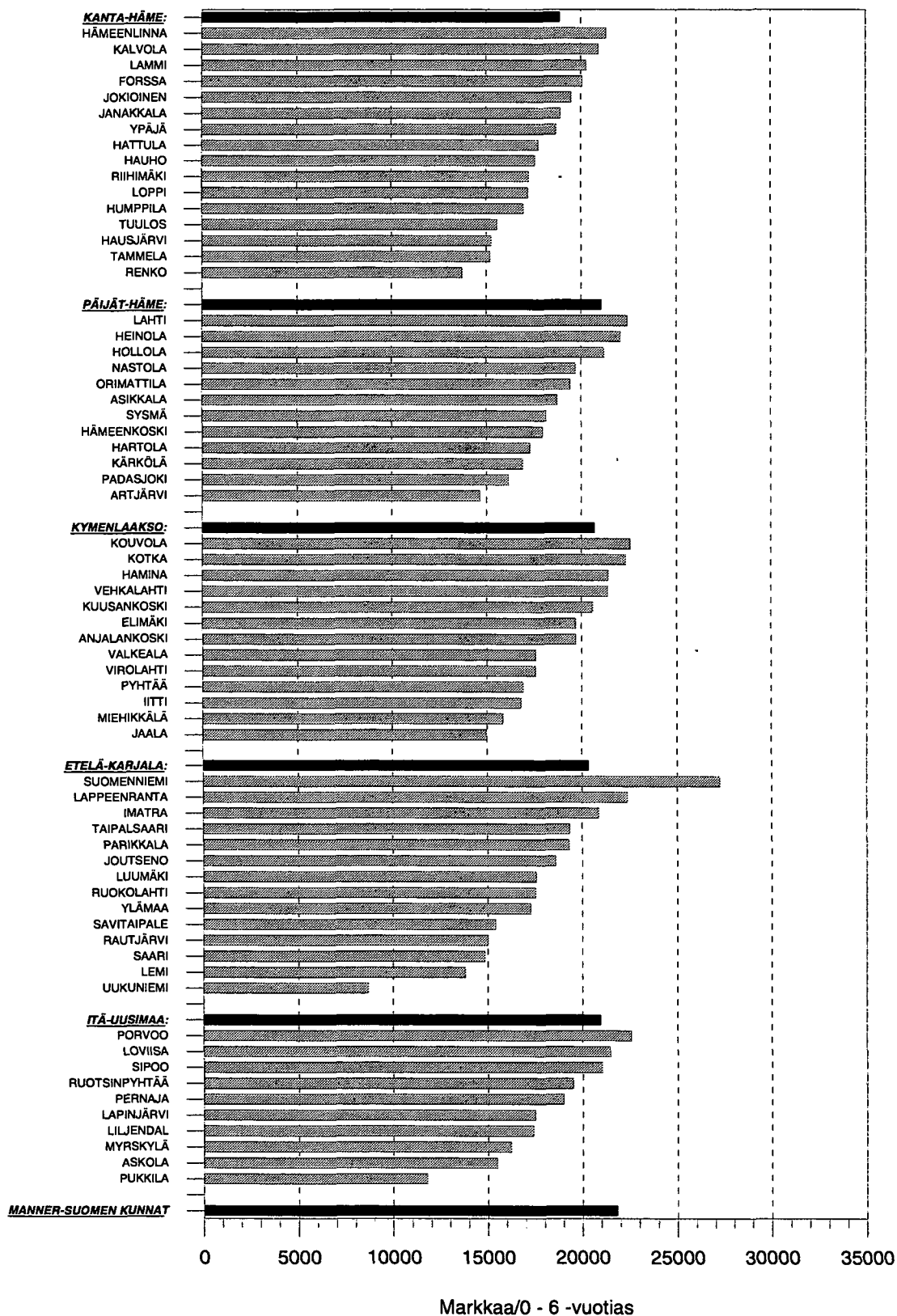
Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1998 (markkaa/0 - 6 -vuotias)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 79a. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1998.

Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1998 (markkaa/0 - 6 -vuotias)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 79b. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1998.

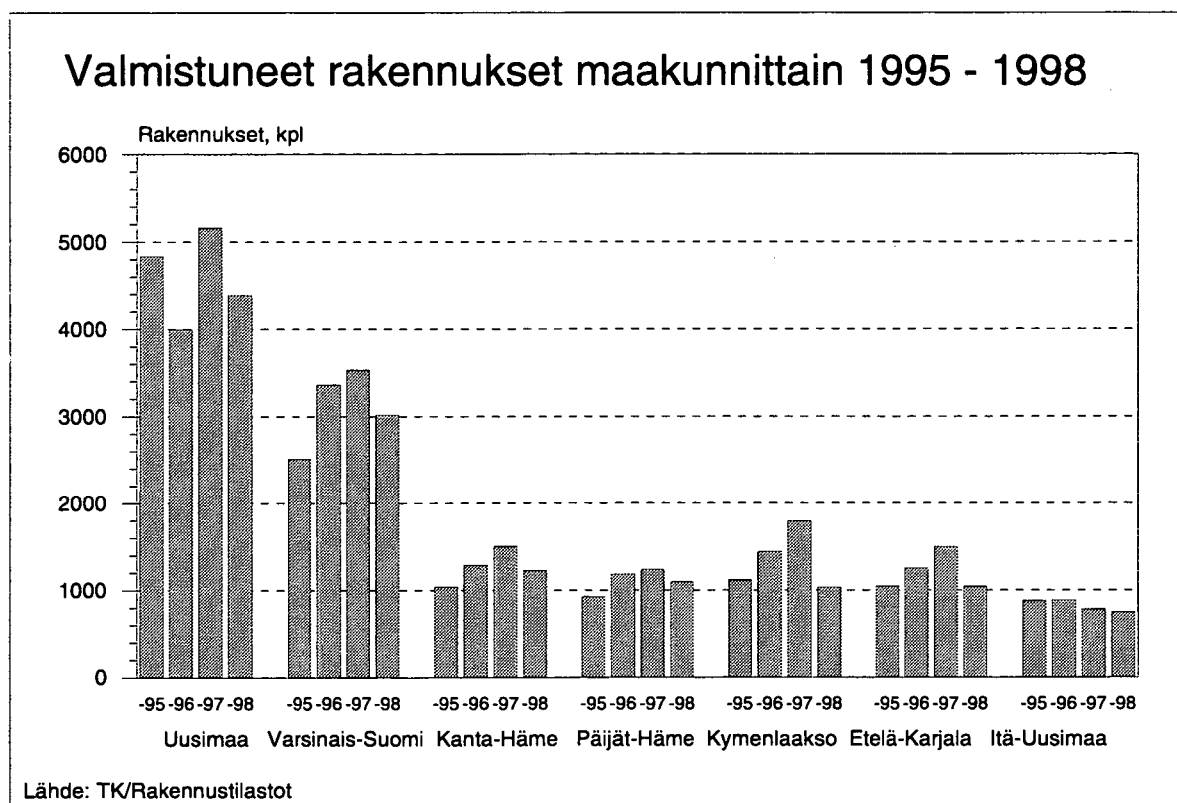
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Vuonna 1998 rakennustuotanto laski Etelä-Suomen maakunnissa. Määrällisesti eniten rakennuksia valmistui Uudellamaalla, lähes 4 400 kappaletta ja vähiten Itä-Uudellamaalla, 750 kappaletta. Asukaslukuun suhteutettuna rakentaminen oli vilkkainta Houtskarissa. Rakennuskanta on vanhinta Ypäjällä, jossa rakennusten keskimääräinen valmistumisvuosi on 1954. Vastaavasti nuorin rakennuskanta on Vantaalla.

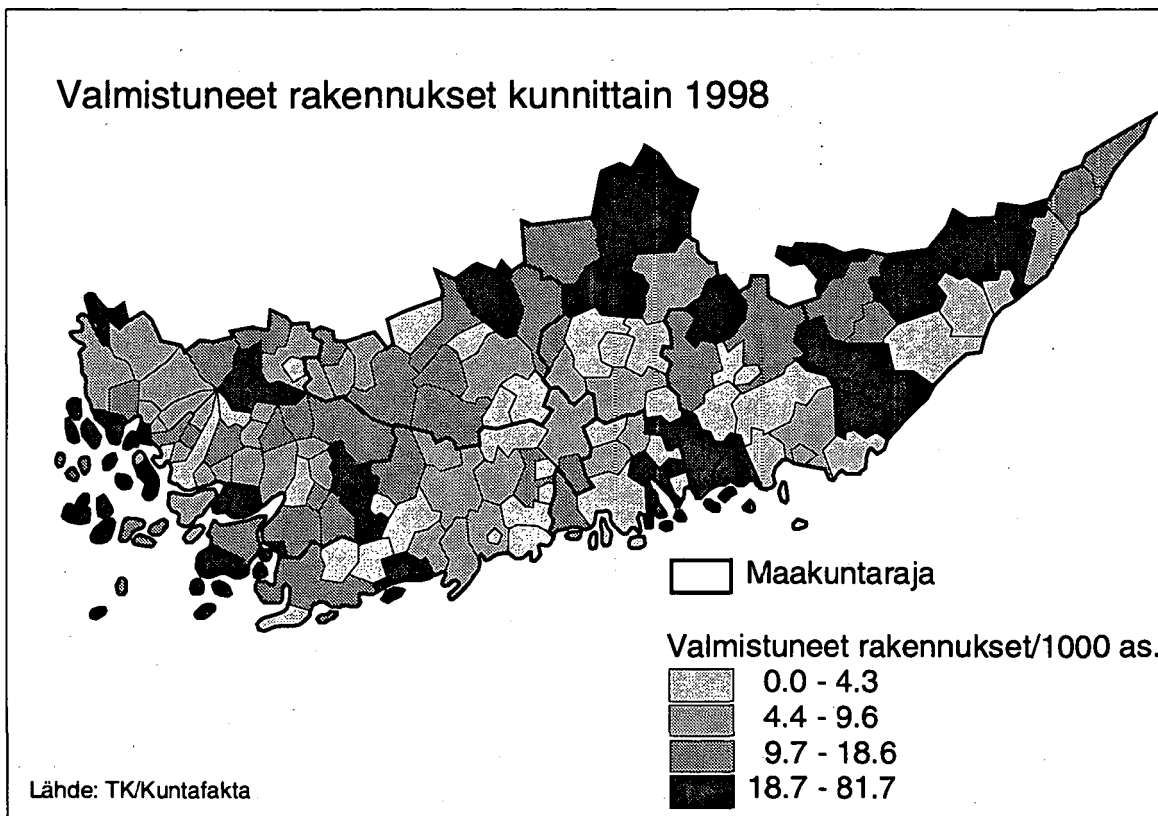
Asuntotuotanto on laskenut 1990-luvun alusta lähtien ja näyttää kääntyvän nousuun vuodesta 1996. Kunnittain tarkasteltuna asuntoja tuotettiin vuonna 1998 suhteellisesti eniten Naantalissa.

Asuntojen hinnat saavuttivat huippunsa vuonna 1989. Tämän jälkeen hinnat laskivat vuoteen 1993. Vuodesta 1995 asuntojen neliöhinnat ovat nousseet jälleen tasaisesti. Pääkaupunkiseudulla asuntojen keskimääräiset hinnat ovat huomattavasti muita alueita ja koko Suomen keskiarvoa korkeammat. Kalleimmat neliöhinnat asunnoista maksettiin vuonna 1998 Kauniaisissa ja Helsingissä, yli 10 000 markkaa/m². Halvimmat asunnot olivat Ruotsinpyhtäällä. Usean kunnan alueella asuntokauppoja tehtiin vähemmän kuin viisi, joten hintatietoa näiden kuntien osalta ei voida julkistaa.

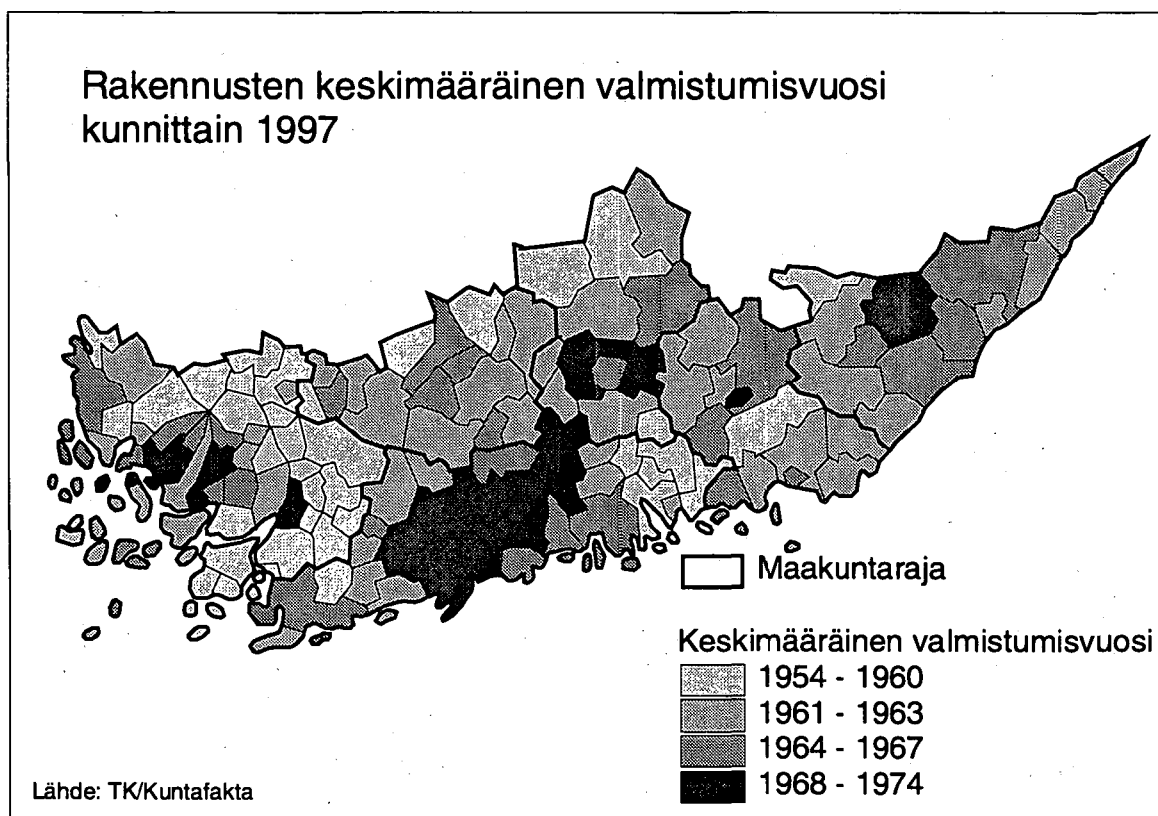
Asuntokuntien keskikoko oli vuonna 1997 suurin Pornaisissa, pienin taas Helsingissä ja Turussa. Samana vuonna ahtaasti asuvien asuntokuntien osuus oli suurin Iniössä ja Velkualla ja pienin Kouvolassa. Tilastoissa on käytetty normin 3 mukaisia tietoja. Tämän normin mukaan asunto on ahtaasti asuttu, kun siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

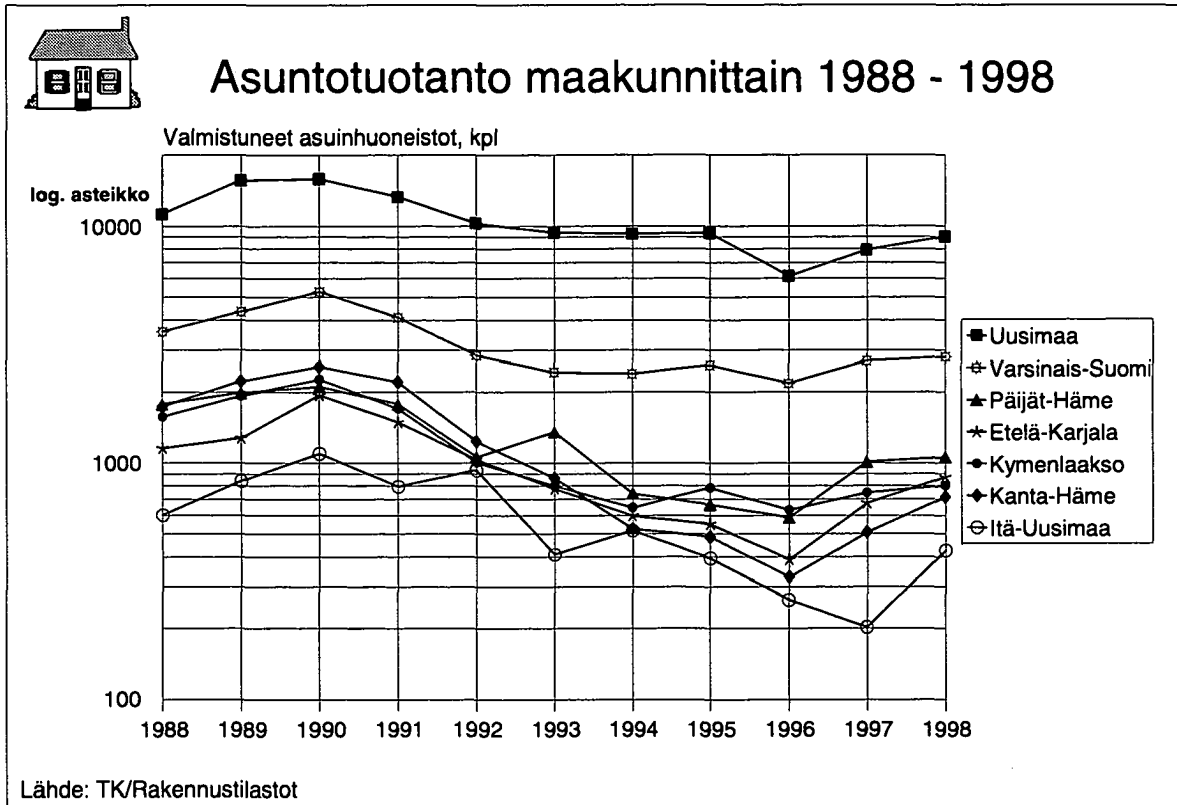
Kuva 80. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 – 1998.

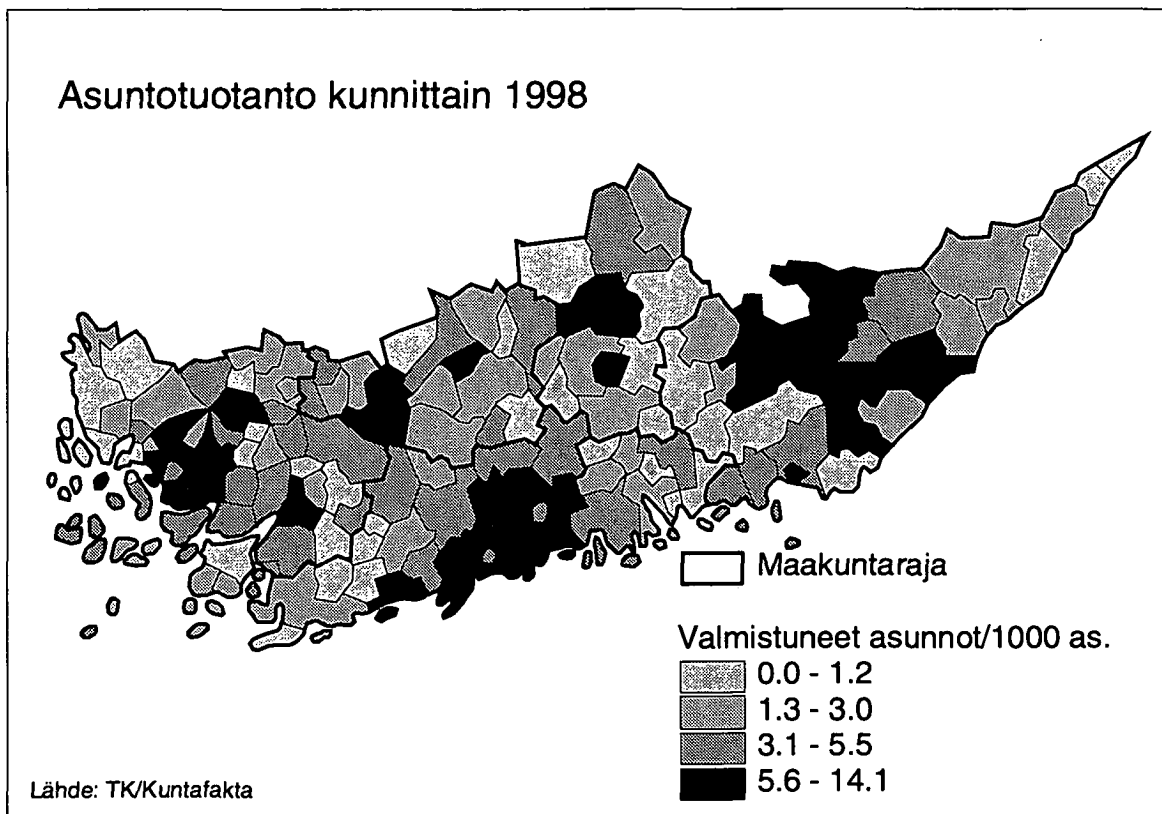
Kuva 81. Valmistuneet rakennukset kunnittain 1998.

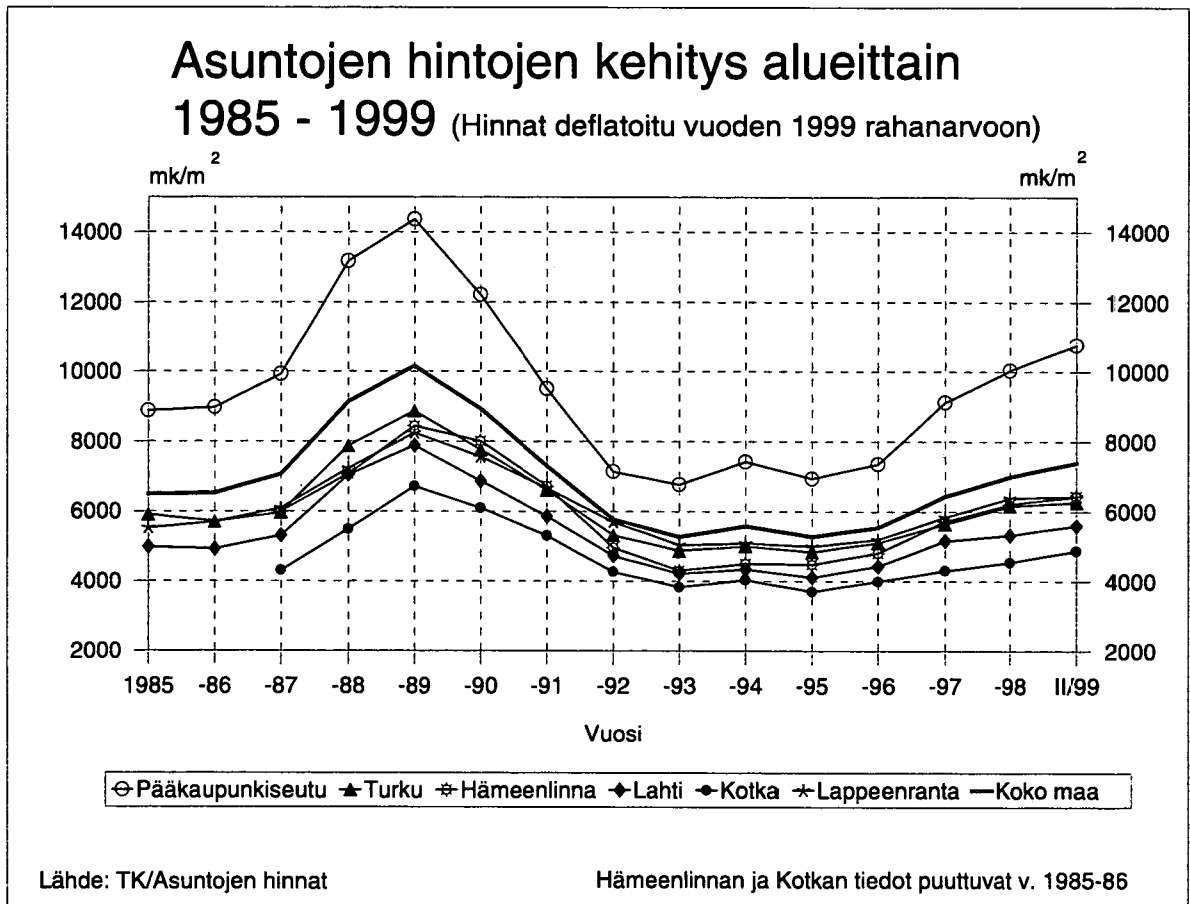
Kuva 82. Rakennusten keskimääräinen valmistumisvuosi kunnittain 1997.

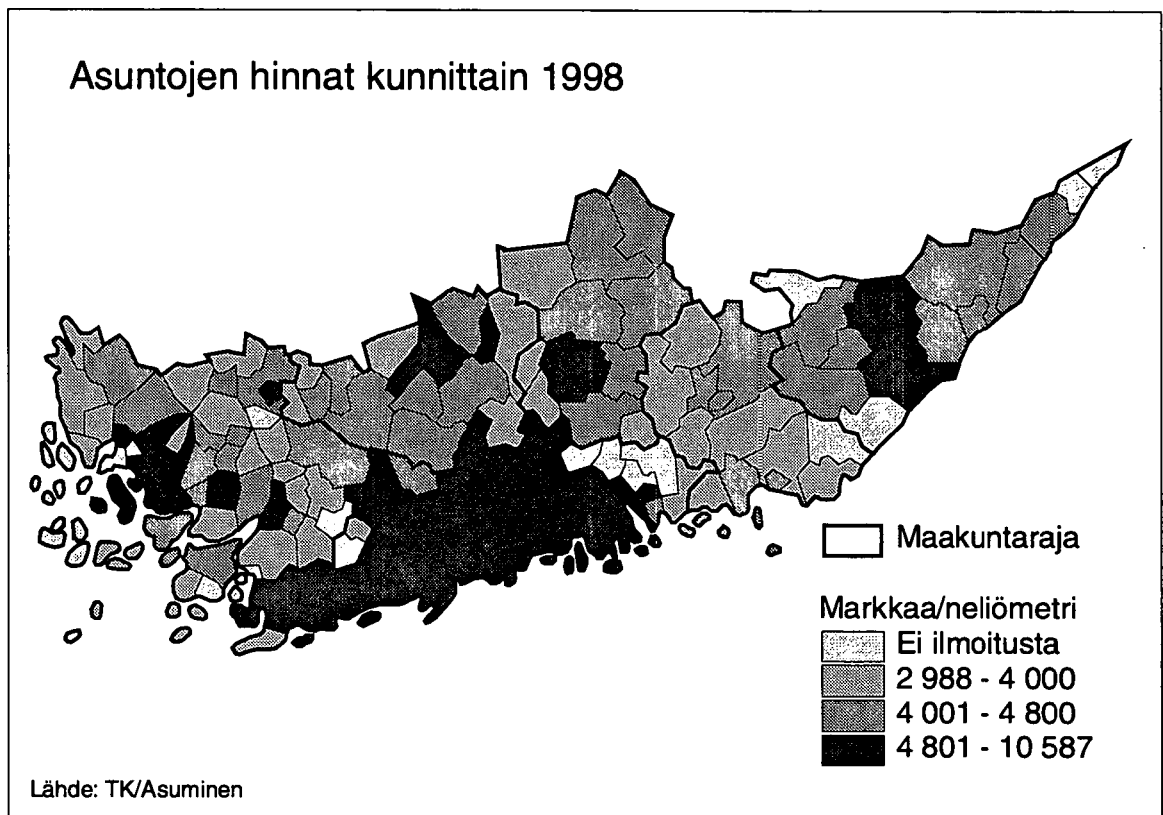
Kuva 83. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1998.

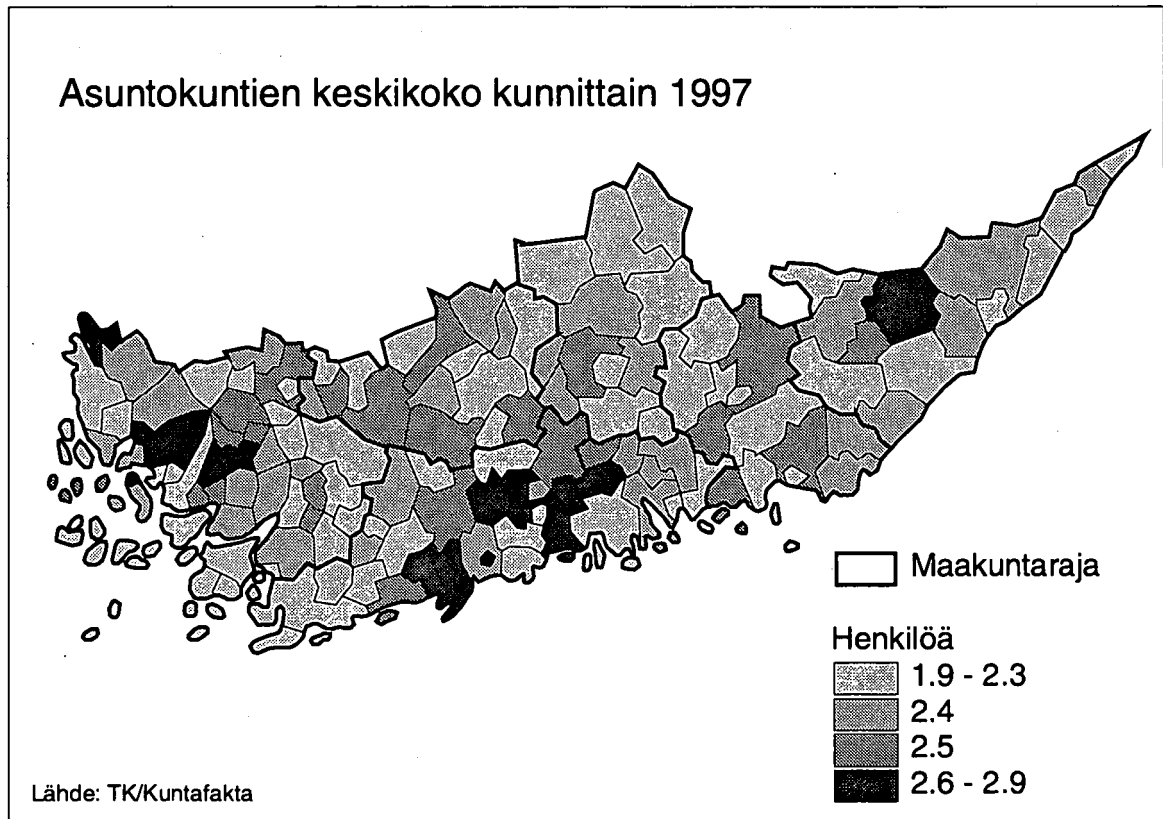
Kuva 84. Asuntotuotanto kunnittain 1998.

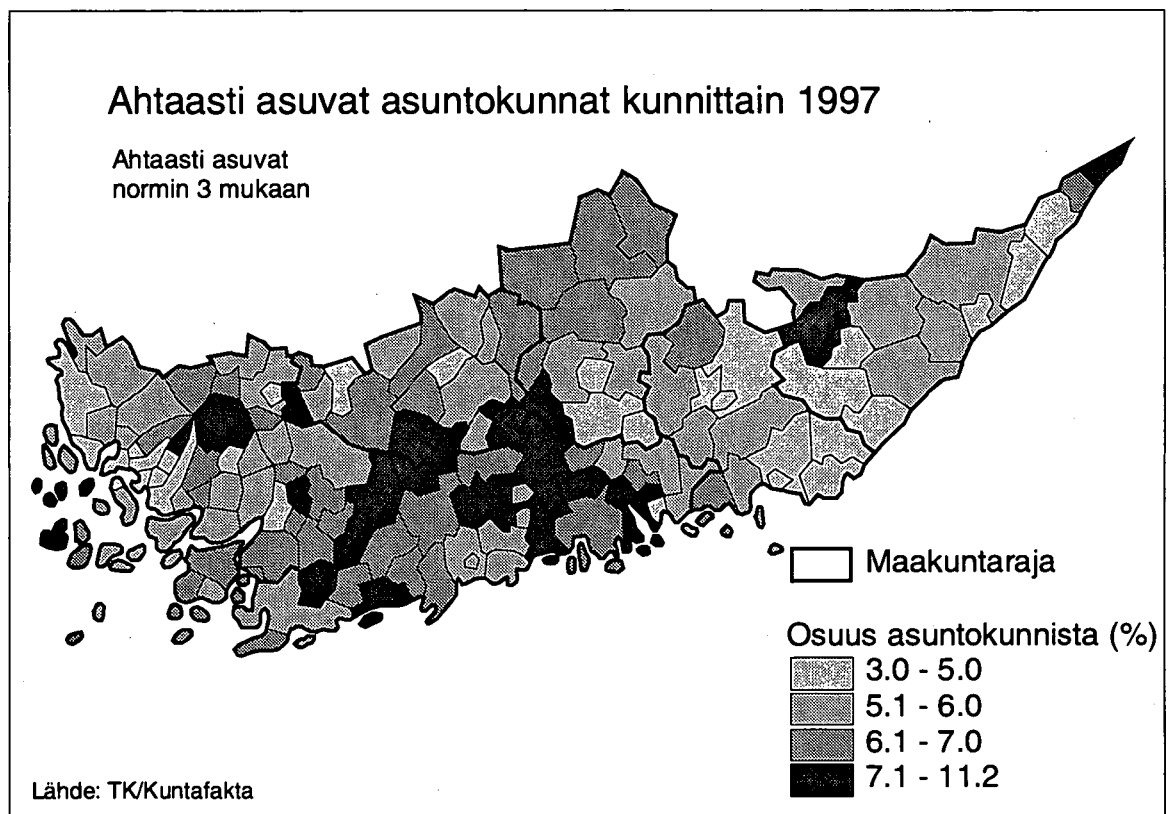
Kuva 85. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1999.

Kuva 86. Asuntojen hinnat kunnittain 1998.

Kuva 87. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 1997.

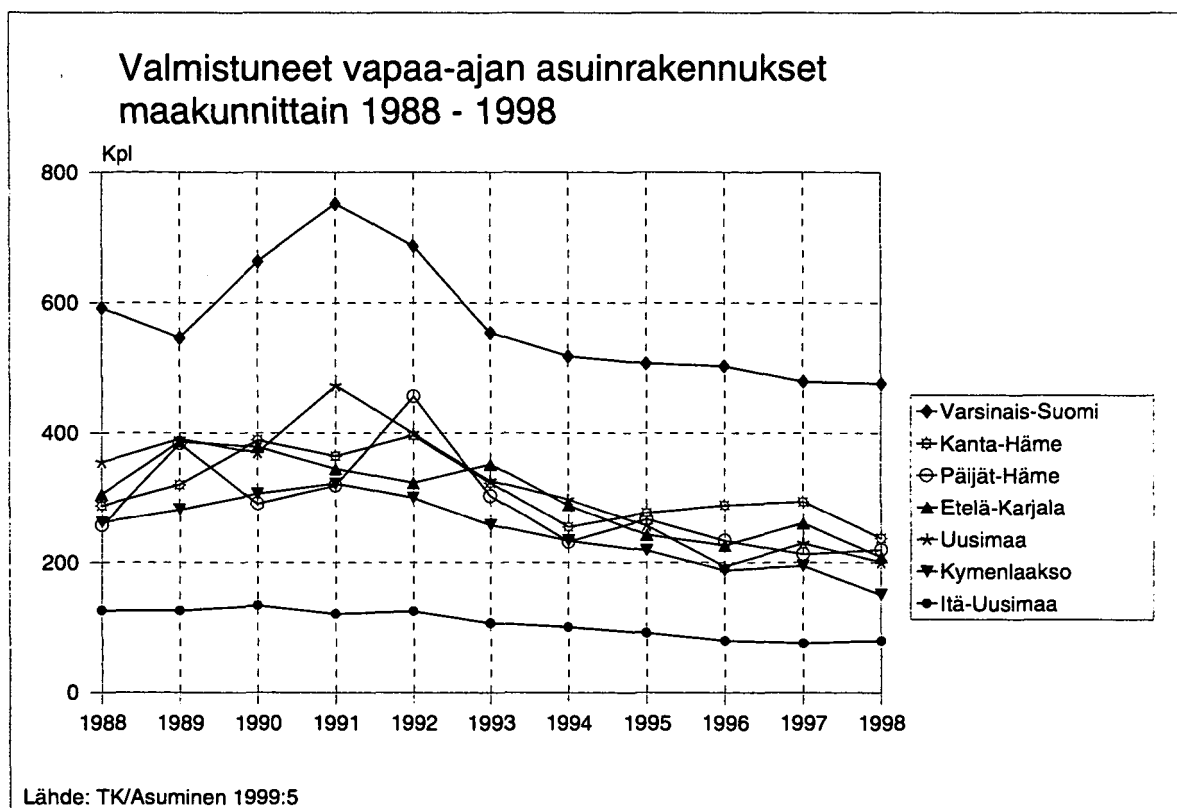

Kuva 88. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1997.

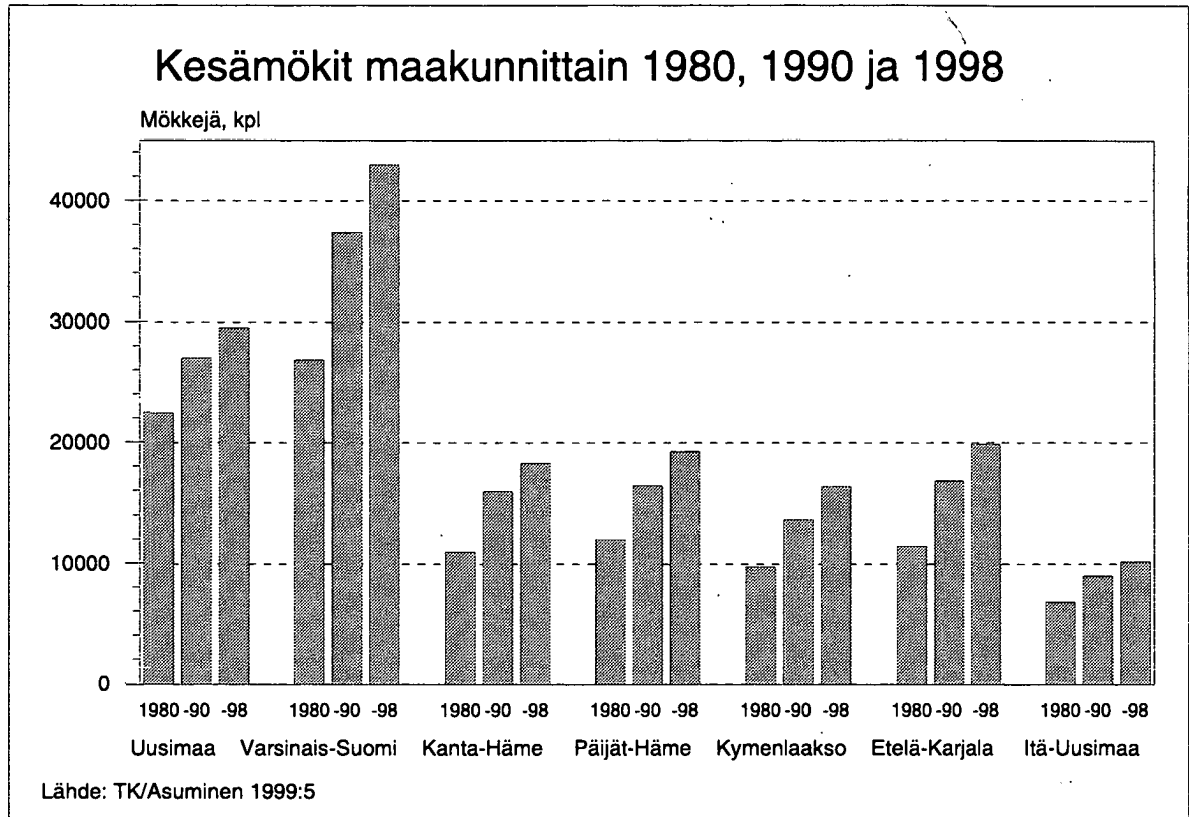
Vapaa-ajan asuinrakennukset

Vuonna 1990 valmistui koko maassa 8 764 vapaa-ajan asuinrakennusta ja kahdeksan vuotta myöhemmin niitä valmistui enää 4 977 kpl. Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla vuosi 1991 oli tarkasteluajan (1990 – 1998) vilkkain vapaa-ajan rakennusten valmistumisvuosi. Vuonna 1998 Kanta-Hämeessä, Etelä-Karjalassa, Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa vapaa-ajan rakentaminen väheni edelliseen vuoteen verrattuna.

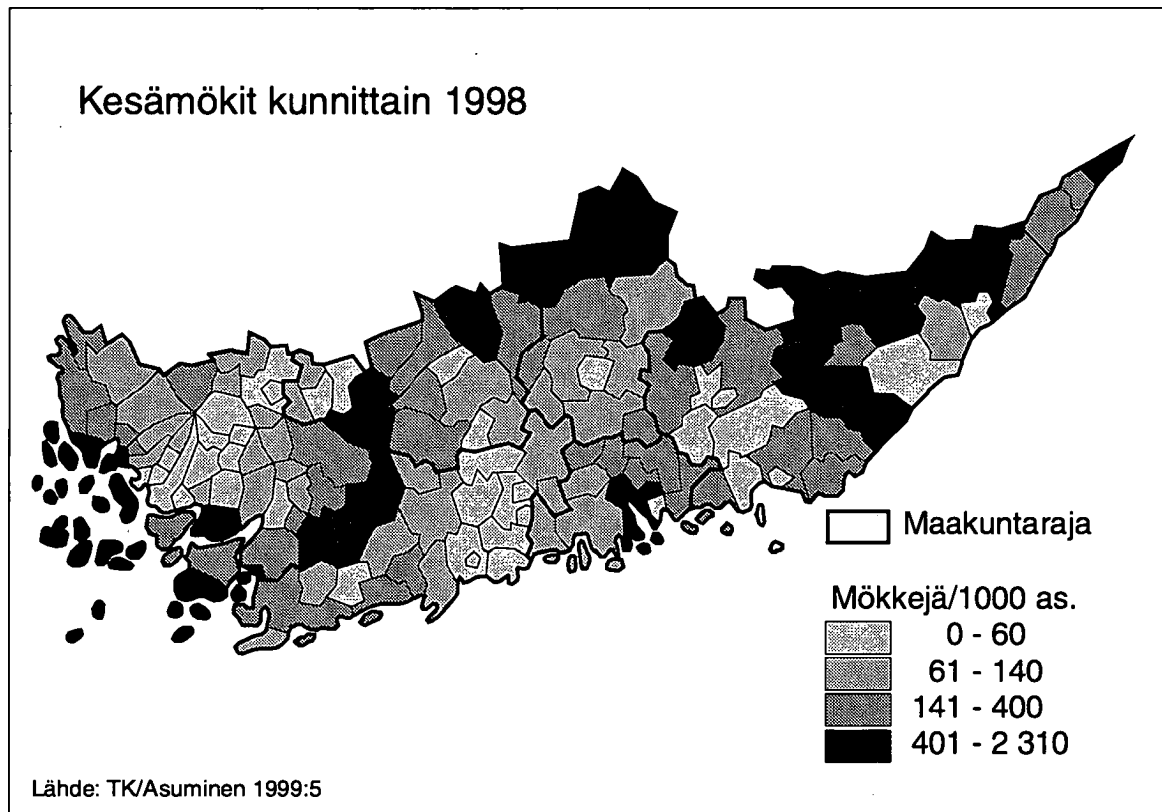
Vuonna 1998 Etelä-Suomessa oli yhteensä 156 636 kesämökkiä, joista yli neljännes sijaitsi Varsinais-Suomessa ja joka viides Uudellamaalla. Asukaslukuun suhteutettuna kesämökkejä oli Etelä-Suomessa eniten Kustavissa, Iniössä ja Velkualla. Kauniaisissa tämä suhde oli Etelä-Suomen pienin.

Kuva 89. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 1998.

Kuva 90. Kesämökkiä maakunnittain 1980, 1990 ja 1998.

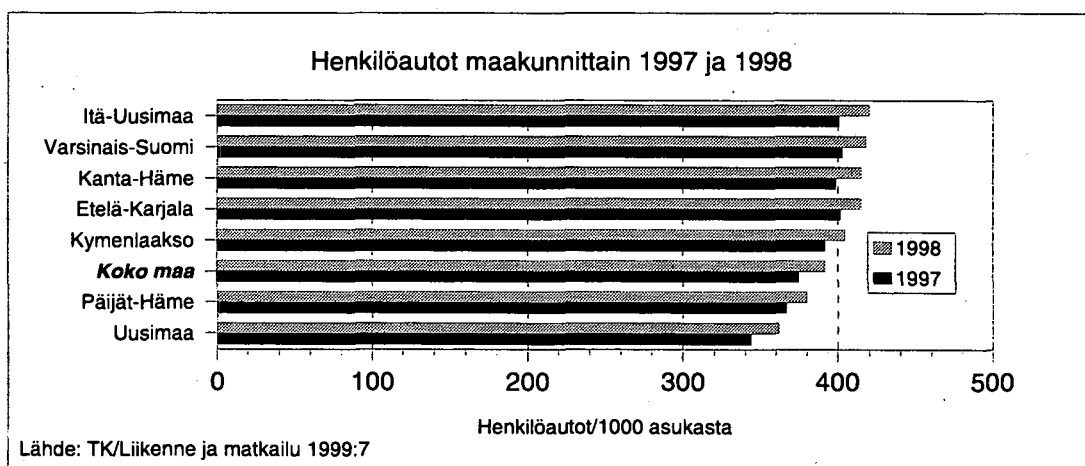

Kuva 91. Kesämökkiä kunnittain 1998.

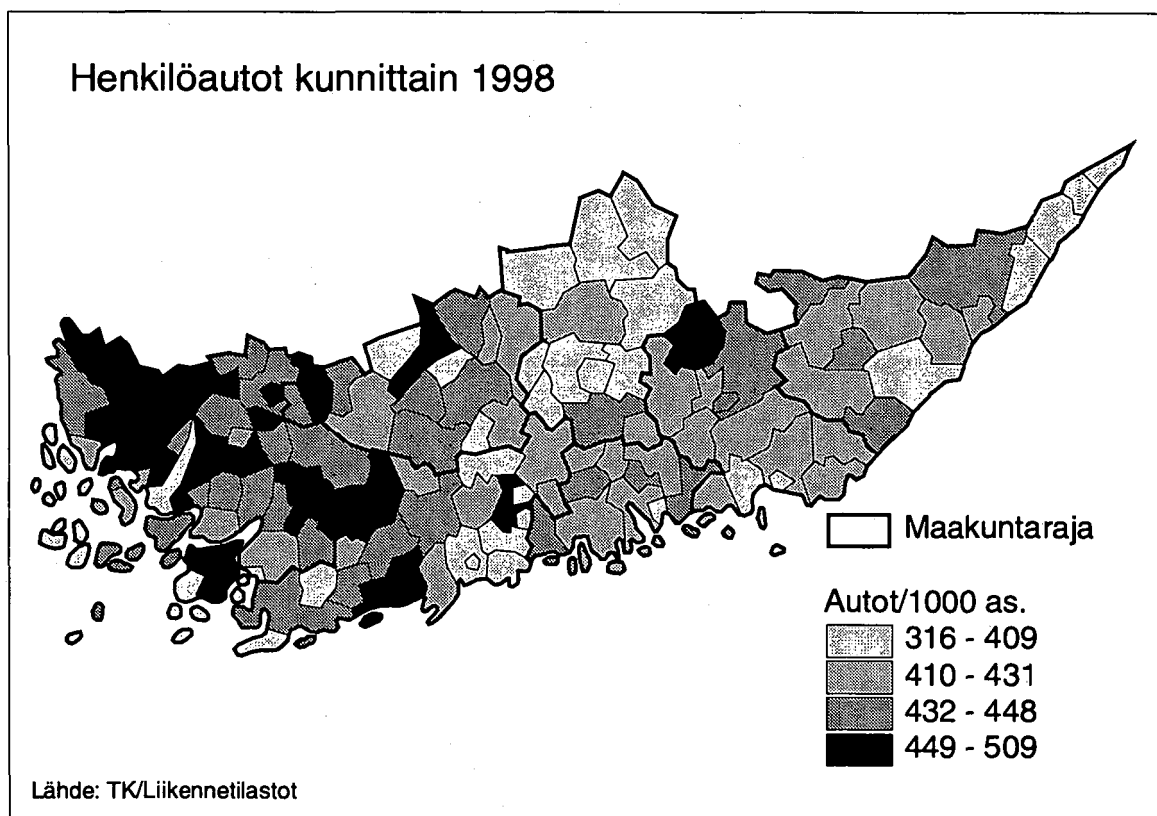
LIIKENNE JA MATKAILU

Suomessa oli vuonna 1998 keskimäärin 392 henkilöautoa tuhatta asukasta kohti. Etelä-Suomen autoistunein maakunta oli Itä-Uusimaa, jossa oli 420 henkilöautoa tuhatta asukasta kohti. Kunnittain tarkasteltuna suhteellisesti eniten henkilöautoja (yli 500 kpl/1 000 as.) oli Mietoisissa ja Nousiaisissa, vähiten (316 kpl/1 000 as.) Helsingissä.

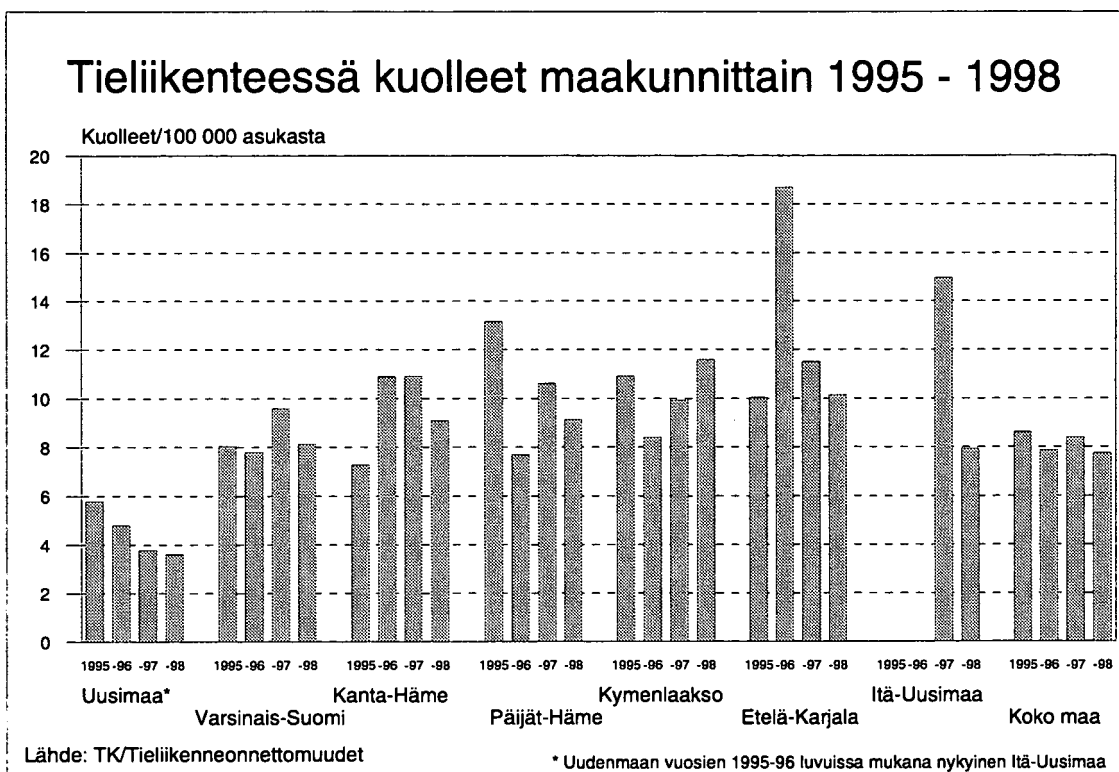
Koko maan tieliikenteessä kuoli 400 ihmistä vuonna 1998. Se oli hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Etelä-Suomen maakunnista Kymenlaaksossa tieliikenteessä kuolleiden määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna. Muissa maakunnissa kuolonuhrien määrä väheni.

Kuva 92. Henkilöautot maakunnittain 1997 ja 1998.

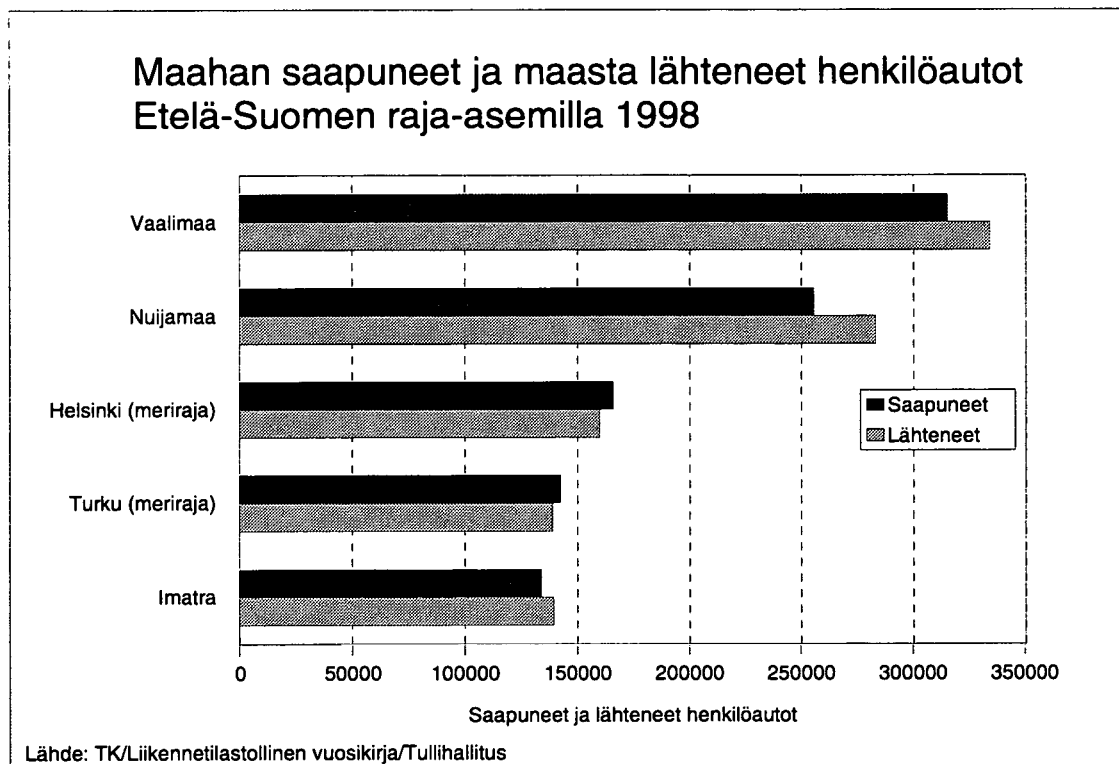

Kuva 93. Henkilöautot kunnittain 1998.

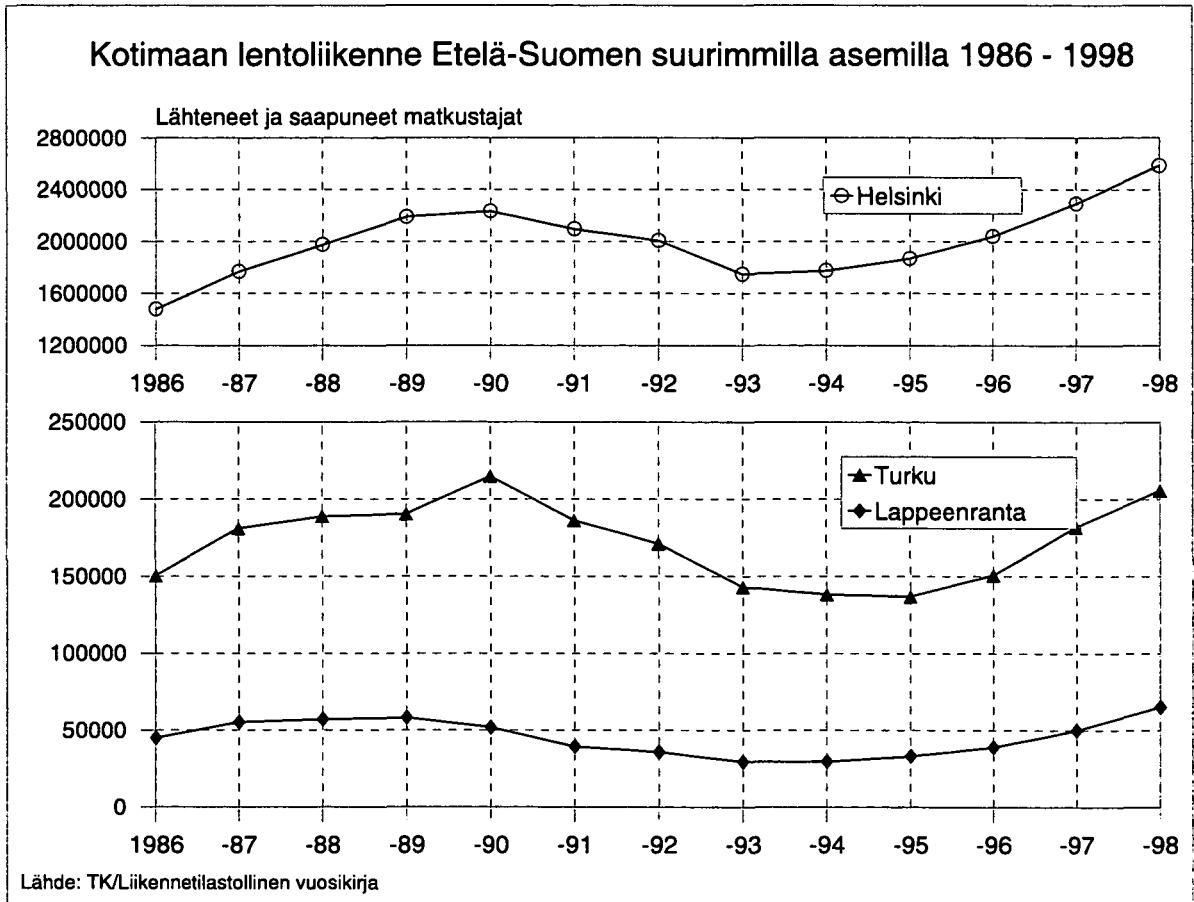
Kuva 94. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 1998.

Etelä-Suomen vilkkain rajanylityspaikka on Vaalimaa. Vuonna 1998 rajan ylitti siellä vajaa 650 000 henkilöautoa. Seuraavaksi vilkkain paikka oli Nuijamaa, jossa saapuneita ja lähteneitä henkilöautoja oli yhteensä 539 000.

Kuva 95. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Etelä-Suomen raja-asemilla 1998.

Kotimaan lentoliikenne kääntyi nousuun 1990-luvun alun notkahduksen jälkeen vuonna 1994. Suomen vilkkain lentoasema on Helsinki-Vantaan asema, jossa saapuneita ja lähteneitä matkustajia oli vuonna 1998 yhteensä yli 2.5 miljoonaa. Turun kentällä matkustajien yhteismäärä oli lähes 206 000 ja Lappeenrannassa yli 65 000.

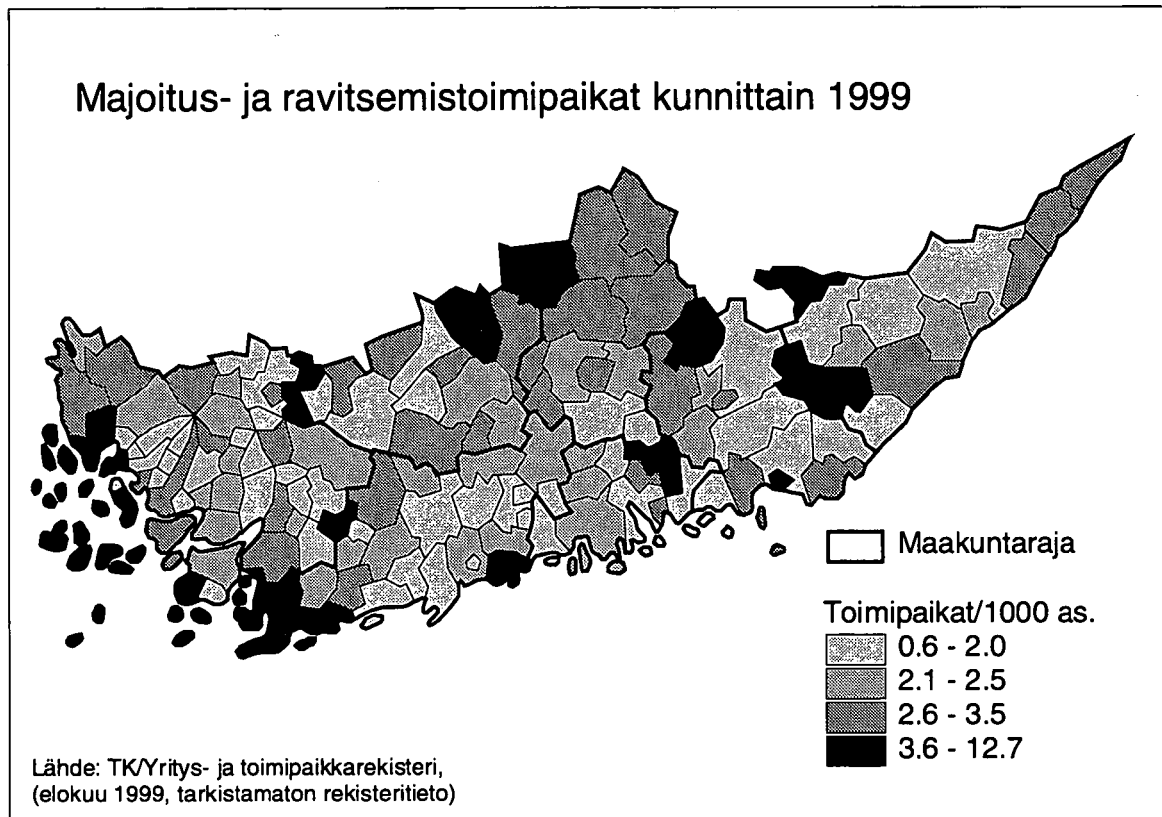
Kuva 96. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 - 1998.

Majoitus- ja ravitsemispalvelut

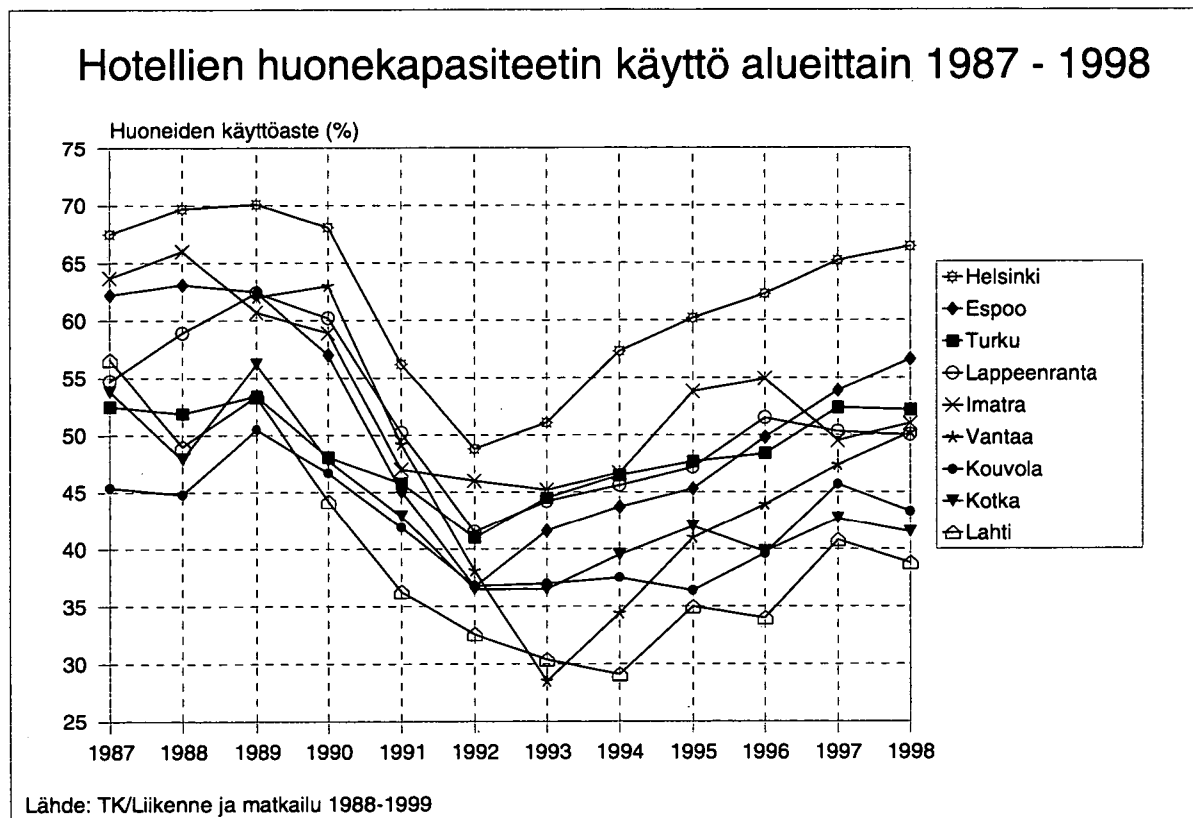
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 1999 asukaslukuun suhteutettuna eniten Kustavissa, Iniössä ja Velkualla. Suhteellisesti vähiten niitä oli Vahdolla.

Hotellien huonekapasiteetin käyttöaste oli vuonna 1998 kaikissa tarkasteltavissa kunnissa pienempi kuin tarkastelukauden alussa, vuonna 1987. Paras käyttöaste oli Helsingissä, yli 65 %.

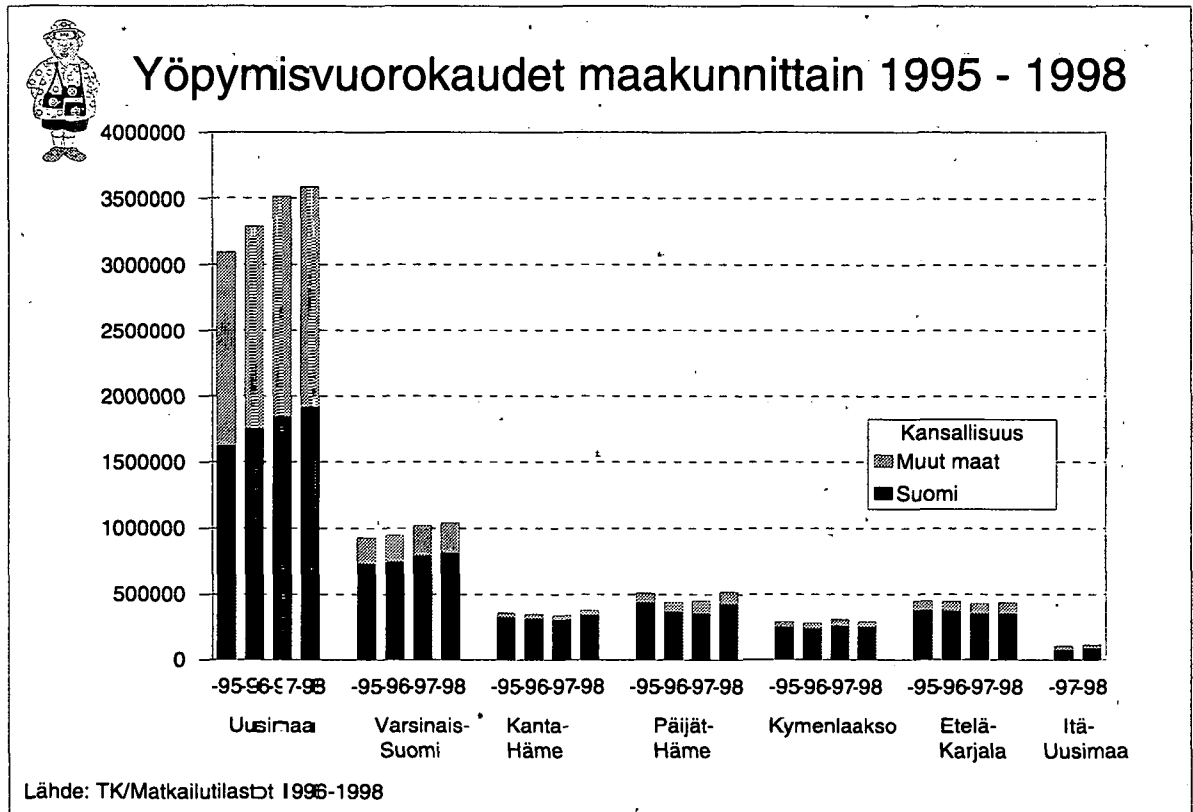
Etelä-Suomen maakunnissa yöpymisvuorokausia kirjattiin vuonna 1998 enemmän kuin vuotta aiemmin. Poikkeuksen tästä muodostaa Kymenlaakso, jossa yöpymisvuorokausien määrä laski hieman. Uudellamaalla koko majoituskapasiteetti oli vuoden 1999 alussa 12 300, Varsinais-Suomessa 4 200, Kanta-Hämeessä 1 800, Päijät-Hämeessä 2 000, Kymenlaaksossa 1 640, Etelä-Karjalassa 2 300 ja Itä-Uudellamaalla reilu 600. Kanta- ja Päijät-Hämeessä sekä Kymenlaaksossa majoituskapasiteetti väheni edellisestä vuodesta. Majoituskapasiteettiin lasketaan huoneet ja mökit.

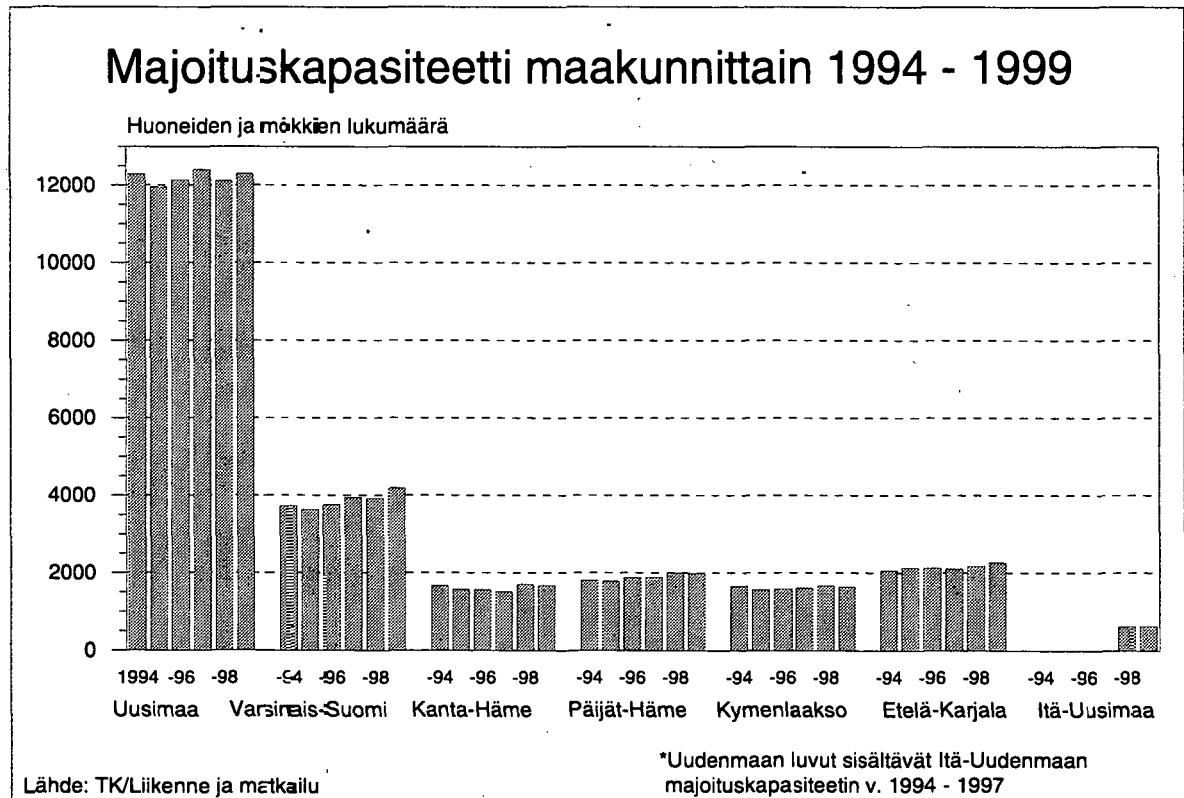
Kuva 97. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 1999.

Kuva 98. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1998.

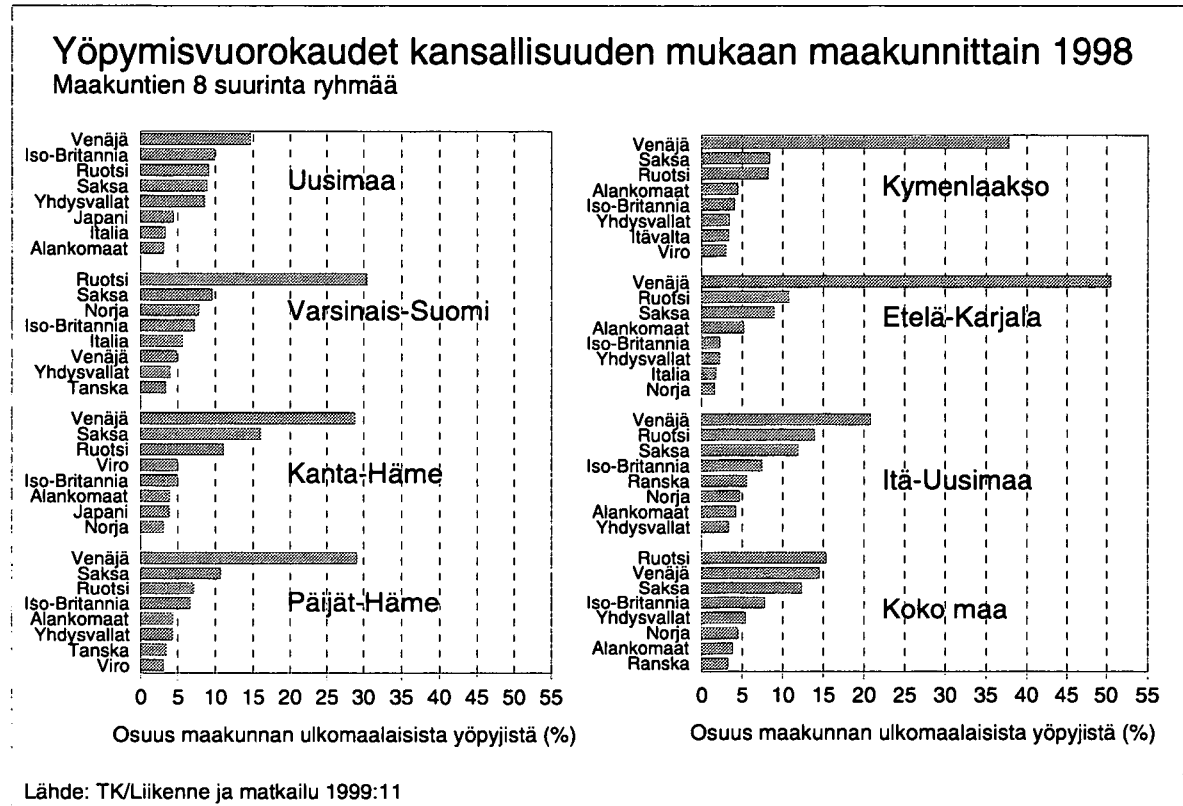

Kuva 99. Yöymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 1998.

Kuva 100. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 1999.

Yli puolet Etelä-Karjalassa yöpyvistä ulkomaalaisista oli venäläisiä vuonna 1998. Venäläiset turistit olivat suurin yöpyjäryhmä Etelä-Suomen muissakin maakunnissa lukuun ottamatta Varsinais-Suomea, jossa ruotsalaiset muodostivat suurimman ryhmän. Myös koko maassa ruotsalaisten osuus oli suurin.

Kuva 101. Yöpymisvuorokaudet kansallisuuden mukaan maakunnittain 1998.

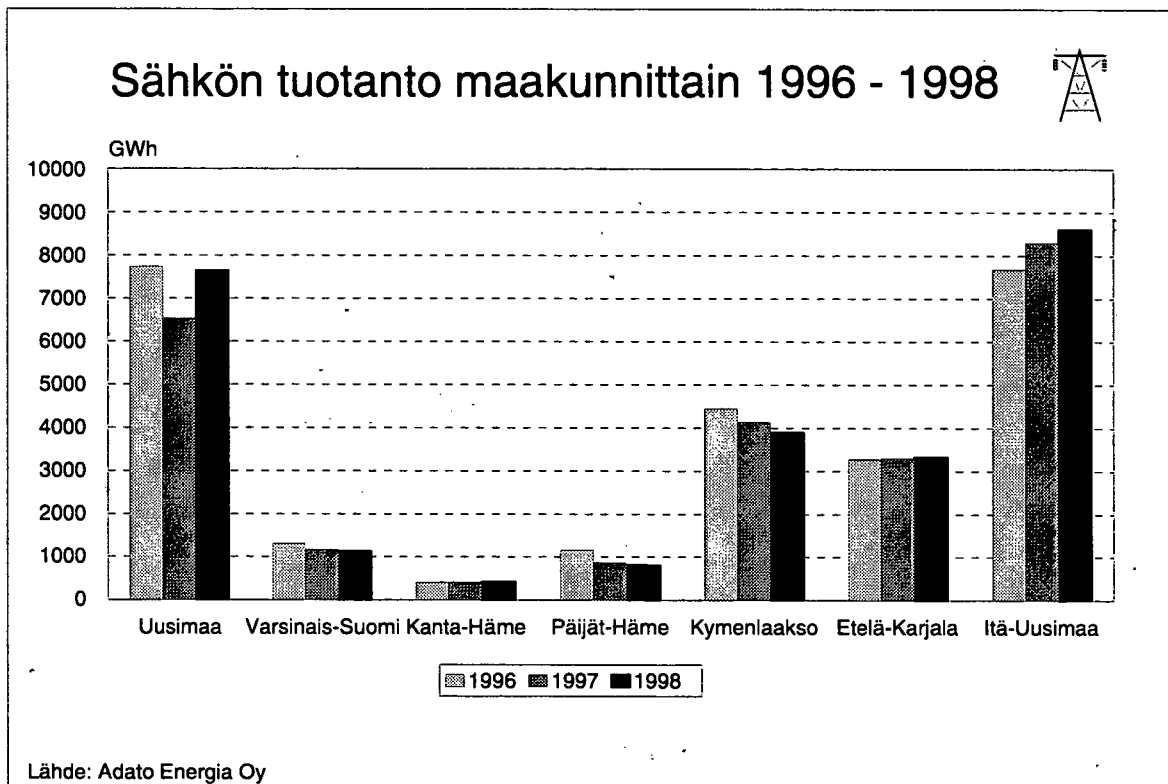
ENERGIATALOUS

Itä-Uudenmaan sähkön tuotanto on noussut suhteellisen tasaisesti vuodesta 1996 vuoteen 1998. Kymenlaaksossa vastaavana aikana sähkön tuotanto on vähentynyt. Muissa maakunnissa on ollut vähäisempiä vaihteluita, lukuun ottamatta Uudenmaan maakuntaa, jossa sähkön tuotanto väheni vuonna 1997 noin 1000 GWh nousten jälleen vuonna 1998 lähes vuoden 1996 tuotantotasolle. Sähkön kulutus on kasvanut tasaisesti Uudenmaan, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa. Muissa maakunnissa kulutus on pysynyt lähes samana.

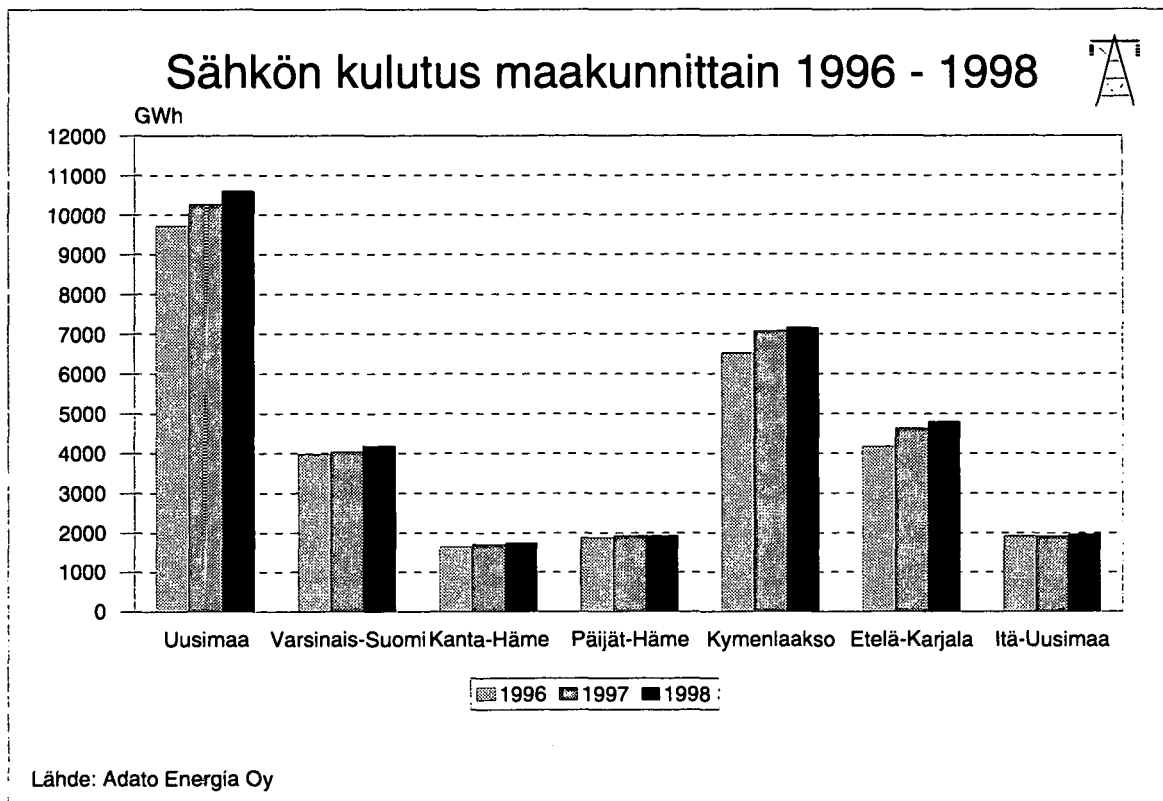
Vuonna 1998 jalostus oli suurin energian käyttäjäryhmä koko maassa, kuten myös Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa ja Itä-Uudellamaalla. Yksityisen kulutuksen osuus oli suurin Uudellamaalla, noin 35 % maakunnan kulutuksesta. Vastaavasti pienin yksityisen kulutuksen osuus oli Kymenlaaksossa, 8 % maakunnan kulutuksesta. Kunnittain tarkasteltaessa yksityinen kulutus asukasta kohti oli vuonna 1998 suurin Särkisalossa ja pienin Saaren kunnassa.

Vuonna 1998 Itä-Uudenmaan osuus koko maan koko maan sähkön tuotannosta oli noin 13 %. Sähkön kulutus koko maan kulutuksesta oli suurin Uudellamaalla, noin 14 % ja pienin Kanta-Hämeessä, hieman yli 2 %. Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa tuotettiin noin 9 % koko maan vesivoimalla tuotetusta energiasta. Etelä-Karjalan osalta vesivoimalla tuotettu sähkö väheni hieman vuodesta 1997.

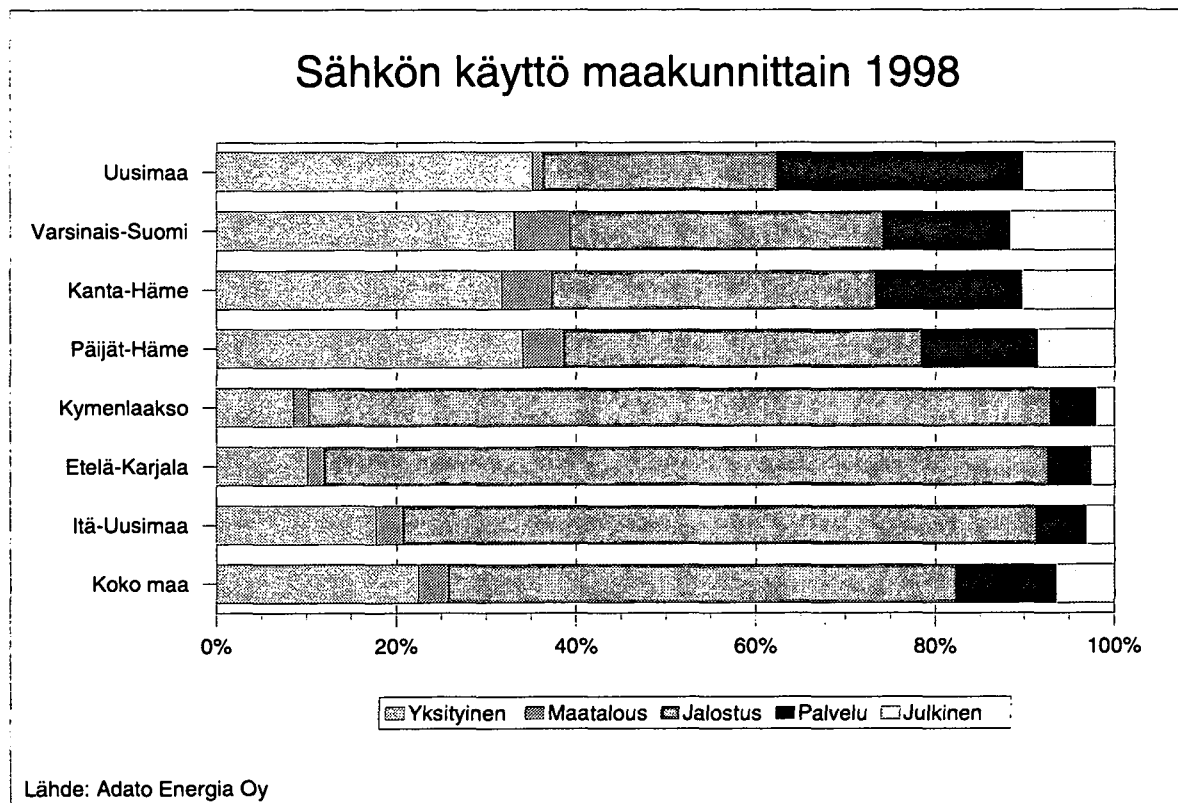
Vuonna 1998 Etelä-Suomen maakuntien sähköomavaraisuus oli paras Itä-Uudellamaalla, jossa se nousi edellisvuodesta hieman ollen nyt noin 440 %. Muut Etelä-Suomen maakunnat eivät ole sähkön suhteen omavaraisia.

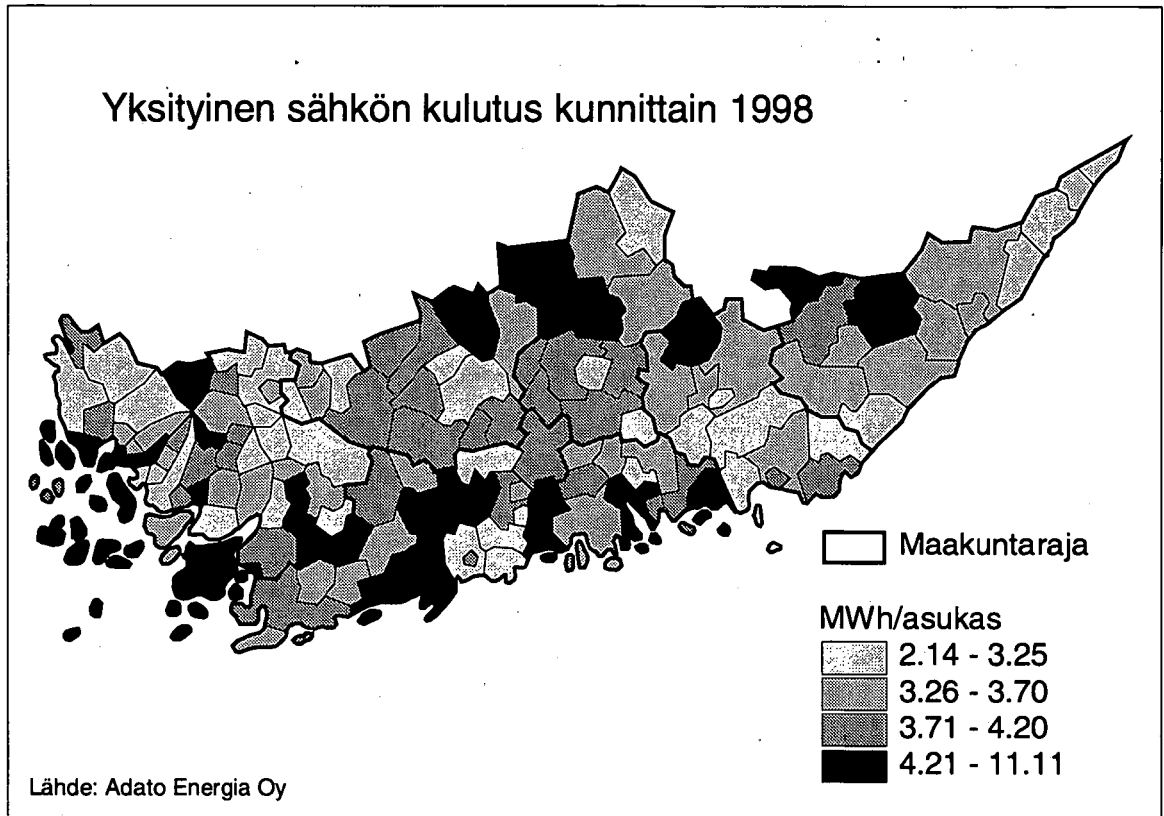
Kuva 102. Sähkön tuotanto maakunnittain 1996 – 1998.

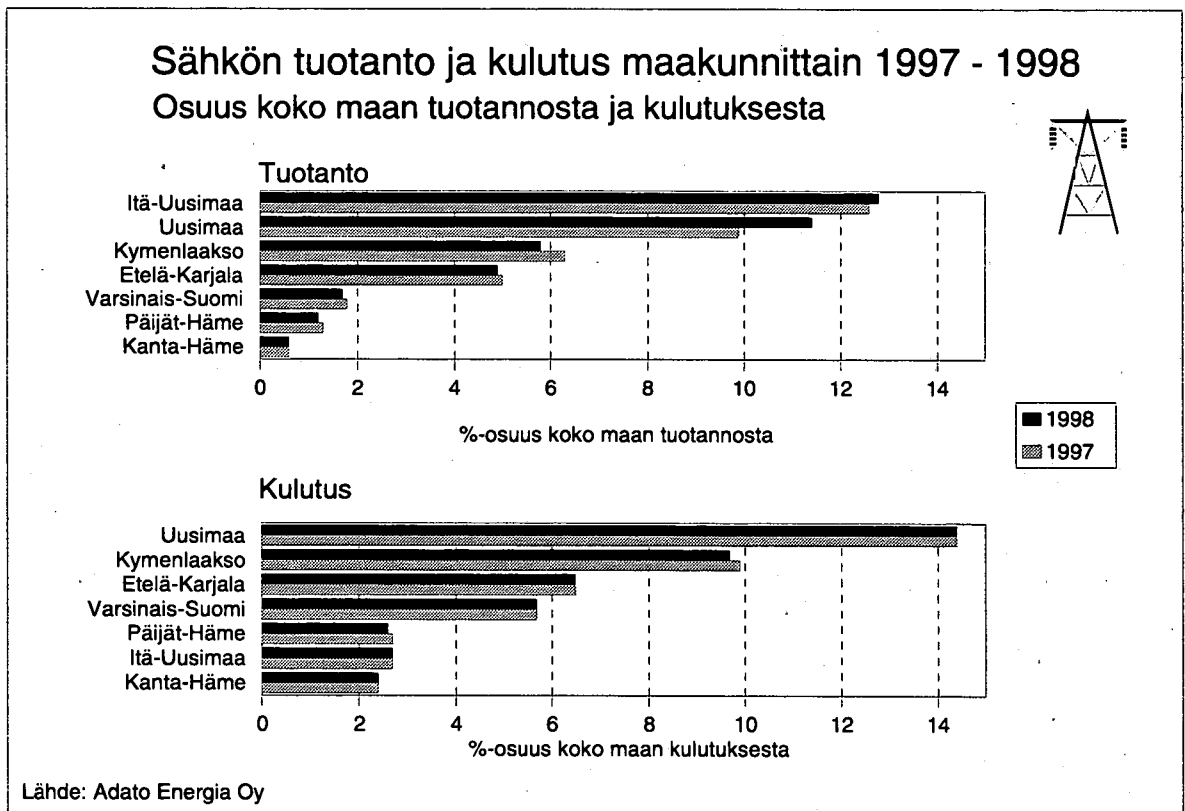
Kuva 103. Sähkön kulutus maakunnittain 1996 – 1998.

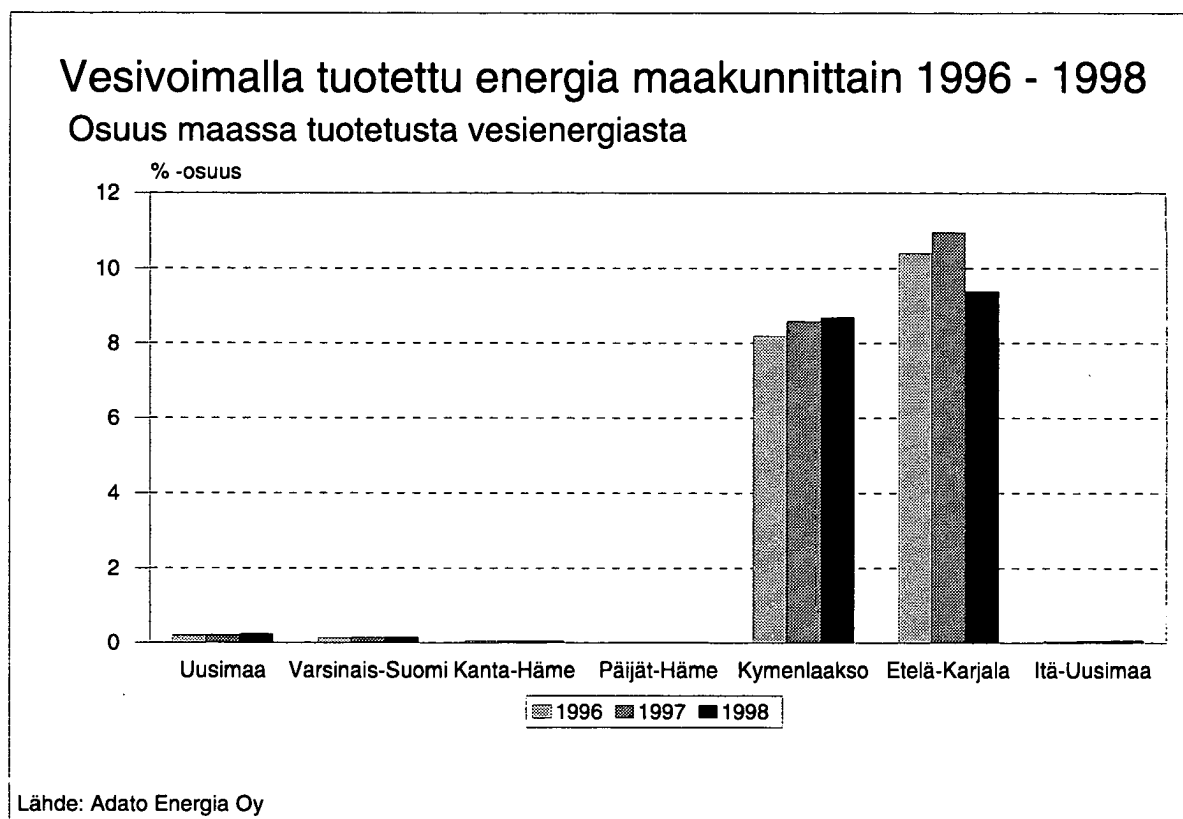
Kuva 104. Sähkön käyttö maakunnittain 1998.

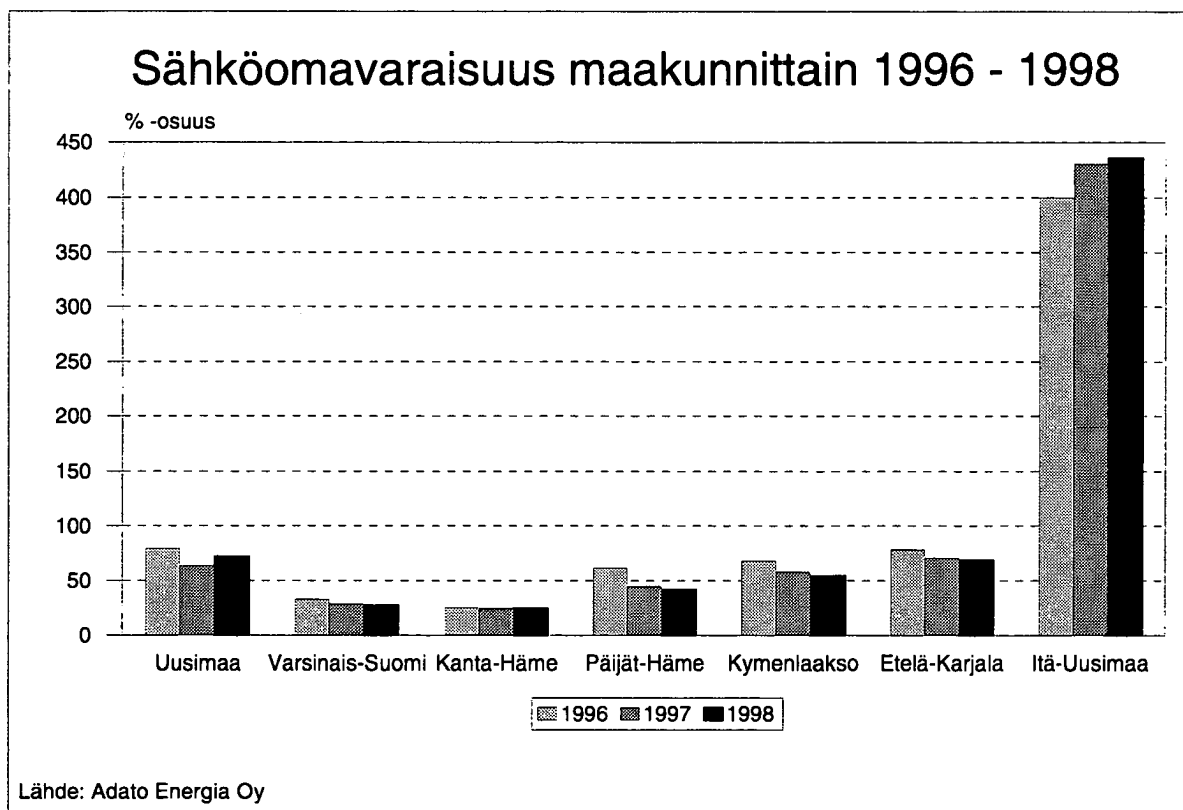
Kuva 105. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 1998.

Kuva 106. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1997 - 1998.

Kuva 107. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1996 – 1998.

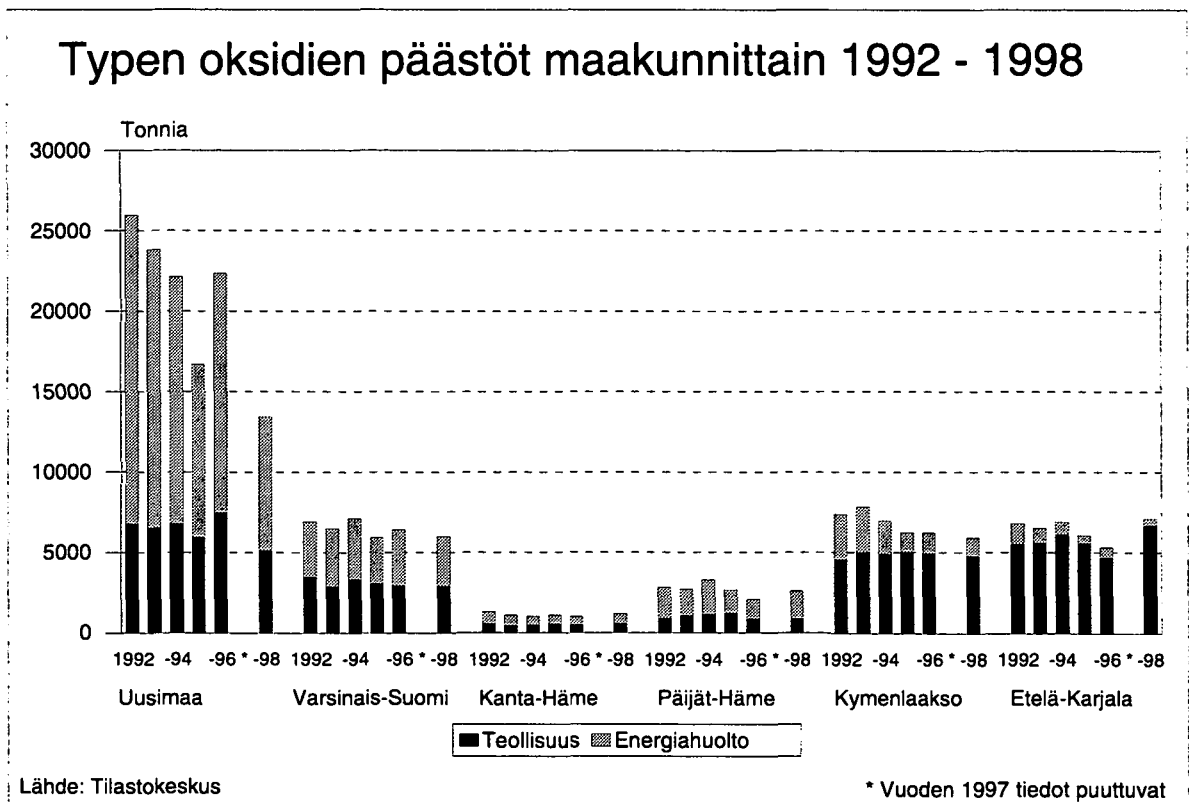
Kuva 108. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1996 – 1998.

YMPÄRISTÖN TILA

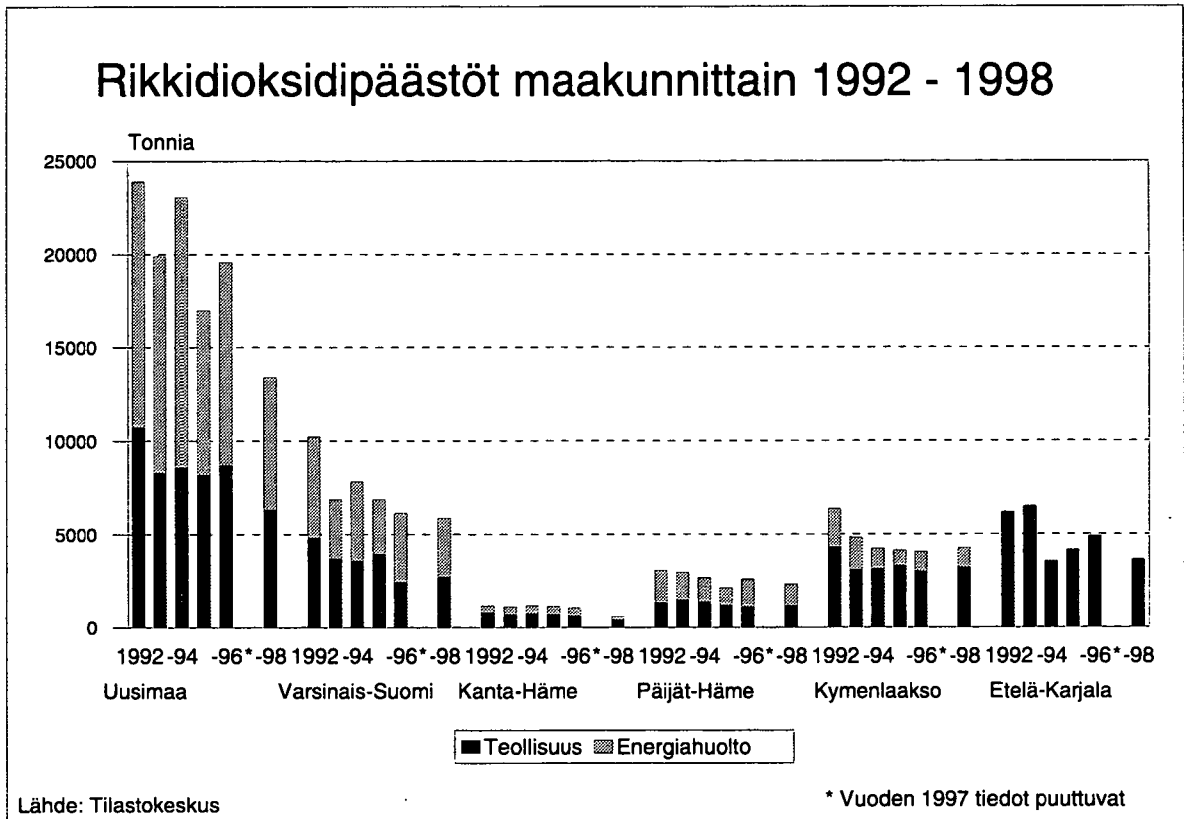
Typen oksidipäästöt ovat vähentyneet Uudellamaalla huomattavasti vuodesta 1992 vuoteen 1995, mutta vuonna 1996 päästöjen määrä kasvoi. Muissa maakunnissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia typen oksidipäästöissä. Myös rikkidioksidipäästöt kasvoivat Uudellamaalla vuonna 1996 kääntyen laskuun vuonna 1998. Kaikissa maakunnissa rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet vuoden 1992 tasosta. Hiukkaspäästöt vähenivät vuodesta 1996 vuoteen 1998 muissa maakunnissa paitsi Päijät-Hämeessä ja Kymenlaaksossa.

Maakunnittaiset ja kunnittaiset tiedot on huomioitu vain ilmoitusvelvollisten laitosten osalta. Etelä-Suomessa on tämän kriteerin täyttäviä päästöjen tuottajia 69 kunnan alueella. Viime vuoden katsauksesta poiketen ilmoitusvelvollisten laitosten päästötiedot on suhteutettu laitoksen sijaintikunnan pinta-alaan. Kunnan pinta-alaan suhteutettuna suurimmat päästöt olivat Naantalissa ja Helsingissä.

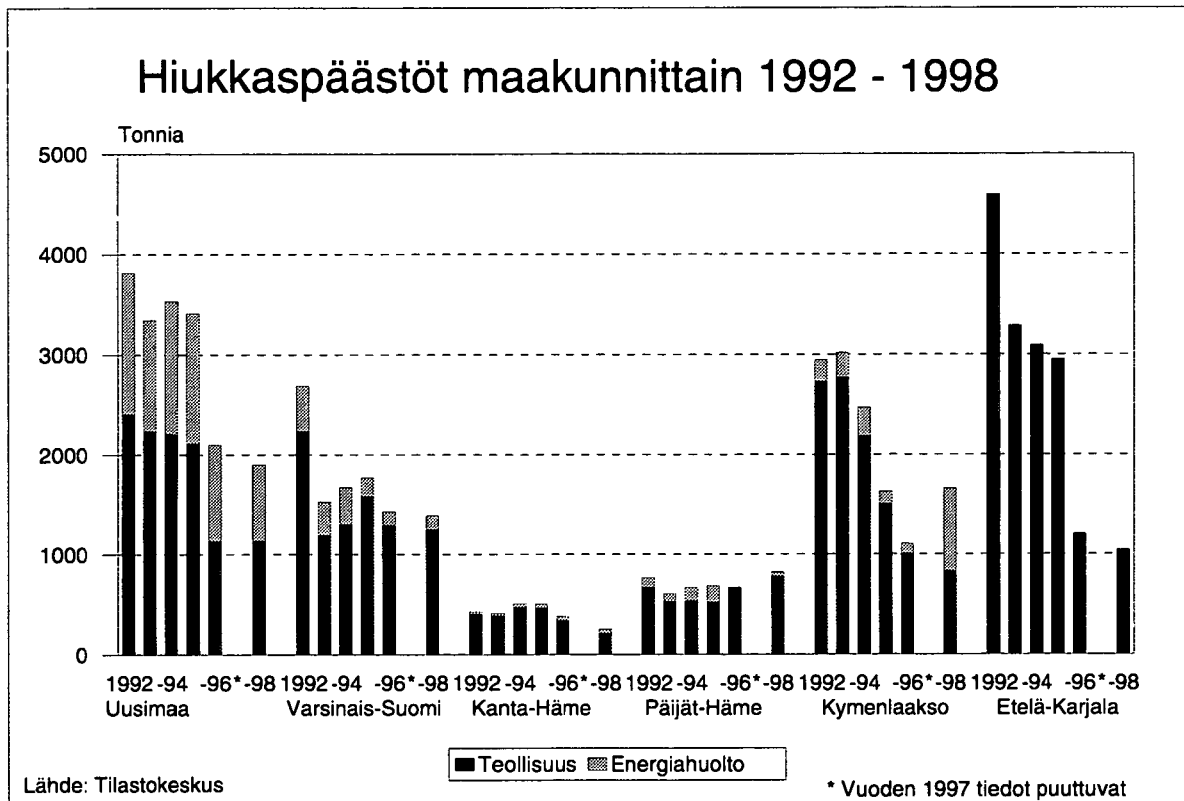
Eteläisen Suomen maakunnissa sijaitsee 9 kansallispuistoa ja 4 luonnonpuistoa. Suurin kansallispuisto on Saaristomeren puisto, joka sijaitsee Dragsfjärdin, Nauvon, Korppoon ja Houtskarintien kuntien alueella. Vuonna 1998 perustettiin Varsinais-Suomeen uusin kansallispuisto, Kurjenrahka. Pinta-alaltaan se on 25 km² ja sijaitsee Turun, Auran, Lemun, Maskun, Mynämäen, Nousiaisen, Pöytyän, Vahton sekä Yläneen kunnan alueella. Luonnonpuistot ovat pinta-alaltaan alle 2 km², poikkeuksena Vaskijärven luonnonpuisto, jonka ala on 11,4 km².

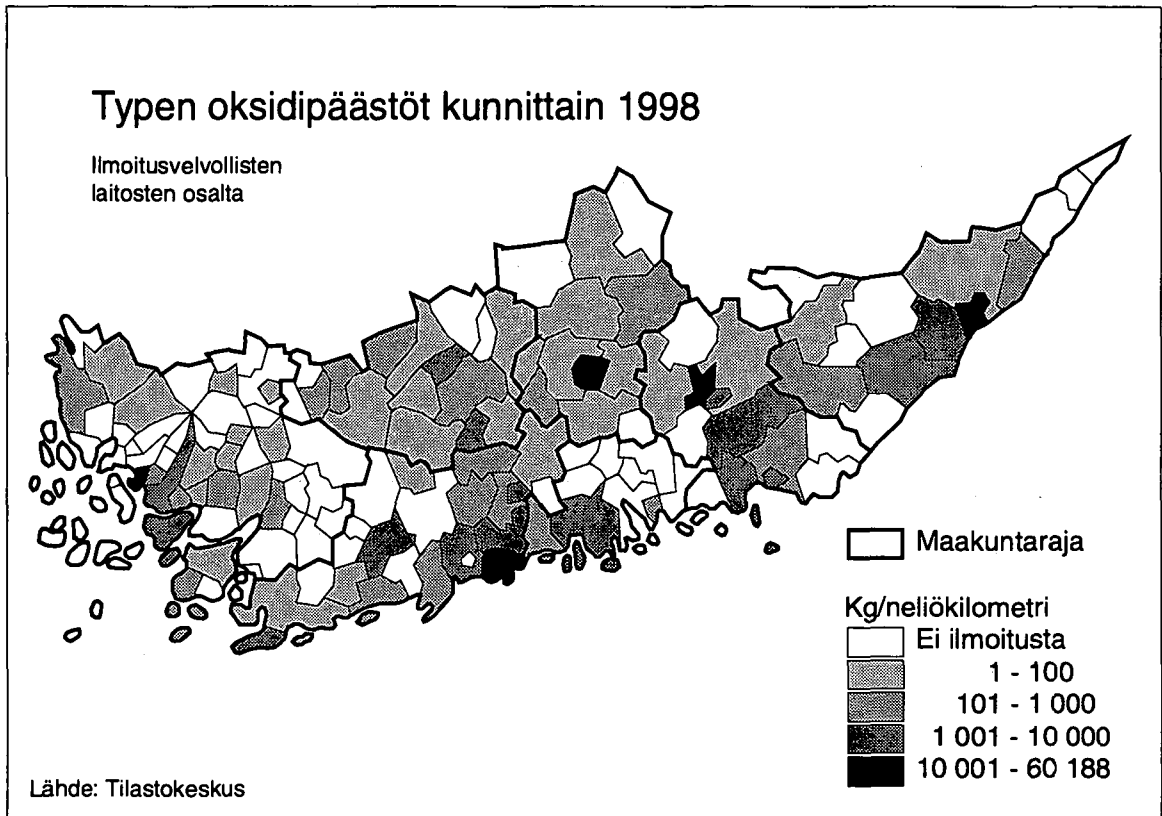
Kuva 109. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1998.

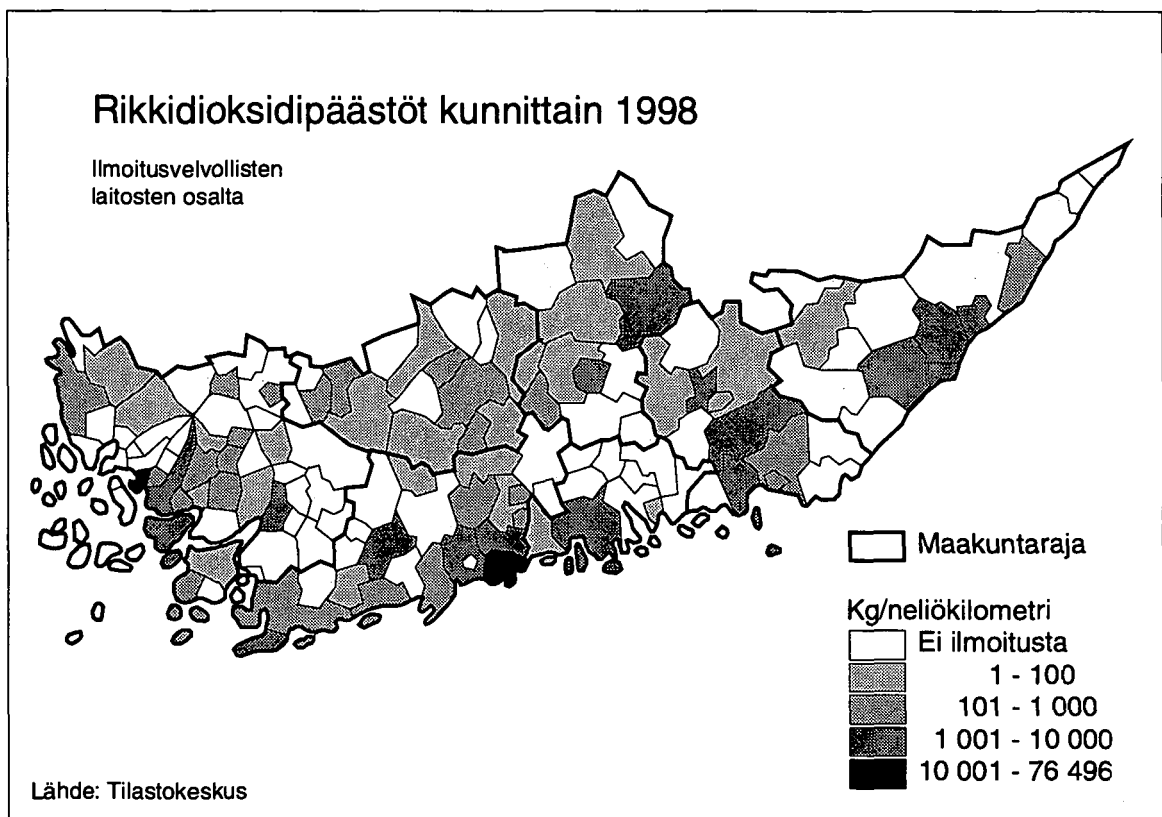
Kuva 110. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1998.

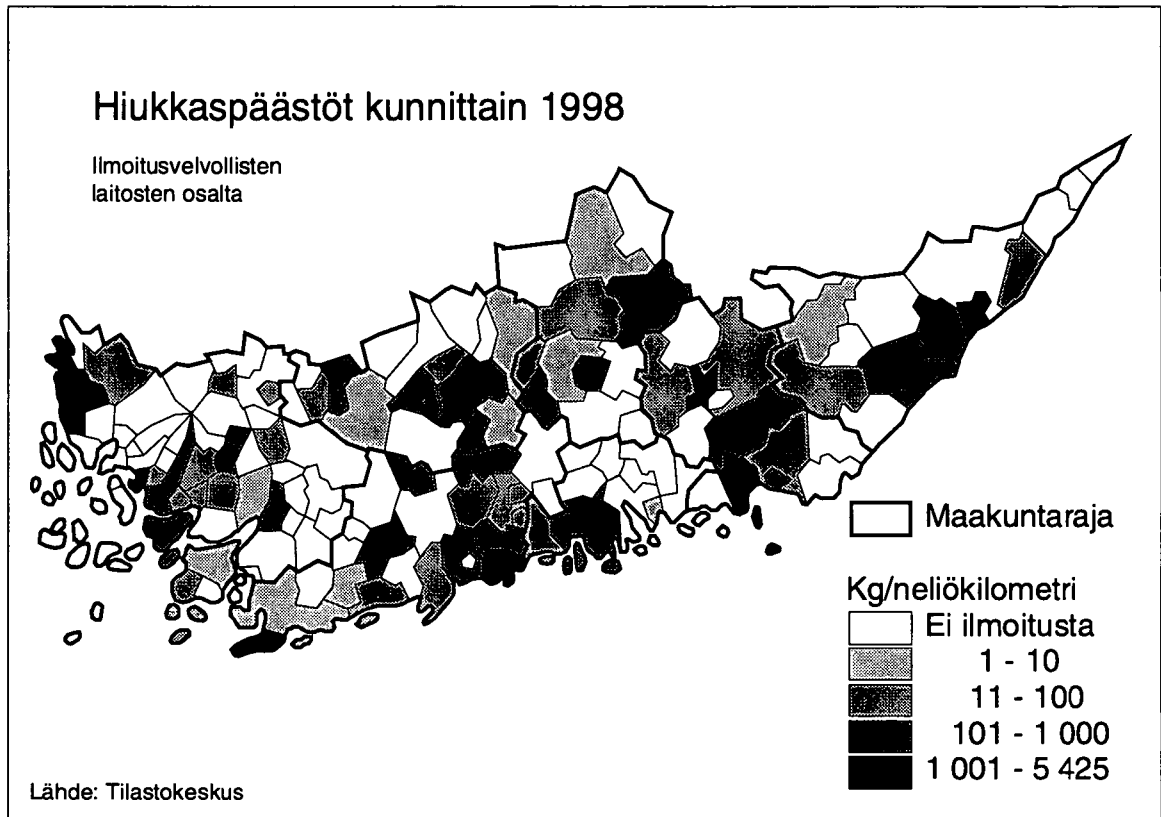
Kuva 111. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1998.

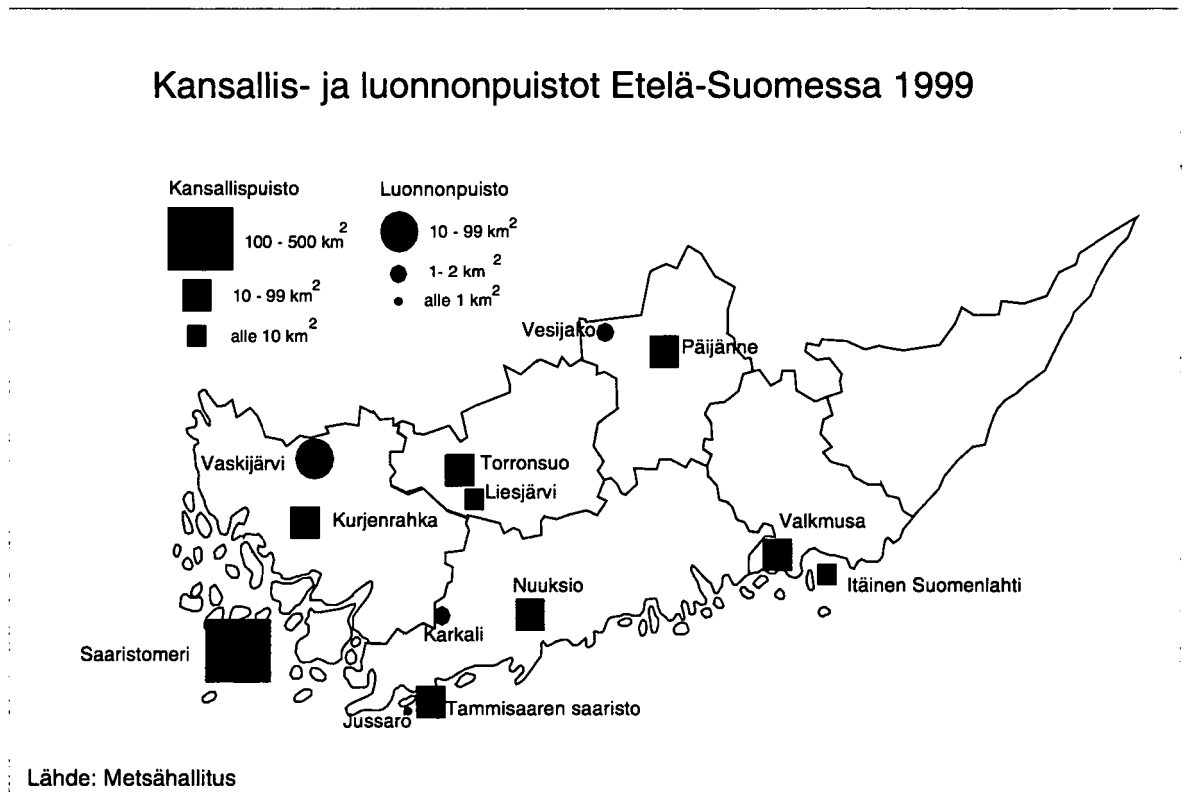
Kuva 112. Typen oksidipäästöt (No_x) kunnittain 1998.

Kuva 113. Rikkidioksidipäästöt (SO_2) kunnittain 1998.

Kuva 114. Hiukkaspäästöt kunnittain 1998.

Kuva 115. Kansallis- ja luonnonpuistot Etelä-Suomessa 1999.

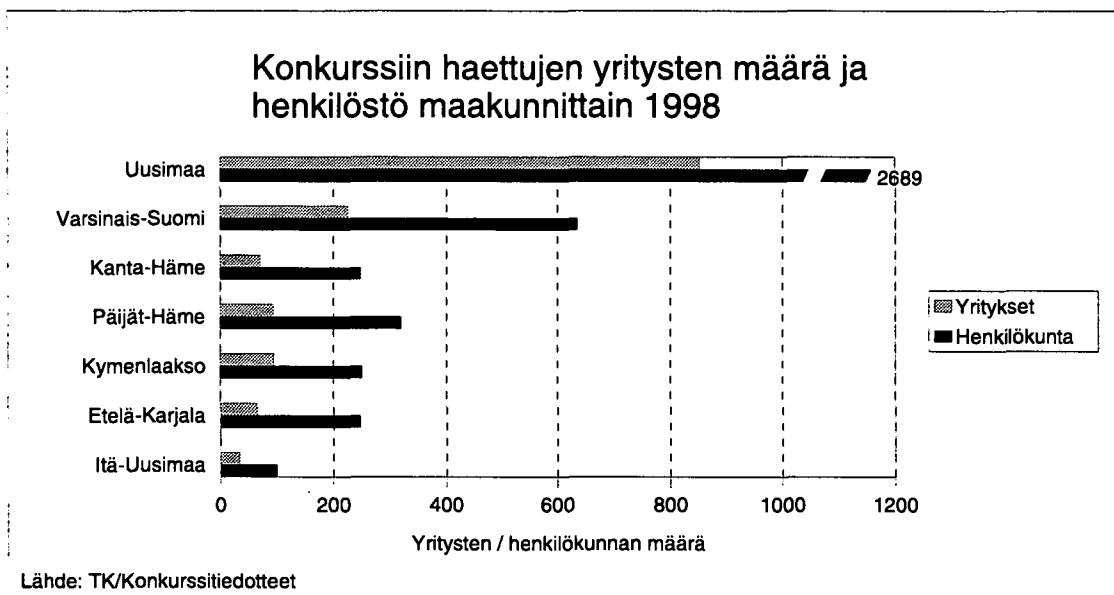
OIKEUSTILASTOT

Uudellamaalla haettiin 854 yritystä konkurssiin vuonna 1998. Vastaava luku oli Varsinais-Suomessa 227, Kanta-Hämeessä 72, Päijät-Hämeessä 95, Kymenlaaksossa 96, Etelä-Karjalassa 66 ja Itä-Uudellamaalla 35. Henkilökuntaa konkurssiin haetuissa yrityksissä oli Uudellamaalla 2 689, Varsinais-Suomessa 636, Kanta-Hämeessä 249, Päijät-Hämeessä 321, Kymenlaaksossa 252, Etelä-Karjalassa 248 ja Itä-Uudellamaalla 101. Uudenmaan konkurssiyritysten henkilökunnasta helsinkiläisten osuus oli 70 %. Turussa henkilökunnan määrä oli 350, Vantaalla 250 ja muissa tarkasteltavissa kaupungeissa alle 200.

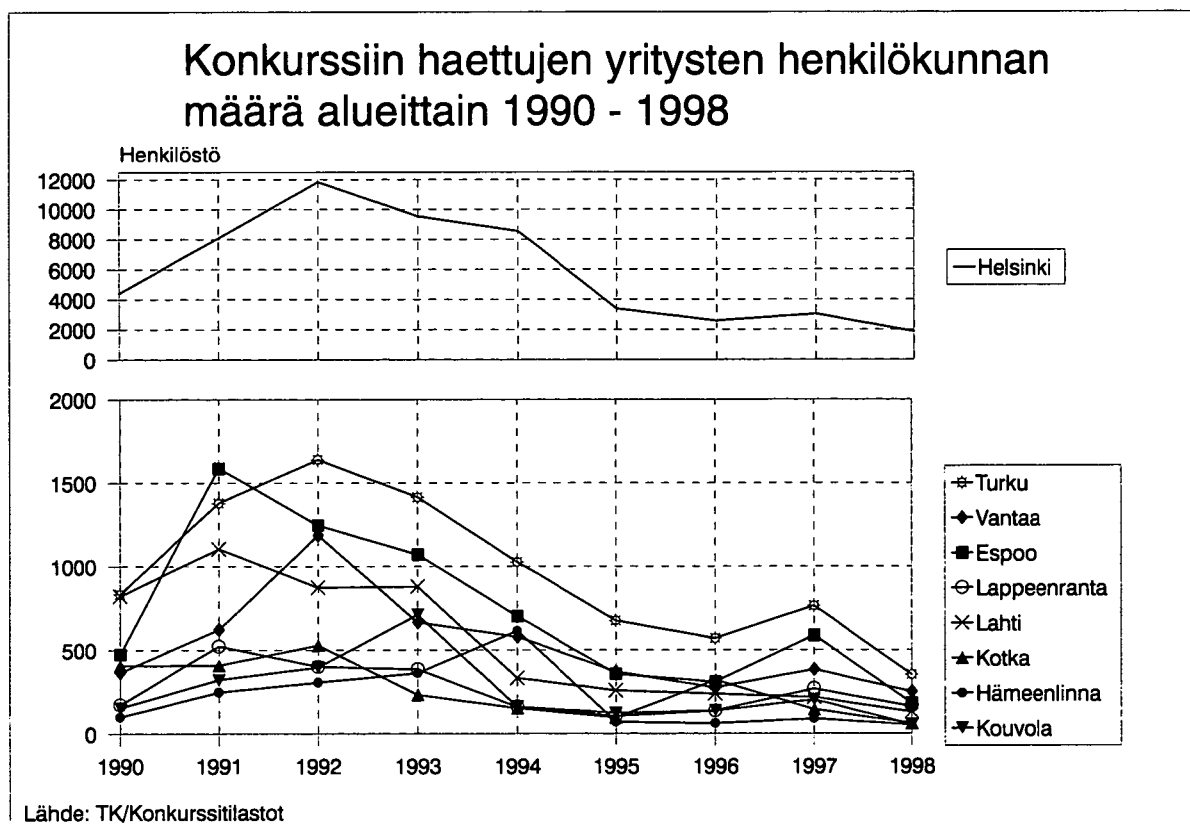
Rikostilastolla kuvataan rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyyserikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenerikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

Poliisin tietoon tuli vuonna 1998 koko maassa kaikkiaan 743 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli 383 500. Etelä-Karjalassa asukaslukuun suhteutetut rikosluvut ovat olleet koko tarkasteluajan (1994 – 1998) pienemmät tai yhtä suuret kuin koko maassa keskimäärin. Muissa maakunnissa rikoksia on tehty yleensä suhteellisesti enemmän.

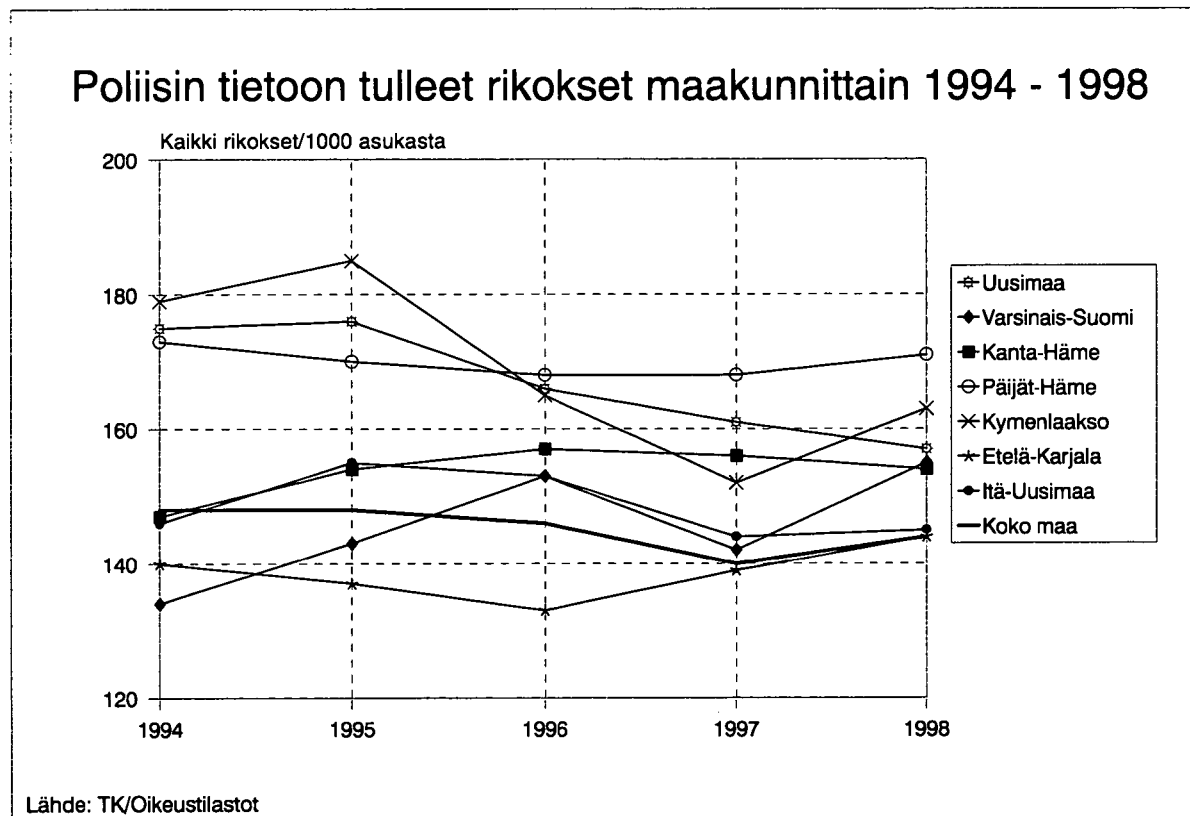
Kunnittain tarkasteltuna poliisin tietoon tulleet rikokset suhteessa asukaslukuun oli vuonna 1998 eniten Virolahdella ja Suomenniemellä. Pienen tämä suhde oli Iniössä, jossa myös rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli suhteellisesti vähiten. Rikoslakia vastaan tehtiin suhteellisesti eniten rikoksia Helsingissä ja Turussa.

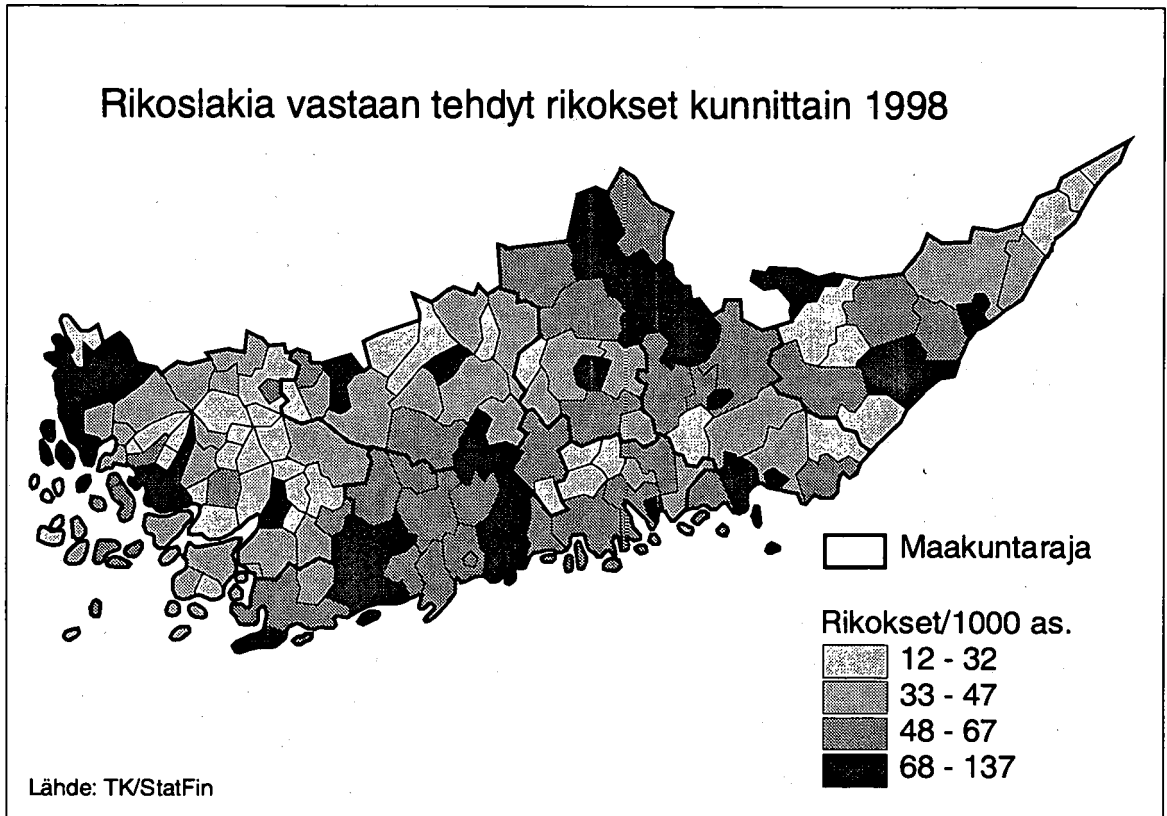
Kuva 116. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 1998.

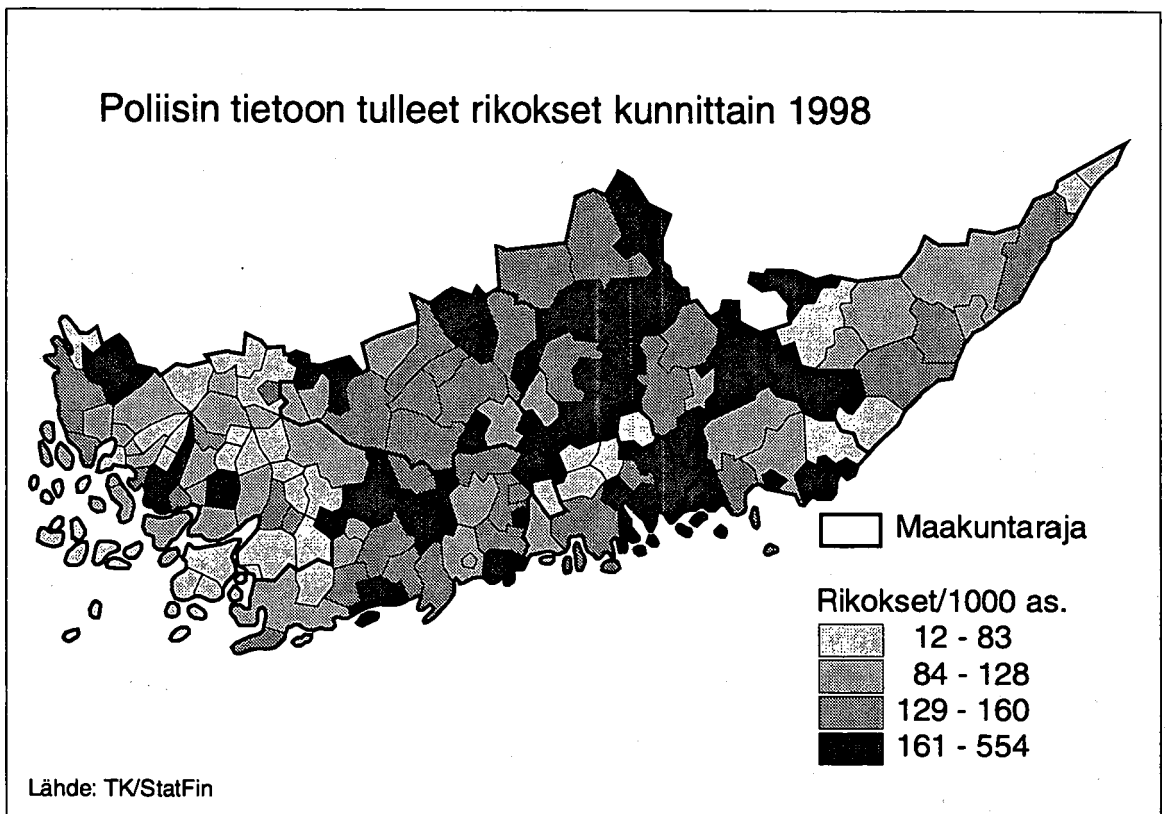
Kuva 117. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 1998.

Kuva 118. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1994 – 1998.

Kuva 119. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 1998.

Kuva 120. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 1998.

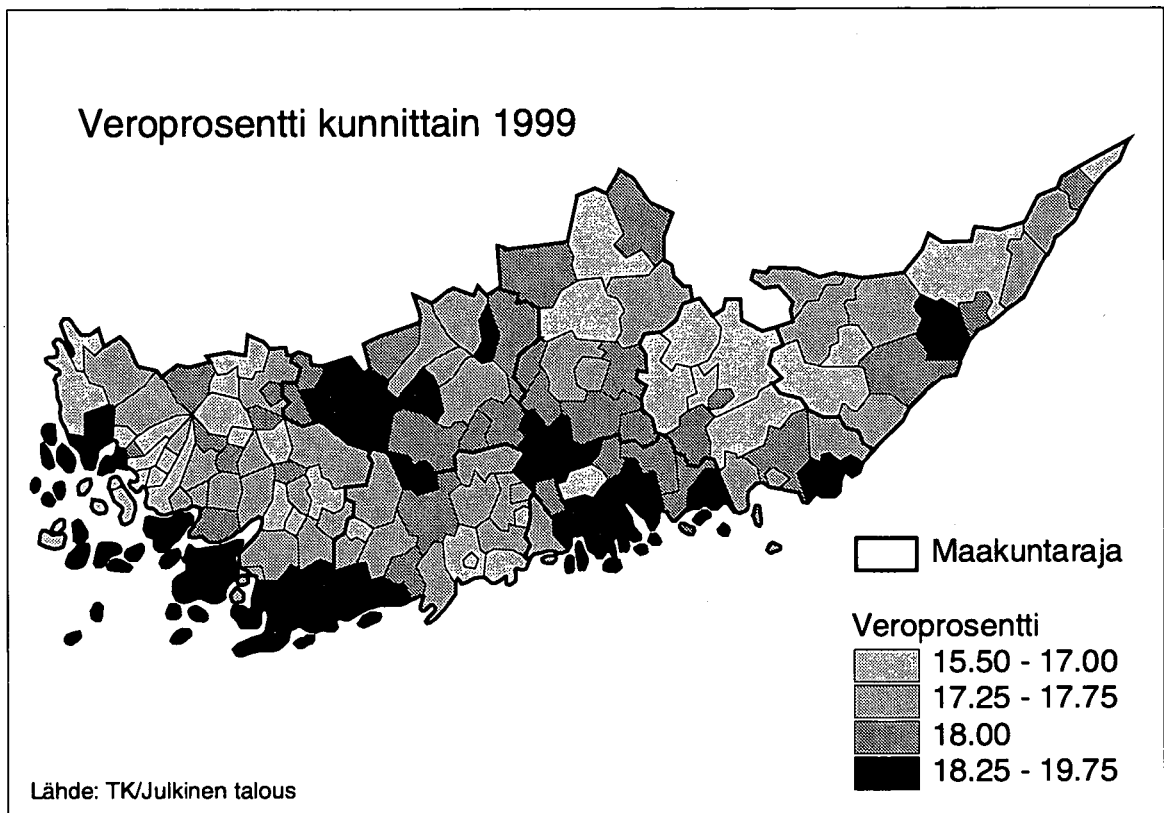
KUNNALLISTALOUS

Vuoden 1997 alussa otettiin Manner-Suomen kunnissa käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. Kunnallistalouden tunnusluvut on laskettu Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa julkaistujen tunnuslukujen kanssa. *Verrattaessa tunnuslukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.* Kunnallistalouden käsitteiden selitykset ja laskukaavat löytyvät julkaisun lopusta.

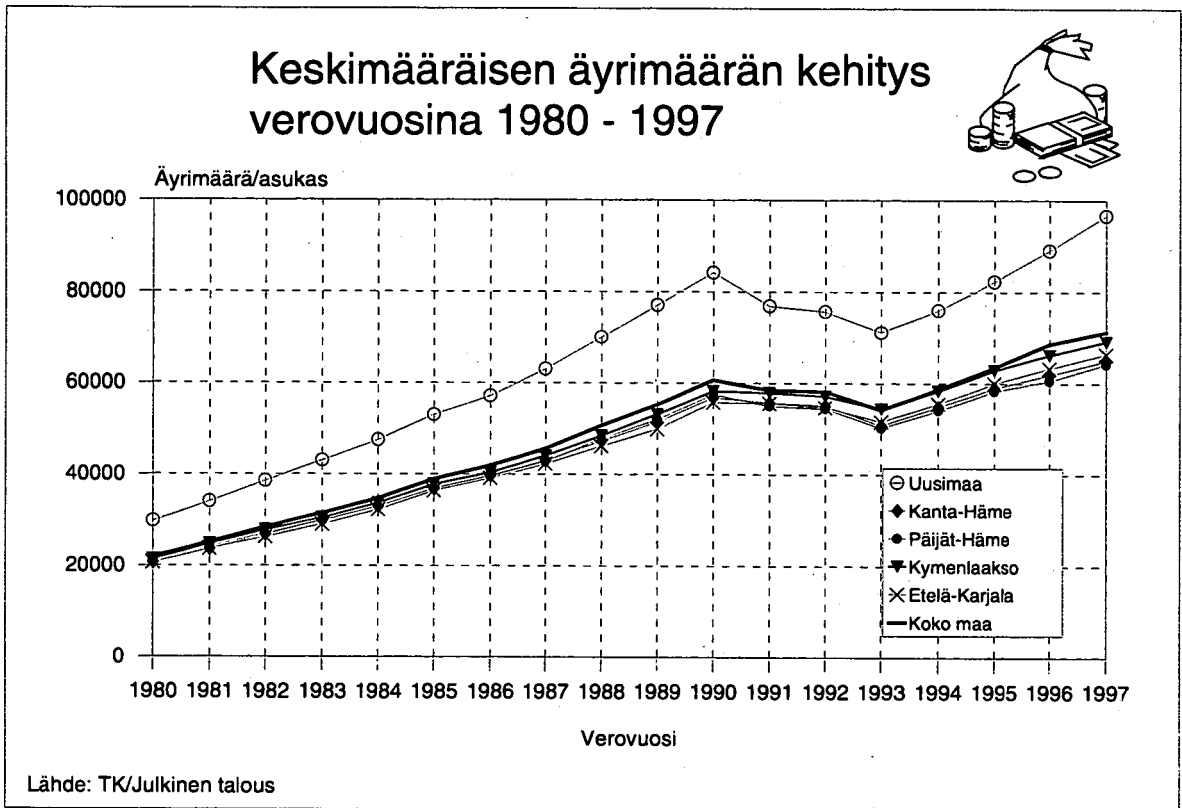
Veroprosentti vaihtelee vuonna 1999 Etelä-Suomessa 15.50 ja 19.75 välillä. Alhaisin veroprosentti on Kauniaisissa ja korkein Karkkilassa.

Keskimääräinen äyrimäärä asukasta kohti on kasvanut verovuoden 1993 laskun jälkeen kaikissa maakunnissa. Uudenmaan äyrimäärä/asukas on ollut koko tarkastelukauden (1980 – 1997) maakuntien korkein.

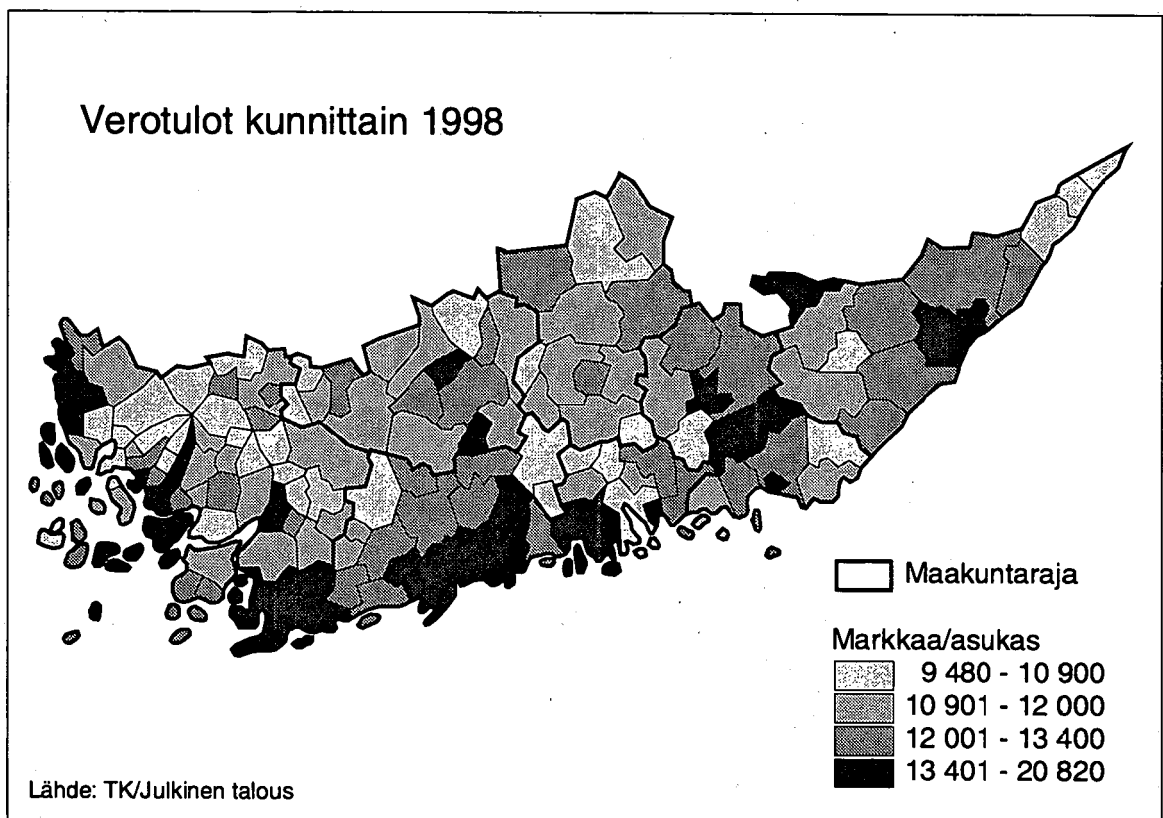
Keskimääräiset verotulot olivat Manner-Suomen kunnissa 13 539 markkaa asukasta kohti vuonna 1998. Tämä arvo ylittyi 26 Etelä-Suomen kunnassa. Manner-Suomen kuntien korkeimmat verotulot olivat Kauniaisissa (20 820 markkaa/asukas) ja toiseksi suurimmat Uudessakaupungissa (20 710 markkaa/asukas). Etelä-Suomen kuntien alhaisimmat verotulot olivat Saaren ja Karinaisen kunnissa.

Kuva 121. Veroprosentti kunnittain 1999.

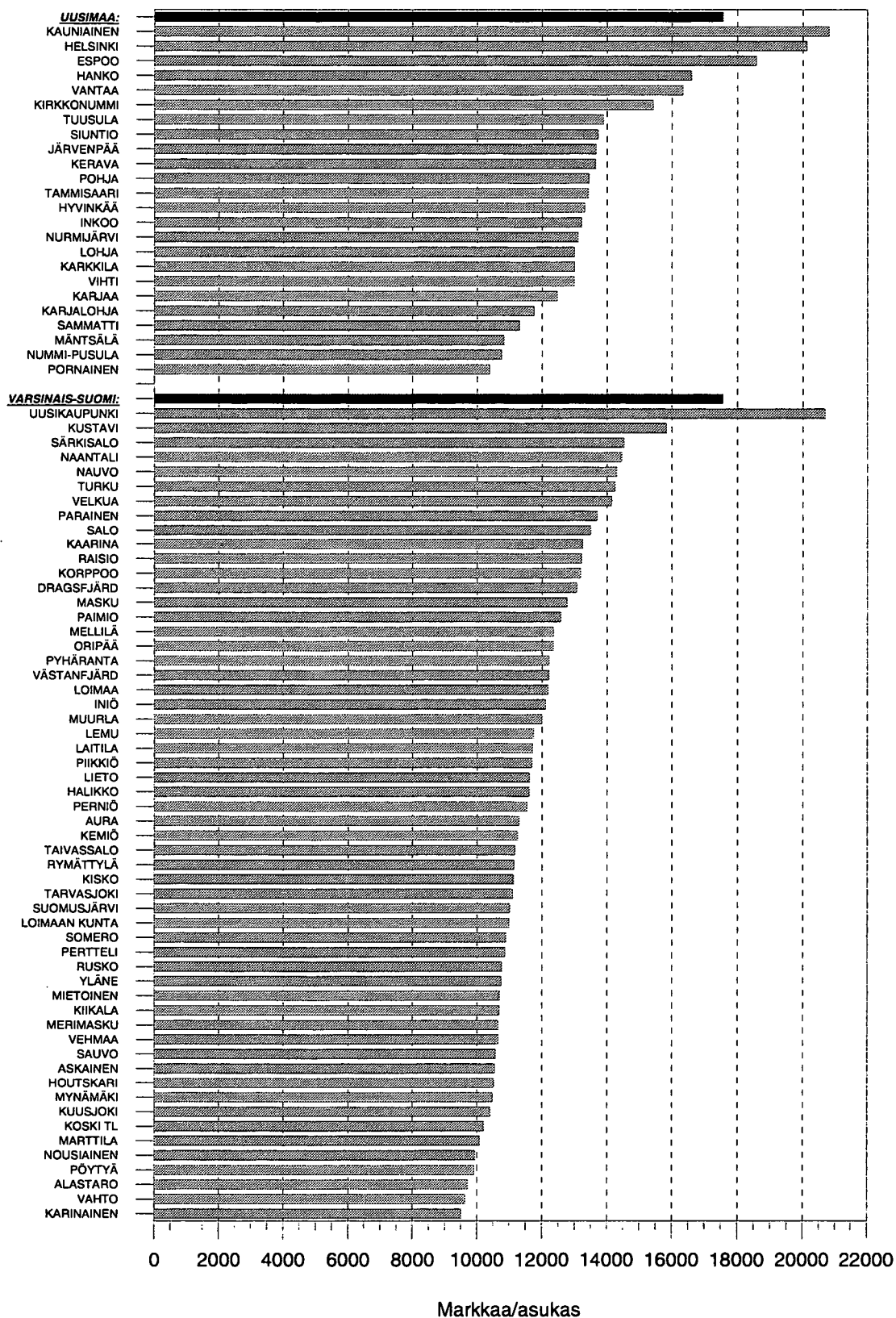

Kuva 122. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys maakunnittain verovuosina 1980 – 1997.

Kuva 123. Verotulot kunnittain 1998.

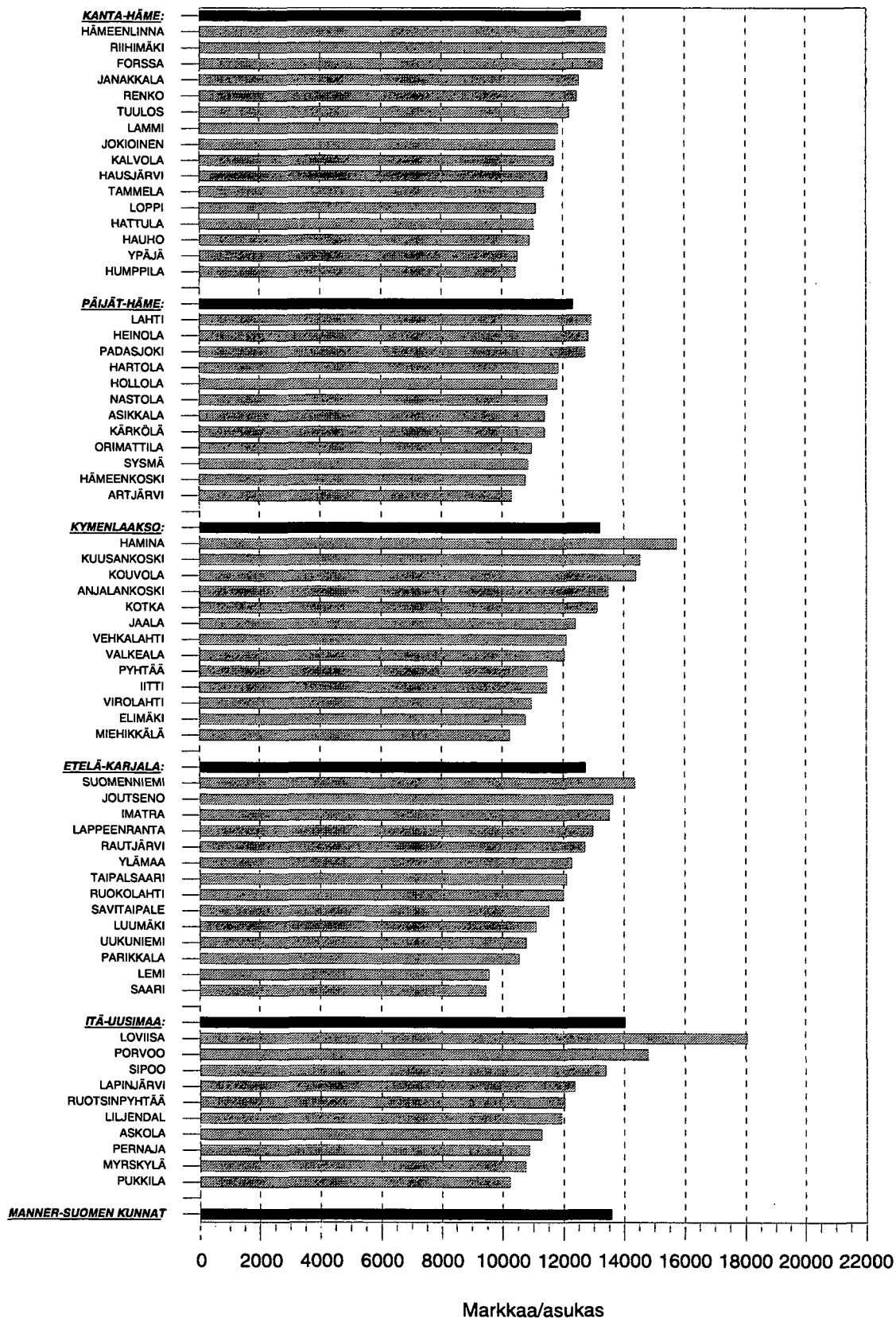
Verotulot kunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 124a. Verotulot kunnittain 1998.

Verotulot kunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 124b. Verotulot kunnittain 1998.

Kunnan vuosikate (markkaa/asukas) oli Uudessakaupungissa Etelä-Suomen paras vuonna 1998. Vuosikate oli negatiivinen yhteensä 25 kunnassa. Negatiivisin se oli Karjaalla.

Kunnan toimintakate (markkaa/asukas) oli negatiivisin Korppoossa, Nauvossa ja Houtskarissa, yli 19 000 markkaa asukasta kohti.

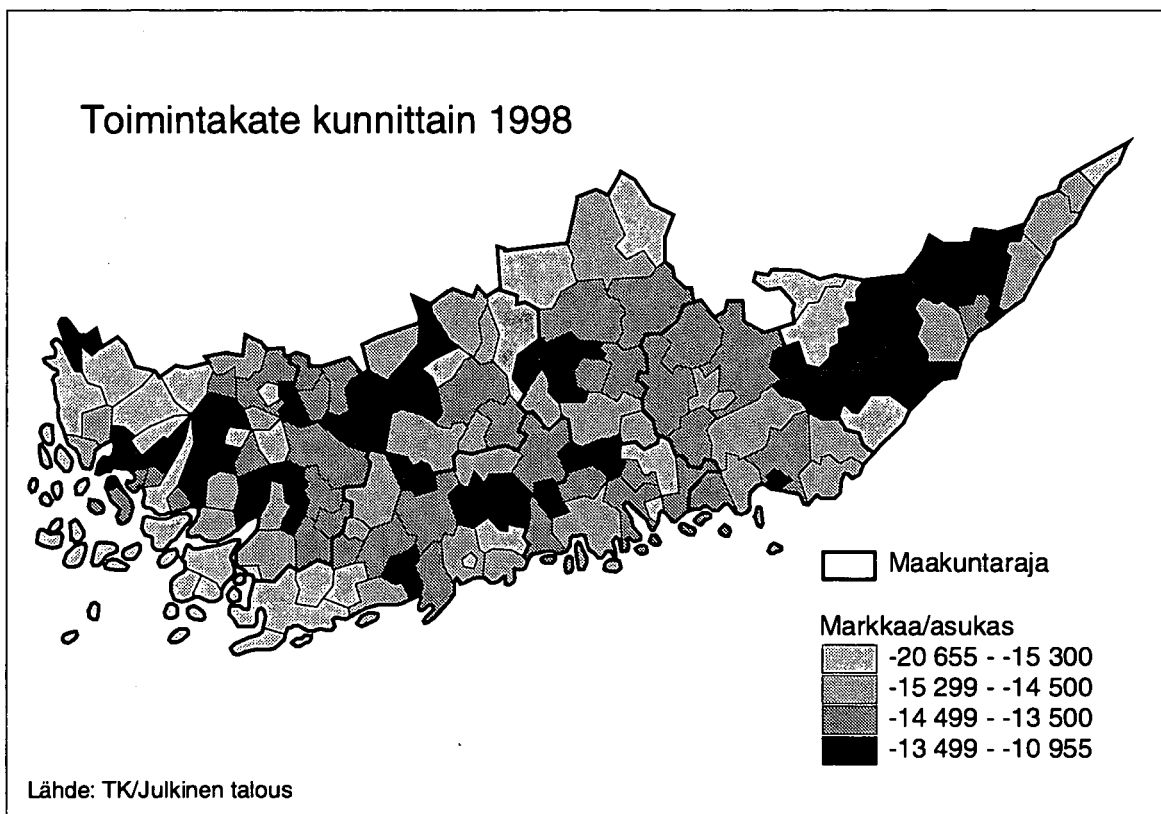
Lainakanta oli suhteellisesti suurin Karkkilassa, yli 28 000 markkaa asukasta kohti vuonna 1998. Myös Forssassa ja Karjaalla lainakanta oli yli 10 000 markkaa asukasta kohti.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) oli suurin Karkkilassa, pienin Mietoisissa ja Luumäellä.

Kassan riittävyys oli paras Iniössä, 312 päivää. Alimmillaan se oli yhden päivän Laitilassa, Nastolassa, Dragsfjärdissä, Lohjalla ja Vihdissä. Kassan riittävyyden laskukaava poikkeaa ennen vuotta 1997 käytetystä kassan riittävyys (pv) laskukaavasta.

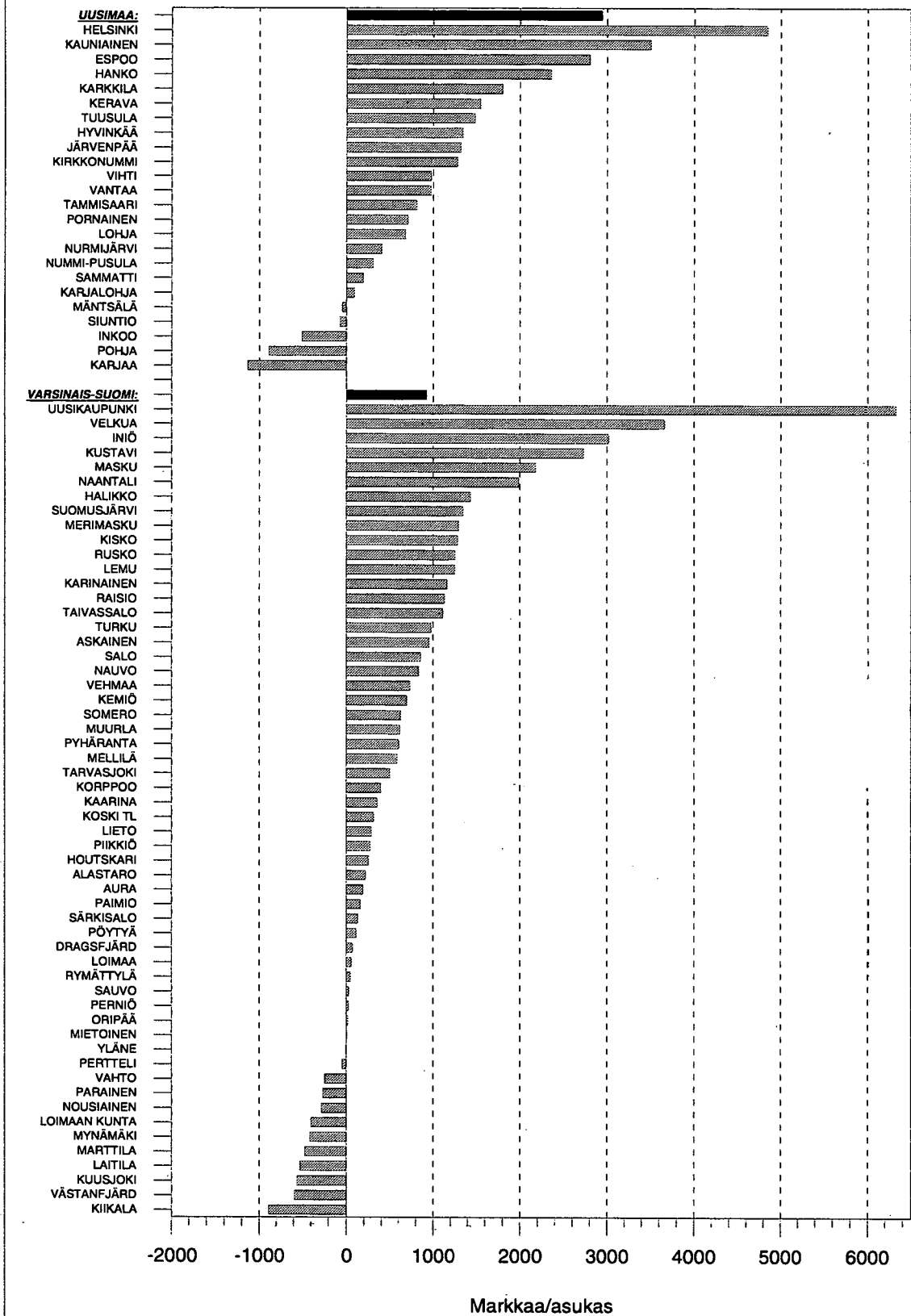
Yleishallinnon nettokustannukset asukasta kohti laskettuna olivat suurimmat Iniössä ja Suomenniemellä.

Kunnan henkilökuntaa oli suhteellisesti eniten Iniössä, yli 90 henkilöä tuhatta asukasta kohti. Vähiten kunnan henkilökuntaa oli Kiskossa, Suomusjärvellä ja Vehmaalla, alle 30 henkilöä tuhatta asukasta kohti.

Kuva 125. Toimintakate kunnittain 1998.

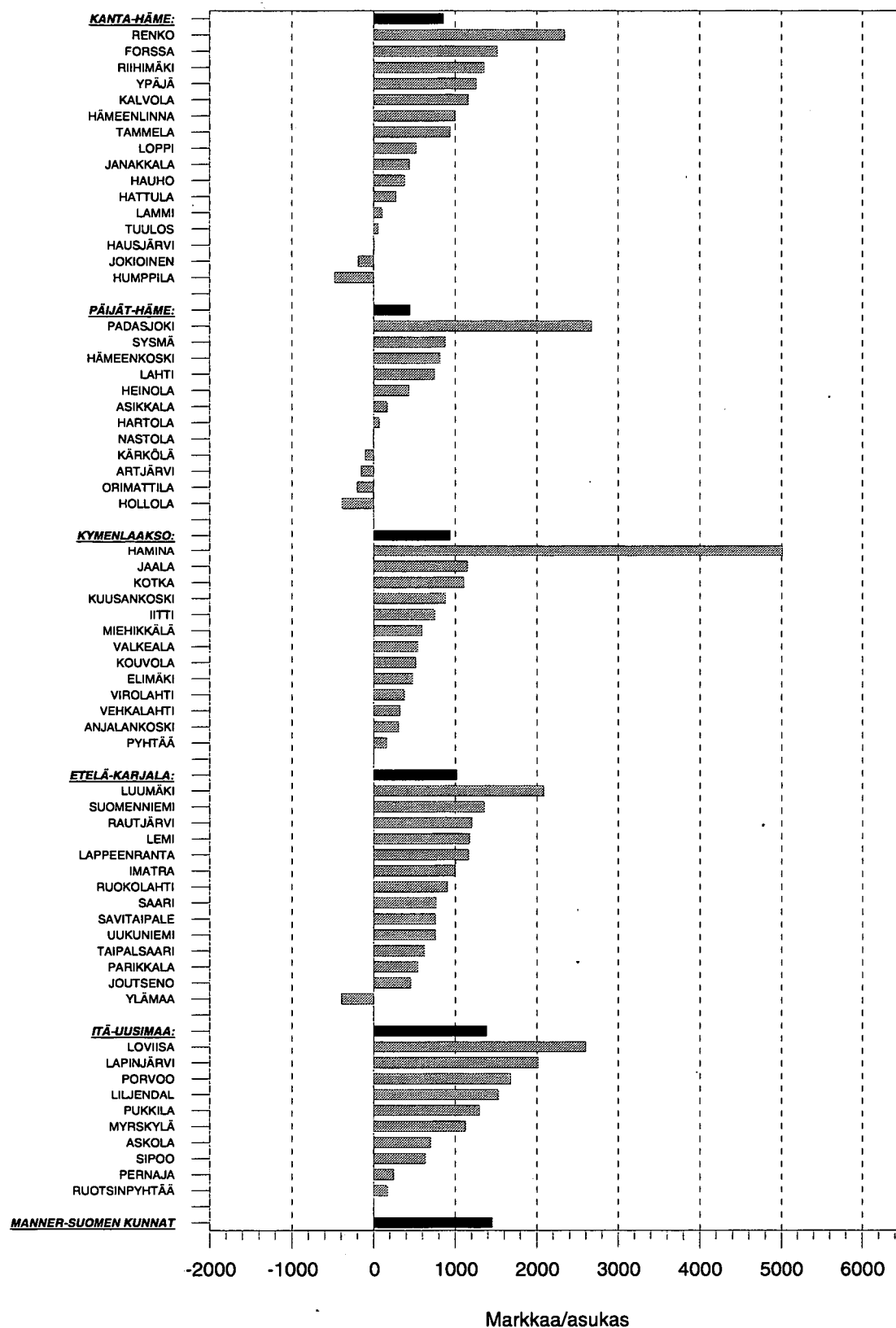
Vuosikate kunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

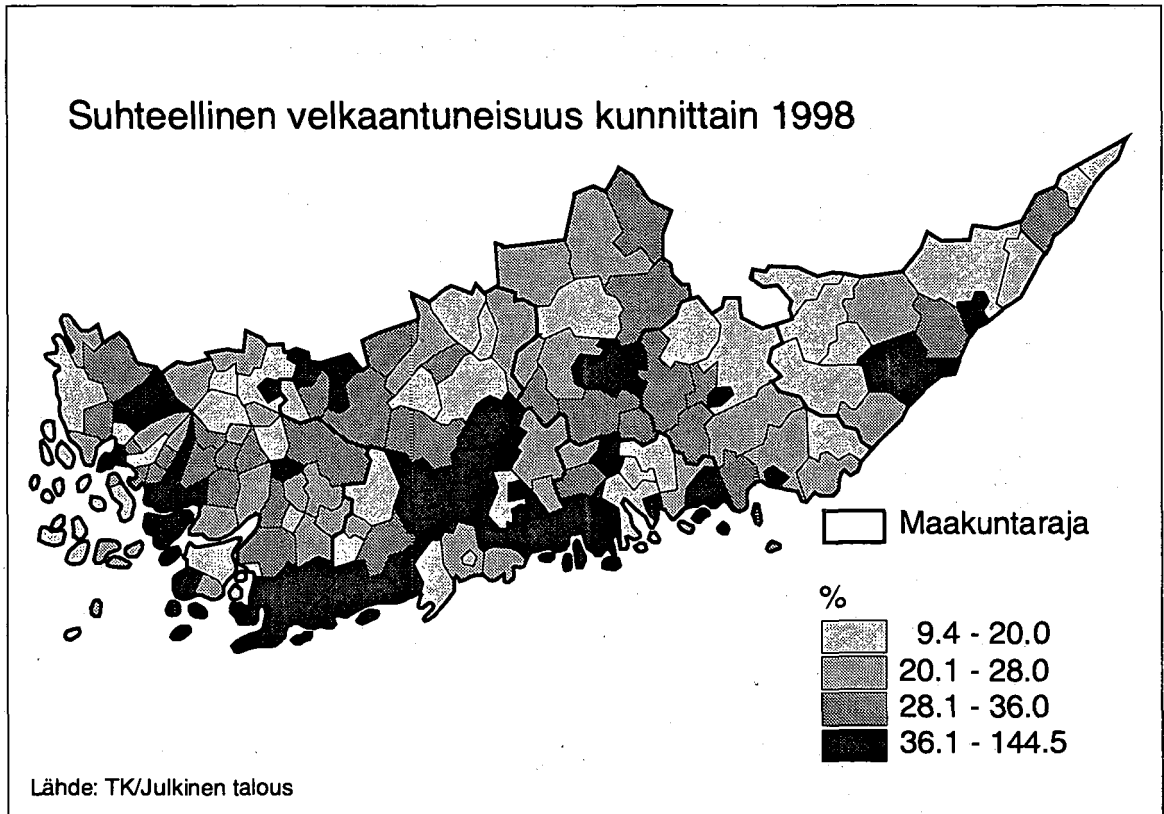
Kuva 126a. Vuosikate kunnittain 1998.

Vuosikate kunnittain 1998

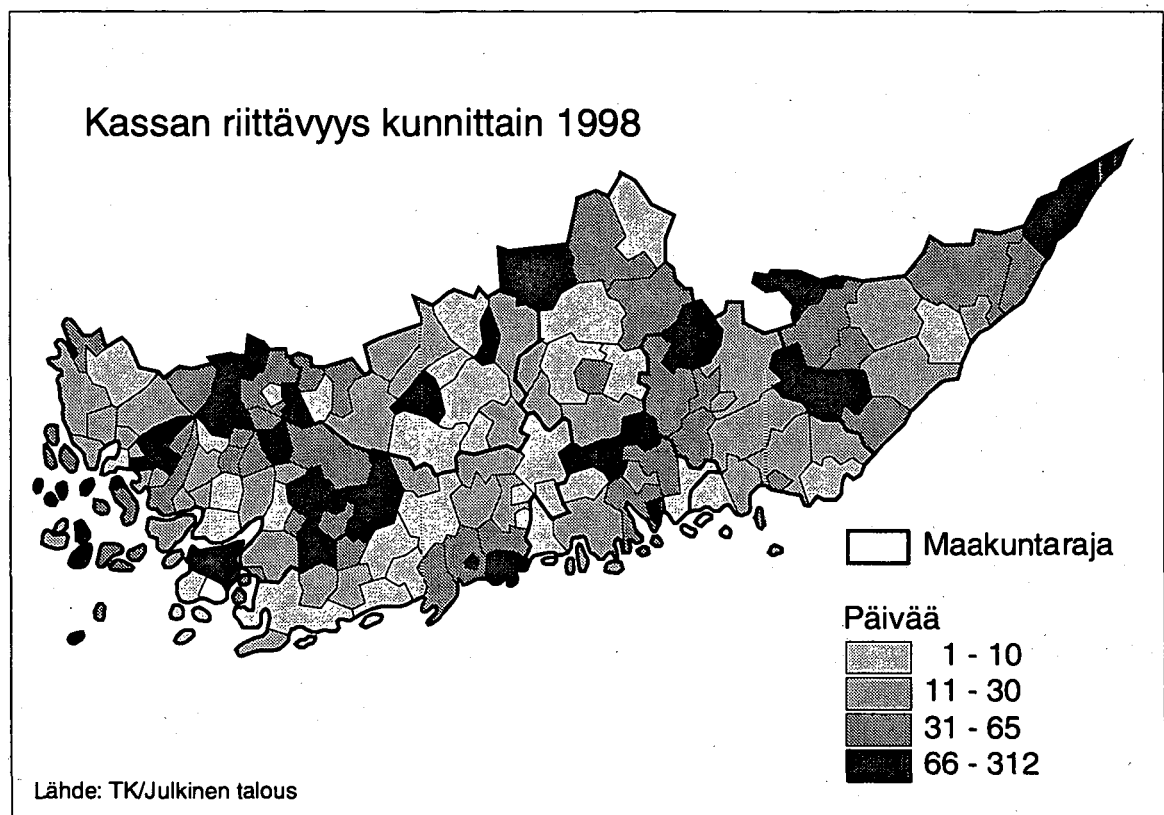

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 126b. Vuosikate kunnittain 1998.

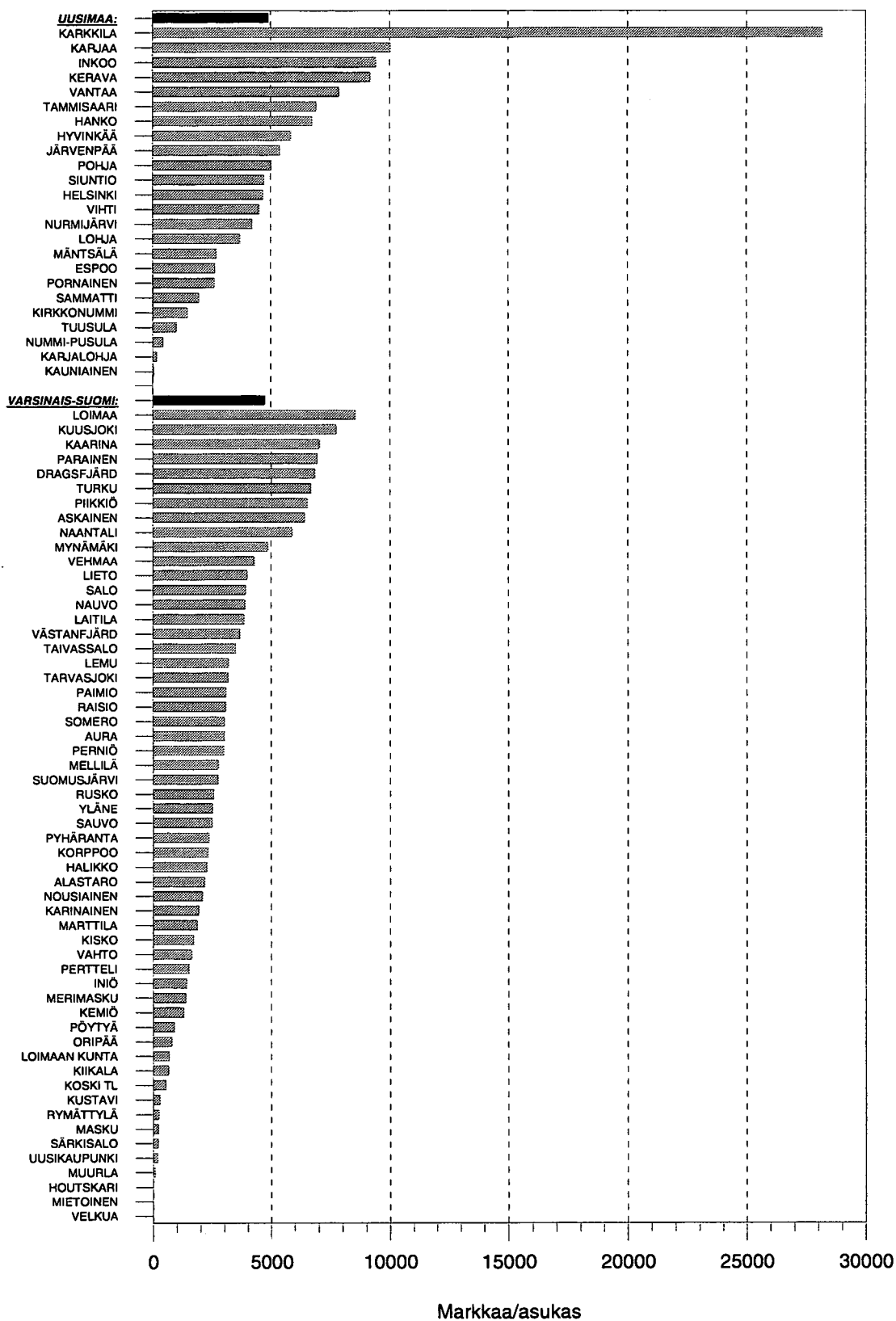

Kuva 127. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1998.

Kuva 128. Kassan riittävyys kunnittain 1998.

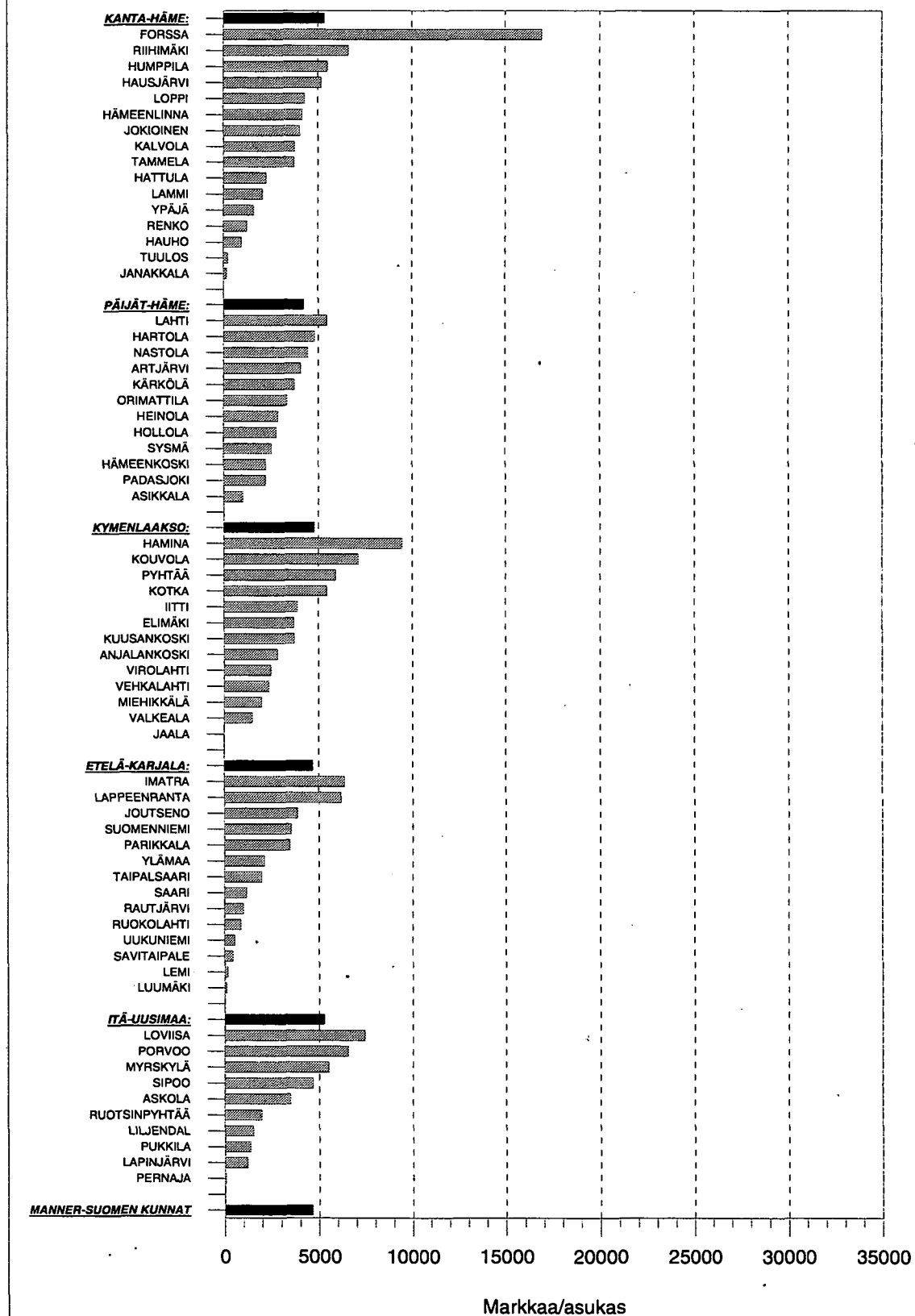
Lainakanta kunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

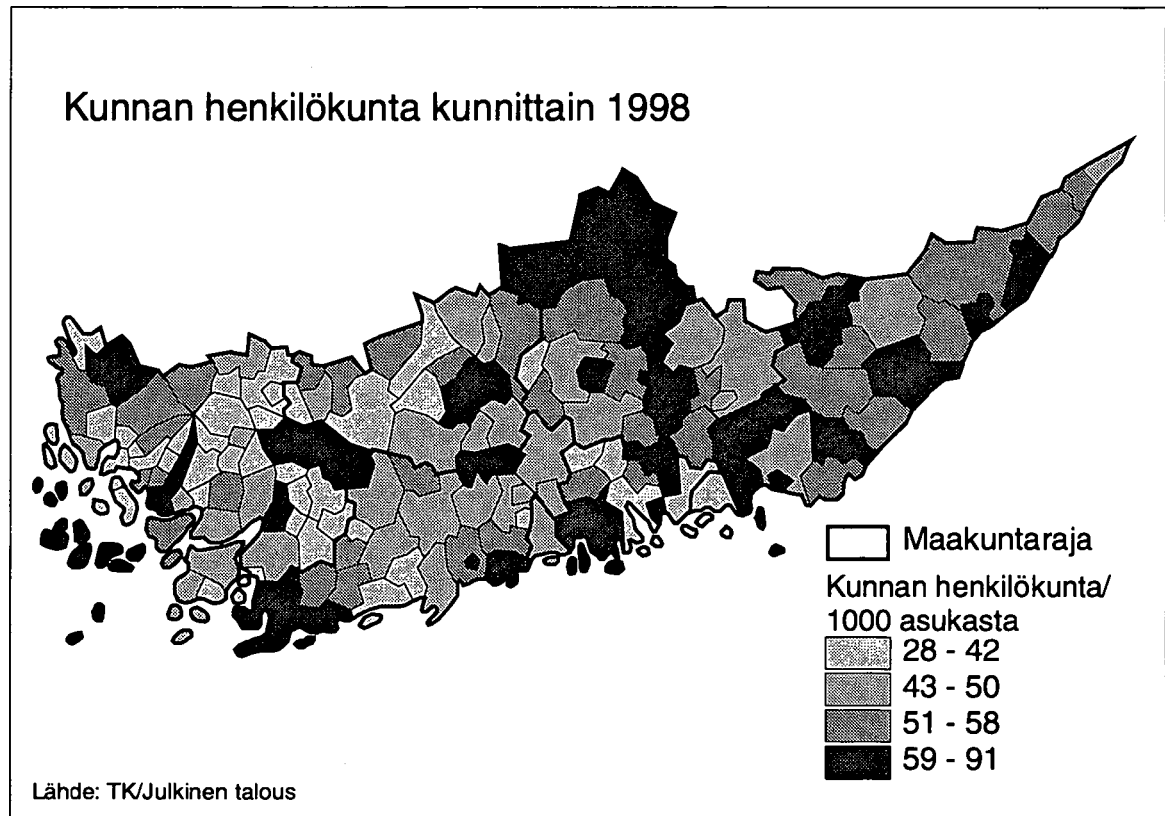
Kuva 129a. Lainakanta kunnittain 1998.

Lainakanta kunnittain 1998

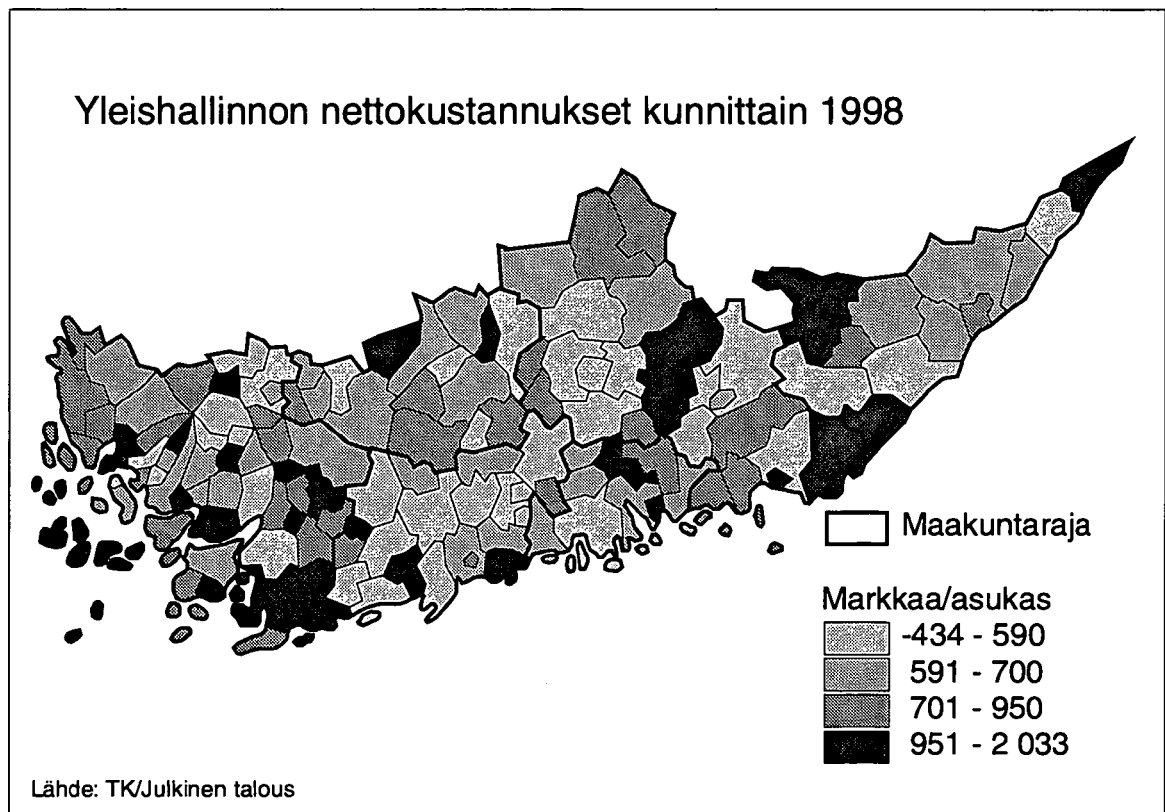

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 129b. Lainakanta kunnittain 1998.

Kuva 130. Kunnan henkilökunta kunnittain 1998.

Kuva 131. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1998.

ALUEPOLITIikka

Euroopan Unionin rakennerahastojen pyrkimyksenä on vähentää alueiden kehityseroja. Kehityksessä jälkeenjääneitä ja taantuvia alueita tuetaan alue- ja rakennepoliittisin toimenpitein, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla. EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Uusimman ohjelmakauden ajankohta on 2000 – 2006.

Tulevalla ohjelmakaudella *Tavoite 1* –ohjelmien keskeisenä tavoitteena on uusien työpaikkojen luominen. Tavoite 1 -alue kattaa noin puolet koko Suomen pinta-alasta. Suomen ehdottamaan *Tavoite 2*-alueeseen kuuluu noin puolet Länsi-Suomen kunnista ja Etelä-Karjalan maakunta kokonaisuudessaan. *Siirtymäkauden alueet* ovat myös pääosin Länsi-Suomen alueella, mutta myös Pohjois-Pohjanmaalla on noin kymmenen kuntaa, jotka kuuluvat siirtymäkauden alueisiin. Näiden lisäksi Suomessa on alueita, jotka eivät kuulu minkään tuen piiriin.

Etelä-Suomen alueella on sekä Tavoite 2 –ohjelmaan että Siirtymäkauden alueisiin kuuluvia kuntia. Uudenmaan maakunnan kunnat eivät kuulu minkään tavoitealueen piiriin. Etelä-Karjalan maakunta, Päijät- ja Kanta-Häme sekä Kymenlaakson maakunnan eteläiset kunnat kuuluvat tavoite 2-alueeseen. Suurin osa Itä-Uudenmaan maakunnasta kuuluu Siirtymäkauden alueeseen (Sisäasiainministeriö).

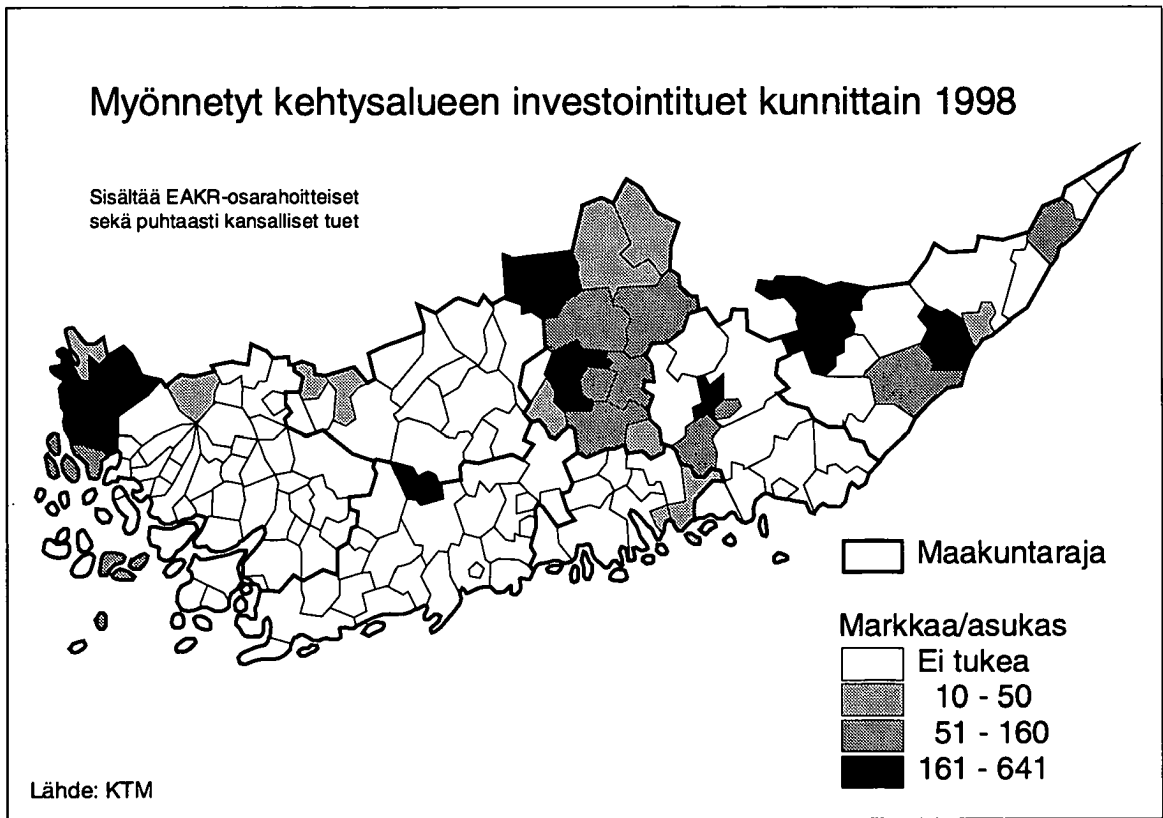
Yritystuet

TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Kotimaisten valtion varojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja. EAKR-rahaston vastuuministeriönä toimii sisäasiainministeriö. Tärkeimmät rahoitusmuodot ovat kehitysalueen investointituki, pienyritystuki, pk-yritysten kehittämistuki, toimintaympäristötuki, kansainvälistymistuki ja energiatus.

Kehitysalueen investointitukea voidaan myöntää tuotannollisille, matkailualan ja yrityspalveluyrityksille, jotka aloittavat tai laajentavat toimintaansa kehitys- tai rakennemuutosalueella ja joilla on edellytykset kannattavaan toimintaan. *Pk-yritysten kehittämistukea* voidaan myöntää tuotannon, tuotteiden, liikkeenjohdon tai markkinoinnin kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on kilpailukyvyyn parantaminen ja kansainvälistymisen edistäminen. Pk-yritykseksi luetaan yritys, jonka henkilöstöä on alle 250 ja liikevaihto alle 240 miljoonaa markkaa tai taseen loppusumma alle 162 miljoonaa markkaa. *Pienyritystukea* voidaan myöntää tuotanto-, matkailu- ja yrityspalveluyrityksille, jotka edistävät yritystoiminnan kehitystä erityisesti maaseutu- ja rakennemuutosalueella. Pienyrityksen henkilöstö on alle 50 ja liikevaihto jää alle 42 miljoonaan markkaan.

Kansainvälistymistuki on tarkoitettu vientitoimintaansa aloittaville tai vahvistaville pk-yrityksille, joilla on riittävät edellytykset menestykselliseen vientitoimintaan. *Tuki yritysten toimintaympäristön parantamiseen* voidaan myöntää koko maassa yhteisöjen, säätiöiden, yritysten ja yksityishenkilöiden hankkeisiin, jotka kehittävät pk-yritysten tarvitsemia palveluja alueella. Tukea myönnetään yritysten tarvitsemien neuvonta-, tutkimus-, laatu-, markkinointi-, tuotekehitys- ja suunnittelupalvelujen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin (TE-keskus).

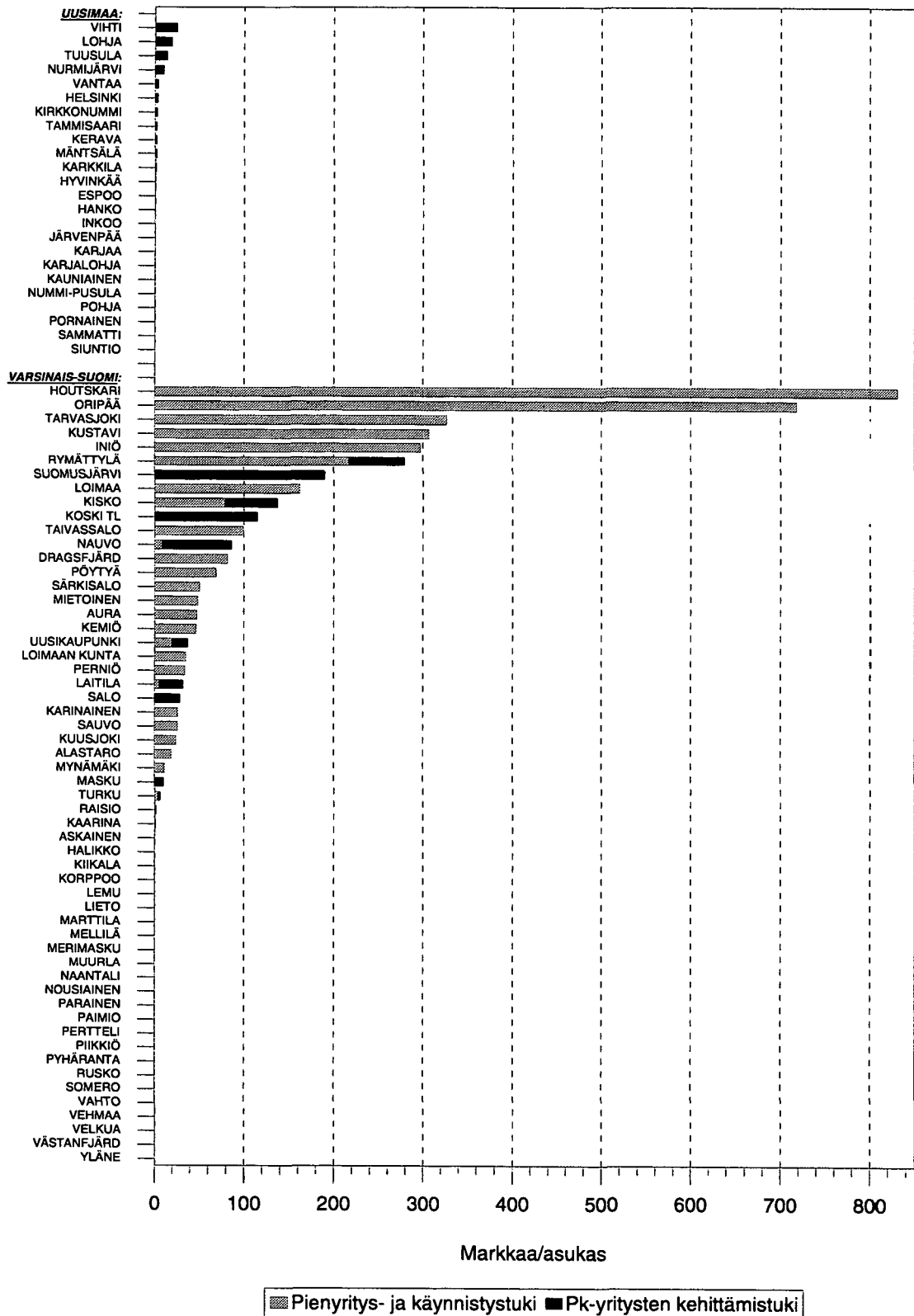
Etelä-Suomen alueelle kehitysalueen investointitukea myönnettiin asukasta kohti eniten Karkkilan kuntaan, 641 mk/asukas. Suhteellisesti eniten pienyritys- ja käynnistystukea suunnattiin Houtskarın kuntaan, hieman yli 800 mk/asukas. Suomusjärvelle asukasta kohti myönnettiin noin 190 mk pk-yritystukea. Kansainvälistymistukea myönnettiin asukasta kohti eniten Hollolaan ja toimintaympäristöntukea suuntautui eniten Loimaan kuntaan. Kokonaan ilman ilman tukea jäi 62 kuntaa.

Kuva 132. Myönnetyt kehitysalueen investointituet kunnittain 1998.

Myönnettyt pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1998

Sisältää EAKR-osarahoitteiset sekä puhtaasti kansalliset tuet

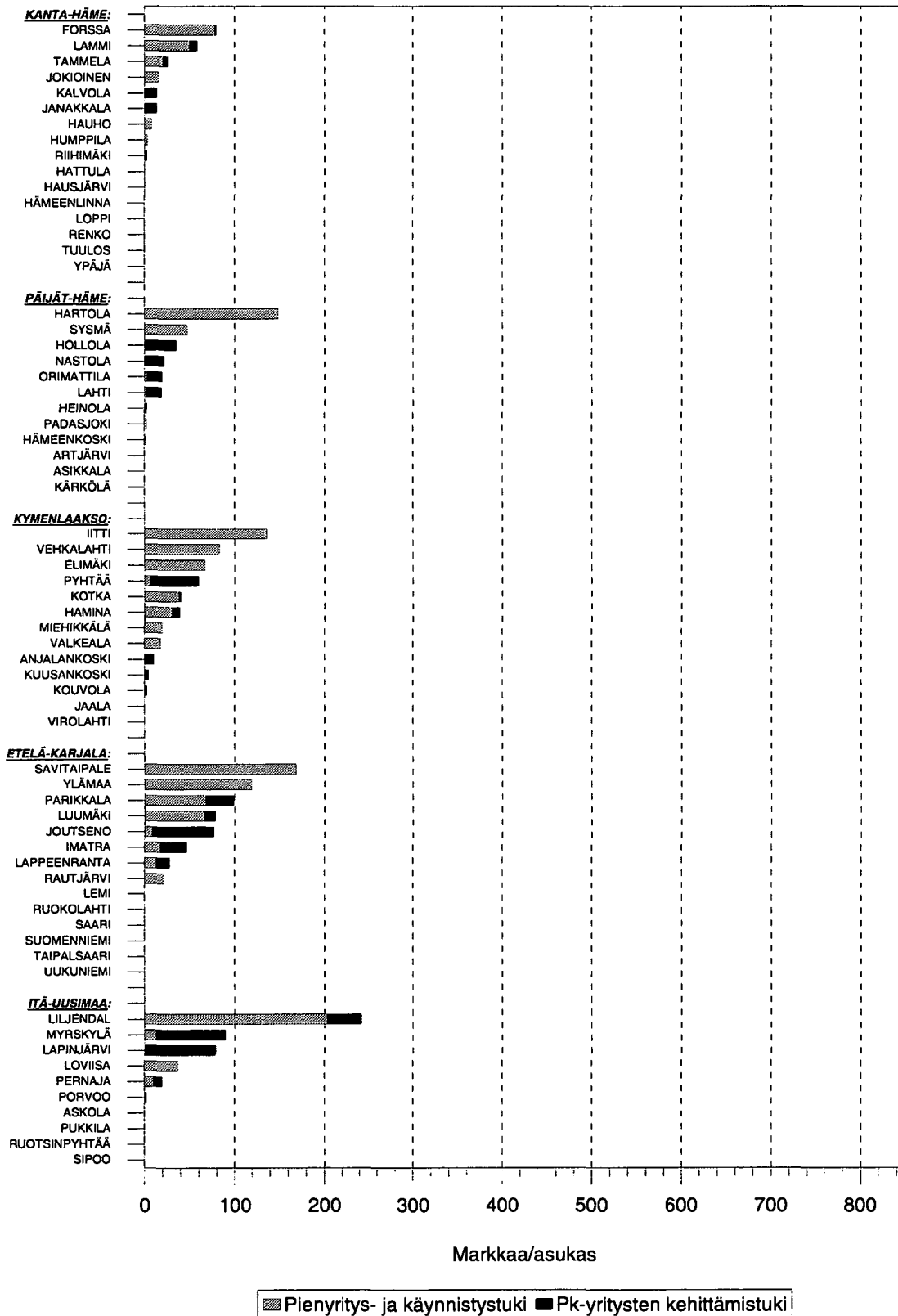

Lähde: KTM

Kuva 133a. Myönnettyt pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1998.

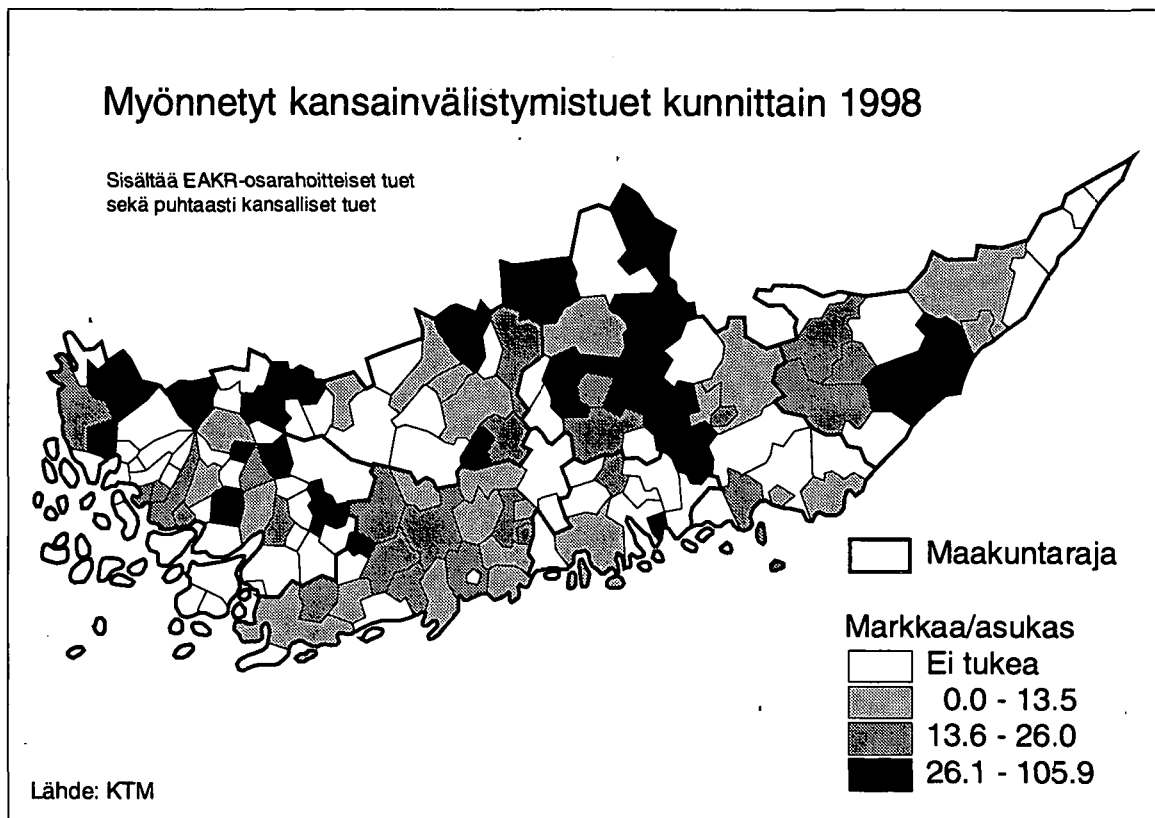
Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1998

Sisältää EAKR-osarahoitteiset sekä puhtaasti kansalliset tuet

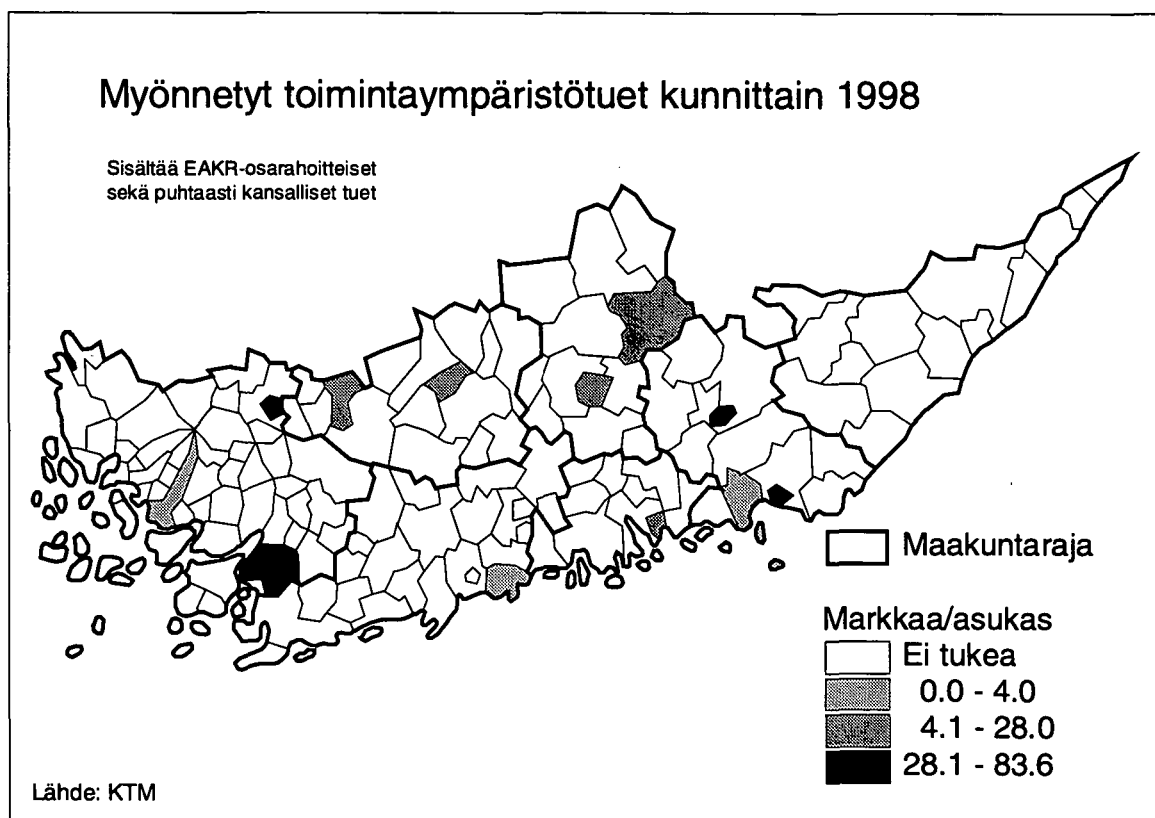

Lähde: KTM

Kuva 133b. Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1998.

Kuva 134. Myönnettyt kansainvälistymistuet kunnittain 1998.

Kuva 135. Myönnettyt toimintaympäristötuet kunnittain 1998.

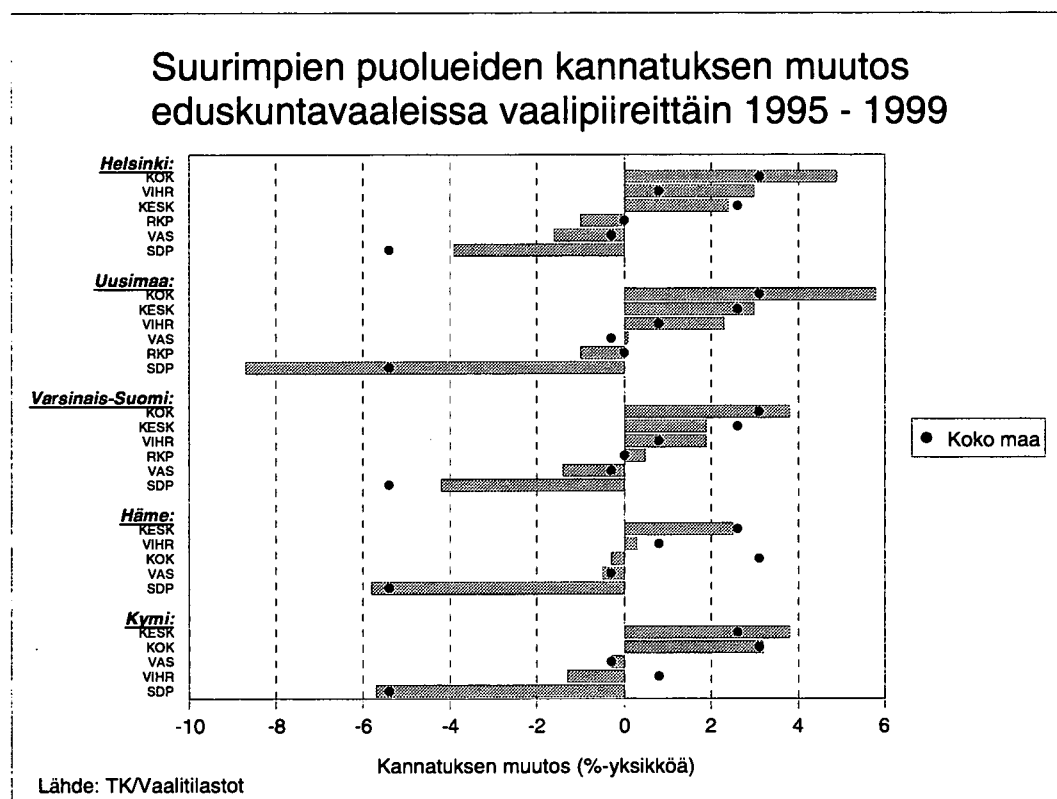
VAALIT

Vuonna 1999 toteutettiin Suomessa sekä eduskunta- että europarlamenttivaalit. Molemmista vaaleissa äänestysaktiivisuus laski edellisiin vastaaviin vaaleihin verrattuna. Keväällä toteutettujen eduskuntavaalien äänestysprosentti oli koko maassa 68.3 %. Kesän europarlamenttivaaleissa äänestysprosentti jäi poikkeuksellisen alhaiseksi ollen koko maassa 31.4 %.

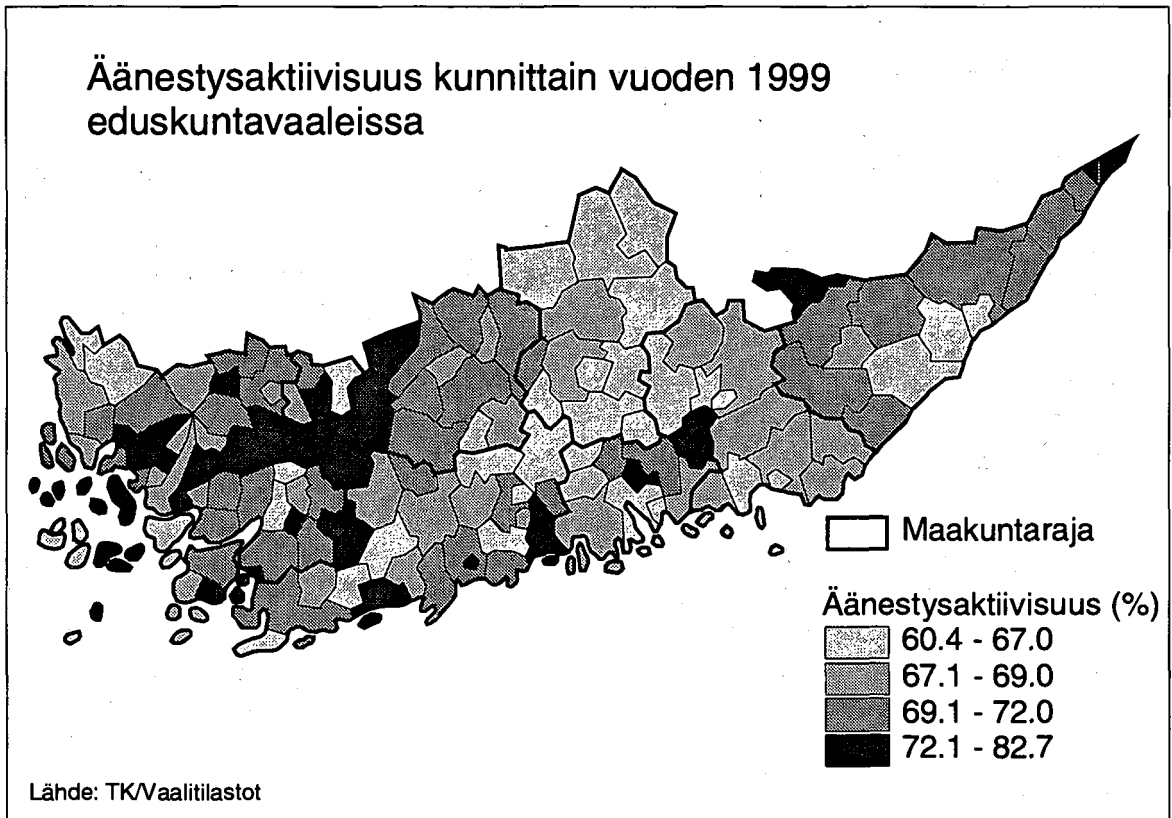
Etelä-Suomen alueella eduskuntavaalien pienin kunnittainen äänestysprosentti oli Houtskarissa. Suurin äänestysaktiivisuus oli Kauniaisissa, yli 82 %. Suurimmista puolueista Kokoomuksen kannatus nousi eniten Helsingin, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen vaalipiireissä edellisiin, vuoden 1995 eduskuntavaaleihin verrattuna. Hämeen ja Kymen vaalipiireissä eniten kannatustaan nosti Suomen Keskusta. SDP:n kannatus laski Etelä-Suomen vaalipiireissä eniten, kuten myös koko maassa.

Kunnittain tarkasteltuna SDP:n kannatus oli suurin Kuusankoskella ja pienin Houtskarissa. Suomen Keskustan kannatus oli vastaavasti suurin Uukuniemellä ja pienin Tammissaarella. Kansallinen Kokoomus sai suurimmat kannatusprosentit Karinaisen kunnassa. Kokoomusta äänestettiin vähiten Västanfjärdissa. Vasemmistoliiton vahvin kunta Etelä-Suomessa oli Karkkila, heikoin Iniö. Vihreä Liiton kannatus oli voimakkainta Velkualla, laimeinta Vehmaalla.

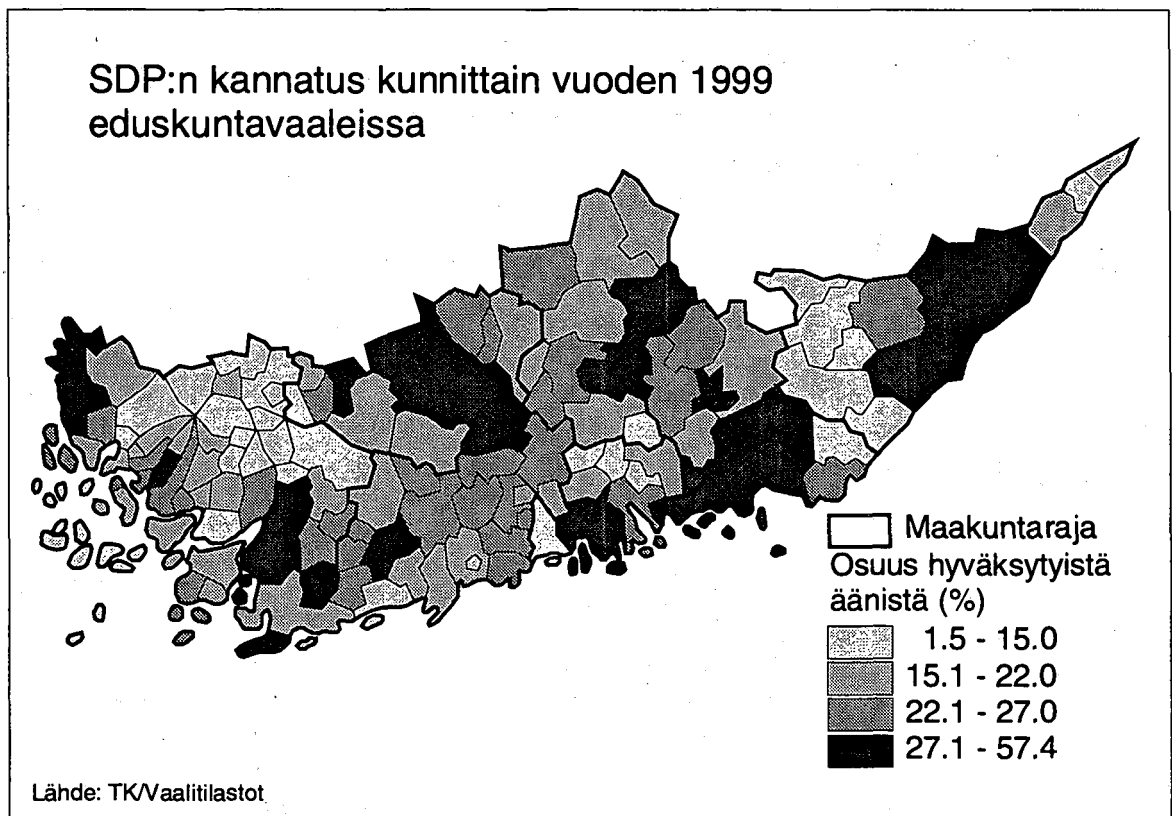
Europarlamenttivaalien äänestysprosentti oli koko maassa 28.8 %-yksikköä alhaisempi kuin vuoden 1996 europarlamenttivaaleissa. Etelä-Suomen kunnista aktiivisimmin äänestettiin Kauniaisissa. Alhaisimmat äänestysprosentit olivat Pyhärannan kunnassa, jossa vain 22 % äänioikeutetuista kävi äänestämässä.

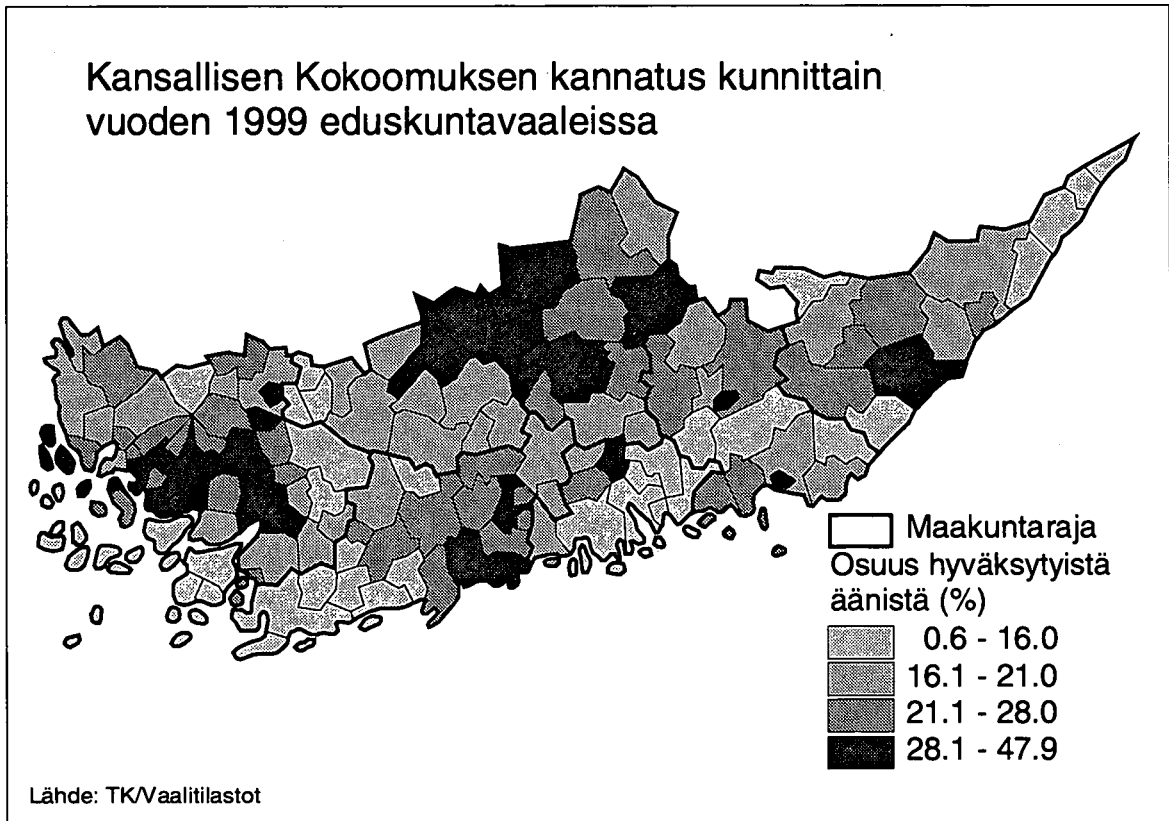
Kuva 136. Suurimpien puolueiden kannatuksen muutos eduskuntavaaleissa vaalipiireittäin 1995 – 1999.

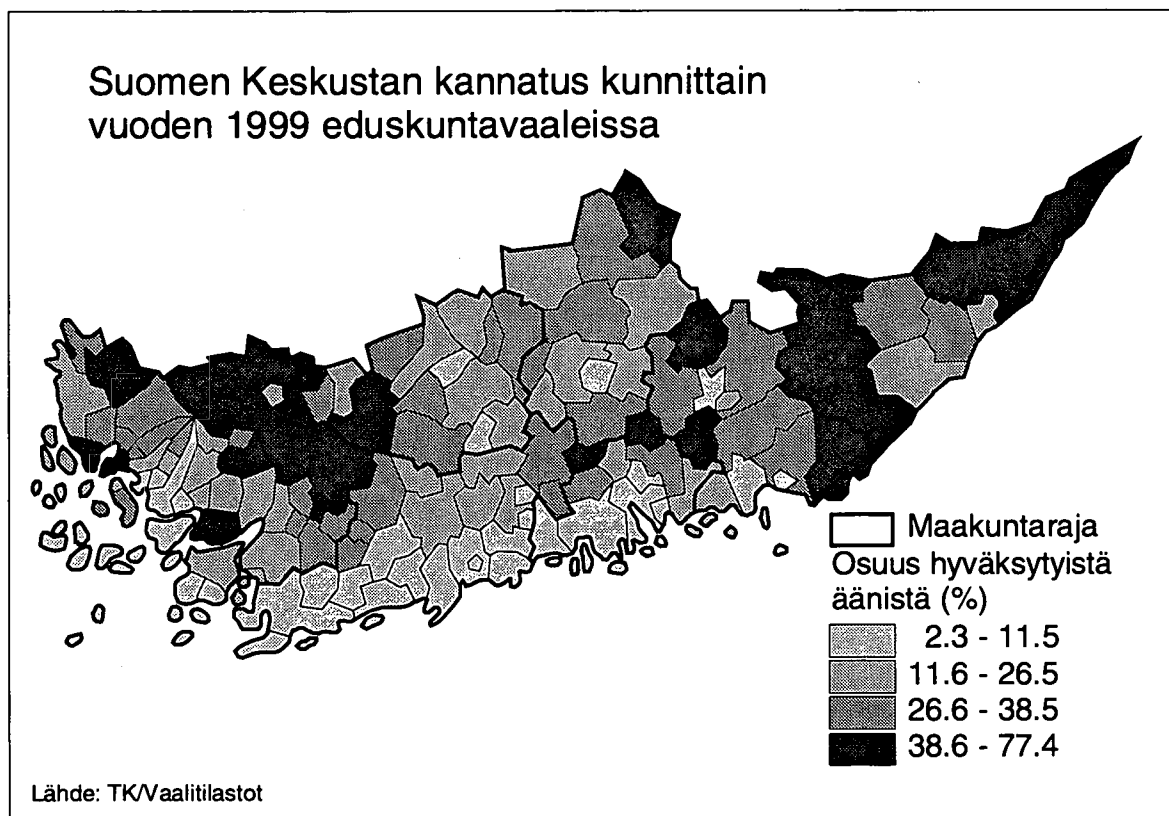
Kuva 137. Äänestysaktiivisuus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa.

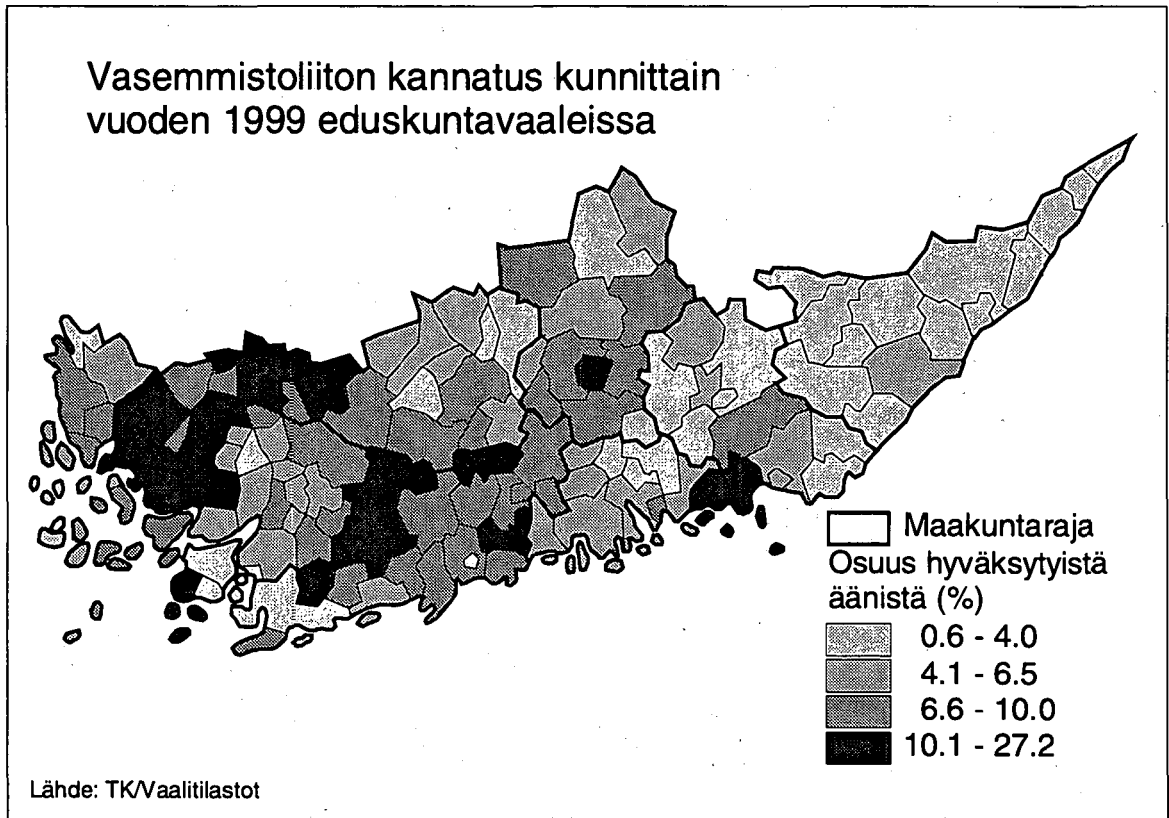
Kuva 138. SDP:n kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa.

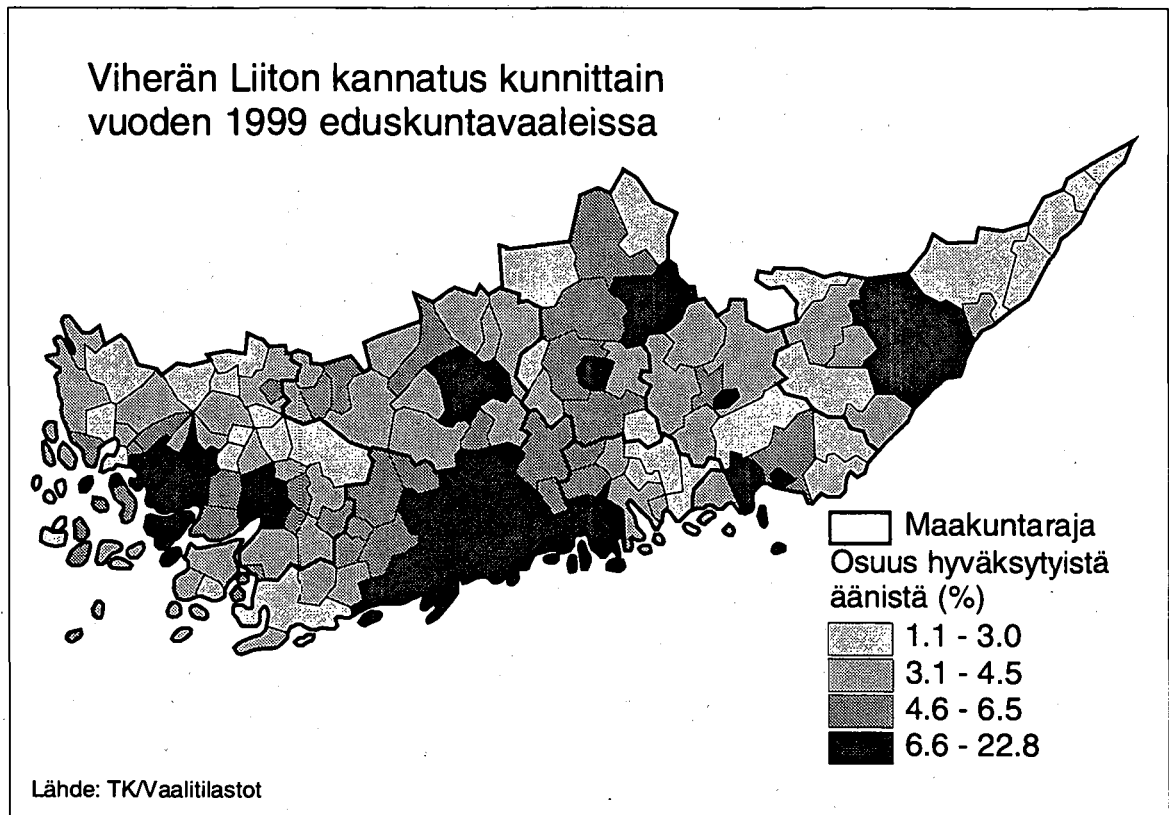
Kuva 139. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa.

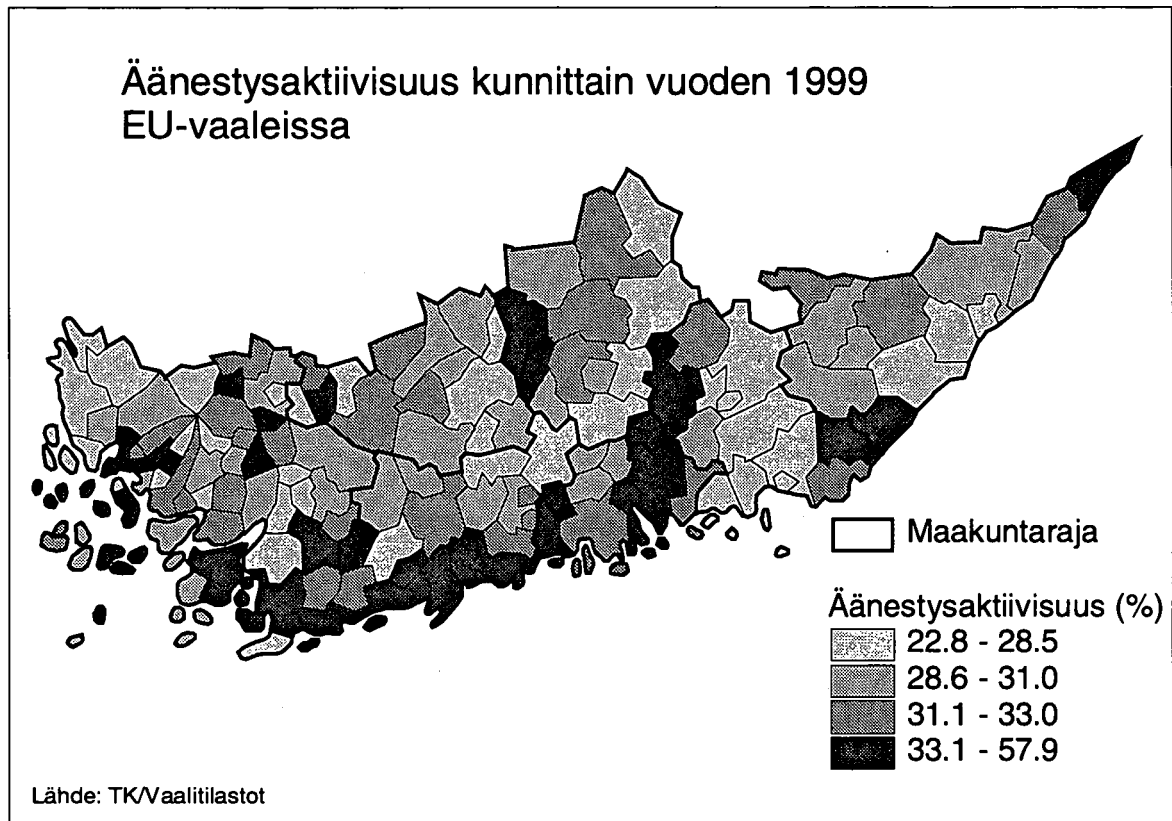
Kuva 140. Suomen Keskustan kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa.

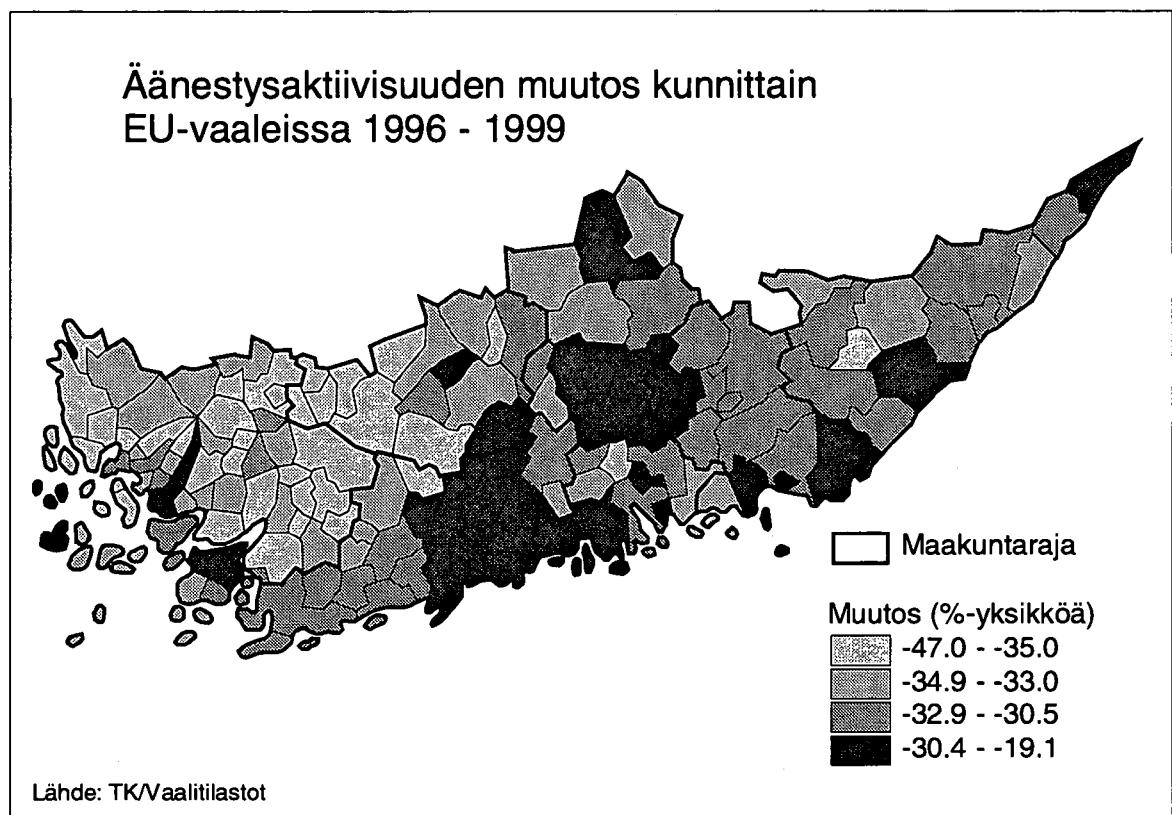
Kuva 141. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa.

Kuva 142. Viherän Liiton kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa.

Kuva 143. Äänestysaktiivisuus kunnittain vuoden 1999 EU-vaaleissa.

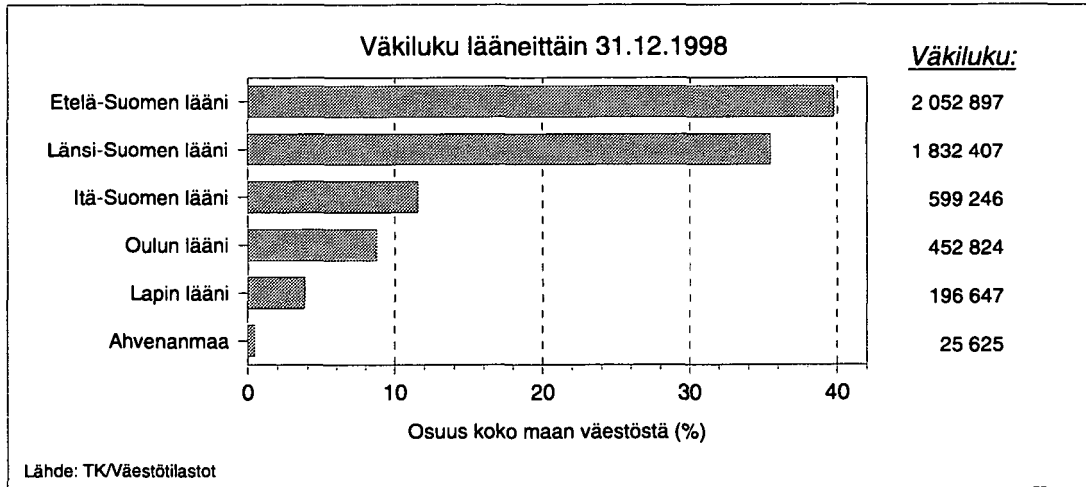
Kuva 144. Äänestysaktiivisuuden muutos kunnittain EU-vaaleissa 1996 - 1999.

LÄÄNIT

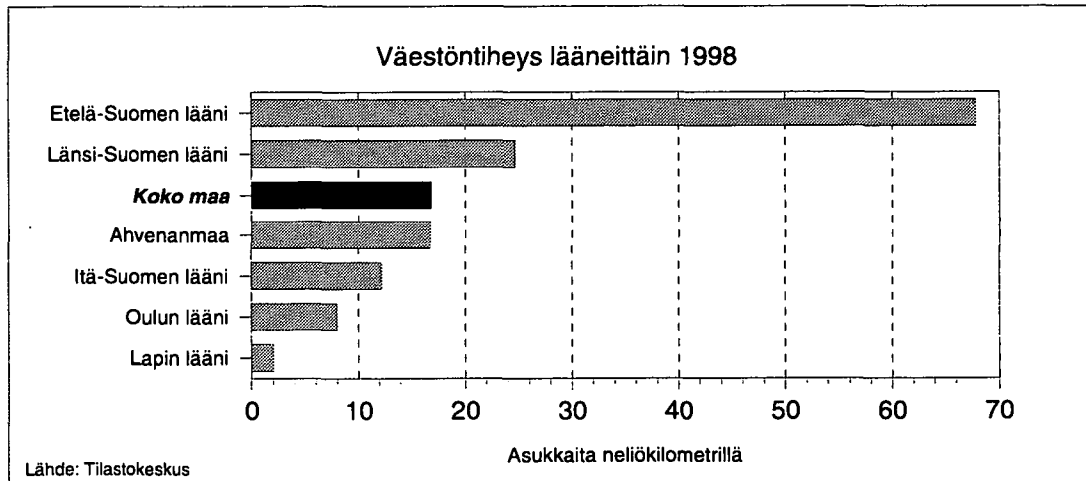
1.9.1997 astui voimaan uusi läänijako; Etelä-Suomen, Länsi-Suomen, Itä-Suomen, Oulun ja Lapin läänit sekä Ahvenanmaa. Etelä-Suomen lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 89 kuntaa. Länsi-Suomen lääniin kuuluu yhteensä 205 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. Itä-Suomen lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 68 kunnasta. Oulun läänissä on kaksi maakuntaa ja 52 kuntaa. Lapin läänissä on 22 ja Ahvenanmaalla 16 kuntaa.

Taulukko 2. Perustietoja lääneistä.

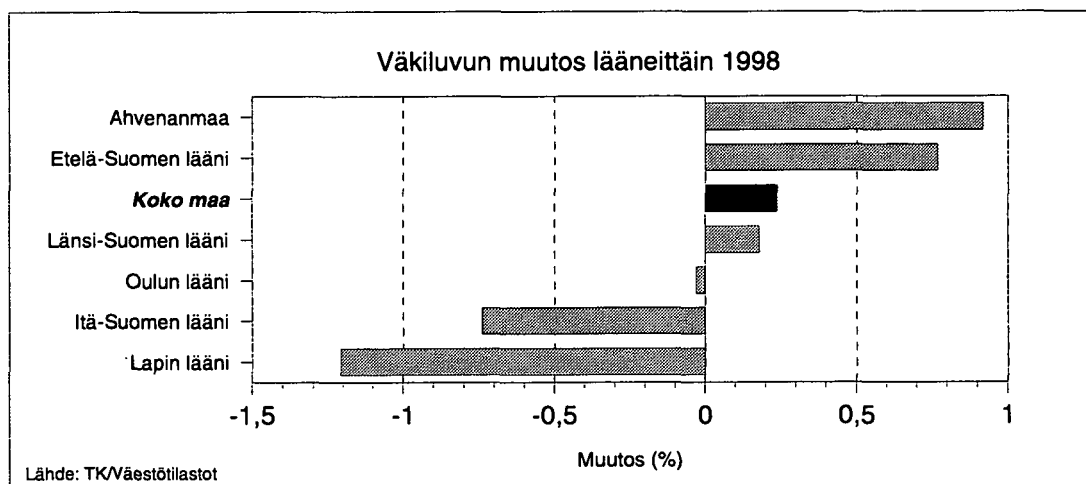
	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Maapinta-ala (km ²)	30229	74187	48728	56868	93057	1527
Väkiluku 31.12.1998	2052897	1832407	599246	452824	196647	25625
0-14 -vuotiaat 1998	374636	330954	107001	95977	37799	4778
15-64 -vuotiaat 1998	1406397	1206133	391593	297569	131319	16670
Yli 64 -vuotiaat 1998	271864	295320	100652	59278	27529	4177
Väkiluvun muutos 1998	15750	3314	-4478	-118	-2404	233
Väkiluvun muutos 1998 (%)	0,8	0,2	-0,7	0	-1,2	0,9
Muuttovoitto 1998	10415	1423	-3836	-2010	-2766	149
Muuttotase 1998 (%)	5,11	0,78	-6,35	-4,44	-13,9	5,87
Syntyneet 1998	23202	19697	6002	5724	2172	311
Kuolleet 1998	18425	18086	6750	3941	1823	237
Syntyneiden enemmitys 1998	4777	1611	-748	1783	349	74
Syntyneiden enemmitys 1998 (%)	2,3	0,9	-1,2	3,9	1,8	2,9
Väestöennuste 2030	2182598	1820774	575409	456657	188000	26317
Väestöennuste 0-14v. 2030	337368	279489	83601	80505	29113	4032
Väestöennuste yli 64-v. 2030	530762	484641	164948	111077	50138	6936
Kaikki työlliset 1997	874851	711852	209402	162195	67663	12034
Alkutuotannon työlliset 1997	23786	54986	24807	14292	5279	947
Jalostuksen työlliset 1997	212888	222988	49064	44543	15384	1790
Palvelutoimialan työlliset 1997	623034	419835	130312	100017	45223	8820
Alkutuotannon osuus työllisistä 1997 (%)	2,7	7,7	11,9	8,8	7,8	7,9
Jalostuksen osuus työllisistä 1997 (%)	24,3	31,3	23,4	27,5	22,7	14,9
Palvelujen osuus työllisistä 1997 (%)	71,2	59,0	62,2	61,7	66,8	73,3
Työttömyysaste 1998	13,1	15,3	19,4	18,3	23,6	3,2
Keskiasteen suorittaneet 1998	565623	533317	181795	135551	59729	6823
Korkea-asteen suorittaneet 1998	438544	311764	90526	71114	30214	4305
Peruskoulun varaan jääneet 1998	674094	656372	219924	150182	68905	9719
Korkea-aste 1998 (%) yli 15-vuotiaista	26,1	20,8	18,4	19,9	19,0	20,7
Keskiaste 1998 (%)	33,7	35,5	36,9	38,0	37,6	32,7
Peruskoulun varaan jääneet 1998 (%)	40,2	43,7	44,7	42,1	43,4	46,6
Tulot mk/tulonsaaja 1997	105067	87457	79359	83248	80315	98170
Verotulot mk/asukas 1998	15796	12464	11569	11490	12138	..
Vuosikate mk/asukas 1998	2158	1014	818	1157	839	..

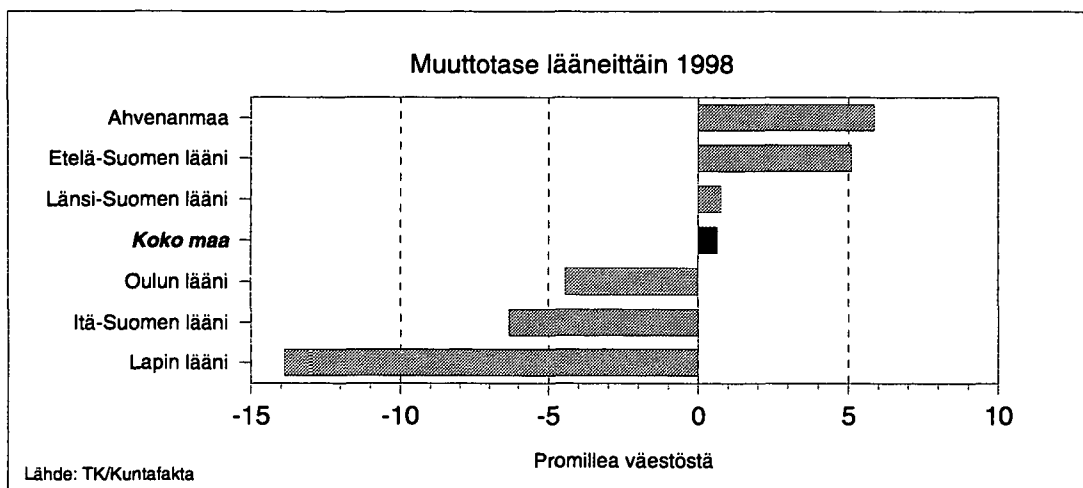
Kuva B1. Väkiluku lääneittäin 31.12.1998.

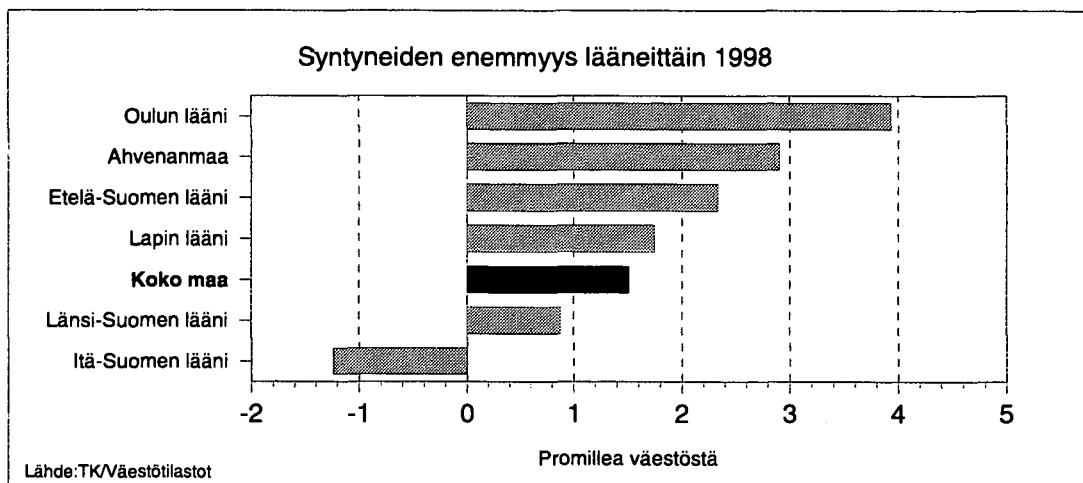
Kuva B2. Väestötiheys lääneittäin 1998.

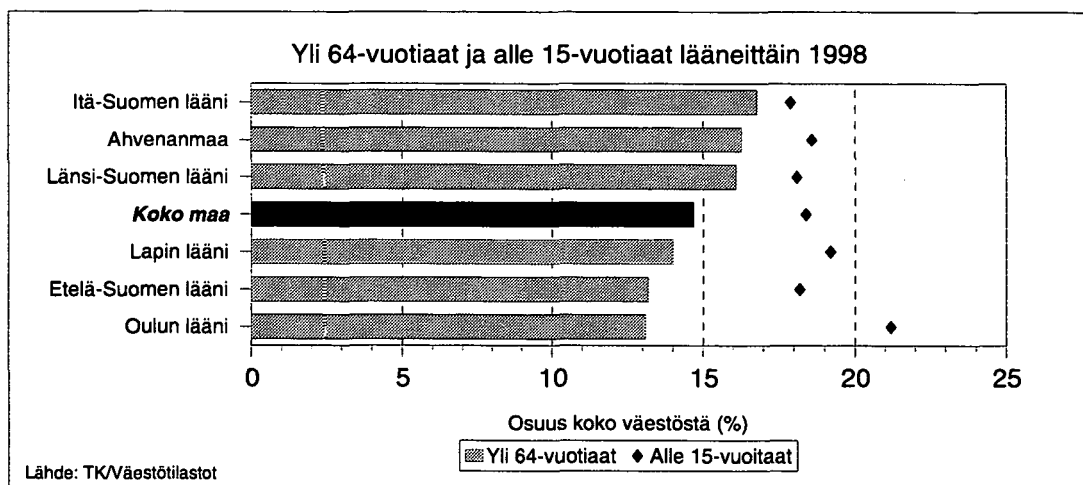
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 1998.

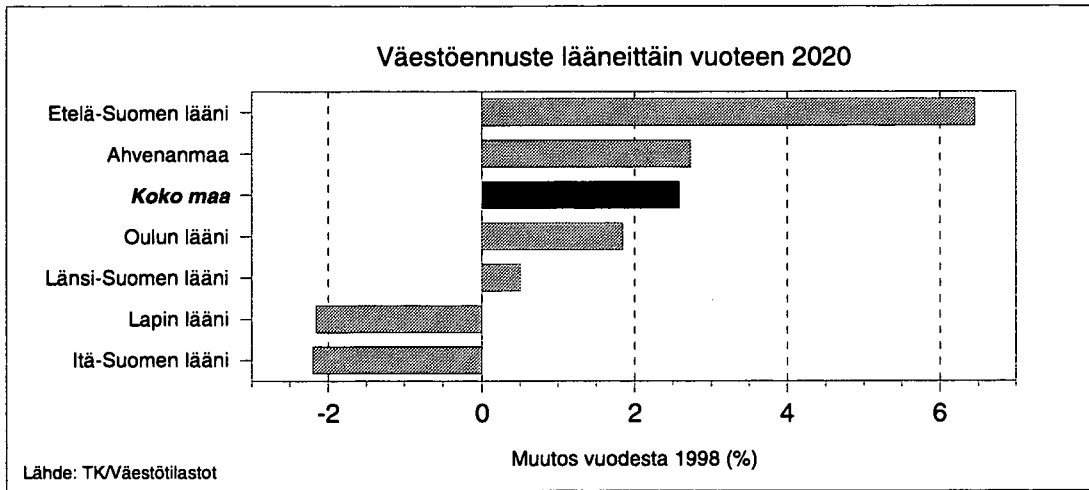
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 1998.

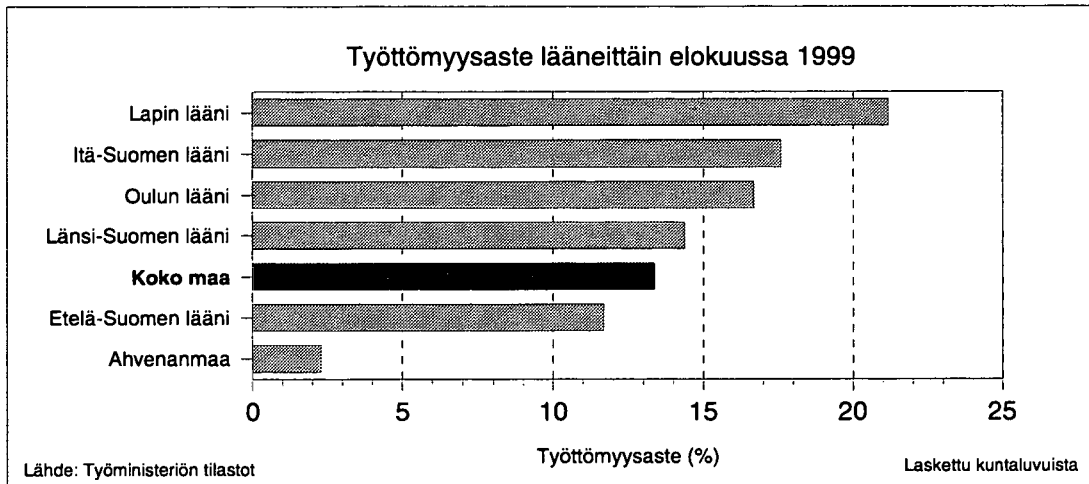
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1998.

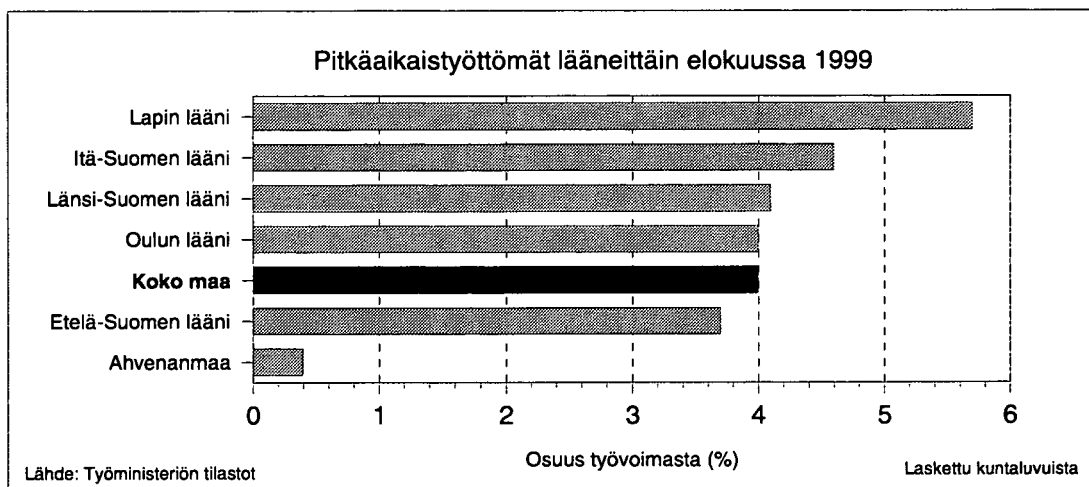
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15 -vuotiaat lääneittäin 1998.

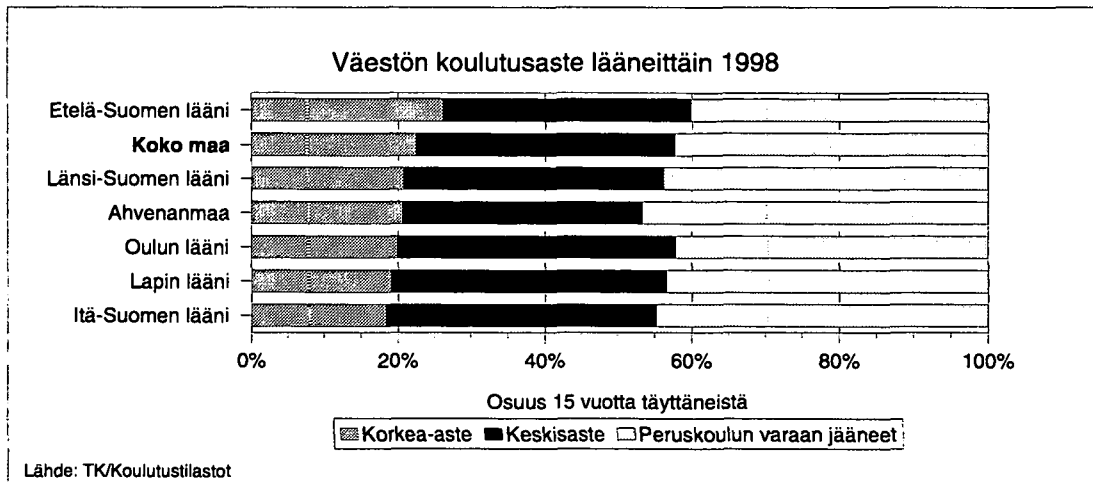
Kuva B7. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2020.

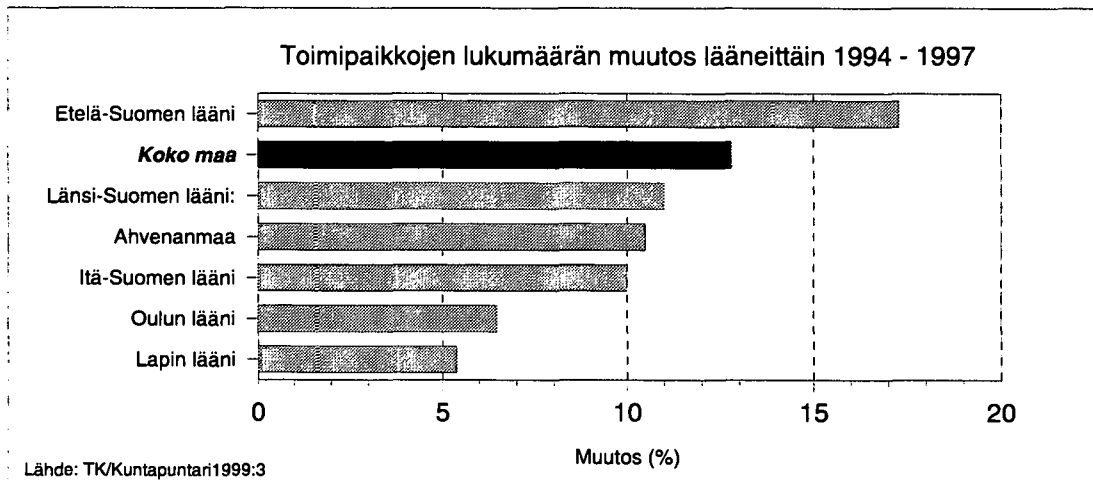
Kuva B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1999.

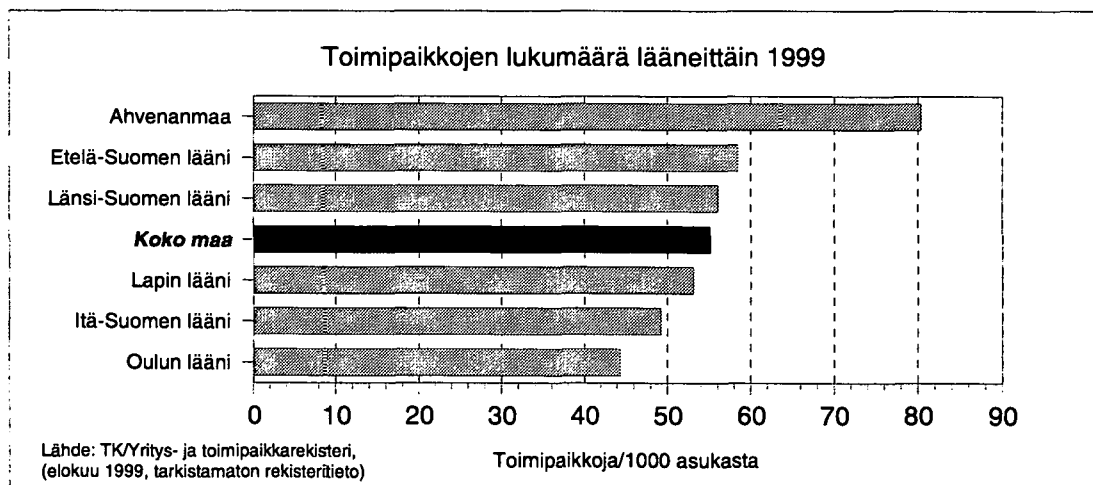
Kuva B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 1999.

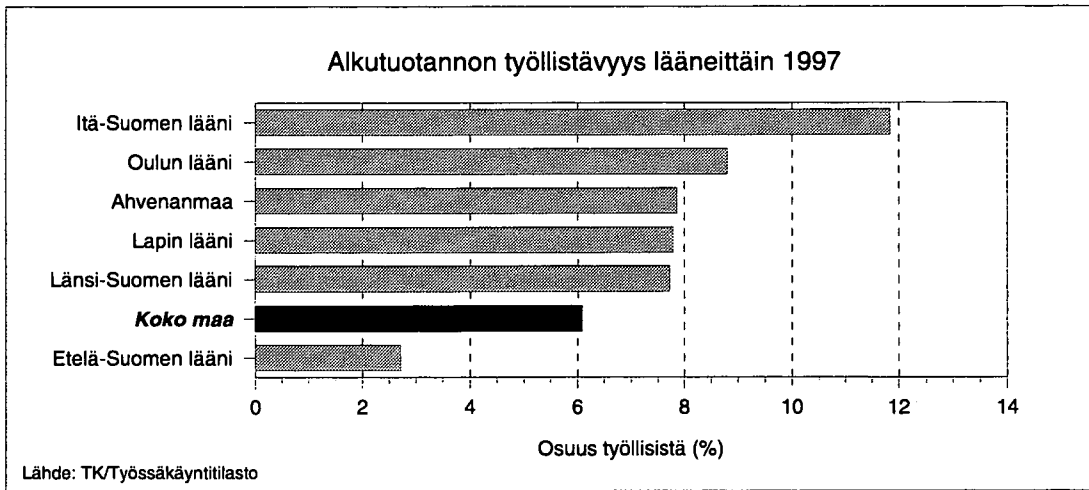
Kuva B10. Väestön koulutusaste lääneittäin 1998.

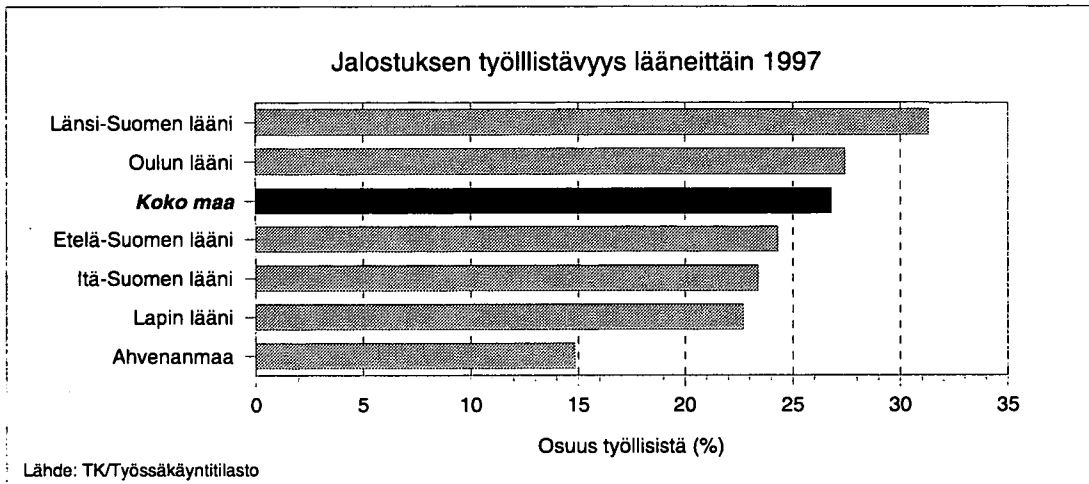
Kuva B11. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 1994 – 1997.

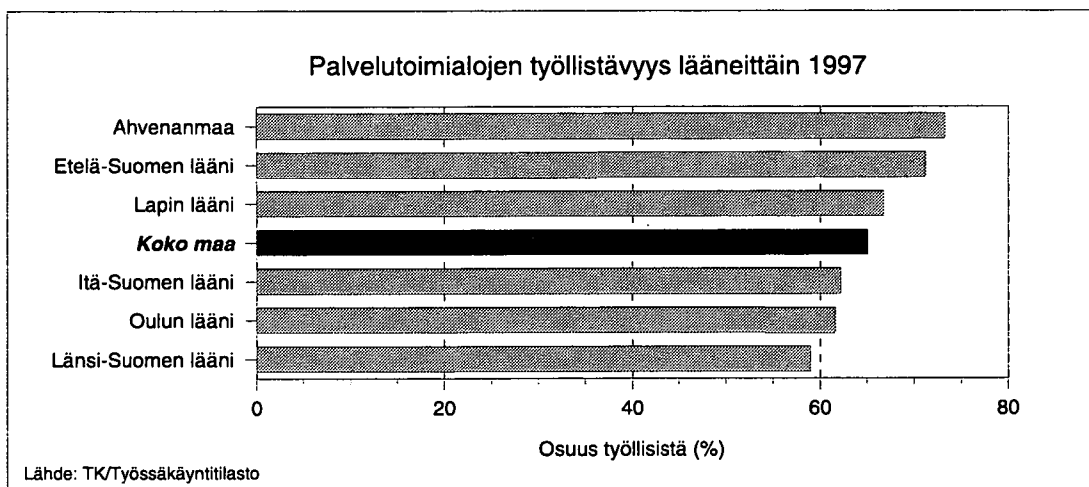
Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärä lääneittäin 1999.

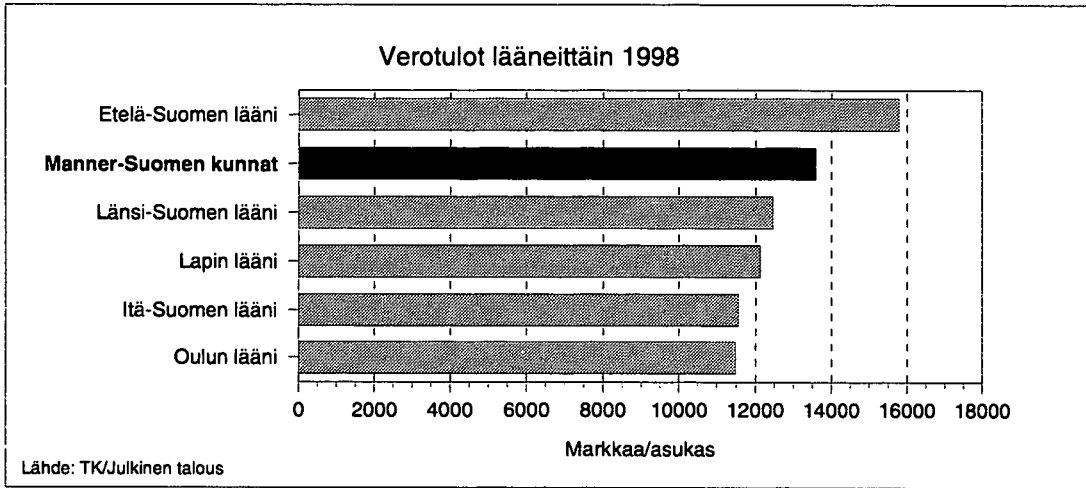
Kuva B13. Alkutuotannon työllistävyys lääneittäin 1997.

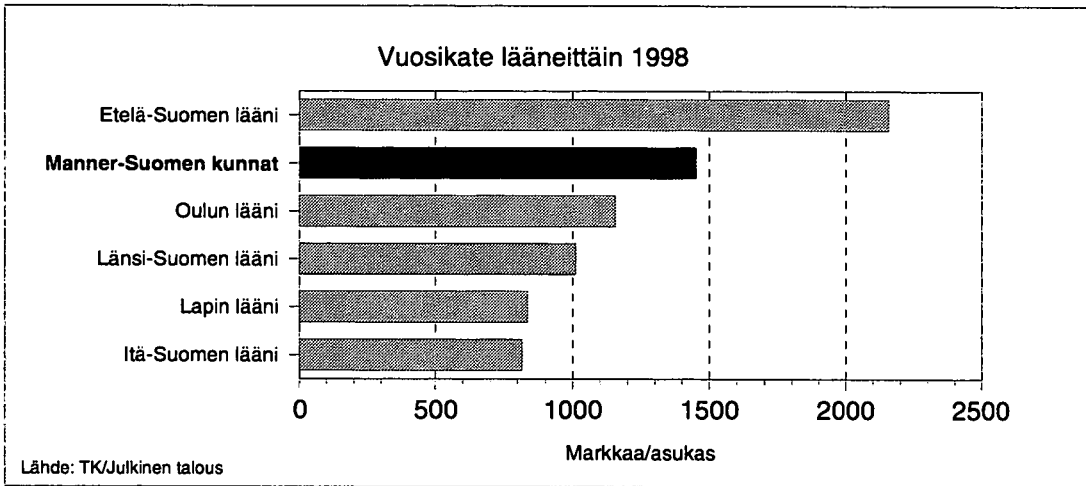
Kuva B14. Jalostuksen työllistävyys lääneittäin 1997.

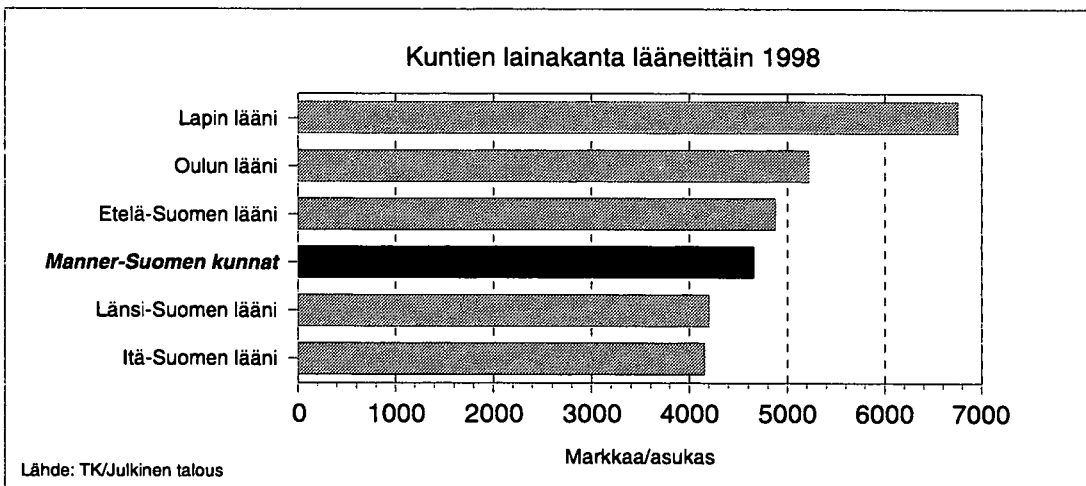
Kuva B15. Palvelutoimialojen työllistävyys lääneittäin 1997.

Kuva B16. Verotulot lääneittäin 1998.

Kuva B17. Vuosikate lääneittäin 1998.

Kuva B18. Kuntien lainakanta lääneittäin 1998.

KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

BKT = bruttokansantuote

EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto

EU = Euroopan unioni

Ilmailulaitos

KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö

Kuntafakta = Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.

NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics

Tielaitos

TK = Tilastokeskus

Tullihallitus

Työministeriö

Sisäasiainministeriö

Sähkölaitosyhdistys

KÄYTETYT KÄSITTEET

Ahtaasti asuminen. Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 3:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huoneluukuun.

Alueella työssäkäyvillä tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asutokunta. Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asutokunnan.

Bruttokansantuote (BKT). Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannontekijähintaisina kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

Jalostusarvo saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaanlukien käyttöomaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisättynä polttoaine- sekä aine- ja tarvikkevarastojen muutoksella. Hankittuihin tuotantopanoksiin sisältyvät polttoaineiden, sähkön, lämmön, pakkausten, aineiden ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppatavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppatavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisättynä valmiste- ja kauppatavaravarojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

Kokonaistuotos on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin alueen 20 vuotta täytäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

Kuntaryhmitys. Kaupunkimaiset kunnat: Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4 000.

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

Nettomuutto on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) on EU:n hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäänkäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuntoon.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia on Suomessa 85 kpl.

Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettäviä rakennuksia.

Taajama-aste tarkoittaa taajamissa asuvien osuutta koko väestöstä.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutusaika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoksi katsotaan vain työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

Työpaikkaomavaraisuus on alueella olevat työpaikat/työlliset*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

Yritystoimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

KUNNALLISTALOUDEN KÄSITTEET:

Kassan riittävyys on $365 \times \text{kassavarat/kassasta maksut}$. Tämä tunnusluku poikkeaa aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta. (Kassasta maksut = Henkilöstökulut + palvelujen ostot + aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot tilikauden aikana – varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) + avustukset + muut kulut + alv-takaisinperintä + korkokulut + muut rahoituskulut + käyttöomaisuusinvestoinnit + lainananto + pitkäaikaisten lainojen lyhennykset)

Lainakanta = Vieras pääoma - pitkäaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman ostovelat – lyhytaikaisen vieraan pääoman siirtovelat.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $(\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tehtäväkohtaiset käyttökustannukset, käyttötuotot ja nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja vyörytyserät. Käyttötuottoihin on käyttötalouden tuloista laskettu yhteen toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus.

Toimintakate muodostuu *toimintatuottojen* (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja *toimintakulujen* (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta

Vuosikate muodostuu seuraavasti: *toimintakate* + verotulot ja valtionosuudet - arvonnäköveron takaisinperintä (=käyttökate) + korkotulot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päättäjä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit, yleinen taloushallinto, rahoituksen ja varainhoidon hallintotehtävät, verojen perintä ja tarkastustoimi. Yleishallintoon ei enää kuulu aikaisemmat tehtäväluokat Toimialapalvelut ja Muut sisäiset palvelut.

ETELÄ-SUOMI

1. Läänit ja maakunnat 1999
2. Etelä-Suomen katsauksen kunnat ja maakunnat 1999
3. Taaajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 1999
4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 1999

VÄESTÖ

5. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 1998
- 6ab. Väkiluku kunnittain 31.12.1998
- 7ab. Väkiluvun muutos kunnittain 1998
8. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 1998
9. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1998
10. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1998
11. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 1998
12. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1998
13. Muuttotase kunnittain 1998
- 14ab. Syntyperäiset kuntalaiset 1997
15. Maakuntien väliset muutot 1998
16. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1998
- 17ab. Yli 64 – ja alle 15 -vuotiaat kunnittain 1998
18. 15 - 64 -vuotiaat kunnittain 1998
19. Sukupuolirakenne kunnittain 1998
20. Väestön keski-ikä kunnittain 1998
21. Keski-ian muutos kunnittain 1996 – 1998
- 22ab. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020
23. Kielisuhde kunnittain 1997
24. Ulkomaalaiset kunnittain 1998
25. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 1998
26. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 1998

ELINKEINOELÄMÄ**Yritysten toimipaikat**

27. Toimipaikat kunnittain 1999
28. Toimipaikat toimialoitain maakunnittain 1999
29. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1994 - 1997
30. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1994 - 1997
31. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1994 - 1997

Elinkeinorakenne

32. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 1997
- 33ab. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan
34. Elinkeinorakenne maakunnittain 1997

Alkutuotanto

35. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1997
36. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1997
37. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1997

38. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 1997

Jalostus

- 39ab. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan
40. Teollisuuden toimipaikat toimialoitain maakunnittain 1999
41. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 1997
42. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1997
43. Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoitain 1997
Toimialojen osuudet teollisuuden henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä
44. Teollisuustoiminta maakunnittain ja toimialoitain 1997
Toimialojen osuudet teollisuuden henkilökunnasta, jalostusarvosta ja viennistä Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa, Itä-Uudellamaalla ja koko maassa
45. Teollisuuden henkilökunta kunnittain 1997
46. Teollisuuden vienti kunnittain 1997

Palvelut

47. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 – 1997
48. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 1997
- 49ab. Elinkeinorakenne kunnittain 1997. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Tulonsaajien tulot , Bruttokansantuote

50. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 1997, EU=100
51. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1997
52. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1996 – 1997
53. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 – 1997, EU=100
54. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1990 – 1997
55. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, milj. mk
56. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1997, %

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

57. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1996
58. Työpaikkaomavaraisuuden muutos kunnittain 1994 – 1996
59. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 1997
60. Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 – 1999
- 61ab. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1990 ja 1997
- 62ab. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1999
63. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 1999
64. Työttömyyden muutos kunnittain 1997 – 1998
65. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1999 (Osuus työvoimasta)
66. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1999 (Osuus työttömistä)

KOULUTUS

67. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 1998
68. Koulutustaso kunnittain 1998
69. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 1998
- 70ab. Koulutusaste kunnittain 1998
- 71ab. Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1998

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

72. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998
73. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävälueittain 1998
- 74ab. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1998
75. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1998
76. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1998
77. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 1998
78. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 1998
- 79ab. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 1998

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

80. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 – 1998
81. Valmistuneet rakennukset kunnittain 1998
82. Rakennusten keskimääräinen valmistumisvuosi kunnittain 1997
83. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1998
84. Valmistuneet asunnot kunnittain 1998
85. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1999
86. Asuntojen hinnat kunnittain 1998
87. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 1997
88. Ahtaasti asuvat asutokunnat kunnittain 1997
- Vapaa-ajan asuinrakennukset**
89. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 1998
90. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1998
91. Kesämökkit kunnittain 1998

LIIKENNE JA MATKAILU

92. Henkilöautot maakunnittain 1997 ja 1998
93. Henkilöautot kunnittain 1998
94. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 1998
95. Ulkomaan matkustajaliikenne eri satamissa 1998
96. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 - 1998

Majoitus- ja ravitsemispalvelut

- 97. Majoitus- ja ravitsemistoihimpaikat kunnittain 1999
- 98. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 – 1998
- 99. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 1998
- 100. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 1999
- 101. Yöpymisvuorokaudet kansallisuuden mukaan maakunnittain 1998

ENERGIATALOUS

- 102. Sähkön tuotanto maakunnittain 1996 – 1998
- 103. Sähkön kulutus maakunnittain 1996 – 1998
- 104. Sähkön käyttö maakunnittain 1998
- 105. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 1998
- 106. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1997 - 1998
- 107. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1996 – 1998
- 108. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1996 – 1998

YMPÄRISTÖN TILA

- 109. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1998
- 110. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1998
- 111. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1998
- 112. Typen oksidipäästöt (NO_x) kunnittain 1998
- 113. Rikkidioksidipäästöt (SO₂) kunnittain 1998
- 114. Hiukkaspäästöt kunnittain 1998
- 115. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 1999

OIKEUSTILASTOT

- 116. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 1998
- 117. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 1998
- 118. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1994 – 1998
- 119. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 1998
- 120. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 1998

KUNNALLISTALOUS

- 121. Veroprosentti kunnittain 1999
- 122. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys maakunnittain verovuosina 1980 – 1997
- 123. Verotulot kunnittain 1998
- 124ab. Verotulot kunnittain 1998
- 125. Toimintakate kunnittain 1998
- 126ab. Vuosikate kunnittain 1998
- 127. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1998
- 128. Kassan riittävyys kunnittain 1998
- 129ab. Lainakanta kunnittain 1998
- 130. Kunnan henkilökunta kunnittain 1998
- 131. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1998

ALUEPOLITIIKKA

- 132. Myönnetty kehitysalueen investointituet kunnittain 1998
- 133ab. Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet kunnittain 1998
- 134. Myönnetty kansainvälistymistuet kunnittain 1998
- 135. Myönnetty toimintaympäristötuet kunnittain 1998

VAALIT

- 136. Suurimpien puolueiden kannatuksen muutos eduskuntavaaleissa vaalipiireittäin 1995 – 1999
- 137. Äänestysaktiivisuus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa
- 138. SDP:n kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa
- 139. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa
- 140. Suomen Keskustan kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa
- 141. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa
- 142. Vihreän Liiton kannatus kunnittain vuoden 1999 eduskuntavaaleissa

- 143. Äänestysaktiivisuus kunnittain vuoden 1999 EU-vaaleissa
- 144. Äänestysaktiivisuuden muutos kunnittain EU-vaaleissa 1996 – 1999

LÄÄNIT

- B1. Väkiluku lääneittäin 31.12.1998
- B2. Väestötiheys lääneittäin 1998
- B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 1998
- B4. Muuttotase lääneittäin 1998
- B5. Syntyneiden enemmyys lääneittäin 1998
- B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15 -vuotiaat lääneittäin 1998
- B7. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2020
- B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1999
- B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 1999
- B10. Väestön koulutusaste lääneittäin 1998
- B11. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 1994 – 1997
- B12. Toimipaikkojen lukumäärä lääneittäin 1999
- B13. Alkutuotannon työllistävyys lääneittäin 1997
- B14. Jalostuksen työllistävyys lääneittäin 1997
- B15. Palvelutoimialojen työllistävyys lääneittäin 1997
- B16. Verotulot lääneittäin 1998
- B17. Vuosikate lääneittäin 1998
- B18. Kuntien lainakanta lääneittäin 1998

Etelä-Suomen katsaus 1999 antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Etelä-Suomesta. Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Etelä-Suomen

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta
- vaaleista

Katsaus sisältää myös 18 diagrammikuvaa käsittävän läänien vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina. Paperiversion ohella julkaisu on saatavana myös sähköisessä muodossa.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Itä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus.html

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

ISSN 1239-7474
ISBN 951-727-667-2
Tuotenro: 9732

9 789 517 276672